Florida este o ficțiune revigorantă pentru aceste vremuri presante.
THE NEW YORK TIMES

FLORIDA

Traducere de
Ludovic-Ștefan Skultéty

LAUREN GROFF

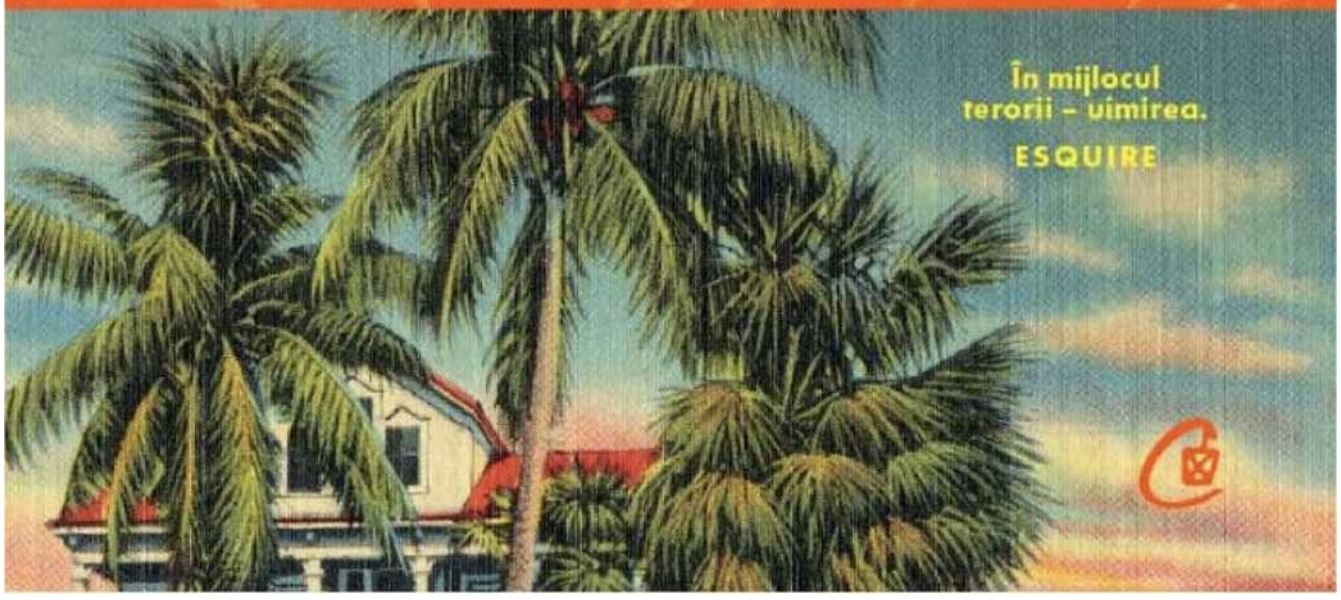

În mijlocul terorii – uimirea.
ESQUIRE

LAUREN GROFF (n. 1978) este autoarea a cinci romane şi a două volume de povestiri. A fost recompensată pentru opera ei cu premiile literare The Story Prize, ABA Indies Choice Award şi Grand Prix de l'Heroîne *Madame Figaro,* fiind de asemenea nominalizată de trei ori pentru Naţional Book Award for Fiction şi de două ori pentru Kirkus Prize. Are un masterat în ficţiune obţinut la Universitatea Wisconsin-Madison. Operele ei au fost traduse în peste treizeci de limbi. La Curtea Veche Publishing i-a apărut în traducere romanul *Matrix* (2023). Locuieşte împreună cu soţul şi cei doi copii în Gainesville, Florida.

LUDOVIC-STEFAN SKULTETY a studiat filozofia şi istoria şi teoria artei. A tradus din franceză şi din engleză. Printre traducerile lui apărute la Curtea Veche Publishing se numără: *Regatul pustiu* (Kira Jane Buxton), *Fantome* (Dolly Aiderton), *Scrisori remarcabile. Pisici* (compilaţie de Shaun Usher), *Arta naraţiunii politice* (Philip Seargeant) şi *Ne răspândim* (lain Reid).

LAUREN GROFF

FLORIDA

Traducere din engleză şi note de
LUDOVIC-ŞTEFAN SKULTÉTY

Lui Heath

GOLURI ŞI NĂLUCI

M-am transformat, habar n-am cum, într-o femeie care ţipă şi, pentru că nu vreau să fiu o femeie care ţipă, cu odraslele foindu-se în jur cu mutre încruntate şi stând la pândă, mi-am făcut obiceiul ca după cină să-mi pun adidaşii şi să ies la plimbare pe străzile învăluite de lumina amurgului, lăsându-i soţului meu sarcina să-i îmbăieze pe băieţi, să-i îmbrace în pijamale, să le citească o poveste, să le cânte de nani şi să-i învelească, pentru că soţul meu e un bărbat care nu ţipă.

În timp ce mă plimb, cartierul se întunecă şi un alt cartier apare în locul celui din timpul zilei. Stâlpii de iluminat sunt puţini şi, când trec prin dreptul lor, umbra mea e plină de neastâmpăr; rămâne în urmă sau îmi galopează la picioare sau o ia înainte, în salturi. Cealaltă lumină provine de la ferestrele caselor din jur şi de la lună, care îmi cere să mă uit în sus. Hai, ridică ochii! Pisici maidaneze îmi ţâşnesc printre glezne, flori de pasărea-paradisului se iţesc dintre umbre, simt în aer miresmele: de praf de stejar, de mucegai, de camfor.

E frig în ianuarie în nordul Floridei şi iuţesc pasul ca

să mă încălzesc, dar şi pentru că nu e un cartier foarte sigur, în ciuda vechimii – clădirile victoriene uriaşe ajung până lângă bungalourile din deceniul al doilea al secolului trecut, care sunt urmate, spre periferie, de casele în stilul californian al anilor '50. În urmă cu o lună aici a avut loc un viol: o femeie pe la cincizeci şi ceva de ani, în timp ce făcea jogging, a fost trântită printre azalee. Acum o săptămână, o haită de pitbulli s-a năpustit asupra unei mame şi a copilului ei din cărucior, care din fericire au scăpat cu viaţă. Nu e vina câinilor, ci a stăpânilor! s-au revoltat iubitorii de câini din grupul online al cartierului, dar câinii ăia erau nişte sociopaţi. Când au fost create suburbiile, în anii '70, casele istorice din centrul oraşului au fost abandonate în favoarea studenţilor care îşi încălzeau fasolea la lămpi Bunsen, pe parchetul de lemn de pin din apartamentele mici construite din săli de recepţie adaptate. Din cauza umidităţii şi a lipsei de îngrijire, au început să putrezească din temelii, să se surpe şi să se umple de rugină, astfel că au fost părăsite din nou şi ocupate de data asta de oameni ai străzii. Noi ne-am mutat aici acum zece ani pentru că am găsit o casă ieftină, cu armătură de lemn netratat, dar şi pentru că eu am decis că, dacă e să locuiesc în Sud, cu arahidele

lui fierte şi cu muşchiul spaniol care arată ca părul atârnând de la subsuoară, măcar să nu trebuiască să mă baricadez într-o comunitate închisă, rezervată albilor. Nu e cam... riscant? ne întrebau schiţând o grimasă cei de vârsta părinţilor noştri, când le spuneam unde locuim şi trebuia să-mi adun toată voinţa să nu le-o trântesc. Vreţi să ziceţi într-un cartier cu negri, sau doar cu săraci? Fiindcă erau ş[i], şi.

De atunci, clasele mijlocii de albi au invadat cartierul, peste care s-a abătut o epidemie de renovări. În ultimii ani, negrii au plecat, majoritatea. Cei fără adăpost au rămas ceva mai mult, pentru că e aproape de Bo Diddley Plaza, unde, până de curând, bisericile împărţeau mâncare şi Dumnezeu, şi unde militanţii Occupy[1] au invadat locurile ca o maree, cerând dreptul de a dormi acolo, apoi, sătui de murdărie, s-au cărat, lăsând în urmă epavele plutitoare ale oamenilor străzii în sacii lor de dormit. În primele luni de stat în casa asta am adăpostit un cuplu de homleşi, pe care îi vedeam strecurându-se afară doar în zori. Pe înserat, deschideau fără zgomot grilajul care dădea spre spaţiul auxiliar unde sunt ţevile, sub casă, şi înnoptau acolo, acoperişul lor era podeaua dormitorului nostru şi când ne trezeam în mijlocul nopţii, încercam să păşim încet,

pentru că ni se părea urât să mergem la câţiva centimetri deasupra feţei unui om adormit.

În plimbările mele nocturne, vieţile vecinilor mi se dezvăluie, ferestrele luminate fiind asemenea unor acvarii domestice. Uneori sunt martora tăcută a unor certuri care arată ca nişte dansuri lente, fără muzică. E incredibil felul în care trăiesc oamenii, dezordinea lor, delicioasele arome plutind din bucătării până în stradă, decoraţiunile de sărbători contopindu-se încet în decorul zilnic. Toată luna ianuarie am văzut pe un şemineu un buchet de trandafiri pus acolo de Crăciun, ţinut până când florile s-au zbârcit şi s-au fărâmiţat, iar apa a prins o spumă verzuie, în vreme ce un enorm Moş Crăciun pe un băţ continua să zâmbească vesel din mijlocul ruinelor. Ferestre trec una după alta, încremenesc în bruma albastră a televizorului sau asupra vreunui cuplu aplecat deasupra feliilor de pizza, rămân imobile când trec pe lângă ele, apoi alunecă în uitare. Mă gândesc la felul în care apa alunecă dea lungul unei stalactite, se opreşte, se acumulează într-o picătură mare şi scânteietoare, devine prea grea pentru a mai sta atârnată şi plonjează.

Mai e în cartier o clădire care aproape că nu are ferestre, dar tot îmi place, fiindcă în ea stau călugăriţe.

Erau şase, dar efectivele sau redus, aşa cum se întâmplă în cazul doamnelor foarte în vârstă, iar acum sunt doar trei călugăriţe simpatice care cutreieră acel spaţiu imens în pantofii lor confortabili. Un amic agent imobiliar ne-a spus că încă de când a fost construită, în anii '50, în calcarul poros din fundul grădinii a fost săpat un adăpost antiatomic, iar în nopţile mele albe, când trupul îmi rămâne în pat, dar spiritul continuă să vagabondeze în penumbră, îmi place să mi le imaginez pe surori în acel adăpost, îmbrăcate în cele mai bune veşminte ale lor, cântând imnuri şi pedalând la o bicicletă staţionară ca să menţină lumina pâlpâitoare a becului, în vreme ce afară totul s-a transformat în scrum şi balamale ruginite scârţâie
în bătaia vântului.

Nopţile sunt atât de friguroase, încât întâlnesc puţini trecători. E un cuplu tânăr care aleargă un pic mai încet decât merg eu cu mersul meu rapid. Sunt în urma lor, ascultându-i vorbind despre planurile de căsătorie şi certurile cu prietenii. Într-o zi nu m-am putut abţine să nu râd de o chestie pe care o spuseseră, iar ei s-au întors privindu-mă furioşi, apoi au iuţit pasul şi au cotit-o după primul colţ, dispărând în beznă.

Apoi e acea femeie înaltă şi elegantă care plimbă un dog german de culoarea scamelor rămase în uscătorul de haine. Îmi fac griji pentru sănătatea ei, fiindcă merge rigid şi faţa i se crispează de parcă în răstimpuri e curentată de dureri puternice. Uneori îmi imaginez că iau colţul în grabă şi o descopăr prăbuşită pe jos, că o ridic şi o aşez pe spatele câinelui, îi dau acestuia câteva la fund uşurel ca s-o ia din loc şi mă uit după el cum o duce, cu aerul lui demn, acasă.

Mai e un băiat, pe la cincisprezece ani, înfiorător de gras, cu cămaşa mereu scoasă afară din pantaloni, veşnic pe o bandă de alergare de pe veranda lui cu geamuri. Indiferent de câte ori trec pe lângă fereastra aia, e acolo, păşind cu atâta greutate, încât îl aud de la două străzi distantă. Pentru că toate luminile sunt înăuntru, nu vede nimic dincolo de geamul întunecat şi mă întreb dacă se uită la reflexia lui aşa cum mă uit eu la el şi dacă vede că burta i se văloreşte, cu fiecare pas făcut, de parcă cineva aruncă într-o baltă o piatră de mărimea unui pumn.

Pe urmă, doamna fără adăpost, sperioasă, care murmură întruna şi adună cutii goale, îşi înalţă sacii zdrăngănitori pe portbagajul bicicletei şi se foloseşte de dalele vechi de beton din dreptul caselor înalte ca să

se urce în şa. Mirosul pe care îl lasă în urma ei mă face să mă gândesc la acele femei bogate din Sud îmbrăcate în mătase neagră care se foloseau adesea de aceleaşi dale pentru a urca în caleştile lor, răspândind un miros greţos asemănător de natură intimă feminină. Igiena poate că a evoluat de-a lungul timpului, dar nu şi corpul uman.

Sau bărbatul care şuieră printre dinţi comentarii porcoase în vreme ce stă în lumina din fata unei băcănii cu zăbrele la ferestre. Îmi iau aerul de „nu te pune cu mine, fiindcă sigur are de gând ceva mai mult decât să toarne mizerii, dar o parte din mine este mai mult decât gata să-i facă faţă, pregătită să dea pe-afară ce s-a strâns înăuntru.

Uneori am impresia că dau peste cuplul discret care a locuit sub casa noastră, cu felul lui, al bărbatului, de a-şi ţine mâna pe spatele companioanei sale, dar când mă apropii, îmi dau seama că e un arbore de papaya aplecat asupra unui jgheab pentru apa de ploaie sau doi băieţi care fumează într-un tufiş şi devin brusc neliniştiţi când trec pe lângă ei.

Şi mai e psihoterapeutul, aşezat în fiecare seară la biroul din reşedinţa lui victoriană, care arată ca un galion putrezit. A fost surprins în pat cu nevasta unui

pacient, chiar de către acesta. Pacientul avea în permanenţă în maşină o puşcă încărcată. Nevasta a murit în plin coit, iar psihoterapeutul a supravieţuit cu un glonţ în şold, de-aia şchioapătă când se duce să-şi mai toarne nişte whisky. Se spune că îl vizitează săptămânal pe soţul încornorat în puşcărie, însă motivul rămâne neclar, nu se ştie dacă se duce din bunătate sau pentru a-i face în ciudă, dar oare motivele sunt vreodată simple? Eu şi soţul meu abia ne mutaserăm când a avut loc crima. Tocmai răzuiam vopseaua de pe ornamentele din lemn de stejar din sufragerie când s-au auzit împuşcăturile, dar desigur, am crezut că sunt focuri de artificii trase de puştii de la câteva case mai încolo.

Pe drum întâlnesc necunoscuţi, dar şi oameni pe care îi cunosc. La începutul lui februarie, ridic ochii şi văd o prietenă la fereastra ei, îmbrăcată într-un costum de gimnastică roz mulat, făcând exerciţii de întindere, dar apoi am o revelaţie, de fapt nu face exerciţii de întindere, ci îşi şterge picioarele, şi nu are niciun costum, e corpul ei, roz din cauza apei fierbinţi. Am vizitat-o la spital când i-a născut pe cei doi băieţi, i-am ţinut în braţe pe nou- născuţii care miroseau ca ea, i-am văzut tăietura de la cezariană şi, totuşi, până nu am

văzut-o ştergându-se, nu mi-am dat seama că e o fiinţă sexuală, iar când ne vorbim data următoare, nu mă pot împiedica să nu roşesc la amintirea acelei poziţii erotice extreme. În cea mai mare parte a timpului, însă, văd mame pe care le cunosc din vedere, îndoite de spate ca un toiag de păstoriţă, scrutând podeaua în căutare de piese de Lego sau boabe de strugure pe jumătate mestecate, ori ghemuite într-un colţ, în căutarea celor care au fost ele însele odinioară.

M-am săturat, m-am săturat, strig la bărbatul meu în unele nopţi când mă întorc acasă, iar el se uită la mine speriat, un uriaş blând, se ridică mai sus în pat, cu laptopul în braţe şi spune calm. Nu cred că te-ai plimbat suficient, iubire, ar trebui să mai faci un tur. Mă reped afară, furioasă, pentru că străzile sunt şi mai periculoase la ora asta, şi cum îşi permite să mă trimită afară în ciuda tuturor riscurilor, deşi mă ştie vulnerabilă?! Dar, din nou, casa mea cea călduroasă e şi mai plină de primejdii. În timpul zilei, când băieţii sunt la şcoală, citesc articole despre toate dezastrele care lovesc lumea, gheţarii care mor întocmai ca nişte fiinţe vii, marea insulă de gunoaie din Pacific, sutele de specii care se sting chiar fără ca cineva să le fi descoperit încă, milenii de viaţă şterse de parcă n-ar

avea nicio valoare. Citesc, plină de o jale feroce, de parcă lectura mi-ar putea potoli această insaţiabilă poftă de doliu, când, dimpotrivă, nu face decât să o înteţească.

Nu-mi mai pasă unde merg, dar încerc să trec în fiecare seară pe lângă Duck Pond, unde luminiţele de Crăciun uitate deja de săptămâni bune se declanşează mereu, trezind la viată iazul cu broaştele care îşi încep cântecelul lor sincopat. Perechea noastră de lebede negre ţipă la batracieni cu glasurile lor de alamă ca să îi facă să tacă, dar, fiind în inferioritate numerică, sunt nevoite să bată în retragere, să se refugieze pe insuliţa din mijlocul iazului şi să-şi încolăcească gâturile unul în jurul celuilalt ca să adoarmă. Primăvara trecută, lebedele au avut patru lebediţe, nişte pufuşori al căror piuit dulce făcea deliciul băieţilor mei, care le aruncau crănţănele pentru câini în fiecare zi, până într-o dimineaţă, când, în timp ce lebedele erau atente la mâncarea pe care o aduseserăm, unul dintre puişori a scos un sunet înăbuşit, a căzut într-o parte şi s-a dus la fund. A reapărut la suprafaţă în capătul celălalt al iazului, în labele unei vidre care mânca din el cu înghiţituri mici, plutind senină pe spate. Vidra a mai prins încă un pui înainte să apară serviciul de protecţie

a faunei şi să îi ia pe ceilalţi doi rămaşi, dar am aflat mai târziu din buletinul informativ al cartierului că inimioarele lor de lebădă cedaseră din cauza spaimei. Lebedele au plutit fără direcţie luni în şir, imposibil de consolat. Poate că e doar o proiecţie: din moment ce sunt părinţi şi au penele negre, poartă cu ele doliul încă de la început.

De Sf. Valentin, observ de la distantă luminiţe albe şi roşii în curtea călugăriţelor şi grăbesc pasul, sperând că e vreo sărbătoare a iubirii, o seară disco, dar în loc de asta, văd o ambulanţă care se îndepărtează, iar în următoarea zi, temerile îmi sunt confirmate: efectivele de călugăriţe au fost din nou reduse, n-au mai rămas decât două. Să te abţii de la plăcerile cărnii întru gloria Domnului pare un anacronism în epoca noastră hedonistă şi, în virtutea fragilităţii lor şi a imensităţii locuinţei prin care se învârteau, sa decis ca femeile rămase să ridice tabăra. Vin să le văd în seara plecării, aşteptându-mă să fie vreun camion special pentru mutat, dar sunt doar câteva valize de piele şi o cutie sau două puse în partea din spate a unui break. Pe chipurile ridate li se citeşte uşurarea în momentul în care maşina demarează.

Frigul zăboveşte până în martie. A fost o iarnă grea

pentru toţi, deşi nu atât de cruntă ca în Nord, şi mă gândesc la prietenii şi la familia de acolo, cu zidurile lor de zăpadă murdară, şi încerc să- mi aduc aminte că aici cameliile, piersicii, arbuştii de corn şi portocalii sunt înfloriţi, se văd chiar şi în întuneric. Simt parfumul puternic de iasomie în părul meu a doua zi dimineaţă, aşa cum îmi mirosea a fum de ţigară şi a sudoare după o noapte în club pe vremuri, pe când eram tânără şi capabilă să fac astfel de lucruri inimaginabile. Există un stil arhitectural local care se numeşte, fără intenţia de a jigni, *cracker*[2]*,* de la numele primilor colonişti anglo-saxoni veniti în Florida, şi e caracterizat de verande şi tavane înalte. Spre mijlocul lui martie începe renovarea uneia dintre cele mai vechi case în stil *cracker* din Florida central- nordică. Faţada rămâne neatinsă, dar tot restul e eviscerat. Seară de seară, văd ce rămâne din casa demolată puţin câte puţin în timpul zilei, până într-o seară, când casa a dispărut cu totul: dimineaţa, se prăbuşise peste un muncitor, care a supravieţuit, ca Buster Keaton, pentru că stătea în cadrul ferestrei când a cedat structura. Cercetez gaura unde un fragment modest şi neremarcat de istorie a existat timp îndelungat, fiindcă această casă a văzut oraşul ridicându-se de la pământ şi întinzându-se în

jurul ei şi încerc să mi-l imaginez pe muncitorul care a ieşit teafăr de acolo, la ce se gândea în acel moment? Într-o seară, chiar înainte de Crăciun, mă întorceam acasă după o plimbare târzie, soţul meu era la baie şi computerul lui era deschis, astfel că am văzut ce am văzut, o conversaţie care nu-mi era destinată, o bucată de piele goală care nu era a lui, aşa că, fără să-i spun că am fost acasă, mam răsucit pe călcâie şi am ieşit din nou afară şi am hoinărit până s-a făcut prea frig, până spre zori, când rouă putea fi foarte bine îngheţată.

Stau în faţa casei dărâmate, când femeia cu dogul german se strecoară pe lângă mine în penumbră şi observ că paloarea i-a devenit agresivă, e atât de slabă, încât probabil că obrajii i se ating în interiorul gurii, iar peruca strâmbă îi dezvăluie o porţiune de scalp deasupra bretonului. Poate că, la rândul ei, mi-a observat ghimpii întunecaţi ai neliniştii, dar abia murmură un bună seara, iar câinele mă priveşte cu un soi de compătimire omenească, apoi se îndepărtează amândoi, impunători şi delicaţi, în beznă.

Cele mai multe schimbări nu sunt atât de bruşte la casa prăbuşită şi abia în timpul zilei îmi dau seama câte kilograme a pierdut băiatul de pe veranda cu ferestre,

din sunetul paşilor, fiindcă nu se mai mulţumeşte să meargă, ci aleargă de-a dreptul pe bandă, apoi îl privesc în sfârşit de aproape după atâta timp, dragul meu prieten molâu despre care credeam că va rămâne aşa mereu, dar care a suferit o schimbare pur şi simplu extraordinară, de parcă ar fi o fecioară metamorfozată într-un mesteacăn sau într-un pârâu. În aceste câteva luni, copilul supraponderal a devenit un tânăr subţirel cu pectoralii ca nişte boboci de trandafiri, transpirând, zâmbindu-i reflexiei din geam, şi îmi scapă o mică exclamaţie în faţa rapidităţii de care dă dovadă tinereţea, a acestor magnifice transformări care demonstrează că niciun lucru nu se prăpădeşte atât de repede încât să nu ai timp să-l iubeşti.

Trec mai departe şi, pe măsură ce zgomotul paşilor lui se stinge, aud ceva ca un tors neliniştitor, dar nu reuşesc să depistez sursa. E o noapte clisoasă: am renunţat la jachetă săptămâna trecută şi abia acum înţeleg că zumzetul vine de la primul aparat de aer condiţionat deschis anul ăsta. În curând vor funcţiona toate, ghemuite sub ferestre ca nişte troli, iar bâzâitul lor colectiv va îneca de tot cântecul păsărilor de noapte şi orăcăitul broaştelor, timpul va face un salt înainte, noaptea va cădea cu o ezitare din ce în ce mai

îndelungată şi, în tărăgănarea reavănă a amurgului, cei însetaţi de aer natural vor ieşi afară, după o zi de stat în răcoarea artificială şi nesănătoasă, iar eu nu voi mai avea toate acele străzi întunecate şi periculoase doar pentru mine. În aer pluteşte un miros plăcut, asemănător cu cel al focului de tabără, şi îmi închipui că bătrânii terebinţi care înconjoară oraşul au luat foc, ceea ce se întâmplă cam o dată la jumătate de an, şi mă gândesc la toate acele biete păsări smulse din somn de dogoare şi zburătăcind în beznă.

A doua zi dimineaţă descopăr că a fost şi mai grav, un incendiu provocat voluntar într-o zonă în care homleşii stau cu zecile în corturi, aşa că mă duc până acolo, dar nu văd decât nişte stejari uriaşi, solitari şi înnegriţi în partea de jos, în mijlocul unui câmp de resturi carbonizate fumegând. Întorcându-mă, observ gardul de un metru optzeci care înconjoară Bo Diddley Plaza, ridicat în aceeaşi noapte când a început construcţia, dacă e să dai crezare la ce scrie pe panouri, şi mi-e clar că e vorba de un proiect de anvergură, executat cu precizia unui spectacol de balet. Rămân pe loc, mijind ochii din cauza luminii puternice, şi îmi vine să strig şi să caut după cei care au fost mutaţi de acolo. Te rog, îmi zic în gând, te rog

să fie cuplul meu, să le mai văd feţele o dată, să îi pot lua de mână. Le-aş face nişte sandviciuri, le-aş da nişte pături, spunându-le că totul va fi bine, că se pot întoarce să stea sub casa mea. Mai târziu, mă bucur că nu i-am găsit acolo, când îmi aduc aminte că nu e frumos să le spui unor fiinţe omeneşti că pot să locuiască sub casa ta.

Săptămâna călduroasă se dovedeşte a fi ceva temporar, un început înşelător. Vremea redevine umidă şi friguroasă şi nu mai iese nimeni, iar tremur de frig până când intru în magazin să-mi cumpăr săruri de baie care să- mi risipească oboseala. Ce şoc să intru în acest univers de culori ameţitoare, în căldura asta feroce, după ce am simţit apăsarea frigului cenuşiu! După sute de kilometri pe trotuarele crăpate, printre palmierii rari, pisicile negre care îmi taie calea şi de care mă feresc, să intru în acest loc plin până la refuz de fleacuri, ambalaje inutile şi căpăcele de plastic etanşe dintre care vreunul se va înţepeni în gâtlejul ultimei broaşte-ţestoase de apă sărată de pe pământ. Mă surprind şchiopătând, iar şchiopătatul se transformă într-un fel de dans dureros, pentru că muzica îmi aminteşte de şcoală, de vremea când părinţii mei erau, fapt incredibil, mai tineri decât sunt

eu acum, şi de acea vară lungă în care îl ascultau la nesfârşit pe Paul
Simon cântând la tobe africane despre o călătorie cu fiul lui, despre trambulina umană şi fereastra inimii.[3] E prea mult, şi prea puţin în acelaşi timp, şi ies fără să fi cumpărat sare de baie, fiindcă nu sunt gata pentru o astfel de binecuvântare. Nu pot să fac asta.

Aşa că merg şi merg şi, la un moment dat, lângă un cor de broaşte infernal, ridic privirea şi observ în întuneric ceva care mă năuceşte: noul proprietar al mănăstirii a instalat un sistem de iluminat, nu pe suprafaţa vidă şi estetică a cubului, ci pe stejarul din faţă, care, deşi foarte bătrân, e foarte viu şi atât de mare, încât se întinde pe jumătate de acru. Îl ştiu dintotdeauna, copiii mei se legănau pe ramurile lui de jos şi culegeau ferigi şi epifite pe care apoi mi le puneau în păr. Dar niciodată nu mi s-a părut atât de uriaş, cu crengile lui atât de grele, că ajung până la pământ, atingându-l, pentru a se înălţa din nou; să îl văd aplecându-se astfel mă face să mă gândesc la o femeie aşezată la masa din bucătărie, visând cu capul sprijinit în palmă. Rămân încremenită în faţa acestei splendori şi îmi închipui că lebedele văd de pe insuliţa lor lumina răzbătând în

noapte şi inimile lor de lebede sunt răscolite. Am auzit că au început să-şi construiască un nou cuib şi e un mister pentru mine cum de pot să facă asta după tot ce-au pierdut.

Sper ca băieţii mei să înţeleagă, acum şi în viitorul care se materializează în beznă, că în tot acest timp în care mama lor se îndepărtează atât de brusc de ei ca să cutreiere străzile cu orele, eu nu sunt plecată, că spiritul meu s-a întors acasă acum câteva ore, s-a strecurat în camera în care tatăl lor, matinal de felul lui, deja a adormit, cum se întâmplă de obicei, înainte de ora opt seara, 1am atins pe acest bărbat bun pe care îl iubesc la disperare şi de care într-o anumită măsură mă tem, i-am pus mâna la tâmplă, în locul unde zvâcneşte pulsul, şi i-am simţit visele, prea îndepărtate pentru cei de felul meu. Pe urmă am urcat pe vechea scară care scârţâie şi, în capătul ei, m-am despărţit în două ca să intru în camerele băieţilor şi să alunec pe sub uşile lor, m-am ghemuit deasupra pernelor, să inspir aerul pe care îl expiră. Fiecare răgaz între inspiraţie şi expiraţie mi se pare prea lung; dar, din nou, totul e într-o stare de tranziţie. În curând, mâine, băieţii vor fi bărbaţi în toată firea, şi aceşti bărbaţi vor pleca, iar eu şi soţul meu ne vom uita unul la altul cum

ne ofilim sub povara a tot ce nu am vrut sau nu am putut să strigăm şi a tuturor acelor ore petrecute de mine afară, corpul meu, umbra mea şi luna, împreună. Este teribil de adevărat, chiar dacă acest adevăr nu aduce nicio consolare, că dacă te uiţi la lună sufficient de mult, noapte de noapte, aşa cum fac eu, vei vedea că desenele animate vechi au dreptate: luna chiar râde. Nu râde de noi, biete făpturi omeneşti solitare, fiindcă suntem prea neînsemnaţi, iar vieţile noastre trec prea repede ca ea să ne poată măcar remarca prezenţa.

ÎN COLŢURILE IMAGINARE ALE PĂMÂNTULUI NOSTRU ROTUND

Jude s-a născut într-o casă în stil *cracker* de la marginea unei mlaştini mişunând de reptile din tot felul de specii fără nume. Pe vremea aia nu locuiau mulţi oameni în centrul Floridei. Aerul condiţionat era rezervat celor cu bani, ceilalţi compensau lipsa lui având tavane înalte, verande amenajate ca dormitoare şi ventilatoare în pod. Tatăl lui Jude era cercetător în herpetologie la universitate, iar dacă şerpii nu s-ar fi furişat în casa lor călduroasă, el oricum ar fi umplut-o de ei. Pervazurile erau decorate cu şerpi- cu-clopoţei încolăciţi în jurul cozii în borcane de formol. Şerpi încolăciţi unii în alţii vieţuiau în cuştile din curte, unde mama lui încercase cândva să crească găini. Jude a învăţat la o vârstă fragedă să-şi ţină firea când atingea acele făpturi cu colţi. Încă nu mergea cum trebuie pe picioruşele lui când, într-o zi, maică-sa a intrat în bucătărie şi a văzut un şarpe-coral înfăşurându-şi coada cu roşu şi galben în jurul încheieturii băiatului. Tatăl urmărea scena din celălalt capăt al încăperii, râzând. Mama era din neam de yankei şi prezbiteriană. Era mereu obosită. Se lupta de una singură cu mucegaiul,

umezeala şi duhoarea diavolească lăsată în urmă de reptile. Tatăl n-ar fi permis ca un negru să-i intre în casă, iar bani să angajeze o femeie albă nu aveau. Mamei lui Jude îi era frică de creaturile solzoase şi cânta imnuri sperând că aşa le va ţine departe. Era însărcinată cu sora lui Jude când, într-o noapte de august, a intrat fără ochelari în baie ca să se îmbăieze cu apă rece şi n-a văzut aligatorul albinos lung de un metru pe care soţul ei îl instalase în cadă. A doua zi dimineaţă, mama nu mai era. S-a întors după o săptămână. Sora lui Jude, un bebeluş perfect ca o petală, murise la naştere şi de atunci maică-sa nu se mai oprise din fredonat.

Larma războiului nu înceta să se înteţească. În cele din urmă, ţi- era imposibil s-o ignori. Jude avea doi ani. Mama lui i-a călcat tatălui noua uniformă kaki şi absenta acestuia a umplut casa cu un fel de briză răcoroasă. Bărbatul pilota avioane de tip cargo în Franţa. Jude şi-l imagina călărind furios creaturi solzoase care bat din aripi prin aer.

În prima zi în care au rămas singuri acasă, iar Jude dormea de amiază, mama a aruncat toate borcanele cu şerpi morţi în mlaştină şi i-a decapitat metodic pe toţi

cei vii cu o săpăligă. Apoi şi-a tuns părul în formă de castron cu foarfecă de grădină. O săptămână mai târziu, ea şi Jude s-au mutat la o sută cincizeci de kilometri depărtare, lângă plajă. Prima noapte în noua casă, când credea că fiul ei a adormit, a coborât sub clar de lună la ţărm şi şi- a scufundat picioarele în nisip. Marginea scânteietoare a oceanului părea să o devoreze încet până la genunchi. Jude şi-a ţinut respiraţia, cuprins de nelinişte. Un val uriaş a acoperit-o până la umeri, dar când s-a retras, mama lui era din nou întreagă.

Era un univers nou, plin cu delfini care străbăteau coasta în arcuri strălucitoare. Lui Jude îi plăcea la nebunie să vadă cârdurile triunghiulare de pelicani trecându-i pe deasupra capului ca nişte fantome şi să sape frenetic după melcişorii care se afundau tot mai adânc în nisipul umed. Pornea vânătoarea şi îi număra, iar când ajungea acasă, o anunţa pe mama, de pildă, că a scos la iveală patru sute şaizeci şi unu. Ea l-a cercetat neîncrezătoare dindărătul ochelarilor şi a numărat cu glas tare moluştele. Când a terminat, s-a spălat îndelung pe mâini la chiuvetă.

Îţi plac numerele, i-a spus în cele din urmă, întorcându-se spre el.

Da, a răspuns băiatul. Mama i-a zâmbit, iar el a fost uimit să vadă lumina blândă care emana din ea. A simţit cum acea lumină îl pătrunde şi i se fixează în oase. Mama l-a sărutat pe creştet şi la pus să doarmă, iar când s-a trezit în mijlocul nopţii, a văzut-o lângă el şi şi-a pus mâna sub bărbia ei, ţinând-o aşa până a doua zi dimineaţă.

Începea să înţeleagă că lumea funcţionează în moduri care lui îi scapă, că putea să apuce doar câteva fire din marea ei ţesătură. Mama lui a deschis o librărie. Pentru că femeile nu puteau cumpăra terenuri în Florida, unchiul lui, un omuleţ dolofan care nu semăna nici pe departe cu tatăl lui Jude, a cumpărat magazinul cu banii ei şi a semnat cu numele său. Mama a început să poarte ţinute decoltate şi să-şi dea jos ochelarii înainte să urce în tramvai, pentru a-şi îmblânzi privirea adresată celorlalţi. În loc să-i cânte, aşa cum făcea pe când locuiau în casa cu şerpi, acum îi citea. Îi citea Shakespeare, Neruda, Rilke, iar el adormea în acea cadenţă împletită cu tempoul lent al valurilor.

Lui Jude îi plăcea tare mult librăria. Era un loc luminos care mirosea a hârtie nouă. Neveste de soldaţi plecaţi pe front intrau aici cu cărucioarele lor şi plecau cu braţele pline de clasici de la editura Modern Library, marinari aflaţi în permisie se fâţâiau de colo- colo căscând gura, fermecaţi, şi ieşeau cu maldăre de cărţi pe care le ţineau la piept. La sfârşitul programului, mama stingea lumina şi deschidea uşa din spate pentru

negri, care aşteptau cuminţi, bărbatul cu un aer distins şi fes de marinar, căruia îi plăcea Galsworthy, şi femeia grasă care lucra ca servitoare şi citea un roman pe zi. Tatăl tău ar fi făcut tărăboi. Ei bine, să-l ia naiba, i-a spus mama lui Jude cu un aer atât de fioros, încât a şters din mintea lui orice urmă din imaginea femeii temătoare care fusese odată.

Într-o dimineaţă, chiar înainte de ivirea zorilor, cum stătea singur pe plajă, a văzut la vreo sută de metri de ţărm un obiect mare de metal. Submarinul l-a privit prin singurul său ochi al periscopului, după care a alunecat silenţios în adâncuri. Jude n-a spus nimănui despre asta. A ţinut această informaţie periculoasă în el, unde s-a contractat şi s-a întărit, dar de acolo nu avea cum să ameninţe lumea cea mare.

Mama lui Jude a adus cu ea o negresă pe nume Sandy s-o ajute cu treburile din gospodărie şi să stea cu ochii pe băiat cât timp ea e la librărie. Sandy şi mama lui s-au împrietenit şi, în unele nopţi, îl trezea râsul lor, ieşea pe verandă şi le găsea bucurându-se de briza oceanului. Beau *sloe gin-fizz* şi savurau prăjituri de lămâie – Sandy avea grijă să nu lipsească niciodată, chiar dacă zahărul devenise tot mai rar. Îi dădeau şi lui

o felie şi adormea în poala generoasă a femeii, cu gustul de zahăr din ce în ce mai acru pe limbă şi cu respiraţia oceanului şi vocile celor două în urechi.

La şase ani a descoperit singur înmulţirea, pe când stătea, în soarele necruţător, deasupra unui muşuroi de furnici. Dacă într- un minut, douăsprezece furnici părăsesc muşuroiul, s-a gândit el, asta înseamnă şapte sute douăzeci de plecări pe oră, o mulţime de părăsiri şi reveniri. A alergat până la librărie, mut de fericire. Şi -a îngropat capul în poala mamei, iar doamnele care vorbeau cu ea în dreptul tejghelei au crezut că plânge.

Sunt sigură că îi lipseşte tatăl, a spus una dintre ele, simţind nevoia să fie amabilă.

Nu, a răspuns mama. Doar ea înţelegea exploziile care aveau loc în inima lui şi l-a mângâiat drăgăstos pe creştet. Dar ceva se schimbase în străfundul sufletului băiatului; şi a început să se gândească la tatăl său, despre care mama vorbea rar în aceşti din urmă ani, în care bărbatul dispăruse puţin câte puţin. Jude abia îşi amintea sunetul aspru făcut de solzi pe solzi, de întunericul din casa în stil *cracker* de lângă mlaştină, de perdelele trase în calea razelor ce încingeau şi împuţeau aerul.

Dar a fost ca şi cum doamna cea bine intenţionată îl chemase, fiindcă tatăl lui Jude s-a întors acasă. A luat loc, uriaş şi cu obrazul ars de soare, în mijlocul solariului. Mama s-a aşezat în faţa lui, pe canapea, neliniştită şi ferindu-şi genunchii să nu se atingă de ai lui. Băiatul se juca pe jos, în tăcere, cu trenuleţul de lemn. Sandy a intrat cu nişte fursecuri abia coapte, iar când s-a întors în bucătărie, tatăl a zis ceva atât de încet, încât Jude n-a înţeles nimic. Mama l-a privit îndelung, apoi s-a ridicat, s-a dus la bucătărie, s-a auzit trântindu-se uşa cu plasă împotriva ţânţarilor, iar băiatul n-a mai văzut-o niciodată pe Sandy.

În absenţa mamei, tatăl i-a spus: Mergem acasă.

Jude s-a ferit să-l privească. Spaţiul în care exista bărbatul era prea greu şi întunecat. A întors trenuleţul pe după piciorul unui scaun. Vino aici, i-a spus tatăl şi, încet, copilul s-a ridicat şi s-a dus la el.

O mână uriaşă s-a mişcat brusc şi fata lui Jude a început să ardă de la urechi până la gură. A căzut, dar n-a ţipat. Şi -a supt sângele care îi curgea din nas şi l-a simţit cum se adună în gâtlej.

Mama a intrat în goană şi l-a luat în braţe. Ce s-a întâmplat? a strigat, iar tatăl lui a răspuns cu vocea sa glacială: Băiatul ăsta e un fricos. Ceva nu e în regulă cu

el.

Ţine totul în el. E timid, a spus mama luându-l de acolo. Jude ia simţit tremurul în timp ce îi ştergea faţa de sânge. Când tatăl a intrat în baie, femeia a şuierat printre dinţi: Să nu te mai atingi de el niciodată.

Nu va fi nevoie, a răspuns acesta.

Mama a stat lipită de el până când a adormit, dar l-au trezit razele lunii prin parbriz şi a văzut profilurile neregulate ale părinţilor aţintite asupra drumului întunecat care intra într-un tunel.

Casa de lângă mlaştină a fost din nou umplută cu şerpi. Unchiul care o ajutase pe mama lui cu librăria devenise indezirabil, deşi era singura rudă care îi mai rămăsese tatălui său. Mama făcea friptură cu cartofi în fiecare seară, dar ea nu se atingea de mâncare. Devenise piele şi os. Se aşeza cu rochia ei de casă în balansoarul de pe verandă, cu părul lucindu-i de sudoare. Jude venea lângă ea şi îi şoptea la ureche vechile lor sonete. Îl trăgea spre ea şi îşi sprijinea capul pe omoplatul lui, iar când clipea din ochii ei umezi, îl gâdila şi el ştia că nu trebuie să se mişte.

Tatăl său începuse să vândă reptile grădinilor zoologice şi universităţilor, în afara serviciului. Se

făcea nevăzut două, trei nopţi şi se întorcea cu hainele impregnate de fum şi saci plini cu şerpi-cu-clopoţei şi şerpi din specia *Coluber constrictor.* Lipsea deja de două nopţi când mama lui a băgat lucrurile lui Jude într-o parte şi pe ale ei în cealaltă parte în valiza sa de carton albastru. Nu a zis nimic, dar s-a dat de gol fredonând. Au pornit-o pe jos pe străzile scufundate în beznă şi au aşteptat trenul ore în şir. Gara era pustie; trenul lor era ultimul înaintea sfârşitului de săptămână. I-a dat să sugă nişte caramele şi o simţea cum tremură lipită de coapsa lui.

Se strânsese atât de mult în el în timp ce aşteptau, încât a fost aproape o uşurare când locomotiva a intrat în gară cu un geamăt prelung. Mama s-a ridicat şi i-a întins mâna. A ridicat privirea şi ia văzut zâmbetul întrebător şi i-a zâmbit la rândul lui.

Chiar în acel moment, tatăl lui a ieşit din umbră şi l-a smuls de

[7] , > lângă ea. Trupul îi era ţeapăn, iar asta l-a speriat atât de tare, încât ţipătul i-a rămas înăbuşit în gâtlej. Mama i-a ignorat pe amândoi. Semăna cu o statuie, subţire şi palidă.

În cele din urmă, când conductorul a strigat. Toată lumea, în vagoane!, a scos un sunet sugrumat şi înfiorător şi a dispărut pe una dintre uşile trenului. Cu un şuierat, locomotiva a pornit agale. Lui Jude i-a

revenit glasul şi a urlat, cât de tare a putut, în timp ce tatăl său îl ţinea cu putere, să nu scape, dar trenul a luat-o cu el pe mama, fără să se oprească.

Jude şi tatăl lui au rămas singuri în casa de lângă mlaştină.

Între ei, cuvintele s-au ofilit. Acum, Jude era cel care dădea cu mătura şi cu cârpa şi făcea sandviciuri pentru cină. Când taică-său era plecat, deschidea ferestrele să mai arunce din reptilele putrezite. Tatăl lui a smuls din rădăcini tufele de liliac şi de trandafiri puse de mama lui şi a plantat mandarini şi afine, zicând că fructele atrag păsările, iar păsările – şerpi. Băiatul mergea cinci kilometri până la şcoală, dar nu spunea nimănui că ştie numerele mai bine decât profesorii. Era mic de statură, dar nimeni nu se lega de el. În prima zi, când un băiat de zece ani îşi bătuse joc de hainele lui. Jude se repezise la el cu acea ferocitate pe care o văzuse la şerpii-cu-clopoţei şi îi spărsese capul. Ceilalţi îl evitau. Era o creatură intermediară, fără mamă, dar nu fără tată, pipernicit şi prost îmbrăcat, ca un copil sărac, dar fiu de profesor, răspunzând mereu corect când era întrebat la ore, dar care altfel nu deschidea gura din proprie iniţiativă. Ceilalţi păstrau distanţa. Jude se juca

de unul singur sau cu vreunul din şirul nesfârşit de căţei pe care taică-său îi aducea acasă. În mod inevitabil, câinii ajungeau la marginea mlaştinii şi sfârşeau mâncaţi de vreunul dintre aligatorii lungi de patru, cinci metri.

Singurătatea lui Jude sporea, prindea viaţă, urmărindu-l ca o umbră, mai puţin atunci când era în compania numerelor. Erau jucăriile lui, în loc de bile colorate şi soldăţei de plumb. Îl făceau să saliveze mai mult decât prunele sau acadelele în formă de bastonaşe. Lumea n-avea decât să fie haotică. Numerele, previzibile şi politicoase, restabileau ordinea.

Jude avea zece ani când un domn scund şi gras l-a oprit pe stradă şi i-a pus în braţe un pachet învelit în hârtie maro. Bărbatul i s-a părut vag familiar lui Jude, dar nu ştia de unde să-l ia. Acesta şi-a dus un deget la buze, după care s-a depărtat cu paşi mărunţi. În acea seară, în camera lui. Jude a deschis pachetul cu cărţi. Era o culegere de poezii de Robert Frost. Cealaltă, un manual de geometrie, lumea redusă la o serie de linii şi de unghiuri. Când a ridicat privirea, dimineaţa se strecura în cameră printre frunzele stejarilor. În afară de geometrie, cartea îl învăţase pe Jude că în el

sălăşluieşte un lucru de care până atunci nu fusese conştient.

În pachet a mai găsit o scrisoare. Avea scrisul rotund al mamei şi îi era adresată. Când împărţea în minte orele de la şcoală pentru a deduce cât timp liber îi rămânea, sau când pregătea sandviciurile cu ton, când mânca împreună cu tatăl lui, care dirija piesele lui Benny Goodman de la radio, când se spăla pe dinţi şi se îmbrăca în pijamaua prea mică pentru el, cele patru unghiuri perfecte ale scrisorii îl chemau. O punea sub pernă, fără s-o deschidă. Timp de o săptămână a simţit scrisoarea cum arde de oriunde o ascundea, ca soarele care, într-o zi fierbinte, dar înnorată, e ferit privirii, dar prezent.

Odată ce a învăţat tot ce putea învăţa din manualul de geometrie, a strecurat între filele lui plicul încă nedesfăcut, i-a lipit copertele cu bandă adezivă şi l-a vârât între saltea şi somieră. Îl verifica în fiecare seară, după rugăciune, iar faptul că-l ştia acolo îl ajuta să adoarmă. Într-o seară, a văzut că banda adezivă fusese desprinsă şi scrisoarea dispăruse şi a ştiut că tatăl lui o găsise şi că nu se putea face nimic.

A doua oară când s-a întâlnit cu omuleţul cel rotofei. Ta oprit. Cine eşti? Ta întrebat, iar bărbatul a clipit şi a

răspuns: Unchi-tău. Cum Jude nu părea să-l recunoască, a ridicat braţele spunând: Oh, dragul meu! şi se pregătea să-l îmbrăţişeze, dar băiatul îi întorsese deja spatele şi se îndepărtase.

Inevitabil, universitatea se extindea. Îşi mărea suprafaţa, creştea umflându-se de la un curent continuu de aer condiţionat, înghiţind terenurile care o separau de mlaştină, până când aleile ei au ajuns până în dreptul proprietăţii tatălui său. Cinele erau acum presărate de invectivele acestuia: Cum de nu înţelege universitatea că şerpii au nevoie de un habitat, că pământurile nisipoase de aici sunt pentru ei cele mai fertile din America de Nord? El, unul, nu va vinde, niciodată. Va ucide, dacă va fi nevoie, ca să-şi ţină proprietatea intactă.

În timp ce spunea toate astea, trădătorul din Jude visa la banii care îi fuseseră oferiţi tatălui său. Părea atât de simplu să faci banii să sporească. Spre deosebire de alte numere, banii se auto- fertilizează; se dublează, se dublează din nou şi tot aşa până când devin o mulţime gălăgioasă. Dacă ai destui, iar Jude o ştia bine, nu mai ai de ce să-ţi faci griji.

La treisprezece ani. Jude a descoperit biblioteca universităţii. Într- o zi de vară, a ridicat ochii de la

vraful de cărţi pe care le cerceta mulţumit – trigonometrie, calcul, statistică, tot ce găsise – şi l-a văzut pe taică- său. Habar n-avea de cât timp stă acolo. Era o dimineaţă umedă şi chiar şi în bibliotecă aerul era sufocant, dar bărbatul lăsa impresia că nu-i pasă, aşa cum era în cămaşa lui decolorată de soare şi cu eşarfa roşie la gât.

Hai, să mergem, i-a spus. Jude l-a urmat, simţindu-se rău. Au mers două ore cu camioneta până când Jude a priceput că vor vâna şerpi. Era prima oară pentru băiat. Mai demult, îl implorase să îl ia cu el, dar de fiecare dată i se răspunsese, nu, e prea periculos, iar Jude nu replicase la rândul lui că să laşi un copil o săptămână întreagă singur într-o casă plină de venin, arme de foc şi fire electrice neizolate e la fel de periculos.

Bărbatul a ridicat cortul şi au mâncat fasole direct din conservă, pe întuneric. S-au întins unul lângă celălalt în sacii de dormit şi tatăl lui i-a spus: Eşti bun la matematică.

Jude a răspuns: Da, dar o astfel de subestimare suna mai degrabă a minciună. Ceva se schimbase între ei şi au adormit într- o linişte care era mai moale spre margini.

L-a trezit înainte de ivirea zorilor şi Jude a ieşit din cort buimac. A băut cafea granuloasă cu lapte condensat şi a mâncat crochete calde. Bărbatul voia să vâneze vipere de apă şi i-a dat lui Jude cizmele lui de cauciuc înalte, iar el a pornit prin apa mlaştinii doar în bocanci şi blugi. Spunea că a fost de atâtea ori muşcat, încât a devenit ceva obişnuit. Când i-a întins un băţ şi i-a arătat o dungă neagră stând la soare pe un bolovan, băiatul a trebuit să-şi imagineze că şarpele e doar o linie în spaţiu, ceva care leagă un punct de altul, pentru a-l putea prinde. Şarpele s-a îndoit de la numărul unu la numărul trei, apoi la opt, până când a cedat, învins, iar Jude l-a băgat în sac. Lucrau în linişte, tot ce se auzea era zgomotul naturii exuberante a Floridei, păsările fără nicio teamă şi bâzâitul insectelor.

La sfârşitul zilei. Jude a urcat în camionetă şi picioarele îi tremurau de la tot acel efort de a fi curajos. Acum ştii, i-a spus tatăl lui cu o voce stranie şi sacră, dar era prea obosit să se gândească la asta şi a fost nevoie să ajungă la vârsta tatălui său ca să înţeleagă.

Acesta a început să strângă şoareci în dulapul lui şi, ca să nu le audă chiţăitul de fiinţe condamnate, Jude s-a înscris în echipa de atletism a liceului. Şi-a dat seama

că e bun la cursa de două sute de metri garduri. Când a venit acasă cu trofeul primit la etapa pe regiune, taică-său l-a ţinut în mână câteva momente, apoi l-a lăsat jos.

Ar fi cu totul alta treaba, dacă i-ar lăsa pe negrotei s-alerge, a zis.

Jude a tăcut, iar tatăl a continuat: Dumnezeu mi-e martor că nu mi-e dragă rasa aia, dar un negru obişnuit întrece orice băiat alb din câţi ştiu.

Din nou. Jude n-a zis nimic, doar l-a evitat şi nu i-a pregătit şi lui friptură pentru cină. Nu i-a zis nimic nici când într-o noapte taică-său a plecat şi nu s-a întors o săptămână întreagă. Se obişnuise şi s-a neliniştit doar când s-au terminat banii.

L-a anunţat pe secretarul universităţii, care a trimis un grup de doctoranzi în locul în care tatăl lui Jude fusese văzut ultima dată. L-au găsit pe bătrân în cort, umflat, cu faţa neagră şi limba atârnându-i afară. Jude a înţeles că până şi lucrul pe care îl iubeşti mai mult decât orice altceva te poate omorî. A păstrat adânc în el această învăţătură şi, din acea azi, a reflectat la ea de fiecare dată înainte să ia o decizie.

La înmormântare, dintr-un soi de loialitate bizară faţă de tatăl său, l-a evitat pe unchi. Nu ştia dacă mama lui aflase că e văduvă. Probabil că nu. La şcoală, n-a spus

nimănui că taică-său a murit. Se vedea pe sine ca pe o insulă în mijlocul oceanului, fără nicio speranţă de a zări vreo altă insulă la orizont, ori măcar vreo corabie.

Jude a rămas singur în casă. A lăsat şoarecii să moară, apoi a aruncat şerpii, parabole înalte, zvârcolindu-se, în mlaştină. A frecat totul prin casă până a strălucit şi a dispărut putoarea de reptile, a dat cu ceară, a văruit, a lustruit, să fie o locuinţă demnă de mama lui. Şi a aşteptat. N-a venit.

În ziua absolvirii liceului, şi-a pus hainele în bagaj, a încuiat uşa de la intrare şi a luat primul tren spre Boston. Auzise de la unchiul lui că maică-sa locuia acolo, asa că trimisese o cerere de înscriere Şi fusese admis la universitatea din acel oras. Mama lui ţinea o librărie aflată pe o străduţă întunecată. I-a trebuit o lună de preumblări prin faţa magazinului ca să adune suficient curaj să intre. De fiecare dată, femeia ori era în camera din spate, ori aranja cărţile pe rafturi, ori discuta zâmbind cu careva, iar el îsi simţea stomacul străbătut de valuri de tenebre şi stia că destinul îi spune că nu e ziua potrivită. S-a hotărât să intre când ea era la casă şi chipul ei – ostenit, ca de ceară – era atât de trist în acel moment de repaos, încât vederea

lui i-a alungat orice gând din minte.

N-a spus nimic, a scos doar un strigăt şi s-a repezit spre el. A strâns-o în braţe, stoic. Mirosea a pisici şi hainele îi atârnau de parcă ar fi pierdut brusc din greutate. Când a anunţat-o despre moartea tatălui, a dat din cap şi a spus: Ştiu, dragul meu, l-am văzut în vis.

N-a vrut să-l mai lase să plece. L-a târât până la ea acasă, i-a pregătit *spaghetti Carbonara* şi a pus asternuturi curate pe canapea. Cele trei pisici au mieunat la usa camerei ei până când sa întors la ele. În mijlocul nopţii, s-a trezit şi a văzut-o în fotoliu, cu mâinile adunate strâns şi privindu-l cu ochi strălucitori. Jude a strâns pleoapele şi a înclestat pumnii. A rămas asa, înţepenit, aproape urlând de furie că e privit.

A mers s-o vadă o dată pe săptămână, dar a refuzat orice invitaţie la masă. Nu suporta intensitatea acelei iubiri târzii. Era în al treilea an de studiu când boala care o chinuia de mult a învins şi mama l-a părăsit la rândul ei. Acum nu mai avea pe nimeni.

Nu mai avea nimic în afară de numere.

După un timp au fost numerele, dar şi acea magnifică maşinărie greoaie din laborator în care introducea nişte cartele cu găuri mici şi motocicleta pe care şi-o

luase fiindcă făcea un zgomot infernal. I se încredinţase o clasă, dar după o lună i-au luat-o înapoi, spunându-i că era făcut mai degrabă pentru cercetare decât pentru învăţământ. Între douăzeci şi cinci şi treizeci de ani a reuşit să seducă fete bete şi prostuţe fără să zică un cuvânt, fiindcă fetele simţeau un soi de pericol ascuns în el.

Conducea motocicleta prea repede pe şoselele îngheţate. Noaptea, înota în golfuri în care fuseseră zăriţi rechini albi. Ţâşnea în jos pe pârtiile de schi având doar o vagă idee despre mecanica zăpezii. Bea atât de multă bere, încât într-o dimineaţă a observat că are o burtă ca de femeie gravidă. A râs ca s-o vadă cum se mişcă, i-a plăcut cum se unduieşte. Era o senzaţie plăcută, ca şi cum ar fi avut o pernă pentru copii ataşată de pântec.

Până la treizeci de ani era deja obosit. Era interesat de poduri, de rezistenţa la tracţiune, de râurile glaciale care curgeau dedesubtul lor. O hotărâre prindea contur îndărătul gândurilor, ca un cucui care ţi se întăreşte sub piele.

Apoi a traversat o stradă fără să se uite în dreapta şi în stânga şi a fost lovit de o camionetă care transporta chifle atât de fierbinţi şi moi, încât continuau să se

umfle pe tăvile lor. Când şi-a venit în simţiri, piciorul îi era de nerecunoscut, atât de tare se răsucise, îşi pierduse un dinte şi capul îi odihnea pe genunchiul unei femei care îl plângea, deşi era o străină, şi a cărei rochie era împroşcată toată de sânge, iar în jurul lor zăceau împrăştiate pe jos bucăţi de chifle calde. Mirosul pâinii aburinde a fost cel care i-a readus durerea în corp, acea aromă caldă şi bună. A muşcat cu putere tivul rochiei femeii, ca să nu urle.

L-a însoţit la spital şi a rămas la căpătâiul lui toată noaptea, să- l împiedice să adoarmă şi astfel să intre în comă. Lipsită de frumuseţe, mai în vârstă cu trei ani decât el, cu picioare butucănoase, lucra ca anticar la un magazin aflat pe o străduţă atât de îngustă, spunea ea, încât soarele nu-i atinge niciodată ferestrele. Şi -a imaginat-o plutind de la un bufet vechi la altul, în semiîntunericul anticariatului. Când venea în vizită la spital, îi dădea să mănânce orez cu lapte cu linguriţa şi îi pieptăna părul rebel până rămânea lipit de scalp.

Într-o noapte, s-a trezit cu o tresărire: stelele străluceau bătăios prin fereastră şi în cameră se auzea cineva respirând. A simţit o greutate pe piept şi, când a coborât privirea, a văzut capul adormit al unei femei. Pentru moment, n-a recunoscut-o. Până când a

identificat-o, acea impresie, că îi e imposibil s-o cunoască, i se înfipsese adânc în suflet. N-o cunoscuse niciodată. Să cunoşti o altă fiinţă omenească e ceva imposibil. O iluzie. N-ar fi putut vreodată să îl conceapă pe celălalt ca pe o ecuaţie, în puritatea şi integralitatea ei.

S-a concentrat asupra părului subţire, care în acea beznă şi de la apropiere arăta ca nişte dâre inepte în ceară albă. Le-a contemplat până când oroarea a dispărut, iar mirosul acru al părului nespălat şi al săpunului de lavandă pe care îl folosea pentru faţă a urcat până la el şi şi-a scufundat nasul în căldura ei, inspirând-o.

În zori, femeia s-a trezit. Avea pe obraz cute de la pijamaua lui. L-a privit cu un aer buimac, iar el a început să râdă. Şi -a şters dâra de salivă din colţul gurii, întorcând capul, ca şi cum ar fi fost dezamăgită. A luat- o de soţie, pentru că, în timpul acelei nopţi, posibilitatea de a nu face asta dispăruse.

În timp ce se deprindea din nou cu mersul, a primit o scrisoare de la universitatea din Florida care îi propunea o sumă enormă în schimbul terenurilor de la tatăl lui.

Şi , în loc de luna de miere în Thousand Islands de pe fluviul St. Lawrence, în loc de pini şi apă rece şi bikini strângând carnea moale a soţiei, au luat trenul de noapte spre Florida şi au mers pe jos prin zăpuşeală până la marginea campusului universitar. Acolo unde îşi amintea că fuseseră nişte terase naturale imense plantate cu stejari, se ridicau acum clădiri de cărămidă rectilinii. lazurile mocirloase fuseseră transformate în parcare.

Numai proprietatea tatălui său, de patruzeci de hectare, era o junglă de palmieri şi plante agăţătoare. A alungat gândăceii agăţaţi de pantalonii de călătorie lejeri ai soţiei şi a luat-o în braţe pentru a o trece pragul casei. Termitele săpaseră şanţuri lungi în podea, dar în general, robusta locuinţă în stil *cracker* ţinuse la distantă fauna. Femeia şi-a plimbat mâna pe şemineul din lemn masiv de pin şi s-a întors spre el cu un aer mulţumit. Mai târziu, întors acasă cu o pungă mare de cumpărături, a găsit bucătăria făcută lună şi, în acel moment, de la etaj s-au auzit trei bufnituri şi, repezindu- se într-acolo, a găsit-o râzând de una singură din cauza surprizei că tocmai omorâse un şarpe negru în cadă, cu călcâiul gol.

I s-a părut magnifică, o adevărată valkirie, o războinică pe jumătate goală, cu un şarpe mort la

picioare. În trupul ei, apogeul întregii existenţe. N-a spus-o, evident. Nu putea. S-a mulţumit so ia în braţe.

În acea noapte, s-a apropiat de el şi i-a cuprins gleznele cu ale ei. Bine, a spus ea. Putem să rămânem.

Nu am zis nimic, a răspuns el.

Ea a schiţat un zâmbet amar şi a adăugat: într-adevăr.

Şi -au adus lucrurile în casa în care se născuse. Au instalat un aparat de aer condiţionat, au refăcut structura, au construit dependinţe. Soţia lui a deschis un magazin şi s-a dus să achiziţioneze lucruri vechi din Miami şi Atlanta. El a vândut terenurile tatălui său, dar încet, pe bucăţi, la preţuri care creşteau vertiginos cu fiecare vânzare. Numerele erau vii în el, îl încălzeau, îi aduceau o bucurie copleşitoare. Jude a făcut investiţii atât de inteligente, încât la treizeci şi cinci de ani a deschis o sticlă de vin şi şi-a anunţat soţia că din acel moment niciunul dintre ei nu mai e nevoit să lucreze vreodată. Ea a râs şi a băut până la fund, dar a păstrat magazinul. Când aproape că era prea bătrână pentru asta, au avut o fată, căreia i-au dat prenumele mamei lui Jude.

Când a ţinut-o prima dată în braţe pe nou-născută, a înţeles că nimic nu l-a speriat vreodată mai tare decât

acel bulgăre de carne pătat. Cât de uşor l-ar fi putut distruge fără so vrea. Îi putea scăpa din mâini, să se zdrobească de podea. Putea să facă pneumonie în timp ce îi făcea baie. Putea să-i spună vreun lucru îngrozitor la supărare, iar ea să se închidă în ea însăşi. Toate greşelile pe care le putea face i se perindau dinaintea ochilor minţii. Femeia Ta văzut pălind şi i-a luat-o din braţe pe micuţă exact înainte să cadă leşinat. Când şi-a revenit, ea era lividă, dar calmă. Ta pus bebeluşul în braţe, în ciuda protestelor lui.

Încearcă din nou, i-a zis.

Fata a crescut, blondă şi masivă, ca maică-sa, fără să fi moştenit nimic din geniul matematic al lui Jude. Pentru ea, numerele erau ca nişte biscuiţi uscati. Prefera muzica şi literatura. Tatăl ei era bucuros.

Fata avea să iubească cu moderaţie, exteriorizându-se mai mult. Chiar dacă nu era la fel de afectuos cu ea cum era mama ei. Jude se considera un tată bun: n-o lovea niciodată, n-o lăsa singură în casă, îi arăta cât de mult o iubeşte dându-i tot ce credea că îi face plăcere. Era un părinte tăcut, dar avea convingerea că fata îi cunoaşte adâncimile inimii.

Totuşi, fiica lui nu s-a dezbărat niciodată de o anumită atitudine iritantă, accentuată de spiritul de

competiţie, adoptată pe când, mică fiind, pornise la o vânătoare de ouă de Paşte. Abia putea să meargă, îmbrăcată în pantalonaşii bufanţi pătaţi de iarbă, dar când ceilalţi copii rămăseseră la umbră să se odihnească feriţi de soarele puternic al Floridei, savurându-şi comorile de ciocolată, fata lui Jude continuase să strângă ouă prea ingenios ascunse în palmierii pitici ca să fie găsite în frenezia de început a vânătorii. Le adunase în poală până când dăduseră pe-afară, iar când tatăl ei îi spusese că ar trebui să se oprească, se pusese pe urlat.

Unchiul său bătrân şi gras a venit o dată la cină, apoi a început să vină o dată pe săptămână şi s-au împrietenit. Când a murit, din cauza unui anevrism, în timp ce-şi hrănea canarul, nepotului i-au rămas moştenire câteva sacouri roase de molii şi fotografii de familie în rame ornate.

Universitatea s-a întins şi mai mult în jurul celor patru hectare care îi rămăseseră lui Jude, un spaţiu protector între vechea casă şi restul lumii. Pe măsură ce se înălţau noile construcţii, şerpii se împuţinau, astfel că Jude a început să meargă în picioarele goale prin buruienile de iarba-câinelui ca să scoată tomberoanele la stradă. Şi -a împrejmuit cu gard proprietatea şi îşi râdea de ofertele făcute de cei de la

universitate, a căror disperare creştea odată cu cifrele propuse.

Se imagina ca un virus în nucleul unei celule pline de activitate – ascuns, aşteptând. Izvoarele care alimentau mlaştina au fost blocate de construcţiile universităţii, iar aceasta a devenit un lac, unde Jude a instalat un sistem de oxigenare pentru a ţine ţânţarii departe. Rămăseseră aligatori, unii chiar mari, dar a făcut şi un gard invizibil care i-a împiedicat pe câinii familiei să se apropie prea mult şi să fie mâncaţi. Tot ce puteau să facă aligatorii era să se uite la ei de pe mal.

Într-o zi. Jude a avut senzaţia că a fost acoperit cu un clopot de sticlă. A făcut duş, sâcâit de nelinişte, apoi a stat câteva momente aşezat pe marginea patului. A intrat soţia, i-a spus câteva cuvinte, iar el a privit-o nedumerit cum deschide şi închide gura, ca un peşte, fără să scoată un sunet.

Cred că am surzit, a spus şi, în loc să-şi audă vorbele, le-a simţit vibrându-i în oasele craniului.

I s-au făcut teste peste teste, dar medicii nu înţelegeau ce nu e în regulă cu creierul sau cu urechile lui. I-au instalat un aparat auditiv, care îi dădea impresia că se vorbeşte pe sub apă. În cea mai mare parte a timpului, îl lăsa închis.

Noaptea, se furişa în bucătărie pe întuneric, poftind la curry de pui, ceapă goală, piersici din conservă, gusturi simple şi puternice care să-i aducă aminte că încă e în viaţă. O găsea pe fata lui aşezată la masă, cu chipul ei drăgălaş şi răutăcios iluminat de ecran. Îl privea încruntându-se şi întorcea laptopul spre el să vadă ce-a descoperit: implanturi cohleare, reabilitare auditivă, miracole.

Dar nimic pentru el. Era condamnat. La masa de Ziua Recunoştinţei, ar fi vrut să plângă peste cartofii lui dulci. Se adunaseră familia, nevasta, fiica, prietenii apropiaţi cu copiii lor, îi vedea râzând, dar nu le auzea glumele. Şi -ar fi dorit ca cineva să ridice ochii, să-l vadă în capul mesei, să se întindă spre el şi să-l bată uşurel pe mână. Dar erau prea fericiţi ca să facă asta. Îndesau furculiţele pline în gură şi le scoteau curate. Smulgeau fâşii de carne din curcan, culegeau nucile pecan din plăcintă.

Odată cina încheiată, când încă simţea pe mâini pişcăturile apei fierbinţi de la spălatul vaselor, s-au aşezat cu toţii să se uite la fotbal, iar el s-a afundat în fotoliul lui, cu picioarele ridicate, în timp ce copiii adormeau lângă el pe canapea, şi a rămas să-i vegheze, privindu-i cum dorm.

În ziua în care fata lui a plecat la facultate, la Boston, soţia a însoţit-o.

Buzele ei au schiţat cu grijă următoarele cuvinte: Te descurci patru zile? O să ai grijă de tine?

A răspuns: Da, bineînţeles. Sunt *adult,* draga mea. Dar, din felul în care clipise soţia, şi-a dat seama că vorbise prea tare. Le-a încărcat bagajele în maşină, fata îi plângea în braţe şi îl săruta din nou şi din nou pe creştet. Soţia Ta privit cu un aer îngrijorat, dar i-a dat un sărut la rândul ei şi a urcat în maşină. După care, în tăcere, ca toate celelalte lucruri, maşina a pornit la drum.

În jurul lui, casa părea imensă. Stătea în birou, care fusese camera lui din copilărie, şi i s-a părut că o vede cum era pe vremuri, inutilă şi plină de şerpi, la etajul casei, cu marmura şi pereţii strălucitori şi urmele ei de lumină deasupra capului său.

În acea noapte, a aşteptat, cu protezele auditive reglate la maximum, astfel încât au început să emită sunete ascuţite, dureroase, îşi dorea să simtă durerea. A adormit în timp ce se uita la un serial de comedie, fără sonor, doar nişte oameni cu expresii ciudate întipărite pe chipuri, şi s-a trezit, era abia opt seara şi a avut senzaţia că a fost dintotdeauna singur.

A alungat gândul că îi e dor de trupul greu al soţiei, ca şi de sandviciurile făcute de ea (punea prea multă maioneză, dar nu i-o spusese niciodată), de mirosul gelului ei de duş dimineaţa, în baie.

în noaptea următoare, a rămas pe scaunul de pe verandă, în atmosfera neagră şi densă, privind spre lacul care fusese odată mlaştină. S-a întrebat de soarta reptilelor, unde s-au dus. Singur în beznă, lui Jude îi părea rău că nu mai desluşeşte zgomotele nocturne ale universităţii, strigătele studenţilor beţi. Zdrăngănitul de chitare bas, forfota dinspre terenul de fotbal care îi enerva la culme pe el şi pe nevastă-sa. Putea fi oriunde, în mijlocul a sute de hectare de teren pustiu, atât de tăcută era noaptea pentru el. Până şi ţânţarii erau mai puţini. Copil să fi fost încă, l-ar fi umplut deja de băşici care i-ar fi dat mâncărimi.

Fiindu-i imposibil să adoarmă. Jude a urcat pe acoperiş să îndrepte un jgheab care se strâmbase sub greutatea unei crengi de stejar. S-a târât în patru labe pe şindrila de azbest încă fierbinte ca să repare armătura de tablă a hornului. De acolo de sus a văzut universitatea înfăşurându-se în jurul lui şi, în lumina lampadarelor, un grup de fete, membrele vreunei surorităţi, în rochii strâmte, colorate strident şi cu

tocuri înalte, mergând încet în şir indian, ca nişte furnici, pe deal.

A coborât în zori, fără tragere de inimă, a luat o conservă de ton, o sticlă de apă rece şi s-a dus până pe malul lacului, unde a întors cu faţa în sus bărcuţa de aluminiu pe care i-o cumpărase soţia în speranţa că se va apuca de pescuit.

Pescuit? întrebase el. N-am mai pescuit de când eram mic. Şi-a amintit de scrumbiile şi ştiucile pe care tatăl lui le gătea cu lămâi culese din pomul de lângă uşa din spate şi pe care le mânca fără să spună vreun cuvânt de laudă. Probabil că n-avea un aer prea vesel, fiindcă soţia lui făcuse un pas în spate, speriată.

Mă gândeam că aşa ai avea o ocupaţie, spusese ea. Dacă nu-ţi place, găseşte altceva. *Orice.*

Îi mulţumise, dar nu îşi făcuse niciodată timp nici pentru undiţă, nici pentru barcă. Zăcuse acolo răsturnată cu faţa în jos şi cu strălucirea pântecelui înecată sub straturile de polen. Dar venise momentul. Simţea o nevoie puternică de ceva de nedefinit, de ceva ce lăsase în urmă de mult. A crezut că poate va găsi acel ceva acolo, în lac.

A împins barca în apă şi a început să vâslească. Nu era niciun pic de vânt şi deja ardea soarele. Apa era

caldă, grea de alge. Un bâtlan se odihnea într-un picior lângă chiparoşi. Ceva mare a ţâşnit din apă, răspândind cercuri şi făcând barca să se legene uşor. Jude a încercat să se liniştească, însă transpira din plin, iar ţânţarii l-au simţit şi au început să roiască în jurul lui. Era o linişte stranie, îşi amintea lacul ca pe o întreţesere de zgomote, vâjâitul cocorilor, greierii, bufniţele, ţipete misterioase, subumane, prea depărtate ca să poată fi identificate. A sperat să găsească un lucru pe care îl pierduse, dar nu era acolo.

S-a dat bătut. A vrut să întoarcă, dar în acel moment vâslele au scăpat din tacheţi şi sau depărtat luate de apă. Au plutit câţiva metri şi au rămas prinse în lintiţă.

Lacul îşi ţinea ascunse primejdiile sub un văl greu, dar Jude ştia ce e dincolo. Aligatori, cu ochii lor ca nişte globuri, îl pândeau chiar în acel moment. Cu o zi înainte văzuse din camera lui, prin binoclu, unul lung de cel puţin patru metri. Era în apropiere, o simţea. Şi chiar dacă preria dispăruse, rămăseseră câţiva şerpi în humusul de la mal – vipere de apă sau din cele cu cap arămiu, crotali pigmei. Apoi era chiar apa, supraîncălzită, plină de paraziţi care îţi intrau în nări şi îţi infectau creierul, devorându-l cu infinite muşcături minuscule. Soarele necruţător deasupra capului şi ţânţarii care se hrăneau cu sângele lui. Şi mai era

tăcerea. Nu voia să înoate în acel coşmar. S-a ridicat în picioare. Cuprins de nelinişte, simţind cum barca alunecă sub el, şi s-a trântit la loc, prinzându-se cu putere de margini. Era la treizeci de metri de mal, într-o zi fără vânt. Nimic nu îl împingea spre liman. Va rămâne acolo pe vecie; soţia se va întoarce două zile mai târziu şi îi va descoperi leşul în barca plutind fără ţintă. A băut un pic de apă, să se calmeze. A încercat să-şi reamintească nişte algoritmi, dar aceştia îşi pierduseră orice savoare.

Totul era tăcut în acel moment, păsările, soarele, ţânţarii. Dedesubt, o lume de prădători la pândă. În delicata coajă a bărcuţei era singur. A închis ochii şi şi-a simţit bătăile inimii în urechi.

Niciodată n-avusese răgazul să se lase cuprins de îndoială. Acum, avea tot timpul din lume. Orele treceau parcă stoarse dintro pipetă. Era plin de transpiraţie. I se făcuse rău. Soarele ardea tot mai tare, nu lăsa nicio clipă loc de umbră.

Jude s-a cufundat în cele din urmă în somn şi, când s-a trezit, a ştiut că dacă va deschide ochii, îl va vedea pe tatăl lui aplecat deasupra sa, privindu-l încruntat. Ce copil rău era Jude, să distrugă tot ce avea tatăl lui mai drag! O spaimă veche s-a trezit în el şi a încercat s-o facă să alunece înapoi pe gâtul acum uscat. A refuzat

să deschidă ochii, să-i dea satisfacţie bătrânului.

Pleacă, a zis. Lasă-mă în pace. În capul lui, vocea era doar un huruit.

Tatăl aştepta, răbdător şi tăcut, o masă neagră şi densă în capătul bărcii.

Eu nu sunt ca tine, tată, a zis Jude într-un târziu. Nu prefer şerpii oamenilor.

Soarele apunea. Simţea în aer mirosul tatălui său. A început să respire pe gură.

Chiar şi mai târziu, nu erai decât un om rău şi nefericit, a spus el. Şi întotdeauna team urât.

Dar cuvintele i s-au părut prea dure şi a adăugat: Nu asta am vrut să spun.

S-a gândit la acel lac. La ce credea tatăl lui despre viaţa pe care o ducea. Un ecosistem atât de fragil, calibrat cu atâta precizie, distrus în cele din urmă de Jude, care divizase grijuliu iubirea, pământul. Lăcomia, devorarea de către universitate. Acele creaturi solzoase, ucise. Înfiorarea din glasul tatălui său din ziua când au ieşit să vâneze vipere de apă; dragostea puternică şi strălucitoare pe care o simţea pe vremea când îndrăgea cifrele. Promisiunea fată de viitor nu fusese ţinută, în alegerile făcute nu ţinuse cont de pasiune. Alesese siguranţa.

Şi totuşi, iată-l acolo. Singur, ca tatăl său când a

murit în cort. Izolat. Ars de soare, îmbătrânit.

Disperat, s-a gândit să sară în apa plină de pericole, merita fără îndoială să fie muşcat. Dar în acel moment a început să bată vântul, împingându-l în direcţia casei. Când a deschis ochii, tatăl lui nu era acolo, a văzut însă casa înălţându-se la prora, o dărăpănătură, căminul unui nebun. A întors privirea, incapabil să suporte vederea ei. Soarele s-a stins singur, ca o lumânare. Îl dureau toate, pielea arsă pe mâini şi pe picioare, locurile în care fusese muşcat de ţânţari, dar a adormit, după cum şi-a dat seama mai târziu, fiindcă atunci când a deschis în cele din urmă ochii, cerul era împânzit de stele şi barca se izbea de mal.

S-a ridicat şi, cu durerea în oase, a păşit şovăitor pe pământ ferm.

O formă albă şi mare s-a năpustit spre el şi, pentru că îşi petrecuse întreaga zi cu fantoma tatălui său, a înţeles că şi asta e o fantomă, aşa că a ridicat privirea, calm.

Pregătit. Strălucea aureolată în lumina casei din spatele ei. S-a oprit însă chiar în dreptul lui, iar el a fost surprins s-o recunoască pe soţia sa, că acea aureolă era efectul părului ei sur captând lumina şi a priceput că se întorsese mai devreme, că întindea mâna

să-l mângâie pe obraz, rostind cuvinte ce aveau să se piardă pentru totdeauna, ghicind din surâsul ei că îl dojeneşte. S-a apropiat şi şi- a sprijinit capul pe umărul ei, a răsuflat uşurat de toată neputinţa lui, i-a inhalat iubirea şi mirosul greu al călătoriilor şi a înţeles că scăpase încă o dată din tenebrele flămânde.

...ŞI CÂINELE SE FĂCU LUP

Furtuna îşi anunţă prezenţa tulburând tăcerea.

E în regulă, îşi zise sora cea mare, o insulă nu e niciodată cu adevărat liniştită. Chiar şi dacă n-ar fi fost furtuna, erau valurile, vântul, aparatele de aer condiţionat, generatoarele şi animalele mişunând în întuneric.

Ceea ce tulburase furtuna fusese liniştea din cabana de alături. De ore bune, nu se mai auziseră de acolo nici râsete, nici capace de sticlă căzând sau certurile cu care fetele se obişnuiseră în ultimele două zile.

Asta, pentru că acolo nu mai era niciun adult. Fuseseră lăsate singure pe insulă, două fetiţe. De patru şi de şapte ani. Ce drăgălaşe, spuneau necunoscuţii. Ca nişte păpuşi! Aveau chipul mamei lor. Nişte paraşute în devenire, glumea mama lor, dar le urmărea neliniştită cu coada ochiului. Era o mamă bună.

Măcar căţelul alb şi pufos terminase de urlat. Se strecurase lângă patul fetelor, dar când încercaseră să-l mângâie, se repezise să le muşte de mână. Era împărţit între ura faţă de copii şi cea faţă de furtuna care făcea prăpăd afară.

A fost odată ca niciodată..., începu sora mai mare. O prinţesă, completă mezina.

Un iepure, o întoarse prima.

O iepurică prinţesă, hotărî soră-sa.

A fost odată ca niciodată o iepurică mică, mică şi mov, reluă fata mai mare. Când a văzut-o, un om a şi prins-o în plasa lui. Familia ei a încercat s-o salveze, dar n-a fost chip. Bărbatul a dus-o în oraş, la un magazin pentru animale şi a pus-o într-o cutie, în vitrină. Cât era ziua de lungă, oamenii îşi vârau mâinile în cutie ca să pună mâna pe iepurică cea mov. În cele din urmă, a venit o fată care a cumpărat-o şi a dus-o la ea acasă. Iepurică se făcea mare şi dormea cu fetiţa, dar în timpul zilei rămânea cu privirea pierdută pe fereastră, copleşită de tristeţe.

Într-o bună zi, fetiţa i-a pus o lesă şi a dus-o în parc. Acolo, animăluţul a văzut o altă iepurică, privind-o de la marginea pădurii. S-au uitat îndelung una la alta, iar micuţa şi-a amintit că nu e o fată din neam omenesc, ci o iepurică, iar cealaltă iepurică îi este soră. Fata de oameni se purta drăguţ cu ea şi îi dădea de mâncare, dar văzând-o pe sora ei adevărată, a ştiut că acolo, în pădure, îi e dat să trăiască. Şi -a dat jos zgarda şi a fugit prin iarbă cât o ţineau lăbuţele şi împreună cu

sora ei s-au făcut nevăzute în pădure. Familia a fost foarte fericită s-o revadă. Au făcut o petrecere, au dansat şi au cântat şi au mâncat varză şi morcovi. Sfârşit.

Sora cea mică adormise. Cele două cabane de pescuit se zgâlţâiau din temelii, pontonul se lovea de mal, vântul se strecura prin crăpăturile obloanelor, palmierii şfichiuiau prin aer, valurile mugeau spărgându-se de ţărm. Sora mai mare o strânse în braţe pe mezină.

Ea şi insula rămaseră treze toată noaptea – insula, pentru că nu dormea niciodată, iar fata, pentru că ştia că doar atenţia ei îndârjită le ţine la adăpost.

Înainte să rămână singure în cabana de pescuit, pe acea insulă din mijlocul oceanului, erau cu Smokey Joe şi cu Melanie. Nu îi cunoşteau. El purta o bandană roşie pe cap. Ea avea tricouri de sub care i se revărsau cărnurile.

Fata mai mare ştia că cei doi sunt nervoşi, fiindcă fumau ţigară de la ţigară şi se certau în surdină în timp ce ele două se uitau la *Albă-ca-Zăpada* a nu ştiu câta oară. Era singura casetă pe care o aduseseră. Într-o după-amiază, Smokey Joe le luă pe fete la plimbare pe malul lacului din centrul insulei. Era un loc tare ciudat.

Dincolo de golful cu nisip unde se afla cabana, terenul devenea mai dur, cu un soi de piatră spongioasă, iar arborii păreau că s-au micşorat, îndoiţi de vânturi.

Ia fiţi atente la mine, le spuse el. Chiar aici, pe vremuri, s-a turnat un film produs la Hollywood şi mai multe maimuţe au scăpat. Dacă nu staţi departe de ele, o să vă smulgă părul din cap, o să vă fure mâncarea din farfurii şi o să arunce cu caca în capul vostru. Probabil că glumea. Greu de spus.

Nu văzură nicio maimuţă, în schimb descoperiră nişte gândaci de palmieri, negri, uriaşi, un şarpe dintr-o specie care se hrăneşte cu şobolani, făcând plajă pe o cărare cu nisip, şi nişte păsări albe cu gât lung cărora Smokey Joe le spunea ibişi.

Odată întoarse la cabană, Melanie le dădu să mănânce hamburger!, fără ketchup şi fără chifle, şi le avertiză să lase câinele în pace, că e un mic ticălos. Fata cea mică n-o ascultă şi, într-o clipă, se trezi cu mâna sângerând. Melanie ridică din umeri: Eu vam zis. Sora cea mare luă un absorbant igienic din trusa maică-sii şi i-l înfăşură, cu partea lipicioasă în afară, în jurul mâinii.

Smokey Joe rămase afară toată după- amiaza, aşezat sub arborele violet cu banane verzi şi noduroase în

formă de degete. Asculta radioul. La un moment dat, se ridică şi o strigă pe Melanie, care ieşi în grabă, cu sânii şi pântecul mişcându-i-se pe sub tricou în toate direcţiile. Fata cea mare îl auzi pe Smokey Joe spunând: E mai sigur să plecăm fără ele.

Melanie vârî capul pe uşa cabanei. Era palidă pe sub bronzul portocaliu.

Le spuse: Staţi aici. Oricine apare, nu mergeţi cu nimeni. Fetelor, ascultaţi-mă bine. Rămâneţi aici şi fiţi cuminţi. O să trimit o doamnă să vă ia peste câteva ore.

Fetele ieşiră afară şi îi văzură pe Smokey Joe şi pe Melanie alergând pe ponton. Melanie strigă după câine, dar câinele nici nu se clinti, nu voia s-o urmeze. Joe desfăcu cablurile şi Melanie sări în barca cu motor, cât pe ce s-o rateze. Un picior îi ajunse în apă, dar reuşi să-l ridice şi demarară în trombă.

Înainte de asta, cu exact o zi înainte ca Smokey Joe şi Melanie să le părăsească, mama lor venise să le vadă în cabana lor, era îmbrăcată frumos şi mirosea ca o grădină. Ea şi iubitul ei, Ernesto, vor face un tur cu vaporaşul lui, le anunţase ea. Vom fi plecaţi o oră, două, dragile mele. Le-a strâns tare în braţe, avea pleoapele fardate cu albastru şi genele atât de lungi şi grele, că era o minune că putea să vadă pe sub ele.

Urmele buzelor ei rujate cu roşu le rămaseră întipărite pe obraji.

Dar orele trecură, iar mama lor nu se întorsese. Noaptea, fetele fuseseră nevoite să doarmă în cabana lui Melanie şi a lui Smokey Joe, iar Melanie şi Smokey Joe şuşotiseră în spatele uşii camerei lor până dimineaţa.

Şi , două zile mai devreme, mama intrase în camera lor din Fort Lauderdale în toiul nopţii, începuse să adune în grabă nişte lucruri într-o geantă şi le spusese: Păpuşile mele, mergem în excursie cu vaporaşul! Ernesto o să ne facă bogate, adăugase şi râsese. Era atât de frumoasă, iradia pur şi simplu frumuseţe. Chiar înainte să răsară soarele, se instalaseră deja pe vaporaşul lui Ernesto, care gonea în întuneric. Şi ajunseseră pe această insuliţă, iar adulţii discutaseră toată ziua şi toată noaptea în cabana de alături şi mama lor părea foarte supărată şi se înroşise la fată.

Şi , cu multe nopţi înainte să apară Ernesto, mama se întorcea acasă foarte târziu şi făcând mult zgomot. De obicei, le pregătea cina, după aia o însărcina pe cea mare s-o supravegheze pe mezină în timp ce se spăla pe dinţi şi apoi să îi citească ceva înainte de culcare. Fata cea mare nu dormea în patul ei, ci rămânea lângă

sora ei până la întoarcerea mamei. Uneori le trezea când încă era noapte adâncă la ferestre şi stropitoarele automate din grădină îşi vedeau de treaba lor şi, mirosind a vodcă, a tutun şi a bani, punea muzică tare şi dansau tustrele, ele două aşa cum erau, în cămăşi de noapte. Cu ţigara în colţul gurii, făcea ouă prăjite şi clătite, peste care punea îngheţată de căpşuni. Vorbea despre celelalte femei cu care lucra: nişte idioate, spunea ea. Nişte zdrenţe. Nu avea încredere în alte femei. Nu sunt decât nişte ticăloase care te înjunghie pe la spate, care mai degrabă te-ar jefui decât să te ajute. Bărbaţii îi plăceau. Cu ei e simplu. În cazul lor, ştii cum stă treaba. Femeile sunt prea complicate. Trebuie să ghiceşti ce gândesc. Le întinzi un deget şi îţi iau toată mâna, mai spunea.

Până să ajungă sub soarele necruţător de la Fort Lauderdale, locuiseră în Traverse City, o perioadă din care cea mare îşi mai amintea doar cireşele şi degetele îngheţate.

Înainte de Traverse City, fusese San Jose, cu tufele sale uriaşe de aloe şi cu maşina de spălat rufe care huruia sub apartamentul lor cât era ziua de lungă.

Înainte de San Jose, Brookline, unde apăruse surioara ei, într-o păturică albastră cu dungi roz şi bonetă.

Înainte de Brookline, Phoenix, unde au locuit cu un bărbat care e posibil să fi fost tatăl micuţei.

Iar până la Phoenix fusese prea mică şi nu-şi mai amintea. Sau poate nu fusese nimic.

Dimineaţa era de o claritate dureroasă.

Odată, la Goodwill, mama ei găsise un pahar pe care îl lovise cu unghia, iar paharul scosese un sunet ascuţit, perfect. Aşa cum era soarele de după furtună.

Cum nu era nimeni să le oprească, la micul-dejun mâncară jeleu de struguri cu linguriţa. Apoi, se uitară la caseta cu *Albă-ca- Zăpada* din nou.

Câinele chelălăi la uşă. Avea în baie o lădiţă în care îşi făcea nevoile. Melanie asta e o putoare, bodogănise mama când văzuse prima oară lădiţa. O leneşă nesimţită. Dar poate că animalul voia doar să iasă la aer, se gândi sora cea mare. Se sculă, îi puse lesa roz şi îi dădu drumul afară. Câinele coborî pe scări atât de repede, că îi smulse lesa din mână. Se întoarse şi o privi, iar ea putu să vadă cum i se mişcă rotiţele în cap, îl strigă, dar nu vru să vină.

Întoarsă înăuntru, nu-i spuse surorii ei ce s-a întâmplat. Abia la cină – ton, biscuiţi şi caşcaval –, mezina privi în jur şi întrebă: Unde e căţelul?

Fata cea mare ridică din umeri: Cred că a plecat.

Soră-sa începu să plângă şi ieşiră amândouă cu o cutie de ton, pe care o deschiseră în timp ce chemau câinele. În cele din urmă, îl văzură ieşind din pădure în pas iute. Avea blana plină de scaieţi şi noroi pe burtă, dar părea fericit. Nu se apropie prea mult, doar o ţinu într-un mârâit până când fetele intrară în casă, de unde îl urmăriră prin grilajul uşii cum înghite lacom mâncarea. Fata mai mare se repezi afară pe uşă, încercând să-i apuce lesa, dar animalul fu mai rapid şi se făcu nevăzut din nou.

Sora ei nu se opri din plâns decât când îi aduse biscuiţii lui Melanie. Să nu cumva să vă atingeţi de biscuiţii mei Oreo, le zisese, dar acum nu mai era acolo să urle la ele. Îi mâncară pe toţi.

Noaptea târziu auziră nişte zgomote înfiorătoare, ca nişte scrâşnete şi, când ieşiră să inspecteze aparatul de aer condiţionat cu lanternele aprinse, descoperiră un şarpe căzut înăuntru dintrun palmier. Cu fiecare învârtire a lamelor, încă un milimetru din corpul şarpelui era mâncat de ventilator. Îl văzură micşorându-se treptat până când pielea îi căzu pe jos, goală de carne.

Se treziră scăldate în sudoare, cu pielea lipicioasă.

Aparatul de aer condiţionat îşi dăduse sufletul cândva înainte de crăpatul zorilor.

Fata mai mare se gândi că şarpele stricase ceva, dar nu mai funcţiona nimic – lumina, pompa de apă, frigiderul – şi înţelese că problema e la generator. Ieşi afară şi îi trase un şut. Descoperi o gaură în rezervor în locul în care intra gazul şi aruncă o privire înăuntru, luminând cu lanterna.

Am rămas fără gaz, îi spuse surorii sale, care îşi sugea iar degetul, ca atunci când era bebeluş.

Repară tu, mie mi-e prea cald, răspunse copila. Dar oricât cercetară, nu mai aveau ce face, rămăseseră fără combustibil. Când fata mai mare vru să tragă apa la toaletă, nu mergea. Când în cabană se răspândi mirosul de la WC şi cel de la lădiţa câinelui, se mutară înapoi în cealaltă cabană, unde lucrurile mamei lor rămăseseră aranjate în dulap şi în comodă. Începură să-şi facă nevoile afară.

În cabana lor nu era nimic de mâncare, aşa că aduseră tot ce găsiră la Melanie şi Smokey Joe. Mazăre îngheţată, pe care o mâncară cu popcorn, un platou Hungry-Man TV, pe care îl deschiseră şi îl lăsară afară, pentru câine. O bucată de caşcaval şi muştar. Pâine albă, din nou caşcaval, la cutie, o conservă de fasole.

Bourbon şi trabucuri care miroseau a condimente.

Spre seară îşi puseră hainele mamei şi se machiară. Arătau, amândouă, ca nişte versiuni în miniatură ale ei, chiar dacă cea mică nu avea nevoie să stea la soare ca să fie bronzată.

Sora mai mare îi citea surioarei tot ce putea. Pe noptiera lui Melanie era o carte groasă, galbenă şi umflată. Pe copertă avea un bărbat la bustul gol, ţinând un topor pe umăr. Citea ce scria pe cutia de cereale pe care o scosese din gunoi. Revistele vechi de pe măsuţa de cafea.

Abia când îşi dădu seama cât îi e de sete şi deschise robinetul, înţelese că nu mai au apă. Nu mai băuse de mult şi îşi simţea

, -L , , ,

gâtlejul de parcă era plin cu bumbac, iar cea mică nu se mai oprea din văicăreală.

Cam într-o jumătate de oră avea să fie întuneric. Soarele pârjolea marginile oceanului.

Scoase un suspin şi zise: Cred că trebuie să mergem până la lac.

Cea mică începu să plângă. Dar maimuţele...

O să facem zgomot. Dacă stăm împreună, n-or să se sinchisească de noi, a zis sora cea mare şi au pornit iute, iute, ţinându-se de mână, spre lac, unde au ajuns

la amurg. Văzură o explozie de lumină albă în pădure, iar surorii mai mici i se făcu atât de frică, încât scăpă găleata, vărsând-o pe jumătate şi fugi fără să se oprească o clipă, până ajunse la cabană, unde trânti uşa în urma ei. Cealaltă plânse de furie şi aduse ambele găleţi. Din răutate n-o lăsă pe cea mică să bea, ci turnă apa într-un castron pe care îl puse pe cărbuni aprinşi, ca să fiarbă, ceea ce dură mult, până când luna se ridică pe cer, rotundă şi strălucitoare.

Dimineaţa, îi despleti părul, iar acesta se desfăcu într-un nor negru magnific.

Luară cuţitul de friptură, singurul pe care îl aveau, ascuţiră capetele unor beţe şi intrară în apa rece să pescuiască, fiindcă trebuiau să facă rost de mâncare cât mai repede. Dar apa era plăcută, iar peştii, mititei, aşa că lăsară deoparte suliţele şi se bălăciră toată dimineaţa.

Îşi pictară unghiile de la mâini cu lac de unghii găsit în trusa medicală a lui Melanie. Mai târziu veni rândul unghiilor de la picioare şi îşi făcură tatuaje cu inimioare pe bicepşi, care le dădură mâncărimi şi fură nevoite să le şteargă complet.

Descoperiră o tabletă de ciocolată într-o noptieră,

apoi o revistă porcoasă sub patul lui Smokey Joe. O femeie lingea o perlă aflată între pliurile roz ale părţii intime a alteia.

Bleah, făcu fata mai mare şi aruncă revista, iar cealaltă începu să imite sunetele pe care le făcea mama lor când era în camera sa cu vreun iubit. După aia o buşi plânsul. Soră-sa o întrebă de ce plânge, la care nu făcu decât să scuture din cap. În cele din urmă, zise: Căţelu', mi-e dor de el.

Nimănui nu-i poate fi dor de câinele ăla, îşi zise fata cea mare.

Cum a putut Melanie să-l părăsească? întrebă mezina.

Oh, spuse în sinea ei soră-sa.

Hai să vânăm câini, ce zici? rosti cu glas tare.

Luară cuţitul de friptură, binoclul şi o sticlă de whisky veche, pe care o umplură cu apă fiartă, iar cea mare îşi puse o pălărie panama uriaşă, pentru că mereu făcea băşici din cauza soarelui. Adunară ultimii biscuiţi şi se pulverizară cu ce mai rămăsese din sprayul anti-insecte al lui Melanie.

Sora cea mică era din nou fericită. Se făcuse deja amiază. Nu bătea vântul şi, când intrară în pădure, simţiră răcoarea. Mergeau înainte şi îşi strigau câinele,

cântând. Cea mare cerceta neliniştită crengile în căutare de maimuţe.

Pe lac văzură un stârc-cenuşiu nemişcat, ca o sculptură. Acolo unde apa nu era adâncă, se înălţau chiparoşi-de-baltă, arătând ca nişte stalagmite.

Pe celălalt mal zăcea o barcă răsturnată, cu vopseaua albastră scorojită. Sora mai mare o lovi cu piciorul, întrebându-se cum ar putea s-o târască prin pădure până în golf, la ponton. După care încercă să-şi dea seama cum ar putea, odată ajunse pe apă, să conducă spre uscat, nu spre larg. Poate ar fi mai bine s-o aştepte pe doamna pe care zicea Melanie că o va trimite.

Când ridică privirea, cea mică dispăruse. Simţi o săgetare în inimă. O chemă, îi strigă numele din nou şi din nou.

Auzi un chicotit şi mezina ieşi de sub o stâncă sub care se forma o grotă ferită privirii. Eşti îngrozitor de rea, urlă soră-sa, iar cealaltă ridică din umeri, spunând: îmi pare rău, deşi nu-i părea cu adevărat.

Puteau să fie şerpi acolo, zise fata mai mare.

Ei bine, nu erau, răspunse cealaltă.

Traversară insula şi descoperiră o plajă cu nisip galben. Când ajunseră înapoi lângă lac, rochiile le erau ude de transpiraţie şi se apucară să umple sticla de whisky cu apă verzuie.

Făcură cale întoarsă la cabana de pescuit, unde câinele le aştepta pe trepte. Fetele îi turnară apă nefiartă în castron, iar câinele bău pleoscăind şi privindu-le cu ochii lui ca nişte năsturei negri, plini de furie. Sora cea mică îi cântă cu acea voce despre care mama ei spunea că îi face pe îngeri să cadă din ceruri, dar animalul refuză să se apropie şi se întoarse în pădure.

Hainele fetelor erau atât de murdare, încât se văzură nevoite să îmbrace ultimele două tricouri curate ale lui Smokey Joe. Le fluturau în urmă ca pe nişte rochii de bal când alergau, un fulger roşu şi unul albastru prin verdele-auriu al pădurii.

Sora cea mică îşi cără singură găleata cu apă din lac tot drumul înapoi, fără să crâcnească.

Prinseră cu mâinile goale trei crabi sub ponton şi îi fierseră, carnea lor avea gust de unt, iar apa folosită la fiert o băură ca pe o supă şi o vreme se simţiră sătule.

Apoi, se termină toată mâncarea. Bananele din pomi nu erau coapte, după cum spusese Smokey Joe, şi li s-ar fi făcut rău dacă ar fi mâncat din ele. Sora mai mare auzise că unii mănâncă insecte, iar în împrejurimi era plin de gândaci, dar numai gândul că i-ar crănţăni în dinţi îi întorcea stomacul pe dos.

Mâncară balsam pentru buze cu gust de cireşe. Deschiseră o cutie de conserve fără etichetă găsită în fundul dulapului şi descoperiră că era de mandarine. Mâncară un soi de bobiţe roşii ciudate dintr-un tufiş, deşi mama lor le spusese mereu să nu cumva să facă asta.

Mi-e foame, zise fata cea mică.

A fost odată, începu sora cea mare, un băiat şi o fată, a căror familie nu avea mâncare deloc. Le puteai număra coastele. Mama lor avea un prieten care nu-i avea la inimă pe cei doi copii. Într-o bună zi, acesta i-a spus mamei lor că trebuie să scape de copii şi că îi va lua el într-o excursie şi îi va lăsa în pădure. Fetiţa a auzit tot ce-au vorbit adulţii întreaga noapte şi, dis-de-dimineaţă, şi-a umplut buzunarele cu cereale.

Înseamnă că n-au murit de foame, dacă aveau cereale, reflectă sora cea mică.

Fetiţa şi-a umplut buzunarele cu pietricele albastre din acvariu.

Prietenul mamei le-a dus în pădure, dar ea a lăsat să îi scape pietricelele, una câte una, pe drum, astfel încât să găsească drumul înapoi atunci când bărbatul avea să dispară. Băiatul şi fata au mers pe urma pietricelelor şi mama lor a fost fericită să-i revadă. Dar prietenul ei era

furios. A doua zi, i-a dus din nou în pădure, dar de data asta avusese grijă să le coasă buzunarele ca să nu mai poată lăsa nimic în urmă. I-a părăsit, iar ei au mers şi au mers şi au descoperit o peşteră, unde s-au adăpostit peste noapte. A doua zi dimineaţă au simţit miros de foc, s-au luat după el şi au ajuns la o colibă făcută toată numai din prăjituri şi bomboane. Au dat fuga la ea şi s-au pus pe îndopat, fiindcă de mult nu mai puseseră nimic în gură. Dar atunci a ieşit o doamnă. Ea s-a purtat drăguţ cu ei şi le-a tot dat prăjituri şi mini-pizza.

Şi lapte, adăugă surioara. Şi mere.

Doamna avea şi televizor. Nici măcar nu i-a obligat să stea la masă până termină de mâncat. Au stat aşa, la televizor şi s-au uitat la desene animate cât era ziua de lungă. Fata şi băiatul s-au îngrăşat foarte tare. Iar când au ajuns super-grăsani, doamna i-a legat fedeleş şi a încercat să îi bage în cuptor, ca pe curcani. Dar fata era isteaţă. A zis: Oh, vreau să vă îmbrăţişez pentru ultima oară! Doamna s-a aplecat spre ea, iar fata a muşcat-o de gât. Pentru că devenise o adevărată campioană la mâncat cât stătuse în casa femeii, a înfulecat şi a înfulecat la ea până n-a rămas nimic, nici măcar sânge. Iar băiatul şi fata au rămas toată iarna acolo şi au mâncat casa făcută din prăjituri şi, când a venit

primăvara, au devenit oameni mari. După aia, s-au dus să-l caute pe prietenul mamei.

De ce? vru să şţie sora cea mică.

Să-l mănânce, veni răspunsul.

Oamenii mănâncă oameni? întrebă sora cea mică.

Uneori n-ai încotro, zise sora cea mare.

Ba da.

Bine. Atunci, doamna aia era făcută toată din frişcă, declară sora cea mare. Şi nu l-au găsit pe prietenul mamei lor. Dar l-ar fi mâncat, dacă l-ar fi găsit.

Sora mai mare avea capul plin de nori. După ea, nisipul micului golf mirosea a migdale. Stătea singură în dreptul grătarului şi aştepta să fiarbă apa. Cea mică era în casă, cântându-şi ca să adoarmă. Lipsită de griji, îşi dădu seama soră-sa. Deasupra capului se vedea luna, ca o seceră. Dinspre mare se auzea gălăgia veselă făcută de păsările mari cu gâtul de culoare sângerie care călătoreau spre un loc mai răcoros, mai vast, mai bun.

Am văzut un om, zise copila cea mică din dreptul uşii cu plasă pentru insecte.

Nu e niciun om, spuse sora ei cu un aer visător.

E într-o barcă. La ponton, nu se lăsă mezina, iar acum cealaltă putu să audă torsul motorului. Se ridică atât de repede, că sângele n-avu timp să i se urce în cap şi căzu, dar se ridică în genunchi, şi din nou în picioare.

Mergi, şopti şi îşi trase surioara din uşă, pe scări şi o târî în pădure.

Se ghemuiră printre ferigi, care le acoperiră complet. Erau goale, iar pe pământul de sub picioarele lor desculţe putea fi plin de şerpi, şopârle, păianjeni.

Cizmele bărbatului răsunară pe ponton. Intră în raza lor vizuală. Un tip îndesat, în blugi şi tricou transpirat şi cu un lanţ de aur gros la gât. Sora cea mare ştia – ceva îi şoptise în minte – că este un om rău.

Să nu faceţi niciun zgomot, îi mai şopti vocea. Fugiţi.

Bărbatul intră în cabana fetelor şi se auzi zgomot de lucruri sparte. Apoi se duse la cabana lui Melanie şi Smokey Joe şi hărmălaia reîncepu. Ieşi şi răsturnă grătarul cu o lovitură de picior, iar fata mai mare îi puse mâna la gură surorii ei ca s-o împiedice să ţipe. Bărbatul se întoarse încet, scrutând pădurea.

Ieşiţi de-acolo! strigă el. Vorbea cu accent. Ştiu că sunteţi acolo.

Aşteptă câteva clipe şi spuse: Mama voastră e cu noi. Nu vreţi so vedeţi pe mama voastră? O să vă pregătească o masă mare ca pe vremuri, o să-i staţi pe genunchi şi o să mâncaţi tot ce poftiţi. Pun pariu că vă e foame.

Fata mai mare se luptă s-o ţină jos pe sora ei, care voia să se ridice. Probabil că le auzise, pentru că se întoarse în direcţia lor.

Fugi, spuse sora cea mare şi o rupseră la goană printre copaci, printre frunzele de palmieri pitici care le tăiau gleznele, făcându- le să sângereze. Găsiră drumul şi ajunseră lângă lac.

Cea mare se ascunse în peştera de lângă barcă, după aceea veni şi cea mică şi se lipi strâns de ea.

Nu după mult timp, auziră paşii bărbatului strivind vegetaţia şi respiraţia lui şuierătoare. Fetelor, v-am văzut, spuse el. Ştiu că sunteţi aici.

Îi văzură cizmele, foarte aproape. Se apropie de barcă, o lovi cu piciorul, apoi încă o dată, iar lemnul putrezit al bărcii cedă şi dinăuntru ieşiră zeci de gândaci speriaţi.

Bine. N-o să umblu după voi toată ziua. N-aveţi decât să crăpaţi de foame, dacă aşa vreţi.

Fetele tremurau, fără să scoată niciun sunet, şi în

cele din urmă îl auziră îndepărtându-se. După câteva clipe care li se părură o eternitate, barca demară, apoi zgomotul motorului se auzi tot mai slab, bărbatul plecase. Şi totuşi nu ieşiră imediat.

Simţiră un foşnet la picioare şi văzură căţelul strecurându-se afară din peştera în care fusese în tot acel timp, la câţiva centimetri de ele. Îl priviră cum îşi ia lesa în dinţi şi fuge, dispărând.

Unde e doamna aia? întrebă sora mai mică.

De ce întârzie atâta?

Care doamnă?

Care trebuia să ne salveze, explică ea. Pe care trebuia s-o trimită Melanie.

Fata cea mare uitase complet de asta. Cele două erau în cuibul făcut ele. Luaseră toate pernele şi cearşafurile din tabără şi le adunaseră în mijlocul camerei de zi din cabana lor, unde briza, în drumul ei dinspre uşa cu plasă până la fereastră, le mângâia trupurile scăldate de sudoare. Era spre amiază, dar oasele lor nu voiau să se ridice. Rămâneţi nemişcate, le spuneau ele. Inimile lor le cântau în urechi.

Fata mai mare aproape că putea s-o vadă pe doamna care trebuia să vină, sosind la ponton. Avea o rochie

albastră, atât de lungă, încât fetele se puteau ascunde sub ea. Avea părul galben al mamei lor, cu rădăcinile închise la culoare. Le zâmbea. Fetelor, şoptea ea. Veniţi acasă cu mine.

Nu mâncaseră nimic de trei zile. Undeva, nu departe, câinele cel alb uriaşe toată noaptea, până când urletele lui începură să sune ca geamătul vântului. Fata mai mare visa cu ochii deschis! la curtea din fata apartamentului lor din Fort Lauderdale, la fântâna turcoaz, la stratul roşiatic de frunze putrede de la rădăcina cedrului, la portocalul cu fructe grele care ţi se descojeau singure între degete, la soarele care îşi turna culoarea aurie peste toate lucrurile, totul strălucea, dar nimic nu putea fi atins, ca şi cum sar fi aflat îndărătul unei vitrine.

Veni noaptea, pe urmă ziua şi din nou noaptea.

Câinele tăcuse. Surorii celei mici i se simţeau coastele pe sub piele. Ochii îi ardeau în cap aşa cum văzuseră la mama lor când se întorcea de la muncă şi voia să danseze, să fumeze şi să cânte.

Trupul surorii celei mari era făcut din aer. Era un balon, plutind deasupra pământului. Lumina ce cădea peste valurile golfului o făcea să plângă, dar nu de

tristeţe. Era atât de frumoasă, parcă voia să-i spună ceva. Dacă o privea suficient de mult, părea că-i vorbeşte.

Bâzâitul unui ţânţar chiar lângă urechea ei i se păru de o frumuseţe dureroasă. Îl lăsă să i se aşeze pe piele, simţi cum pulsează şi pompează încetişor şi cum sângele ei se ridică şi umple minuscula creatură.

Atâtea lucruri... În anii următori îşi va aminti acele zile de linişte desăvârşită. Le va păstra dulceaţa în suflet, pe măsura trecerii anilor, de la cei groaznici la cei suportabili şi apoi la cei mai buni, şi va simţi cum creşte şi devine tot mai lucidă. Va învăţa limba

> > > > > bărbaţilor şi-o va folosi împotriva lor: va deveni avocată. Surioară ei, atât de drăgălaşă. Atât de gingaşă, va vrea doar să fie ţinută în braţe. Pentru multă vreme, fata cea mare va fi cea care o va ocroti. Ea va fi cochilia. Pe urmă, sora cea mică va cunoaşte un bărbat, care la început îi va dărui dragoste, apoi i-o va lua înapoi până când ea va crede în aceleaşi lucruri în care crede el. O va obliga să renunţe la numele ei de familie, asta după ce toată copilăria, sora mai mare va lupta să îl păstreze, chiar şi când va fi vorba să fie adoptate de cea de-a treia familie, pentru că e singurul lucru care le va rămâne de la mama lor. După care într-o bună zi, fata mai mare va sta pe bancă în biserică şi îşi va vedea sora măritându-se cu acel bărbat. Va purta o rochie albă şi lungă în care abia poate să păşească şi îşi va uni destinul cu cel al bărbatului. Sora cea mare va privi şi va începe să tremure. Va plânge. Un regret teribil i se va răspândi în suflet ca cerneală în apă: şi-ar dori să fi rămas pe insulă toţi aceşti ani. Să se fi împuţinat încet de foame amândouă până când s-ar fi transformat în raze de soare şi în praf.

A fost odată, zise sora mai mare, răguşită, dar cealaltă o opri: Nu. Sşş... Te rog.

Au fost odată, reluă sora mai mare, două fetite făcute din aer. Erau într-atât de frumoase, încât oricine le vedea voia să le pună în buzunar. Într-o bună zi, le-a văzut zeul vântului, care le-a îndrăgit atât de tare, încât le-a dus cu el în nori, ca să fie fiicele sale. Şi au trăit acolo pentru totdeauna cu părintele lor, iar acolo erau mereu curcubeie şi fiinţe care cântau şi tot felul de bunătăţi Şi paturi moi făcute din fulgi.

Sfârşit, zise fata cea mică.

Micuţa moţăia în cabană. Sora mai mare îşi lăsă trupul să plutească pe cărarea spre lac, de unde se întoarse cu apă. Nu mai erau cărbuni, aşa că trebuia să facă focul cu lemnele pe care le adunase pe drum.

La câţiva metri de cabane auzi un zgomot uşor. Privi printre palmierii pitici şi văzu o scânteiere metalică. Păşi printre frunzele tăioase, dar niciuna nu se atinse de ea.

Era câinele. Îşi prinsese lesa şi o înfăşurase atât de strâns în jurul unui stejar, încât limba îi atârna afară şi ochii îi ieşiseră din orbite. Nu mai era un bulgăre alb de puf, ci un pachet de noduri galbene şi laţe maronii.

Fata scoase cuţitul de friptură de la brâu şi începu să taie, şi tot tăie. Trebuia să se oprească din când în

când, din cauza ameţelii. În cele din urmă, lesa cedă şi câinele se ridică şi se făcu nevăzut în vegetaţia pitică. Acolo o să trăiască de acum încolo, îşi zise ea. Va rămâne în pădure pentru totdeauna, fugind şi urlând şi mâncând păsări şi peşti şi şopârle. Câinele ăsta e prea rău să moară.

La întoarcere îşi găsi surioara complet dezbrăcată în faţa cabanei, sub bananier. Uite, îi zise ea, sugându-şi degetul cu un aer visător.

Sora cea mare privi în jur, dar nu văzu nimic. Nu remarcă absenta bananelor necoapte, care încă atârnau în pom ca nişte degete îndoite când plecase să aducă apă. Nu observă cojile, pe care avea să le găsească mai târziu în pubelă.

A fost o maimuţică, zise sora cea mică. Una mică, mică. Avea degeţelele ca la oameni. A stat pe acoperiş şi a desfăcut cojile şi a mâncat toate bananele.

Fata mai mare se întoarse spre ea. Cea mică îi înfruntă privirea cu ochii ei rotunzi. Urmă o tăcere lungă şi ceva din sora mai mare cedă. Dădu din cap:

Cum zici tu. A fost o maimuţică.

Deodată, pe deasupra vântului, de dincolo de lac, dinspre plaja din cealaltă parte a insulei, se făcu auzit un sunet, pe care cea mare îl desluşi, pe urmă îl pierdu

şi îl prinse din nou. Era o melodie de la radio pe care o fredona mama lor în timp ce conducea. O melodie: asta înseamnă radio. Îi cuprinse micuţei faţa în mâini. Trebuie să fim gata repede, zise ea. Apoi, trebuie să fugim.

Se frecară pe tot corpul în valuri şi, încă ude, îşi puseră două rochii de-ale mamei, singurele haine curate. Celei mari, rochiţa cu motive tropicale îi venea până sub genunchi, iar celei mici, una asemănătoare, până la glezne. Pe mama lor, acestea erau atât de scurte, încât puteai să-i vezi chiloţii atunci când stătea aşezată. Se dădură cu parfum la încheieturi şi în cap.

Apoi fugiră. Se opriră când încă erau în pădure, răsuflând din greu.

Văzură un vapor ancorat nu departe şi o barcă pneumatică trasă la mal, în nisipul umed, iar lângă ea era înfiptă o undiţă. O femeie stătea culcată pe o pătură. Avea pielea albă, în afară de cea de pe umeri şi de pe coapse, unde prinsese o nuanţă roz. Era durdulie. Acum fredona o altă melodie care se auzea la radio, bătând măsura cu picioarele.

Lângă barca pneumatică văzură un bărbat cu slipul în vine. Făcea pipi, după toate aparenţele. Nu se obosi

să-şi spele mâinile în valuri, ci se apropie de femeie, se aplecă şi îşi vârî mâinile în geanta frigorifică, şi le ţinu acolo un minut, pe urmă şi le strecură în chiloţii femeii, care începu să strige şi să-l lovească.

Bărbatul izbucni în râs, luă o cutie de bere din geanta frigorifică, o deschise, bău îndelung, după care scoase un sandvici învelit în hârtie cerată. Fetei mai mari îi lăsă gura apă. Se declară mulţumită când bărbatul, în loc să arunce hârtia făcută cocoloş pe jos, o puse cu grijă în geanta frigorifică.

Întoarse privirea spre sora ei. Avea înfăţişarea unui copil crescut în sălbăticie. I se vedeau oasele. Îi culese frunzuliţele din păr, îi scutură praful de pe rochie, apoi scoase rujul pe care îl pusese în buzunar înainte să iasă din cabană. O dădu pe sora ei cu ruj pe buze şi îi desenă cerculeţe pe obraji. Acum eu, îi ordonase, iar fetiţa se încruntase sub efectul concentrării, în timp ce fata cea mare simţea cum o gâdilă rujul pe obraji şi pe buze.

Puse rujul înapoi în buzunar. Avea să păstreze tubul auriu mult timp după ce conţinutul lui se va fi terminat şi nu va fi rămas decât mirosul dulceag de ceară al mamei.

Eşti gata? întrebă ea. Cea mică dădu din cap şi îi

întinse mâna. Ieşiră împreună din umbră şi păşiră pe plaja scânteietoare.

Femeia de pe pătură le zări şi îşi puse mâna Streaşină la ochi să le vadă mai bine. Mai târziu avea să le viziteze, lăsându-i în dar celei mari o viziune: cum arătau în acel moment, două copile ca nişte stafii, machiate ca nişte clovni, în rochii înflorate, ieşind din pădurea întunecată. Femeia deschise gura, dar strigătul de spaimă îi rămase blocat în gât. Ridicase braţele, uluită. Fetele îl considerară un gest de bun-venit. Deşi erau obosite şi se simţeau micuţe sub soarele mânios, o luară la fugă.

ABIS

Era o cabană de vânătoare veche, în ruină, la treizeci de kilometri în inima pădurii. Cu doar câteva zile înainte, amicul nostru văzuse acolo o panteră de Florida alunecând printre arbori. Lucrurile nu mergeau grozav în familia noastră, iar cabana părăsită era într-un loc liniştit, asa că am învins rezistenta prudentului meu sot şi a băietilor mei, care visau la crabi-pustnici, zmeie, plăci de surfing şi plajă pentru vacanţa lor de primăvară. În schimb, aveau parte de doline pline de ferigi şi de o sălbăticiune periculoasă.

Unul dintre lucrurile care îmi plăceau era cum pulsau plasele de la uşi sub mişcarea pântecelor moi ale şopârlelor.

Chiar şi înfofolită în sacul meu de dormit alături de mezinul familiei, blondinul, răcoarea lui martie îmi pătrundea în oase. Deşi eram o gurmandă, slăbisem mult şi ajunsesem să mă mişc uşor, de parcă devenisem străvezie.

Generatorul electric pe gaz nu făcea faţă, nu era internet şi trebuia să te sui pe acoperiş, prin lucarna podului, ca să poţi spera să prinzi semnal pe telefon. A treia zi, pe când băieţii dormeau, am făcut lumina mai mică, iar soţul meu s-a suit pe acoperiş, i-am auzit paşii

pe metal, ca un frate gigantic al ratonilor care ne trezeau în toiul nopţii alergând pe sus, ca hoţii.

Apoi, soţul meu a încetat să se mai mişte şi a rămas aşa mult şi bine, până am uitat de el. Când a coborât pe scară din pod, era alb ca varul.

A murit careva? am întrebat în glumă, fiindcă dacă ar fi fost să moară cineva, noi am fi fost aceia, cu capetele sfărâmate între colţii unei pisici pe cale de dispariţie. S-a dovedit a fi o glumă proastă, pentru că cineva într-adevăr murise în acea dimineaţă, într-unul dintre imobilele de care se ocupa bărbatul meu. O femeie de la etajul patru se omorâse, probabil intenţionat, amestecând aspirină, vodcă şi o baie fierbinte. Cei de la etajele trei, doi şi unu erau plecaţi la plajă sau în căutare de smoothie-uri cu alcool, iar cel de la parter descoperise problema doar în momentul în care mocheta i se îmbibase de apa morţii.

Soţul meu trebuia să se întoarcă. Îl concediase de curând pe unul dintre oamenii buni la toate, iar celălalt îşi trăia propriile aventuri prin Caraibe, în vreo croazieră, îndopându-se la bufete pe ritmuri *calipso.* Să ne facem bagajele, a zis, dar, în acel moment, elanul vâscos al răzvrătirii îmi inundase trupul şi refuza să-l părăsească, soarele nu avea ce să caute înăuntru, astfel

că am spus că eu şi copiii rămânem. S-a uitat la mine de parcă eram nebună şi a vrut să ştie cum o să mă descurc fără maşină. Oare crede că sa căsătorit cu o incompetentă, am întrebat la rândul meu, iar argumentul l-a atins la locul sensibil, pentru că, de fapt, chiar asta credea. Ani la rând nu fusesem bună decât la lucrurile care mă interesau şi, de vreme ce tot ce mă interesa erau cărţile mele şi copiii, cumva mă îndepărtasem treptat de restul vieţii. Şi , cu toate că era adevărat că ăştia mici mă fascinau neîntrerupt, două vase Petri în care creşteau culturi umane, rolul de mamă nu mă entuziasma şi refuzam să îndeplinesc îndatoririle impuse doar fiindcă eram femeie, pentru că mă simţeam jignită. Nu cumpăram haine, nu pregăteam masa, n-aveam de gând să respect vreun program, cu atât mai puţin să îi scot la joacă în funcţie de vreunul – niciodată. Să fiu mamă însemna, pentru mine, să fiu plecată câte o lună întreagă cu băieţii, aventurându-ne în Europa, să aprindem rachete, să înotăm pentru glorie. Îi învăţasem să citească, dar trebuiau să-şi pregătească singuri micul-dejun. Îi îmbrăţişam cât voiau, dar era ceva omenesc. Soţul meu trebuia să compenseze crasa mea incompetenţă. E epuizant să trăieşti cu o datorie care creşte pe zi ce trece şi pe care

nai de gând s-o plăteşti vreodată.

Două zile, a promis el. Două zile şi se va întoarce până la amiază în cea de-a treia zi. Sa aplecat să mă sărute, dar i-am întins obrazul, apoi m-am întors pe o parte şi am urmărit pe perete lumina farurilor apărând şi dispărând. Zgomotul motorului s-a stins în cele din urmă şi noaptea a prins curaj. Inspirate de vântul care murmura răguşit, neomenesc printre pini, animalele se chemau unele pe altele. M-au ţinut trează până în preajma zorilor, când am aţipit câteva minute şi m-a trezit scheunatul căţeluşei.

Băiatul cel mare se smiorcăia: iesise din sacul lui de dormit în timpul nopţii şi îi era frig, dar şi prea somn ca să rezolve situaţia.

Am făcut ouă jumări punând unt şi brânză cheddar în duşmănie, pe urmă ciocolată caldă cu bezea, cu scopul de a-i tranchiliza pe copii cu caloriile, dar n-am făcut decât să-i umplu de energie.

Amicul nostru dăduse prin luminiş cu o soluţie specială împotriva panterelor, un fel de urină sintetică de super-prădători, aşa că ne simţeam întrucâtva mai în siguranţă prin jurul cabanei. Ne-am alergat unii pe alţii până când căţeluşa a luat-o razna şi a început să-i muşte pe băieţi de mâini cu dinţişorii ei de pui. Ăştia s-

au pus pe urlat de durere şi furie şi mi-au arătat urmele roz de pe piele. Am certat-o rău, iar căţeluşa s-a târât până pe verandă, de unde ne-a urmărit cu botul pe labe. Am jucat fotbal. Ne-am legănat în hamac. Am urmărit din priviri şorecarii-cu- coadă-roşie făcând ocoluri pe cer. L-am pus pe băiatul mai mare să-i citească fratelui său din *Alice în Ţara Minunilor,* o experienţă dezastruoasă având în vedere că e o carte plină de jocuri de cuvinte şi prea victoriană pentru nişte copii obişnuiţi cu desene animate. După masa de prânz, cel mare a încercat să facă focul frecând nişte beţe, asistat cu un aer solemn de cel mic şi şi-au petrecut restul zilei construind o colibă din crengi. Au urmat cina, căutatul de cântecele, îmbăiatul în copaia improvizată dintr-o iesle din oţel galvanizat, căutatul de căpuşe şi de larve de păianjeni, înlăturate cu penseta, şi asta a fost tot pentru prima zi.

Simţeam ca un fel de apăsare în timp ce ne jucam afară, nu ca atunci când eşti urmărit, ci dimpotrivă, fiindcă eram atât de departe de civilizaţie, în acel colţ sălbatic al Floridei.

A doua zi ar fi trebuit să fie ca prima. Am dublat numărul de calorii, adăugând clătite la micul-dejun, şi am reuşit să-i fac pe băieţi să zacă o vreme în hamac,

să digere mâncarea într-o atitudine contemplativă, înainte s-o zbughească ricoşând printre arbori.

Dar după-amiaza, singurul bec s-a ars. Lemnul cabanei era închis la culoare şi nu distingeam nici măcar modelul de pe farfuriile pe care le spălam. Am găsit un bec nou într-un dulap, am tras un taburet de lângă bar, l-am pus pe fiu-meu mai mare să-l ţină nemişcat, să nu se rotească, şi m-am urcat pe el. Vechiul bec era fierbinte şi l-am trecut dintr-o mână în alta, ţinându-l pe cel nou la subsuoară, iar în acel moment căţeaua a sărit să-l lingă pe faţă pe băiat. Acesta a dat drumul taburetului, care s-a învârtit pe sfert, am căzut şi m-am izbit cu capul de podea şi sunt sigură că am leşinat.

La un moment dat, am deschis ochii. Doi copii se zgâiau la mine. Erau palizi şi îmi păreau cunoscuţi. Unul blond, celălalt, brunet. Unul mititel, altul mai mare.

Mami? a făcut băiatul cel mic, ca de sub apă.

Am întors capul şi am vomitat. Celălalt a târât căţeaua, care începuse să mă miroasă, şi a scos-o afară.

Capul mi-era gol complet, nu ştiam decât că mi-e rău şi că n-ar trebui să mă mise. Băiatul s-a aplecat asupra mea şi a ridicat cu un aer triumfător un bec intact de

sub braţul meu. Eu – găina, becul – oul.

Cel mic m-a şters pe obraji cu un prosop de hârtie umezit. Mi sa făcut din nou rău de la mirosul de sânge. Am închis ochii şi am simţit cum mă tamponează pe frunte, pe gât, în jurul gurii. Vocea băieţelului era ascuţită. Cânta ceva.

Am început să plâng cu ochii închişi, cu lacrimile curgându-mi pe tâmple şi intrându-mi în urechi.

Mamă! a urlat băiatul cel mare, brunetul cu mină serioasă, iar când am deschis ochii, i-am văzut pe amândoi plângând şi aşa am înţeles că sunt ai mei.

Lăsaţi-mă să stau aşa câteva minute, am zis. Fiecare mi-a luat câte o mână. Le-am simţit mânuţele calde, era plăcut. Mi-am mişcat degetele de la picioare, apoi labele picioarelor. Mi-am mişcat capul într-o parte şi în alta. Gâtul funcţiona, deşi am văzut scântei în colţurile ochilor.

Pot să mă duc în oraş, l-am auzit ca prin pâslă pe băiatul cel mare spunându-i celuilalt, dar cel mai apropiat oraş era la treizeci de kilometri distantă. Salvarea se afla la treizeci de kilometri distanţă, iar între noi şi acel loc era o panteră, dar poate că mai erau şi oameni răi, doline, aligatori, capătul lumii. Nu exista linie telefonică, nici cordon ombilical, iar nişte

copii ca ei sigur ar fi alunecat de pe acoperişul acela metalic înclinat şi neted, dacă s-ar fi urcat să prindă semnal la telefonul mobil.

Şi dacă moare dintr-odată şi rămân singur? a întrebat mezinul.

OK, o să mă ridic acum în fund, am zis eu.

Căţeaua urla la uşă.

M-am ridicat în coate. Pe urmă, cu mare grijă, în capul oaselor. Încăperea a început să se învârtă, să se legene şi am vomitat din nou.

Fiul cel mare a ieşit în fugă şi s-a întors cu o mătură. Nu! am spus eu. Mereu sunt dură cu el, cu acest copil frumos şi deştept, lipsit de orice logică.

Iubire, am zis şi m-a buşit plânsul şi nu mă mai opream, pentru că ii spusesem „iubire în loc să-i spun pe nume, pe care nu mi-l aminteam în acel moment. Am inspirat şi expirat de cinci, şase ori. Mulţumesc, am spus, cu o voce mai calmă. Acoperă cu câteva prosoape de hârtie şi trage covorul peste ele, să nu se atingă câinele. Băiatul cel mic a preluat sarcina şi a dus-o la bun sfârşit metodic, ceea ce nu e stilul lui. Întotdeauna sa bucurat să-i vadă pe alţii făcând treabă în locul lui.

Fratele lui a încercat să-mi dea să beau apă, asta facem noi în familia noastră în loc să aplicăm

pansamente, pe care refuz să le cumpăr, fiindcă nu sunt decât nişte chestii de culoarea pielii care strâng mizerie.

Băiatul cel mic a început să ţipe, pentru că ajunsese în spatele meu şi văzuse unde îmi spărsesem capul, şi s-a apucat să-mi tamponeze rana cu prosopul de hârtie cu care mai devreme mă ştersese de vomă la gură. Hârtia i s-a dezintegrat în mâini. S-a târât pe genunchii mei şi şi-a pus capul pe stomacul meu. Cel mare a aplicat ceva rece pe rană, mai târziu am descoperit că era o cutie de bere din frigider.

Au rămas tăcuţi o vreme. Numele lor au revenit, dansând sfioase undeva în faţa mea, dar le-am înhăţat în mână, erau ale mele.

În liceu am jucat fotbal, eram o mijlocaşă rapidă şi agresivă, aşa că traumatismul cranian era un vechi prieten. În urma unei vizite la urgenţă, rămăsesem cu impresia că se poate întâmpla oricând. Starea de confuzie şi sentimentul că sunt condamnată mi-erau de asemenea familiare. Mi-am adus aminte de un moment în care mama, la căpătâiul meu, mă scutura să nu cumva să adorm şi voiam din tot sufletul să fi fost din nou acolo, nu cum era în acel moment, o pensionară fragilă şi împuţinată la trup, ci cum fusese în tinereţe,

micuţă, dar uriaşă, capabilă să acopere soarele.

L-am trimis pe cel mic să aducă o rolă de scotch veche, iar pe frate-său, tifon din trusa mea de toaletă. Când s-au întors, mi-am lipit tifon de cap, plângând deja după părul meu lung, cel mai mare lux pe care mi-l permiteam.

M-am târât până la pat şi am urcat în el, ignorând stelele verzi pe care le vedeam îndărătul ochilor. Băieţii i-au dat drumul nefericitei căţele şi, deschizând uşa, au lăsat şi noaptea să intre, căzătura mea ne luase ore bune din viaţă.

Abia atunci, odată cu intruziunea nopţii, am înţeles profunzimea timpului care ne aşteaptă. I-am pus pe băieţi să aducă lanternele, apoi un desfăcător de conserve, nişte conserve de ton şi de fasole, pe care le-am desfăcut încet, pentru că nu e aşa uşor să faci asta în timp ce stai întins în pat, şi am transformat cina într-un joc, deşi chiar şi ideea de mâncare îmi dădea frisoane. Băiatul mai mare a adus borcane de lapte. I-am lăsat să dea gata o cutie de doi litri de îngheţată care fusese a lui bărbatu-meu, răsplata lui zilnică pentru că era bun şi drăguţ cu noi, dar în acel moment, nu mai merita recunoştinţa noastră, având în vedere că lipsea.

A început să plouă, la început doar un zăngănit uşor pe acoperişul de tablă.

Am avut o tentativă de a le spune o poveste cu tâlc despre o fetiţă care a căzut într-un puţ şi a trebuit să aştepte o săptămână până când pompierii şi-au dat seama cum ar putea s-o scoată de acolo, o întâmplare care chiar avusese loc într-un moment obscur al copilăriei mele, dar ori povestea era prea abstractă, ori eu nu eram foarte coerentă, pentru că n-au înţeles ce încercam să îi învăţ, adică să rămână în cabană, să nu plece nicăieri, dacă avea să se întâmple un lucru groaznic, pe care îl simţeam atât de aproape în acele clipe, ca şi cum un puţ s-ar fi căscat în faţa fiecărei fraze pe care mă străduiam s-o rostesc. Insistau să ştie dacă fetiţa a căpătat multe, multe jucării când a ieşit în cele din urmă. Asta era atât de departe de ceea ce voiam să spun, încât am răspuns: Nu, din păcate n-a primit.

I-am forţat să mă ţină trează cu propriile lor poveşti. Mezinul urmărea un serial de la o televiziune britanică despre viaţa subacvatică, despre care fratele lui susţinea că e pentru ţânci, până când l-am făcut să tacă susţinând că nu cred o iotă din ce îmi spun. Atunci, au început să-mi povestească despre rechinul- trabuc, care

face găuri perfect rotunde în carnea balenelor, ca şi cum ar avea în loc de gură o formă de tăiat aluatul de fursecuri[4]. Mi-au povestit despre un peşte numit *humuhumunukunukuăpua,* un nume frumos, pe care n-am reuşit să-l spun corect, chiar dacă mi l-au repetat încontinuu, ba chiar mi l-au cântat, râzând, pe melodia „Străluceşti, micuţă stea”. Mi-au zis despre somnul umblător, care poate să stea pe uscat trei zile la rând, bălăcindu-se în noroi. Despre zona pelagică a mărilor, unde poate ajunge lumina solară, pe urmă despre cea în care lumina e abia o licărire, apoi despre cea a abisurilor, în care e beznă desăvârşită. Mi-au povestit despre Vârtejul Lumii, cel în care un curent merge într-o direcţie şi altul, în alta, iar acolo unde se întâlnesc formează o tornadă de aer, care se întinde din zona abisului, unde peştii sunt orbi, tocmai până sus, sus, la păsări.

Am început să tremur din tot corpul, iar copiii, nişte adevăraţi gentlemeni, s-au făcut că nu observă. În schimb, au adunat deasupra mea toţii sacii de dormit şi toate păturile, apoi s-au strecurat sub toate şi au adormit fără să fi făcut baie, fără să se fi spălat pe dinţi sau să-şi fi scos hainele murdare, pe care oricum le- au umplut de transpiraţie în mai puţin de o oră.

Cățeluşa n-a primit mâncarea de seară, dar nu s-a plâns şi, cu toate că n-avea voie, s-a urcat în pat şi a dormit cu capul pe stomacul băiatului mai mare, pentru că era preferatul ei, fiind puiul cel mare.

Astfel că am rămas singură să veghez asupra mea însămi şi era abia ora nouă sau zece.

Am citit din romanul european pe care îl aveam pe noptieră, dar m-a umplut de groază, aşa că am încercat *Alice în Ţara Minunilor,* din care n-am înţeles nimic, având în vedere că eram cu creierii varză. Am răsfoit o revistă de vânătoare, care mi-a amintit de pantera de Florida. Nu uitasem complet de ea, dar nu eram capabilă să mă gândesc la toate ororile odată, iar când s-au trezit copiii, una dintre ele mi s-a părut mai urgentă. În urmă cu trei zile, în timp ce ne plimbam prin pădure, văzuserăm nişte excremente, enorme, de urs sau de panteră, în orice caz de la un carnivor uriaş. Pericolul fusese unul abstract până în acel moment, când descoperiserăm dovada materială a existentei carnivorului, aşa că eu şi soţul meu am adus înapoi copiii, cântând şi ţinându-ne tuspatru de mâini, cu cățeaua slobozită din lesă alergând veselă în jurul nostru, fiindcă, aşa mică cum era, în caz de pericol, îi era scris să se sacrifice pentru noi.

Ploaia s-a înteţit, dar în ciuda zgomotului, copiii mei cei transpiraţi dormeau duşi. Mi-am imaginat valurile de somn împrăştiindu-se în creierii lor, spălând rămăşiţele lipsite de importanţă ale acelei zile, ca să poată intra adevărurile grele de a doua zi. Răpăitul ploii pe acoperiş îţi lăsa o plăcută impresie de soliditate, ca şi cum zgomotul ar fi fost o barieră dincoace de care nu putea să intre nimic, un zid de apărare împotriva nopţii iminente.

Am încercat să-mi amintesc poezii pe care le citeam când eram mai tânără, dar numi veneau în minte decât câteva versuri stinghere, pe care le-am aranjat într-o poezie tristă de Blake, Dickinson, Frost, Milton şi Sexton, o compoziţie la mâna a doua, cu preţul pe ea, cu o metrică lipicioasă, care totuşi a prins viaţă şi m-a ţinut de mână preţ de câteva clipe.

Mai târziu, ploaia a încetinit şi nu s-au mai auzit decât picăturile răzleţe căzând de pe ramurile pinilor. Bateriile uneia dintre lanterne s-au terminat, iar lumina de la cealaltă slăbise şi începuse să pâlpâie. Abia îmi distingeam mâna sau umbra pe care o lăsa pe perete când o ridicam. Lanterna asta era infirmiera mea; în orice clipă putea să se stingă, ca şi cealaltă. Mi-am delectat ochii cu interiorul cabanei, care, în

obscuritatea invadatoare, părea scăldat în auriu, dar umbrele deveniseră prea grele, fremătând pe margini, mişcându-se când întorceam privirea de la ele. Mi-am zis că mai bine mă uit la obrajii copiilor mei adormiţi, cremoşi ca nişte brânzeturi de soi.

În acea ultimă oră de lumină care crea o atmosferă elegiacă, am încercat să le transmit fiilor mei întreaga mea dragoste prin pielea care intra în contact cu a lor.

Vântul s-a trezit la viaţă, i-am simţit personalitatea, era viclean şi răutăcios. S-a frecat de cabana noastră mică, jucându-se la colţuri şi rupând crengile arborilor, ca să le azvârle pe acoperiş, de unde se rostogoleau ca nişte creaturi vii zgâriind metalul cu ghearele lor ciudate. Împingea foşnind cu trupul său fără de capăt în uşa de la intrare.

Trebuia să rămân nemişcată – totul depindea de asta –, dar pielea mă furnica peste tot. Ceva dinăuntru, un lucru teribil şi sumbru, voia să-mi izbească ţeasta de tăblia de lemn a patului. Mi- am imaginat din nou şi din nou acel pocnet sec şi pacea ce avea să pună stăpânire pe mine.

Am început să-mi număr inspiraţiile şi expiraţiile, dar ajunsă la două sute, încă nu mă liniştisem; am continuat până la o mie.

Lanterna s-a stins şi întunericul a înghiţit totul în jur.

Luna a răsărit în dreptul lucarnei, susţinută de tenebre.

Când a dispărut şi am rămas din nou singură, am simţit un fel de disociere, de transformare fizică, ca şi cum ce era mai bun din mine s-ar fi detaşat de corpul meu şi s-ar fi aşezat la câţiva metri distantă. Am simţit o mare uşurare.

Pentru câteva momente, ne-am observat reciproc, aşteptând parcă ceva definitiv, deşi nu se întâmpla nimic, apoi eu cea fără trup m-am ridicat şi m-am plimbat prin cabană. Căţeaua s-a mişcat şi a scos un scâncet, dar nu s-a trezit. Am simţit podelele reci sub picioarele desculţe. Capul mi s-a frecat de grinzi, deşi erau la o înălţime de doi metri şi jumătate. Locul în care erau culcate corpul meu şi cele ale băieţilor se vedea ca o masă neagră pulsândă, o gaură în lumină.

Am ieşit. Cărarea presărată cu ierburi sălbatice şi luminată palid era răcoroasă şi îmbibată de ploaie. Picături mari căzute de pe crengile pinilor au lăsat un gust de pin în mine. Pădurea nu era întunecată, pentru că întunericul nu are nimic de-a face cu pădurea – pădurea e făcută din viaţă, din lumină –, însă copacii fremătau în bătaia vântului şi foşneau de creaturi

nebănuite. Nu eram în vreun loc anume. Mă aflam alături de ratonii de pe acoperiş, care acum îşi făceau de lucru cu încuietoarea de bicicletă agăţată de pubela din capătul cărării, alături de puii de şorecari- cu-coadă-roşie care respirau singuri în cuib, alături de un tatu care îşi croia drum prin tufişuri cu corpul lui implătoşat. Nu mi-am dat seama că mi-am pierdut simţul mirosului decât în momentul în care mi l-am redobândit, mai flămând ca niciodată. Simţeam mirosul viermilor făcându-şi drum sub acele de pin şi mucegaiul respirând spori noi, aduşi la viaţă de ploaie.

Am rămas cu toate simţurile treze, înaintând încet prin vegetaţie, printre palmierii pitici care îmi zgâriau corpul cu frunzele lor ascuţite ca nişte unghii.

Cabana nu se mai vedea, dar era prezentă, o durere în coaste, o senzaţie de densitate şi sufocare. Nu puteam s-o părăsesc, nu puteam să mă întorc la ea, tot ce puteam era să merg în cerc în jurul ei, la nesfârşit. Cu fiecare ocol, o suferinţă teribilă creştea în mine şi a trebuit să mă mişc din ce în ce mai repede, cu fiecare cerc încheiat, goana mea devenea tot mai sălbatică. Construcţia care părea solidă era fragilă în faţa timpului, de vreme ce timpul este indiferent, mai asemănător cu un animal decât cu omul. Timpului nu-i

pasă dacă vei cădea în afara lui. Va continua fără tine. Nu te poate vedea. Întotdeauna a fost orb în privinţa omului şi nepăsător la încercările noastre de a-l opri, la taxonomii, curăţare, aranjare, ordonare. Nici chiar acea cabană cu unghiurile ei perfect calculate, cu vinele ei de ţevi şi fire nu era mai durabilă decât urmele lăsate în praf de grebla noastră, în dimineaţa trecută, pe care timpul le şterse deja.

Sinele meu din pădure fugea fără oprire, dar nu putea să înfrâneze lenta metamorfoză. Din sol s-a ridicat bruma, care s-a limpezit treptat. Primele păsări şi-au lansat întrebările în aerul rece. Cerul şi-a extins albastrul. A ieşit soarele.

Revenirea a fost graduală. Fiul cel mare a deschis ochii lui căprui şi m-a văzut aplecată deasupra sa.

Arăţi groaznic, mi-a spus mângâindu-mă pe faţă, iar acum îl auzeam doar pe jumătate, ca şi cum aş fi în apă.

Mă durea capul, aşa că am ţinut gura închisă, zâmbind cu ochii, iar el s-a dus în vârful picioarelor până la bucătărie şi s-a întors cu sandviciuri cu unt de arahide şi jeleu, cu un joc de cărţi Uno şi cu cafea rece, de ziua trecută, ca tratament pentru fulgerele care îmi străbăteau constant creierul, dar şi cu căţeaua, pe care

o scosese să-şi facă nevoile şi o hrănise singur.

L-am privit. Radia. Băiatul cel mic s-a trezit şi a rămas culcat, ca şi cum faţa i-ar fi fost ataşată de umărul meu. Îşi freca de buze o şuviţă de-a mea de păr năclăită de sânge, aşa cum făcea cu diverse lucruri după ce fusese înţărcat.

Băieţii mei nu erau nefericiţi. În general, eram o mamă ocupată, lipsită de răbdare, mereu cu ceva de făcut, până când mă apuca cheful să mă joc cu ei, apoi mă întorceam în bârlogul meu la lucru; acum, tot ce puteam să fac era să stau şi să vorbesc cu ei. Nu puteam nici măcar să citesc. Erau drăguţi cu mine, îmi aminteau de o căţeluşă golden retriever cu care copilărisem, care avea o gură atât de gingaşă, încât aducea în ea pui de raţă de la iaz şi îi ţinea aşa ore în şir, până când o observam într-un colţ, într-o poziţie nefiresc de dreaptă şi cu un aer şmecheresc. Băieţii mei erau ca tatăl lor. Odată ajunşi bărbaţi în toată firea, aveau să aibă grijă de cei dragi.

Am închis ochii şi am rămas aşa, în timp ce copiii au jucat Uno partidă după partidă.

După-amiaza a plecat aşa cum venise, dar bărbatul meu nu s-a întors.

La un moment dat, ceva a străbătut pădurea, ca un

frison, pe urmă totul a încremenit, iar băieţii şi câinele s-au uitat la mine cu chipuri palide de păsări luându-şi zborul, dar fiindcă nu-mi revenise auzul. N-am înţeles ce declanşase acea teroare abruptă în toate fiinţele pământului în afară de mine.

Când, pe la patru după-amiaza, am auzit maşina, băieţii au sărit în picioare. S-au precipitat afară din cabană, lăsând uşa deschisă, iar lumina orbitoare m-a năucit. Am auzit vocea, apoi paşii tatălui lor, alerga, iar în spatele lui băieţii alergau şi ei, şi căţeaua de asemenea. S-au auzit apoi tălpile soţului meu călcând pe alee. După care pasul lui greu pe verandă.

Pentru o clipă, am vrut să dispar, întruchipam tot ce ne supăra pe amândoi, regina pasivă a haosului, cu coroana ei de scotch însângerată. A apărut în cadrul uşii şi l-a umplut cu silueta lui. Bărbatul meu e pur şi simplu făcut să umple cadrul uşii. Am închis ochii. Când i-am deschis, stătea aplecat deasupra mea, enorm. Ceva din expresia figurii m-a făcut să tac înăuntru, un fior a urcat încet din vârful degetelor înspre braţe, fiindcă ceea ce vedeam pe chipul lui era răul inimaginabil, era teamă, fără margini, primară, ca vântul însuşi, ca soarele rece pe care l-am simţit sub mătasea blănii mele scurte.

OCHIUL CICLONULUI

Totul a început cu găinile. Rasa roşie de Rhode Island, pe care le crescusem de când erau mici. Le-am strigat până am rămas fără glas, dar degeaba, au rămas înghesuite sub casă, în întuneric, o adunătură compactă abia desluşită, fremătând. Treaba voastră, scârnăvii ingrate! le-am strigat, hotărâtă să le las pradă furtunii. În bucătărie, am stat în faţa singurei ferestre rămase nebaricadată şi am urmărit uraganul care se lăţeşte ca o vânătaie spre apus. Prin podea am simţit spaima păsărilor înălţându-se până în mine ca o rugăciune.

Am aşteptat. Omul de la meteo imita vârtejul uraganului, un gest curajos, dar inept. Toate celelalte creaturi se făcuseră una cu pământul sau se băgaseră în el. Eram încă în dreptul ferestrei, ca un căpitan la cârma corăbiei, când prima rafală a atins stejarii de pe malul celălalt al lacului şi a pornit să străbată întinderea apei. A făcut să tremure peluza, grădina, iar *zucchini* rămaşi neculeşi s-au legănat ca nişte clopote de biserică. Apoi, vântul a lovit casa. Hai, să te văd! am strigat la el. Ori poate e încă un lucru pe care doar l-am murmurat de-a lungul vieţii mele absurde.

La început, n-a fost mare chestie. Suprafaţa lacului s-a

încreţit. Am avut impresia că mă uit la pielea de găină a unei şopârle uriaşe.

Leagănul fixat de stejar descria arce largi deasupra apei. Palmierii pitici se înclinau, acceptând invitaţia la dans.

Vinul pe care îl beam era excelent. Am deschis o sticlă nouă. Fusese ţinută în cămară, într-un *cooler* special făcut să reproducă exact nivelurile de umiditate din faimoasele *caves*[5] din Burgundia. O sticlă costa pensia pe un an, sau o oră de privit conul unui uragan.

Jeepul vecinului şi-a făcut apariţia pe şosea stârnind nori de praf gălbui. Bărbatul m-a văzut la fereastră şi a oprit. A coborât geamul şi a strigat spre mine. Îşi băgase faţa pătrăţoasă de culoarea cărămizii între umeri. Vântul se înteţise, ducându-i vorbele departe şi am simţit un val de afecţiune pentru bărbatul care ieşise pe geam şi gesticula. Avuseserăm un moment de intimitate câţiva ani mai devreme, după plecarea soţului meu, la o reuniune legată de conservarea mediului, cu trupurile noastre de patruzeci şi ceva de ani înţolite de mare efect. Ţin minte gustul whiskyului şi senzaţia ciudată pe care mi-o lăsa mustaţa lui pe dinţi. Am ridicat paharul în cinstea lui, în timp ce el răcnea atât de tare, încât se înroşise tot la faţă şi

câinele lui de vânătoare a scos capul pe fereastra din spate şi a început să urle. Am ridicat două degete şi l-am binecuvântat senină, aşa cum face papa. S-a întunecat la faţă şi a ridicat geamul. A mimat că face cocoloş o bucată de hârtie şi că o aruncă peste umăr, apoi a pornit din loc, alăturându-se coloanei de întârziaţi care goneau spre nord cât îi ţineau motoarele. Uriaşul vârtej avea să-i măture de pe şosea. Jeepul vecinului, am aflat mai târziu, care gonea cu peste o sută cincizeci pe oră, sărutase tandru stâlpul de beton al unui pasaj. Câinele aterizase peste cele şase benzi, într-un canal de scurgere orientat spre sud, şi rămăsese ascuns acolo. După ce a trecut noaptea, în calmul dimineţii, a urcat pe şosea şi s-a trezit singura fiinţă care supravieţuise în mod miraculos pe o porţiune de un kilometru şi jumătate, arătând ca un sandvici de carne şi metal.

Am început să cânt de una singură cântece din copilărie, cu versuri pe care nu le înţelegeam şi nu le înţeleg nici acum, melodii populare sau din reclame şi un cântecel de leagăn pe care mi-l cânta tata în timpul nenumăratelor nopţi albe de pe vremuri. Eram un copil neliniştit, cu sprâncene stufoase, iar cântecele nu

făceau decât să-mi doresc să stau trează şi mai mult, până când tata însuşi adormea, cu trupul strâmb sprijinit de tăblia patului, şi îi puteam vedea visele mişcându-i-se pe sub chipul arătos. Stoarsă de vlagă, dar vigilentă, a doua zi la şcoală eram incapabilă să urmăresc vocea învăţătoarei, firul frazelor care ne conducea prin istorie, prin limba engleză ori matematică, şi îmi umpleam caietul de notiţe cu desene – sute de case diferite, podele, ferestre şi uşi. Mâzgăleam frenetic toată ziua. Dacă as fi reuşit să desenez casa care mi se potrivea, aş fi putut să evadez din acele ore de clasă ucigătoare, să mă adăpostesc, să fiu în siguranţă.

Casa a inspirat un suflu cutremurător, placajul a gemut, în vreme ce ferestrele sau tras înapoi. Bezna s-a lăsat asupra lumii de afară. S-a dezlănţuit ploaia. Marfar gonind, motor cu reacţie, cascadă furioasă – nu era niciuna din toate astea, şi în acelaşi timp erau toate la un loc, în jurul meu. Acoperişul mugea sub apăsarea apei, prin geam se vedea ca prin ceaţă. Când furtuna s-a mai calmat, am văzut o ramură de mărimea unei locomotive desprinzându-se de bătrânul stejar de lângă lac şi căzând melancolic, licheni dezmembraţi, îmbibaţi

de ploaie, plutind şi întinzându-se pe suprafaţa lacului ca nişte aripi întunecate, inutile.

Mai degrabă am simţit decât văzut când s-a oprit curentul. Timpul s-a şters din afişaje şi luminile s-au stins. În spatele meu, casa şi-a dezvăluit personalitatea sinistră, tiranică în întunericul ei jilav. Când m-am întors, l-am văzut pe soţul meu în cadrul uşii.

Îmi bei vinul, a spus. L-am auzit perfect, în ciuda vijeliei. Era un bărbat îndesat, cu treizeci de ani mai în vârstă decât mine. Simţeam mirosul gumei lui de mestecat mentolate şi al cremei contra psoriazisului.

M-am gândit că nu te superi, i-am răspuns. Nu mai ai nevoie de el.

Şi -a pus ambele mâini pe piept şi a schiţat un zâmbet. La o săptămână după ce mă părăsise, inima îi cedase. Era în pat, cu amanta. Aia era înfiorător de tânără, bănuiesc că i se adresa ca unui copil mic. Nu vrusese niciodată copii, dar uite că până la urmă futuse unul. Mă bucurasem că ea fusese cea care rămăsese prinsă sub corpul lui umed şi în curs de răcire, cea care îl strigase pe nume, fără să primească vreun răspuns.

S-a apropiat şi a rămas lângă mine, la fereastră. Am rămas nemişcată, aşa cum rămâneam de fiecare dată când mă aflam în prezenţa lui. Ne-am uitat afară, la

desfrâul naturii. Roşiile mele minunate erau strivite, iar cuştile de metal ajunseseră împrăştiate pe peluză, ca nişte fantome în crinoline.

Ai rămas, normal, a zis el. Deşi ţi s-a spus să pleci acum câteva zile.

E o casă veche, am spus eu. A mai trecut prin furtuni.

N-asculţi niciodată de nimeni, a conchis el.

Ia nişte vin, i-am propus. Stai cu mine. Ne uităm împreună. Dar pentru numele lui Dumnezeu, taci!

M-a privit cu un aer grav. Ochii căprui îi rămăseseră tineri, oricât de rău ajunsese să arate pielea lui ca de aligator. Ochii aceia mă făcuseră să mă îndrăgostesc de el. Era un poet bun. În seara în care făcusem cunoştinţă cu el, la acea serată de poezie la care mă târâse un prieten, rămăsesem nemişcată ca sub puterea unei vrăji, în timp ce cuvintele poetului mă răscoleau blând, astfel că, atunci când a ridicat privirea spre mine, ochii lui bruni au făcut tunel în mine.

A luat o înghiţitură de vin şi a mormăit satisfăcut. A ajuns la maturitate. E perfect. Bea-l acum.

Asta şi aveam de gând, am zis.

A început să fie nebulos. Poeziile lui, îmi dădusem seama, nu erau bune de nimic când îşi pierdeau limpezimea. Cum merge cu posteritatea? a întrebat, în

timp ce degetele i s-au topit şi au început să arate ca nişte mănuşi. Eu eram executorul lui testamentar. Nu avusese timp să modifice acest ultim amănunt.

O las să se ducă naibii, am spus.

Ah, a făcut el. *La Belle Dame sans Merci*[6].

Nu ştiu italiană, am zis.

E franceză.

Oh, ca să vezi. Probabil că ignoranţa mea te-a scos mereu din sărite.

Draga mea, nu ştii nici jumătate din ce credeam.

Ei bine, *ştiu* jumătatea mea.

Nu am spus – nu, n-am spus niciodată: Oh, Doamne, cât de mult mi-am dorit o versiune a ta pe care s-o pot ţine în întregime în braţe.

Mi-a făcut cu ochiul, mirosul de mentă a devenit mai pregnant şi am simţit o presiune asupra gurii, doar o clipă. Şi dintr-odată, nu mai eram decât eu, uraganul şi casa.

Întunericul s-a înteţit, zgomotul s-a amplificat. Vene bleumarin pulsau în norii grei. Mi-am amintit de-o expediţie de vânătoare împreună cu soţul meu, când văzusem măruntaiele unui cerb împrăştiate pe jos. Camforul, magnolia şi liliacul indian se curbau până la

pământ ca nişte acrobaţi. Masa mea din lemn de tec din grădină o pornise pe şosea stângace ca o matahală, pe urmele scaunelor care zburaseră mai devreme.

Cea mai bună găină ouătoare a mea a fost smulsă de sub casă şi a descris o oribilă diagonală, izbindu-se de fereastră. Pentru câteva clipe, ne-am uitat una la alta, ochii mei umani în ochii ei de reptilă. Am respirat din nou. Geamul s-a aburit, iar când aburul a dispărut, găina nu mai era. În acel moment, o perdea de apă părea să se ridice de pe oglinda lacului şi să se izbească de casă. Adusă de vânt, apa a inundat şoseaua, iar grădina s-a transformat într-o fosă, unde un zărgan şi un pui de aligator s-au apucat să scobească furioşi în sol. Dindărătul afinilor s-a ivit o creatură de coşmar, plină de noroi, păşind încovoiată împotriva vântului. Mi-am dat seama că e o fiinţă umană doar în clipa în care vântul a luat-o pe sus şi a izbit-o de uşă. Fără să stau pe gânduri, am alergat să deschid uşa, iar bărbatul s-a rostogolit înăuntru. Am fost smulsă din loc, dar am reuşit să mă apuc de clanţă, ca să nu-mi iau zborul. Vârtejul a apucat un ghiveci de flori şi l-a trântit de cuptorul cu microunde. Bărbatul s-a târât până la mine şi m-a ajutat să împing uşa, care în cele din urmă s-a închis, iar furtuna a urlat de furie că a fost lăsată din

nou afară.

Era gol, înnoroiat şi începuse să râdă. Din părul murdar îi ieşea o buclă aurie. Când i- am şters faţa cu poala rochiei, am descoperit că e iubitul meu din facultate. M-am aşezat pe podea lângă el, răzuind cu unghiile noroiul de pe corpul lui până când l-am putut vedea în întregime.

Oh, a exclamat când a putut vorbi, întotdeauna fusese un băiat vesel, vorbăreţ şi drăgăstos. Mi-a cuprins faţa în mâinile sale şi mia zis: Ai îmbătrânit! Ar trebui deci, manşetele de la pantaloni să le sufleci![7]

Nu port pantaloni, am spus, smulgându-mă din mâinile lui. Mai rămăsese nişte apă pe conducte, aşa că l-am spălat. Şi-a înfăşurat un prosop de bucătărie în jurul taliei. A continuat să se uite la mine cu coada ochiului până când l-am apucat de bărbie şi l-am obligat să mă privească în ochi. Iată şi trandafirul roşu şi umed din spatele urechii. L-am urmărit cum ia o înghiţitură zdravănă de vin şi am observat felul în care ligamentul roşiatic se mişca deasupra osului.

Deci, chiar ai făcut-o, am zis.

Prietenul unui prieten al unui prieten îmi povestise nişte lucruri: despre Calgary, cel mai rău motel în care fusese vreodată, şi despre un vechi pistol de duel,

moştenire de familie. Dar n- avusesem încredere nici în prieten, nici în prietenul prietenului, cu atât mai puţin în povestea aia la mâna a treia, şi acest act păruse atât de improbabil pentru o fiinţă cu un suflet atât de tânăr, încât decretasem că nu poate fi o poveste adevărată.

E atât de straniu, am zis. Erai cel mai fericit om pe care l-am cunoscut vreodată. Erai atât de fericit, că a trebuit să mă despart de tine.

A ridicat capul, m-a prins în braţe şi m-a aşezat pe genunchi. Fericit, zici?

Mi-am sprijinit capul de pieptul său tânăr şi plăpând. Mi-am adus aminte de cât de obosită devenisem după doi ani cu el, cum nu mai puteam suporta *nevoia* lui de a mă suna la trei noaptea ca să-mi citească cine ştie ce pasaj din Benjamin, sâmbetele în care trebuia să-l caut prin baruri sau faptul că-l găseam în sufrageria vreunui necunoscut, simţeam că explodez în bucăţi mici, mici dacă mai sunt nevoită să îi pregătesc nenorocitele alea de sandviciuri cu ou ca să-i umplu gura să tacă şi să-l fac să adoarmă în zori. Ultima lună ne-o petrecuserăm în Spania. A trebuit să-mi vând un ovar ca să ne plătim sejurul, iar el a dispărut în Barcelona. Am plâns o oră întreagă în mijlocul unui grup de spanioli îngrijoraţi, până când a apărut păşind voios, ducând în lesă un

ogar afgan furat. În ochi îi apăruse o strălucire stranie; luminând în jur ca un far, anunţa un caracter ciudat. M-am uitat la el în penumbra casei lovite de furtună, la gaura din spatele urechii.

A zâmbit, parcă aşteptând ceva, frecându-şi buzele de încheieturile mele. Oh, am zis.

Să uităm ce-a fost, a rostit. A dat pe gât jumătate de sticlă de vin, de parcă ar fi fost un pahar de plastic plin cu bere. O armată de gândaci de palmieri pitici s-a ivit din aparatul de aer de condiţionat, încolonaţi ca la paradă, cu un aer politicos. Am simţit subţirimea prosopului între pielea lui şi picioarele mele; băiatul ăsta frumos întotdeauna mă tulburase.

Dumnezeule, cât te-am iubit, am spus. O ţinusem pentru mine mereu. Credeam că în asta consta puterea mea asupra lui, să nu-i spun.

Să uităm, am repetat după el. Acum, spune-mi ce cauţi aici.

Barca sălta pe valuri, mişcând vâslele ca înotătorii din braţe. Sa repezit în trunchiurile stejarilor şi a rămas înţepenită acolo. Geamul ferestrei pulsa, cu întunericul atât de dens zugrăvit pe ea, încât îmi desluşeam propria reflexie, cu tâmplele cărunte şi ridurile de deasupra buzelor. Am simţit casa ca pe o cavernă. Mam

gândit că ar fi fost plină acum: soţul meu, voci abia auzite, măcar găinile.

îţi aminteşti de copiii noştri? am întrebat.

Un zâmbet larg i s-a întipărit pe faţă. Clothilde, a zis el. Rupert. Haricot şi Abricot, gemenii. Dodie. Australopithecus. Şi Dirk. Nişte genii, toţi, cu mintea ta şi frumuseţea mea.

L-ai uitat pe Cleanth, am spus eu.

Preferatul meu! Nu-mi vine să cred că 1am uitat. Crea careuri de cuvinte încrucişate, câştiga concursuri de ortografie. Bunul, bătrânul Cleanth.

Mi-a ridicat mâna şi a sărutat-o. Ce păcat, a zis în şoaptă.

În momentul în care am vrut să-l întreb ce regretă, fereastra a explodat într-o ploaie de cioburi. Vântul a intrat şi mi l-a răpit. M-am prins de marginile bufetului şi l-am văzut pe frumosul meu băiat executând saltul îngerului în balta de un metru adâncime care devenise grădina mea. S-a întors pe spate şi a început să înoate. Pe urmă a imitat una dintre găinile mele moarte, care plutea pe apă, cu aripile întinse spre cer, ca o imprecaţie. S-au învârtit unul în jurul celuilalt, ca nişte înotători în sincron, cu braţele ridicate, şi au fost înghiţiţi de ape în acelaşi timp.

Am băgat două sticle şi un tirbuşon în mâneci şi am înaintat spre uşă, împotriva vântului. Odată ieşită afară, mi-a fost aproape imposibil să merg. Casa se umfla în jurul meu, iar vijelia m-a urmat, răsturnând ceasuri şi scaune, răsfoind foile partiturii de pian înainte de a o lua pe sus. Mi-a răscolit prin cărţi, luându-le pe rând, ca şi cum ar fi căutat marginalii, apoi a răsturnat rafturile, pur şi simplu. Dedesubtul casei, apa a început să se ridice, strecurându-se prin crăpăturile podelei, prin sistemul de ventilaţie, transformându-mi covoarele într-o mlaştină. Şobolani galopau pe scări, spre dormitorul meu. Mi-am croit drum în tot acel haos, înaintând cu greu în coate şi în genunchi. O broască-ţestoasă a trecut pe lângă mine, urmată de un raton cu un pui în spinare, care m-a privit cu ochii lui mari de pungaş. Cucu-bau! am făcut eu, iar el şi-a ascuns căpşorul în blana mamei. La lumina unui ceas pe baterii, am văzut ochi lucind în întuneric, şobolani, un şarpe, un oposum şi o mulţime de insecte împrăştiate prin încăpere, de ziceai că au pus de-o petrecere în pijamale. Baia era singurul loc fără fereastră, în centrul casei şi, odată intrată înăuntru, i-am încuiat pe toţi pe din afară.

M-am culcat în cadă, simţindu-i răcoarea plăcută îmbrăţişându- mă. Întotdeauna am simţit o legătură profundă cu căzile de baie, ca şi cum am fi surori. Fără cineva înăuntrul nostru, suntem doar nişte coji albe, goale. Era o beznă totală în baia închisă ermetic. Casa se sucea şi se clătina; deasupra, acoperişul se desfăcea încet, încet. Vântul se juca pe horn, făcând întreaga casă să fluiere ca un cimpoi. Am savurat fiecare înghiţitură de vin, întrebându-mă cum se vor termina toate astea: acoperişul smuls, furtuna pătrunzând înăuntru; casa clătinându-se şi azvârlindu-mă afară. O viperă-de- apă strecurându-se pe ţevi şi venind să se cuibărească la căldură între picioarele mele.

Pe deasupra urletului furtunii s-a auzit sfârâitul şi trosnetul unui băţ de chibrit ud aprinzându-se. Undeva, lângă toaletă, a izbucnit o flăcăruie, care s-a stins după câteva clipe. În locul ei sa înălţat în aer aroma tutunului de pipă.

Isuse Cristoase, am zis eu.

Nu. Taică-tu, m-a corectat el cu accentul lui uşor. I-am simţit zâmbetul când a adăugat: ai grijă cum vorbeşti, draga mea.

L-am auzit cum se aşază lângă mine, pe marginea căzii, de parcă ar fi fost căpătâiul patului. Mâna lui mi-a

îndepărtat o şuviţă de păr ud din gură. Mâna mea s-a întâlnit cu a lui şi i-am simţit pielea flască pe oasele fragile. M-am bucurat că e întuneric. Era mâncat pe dinăuntru de cancer. Mama, după mai multe pahare de gin şi tonic, devenea crudă. Odată, îmi descrisese cum sfârşise tata. În ultimele câteva zile, zisese, era doar un sac de carne umflat.

Nu fusesem acolo. Nici măcar nu ştiam că e bolnav. Fusesem trimisă în tabără de cercetaşe. În timp ce el se stingea, eu învăţam să fac noduri. El delira despre satul lui natal, despre cireşi, despre taurul care mugea toată noaptea pentru că voia o vacă, iar eu sărutam o fată pe nume Julia Pfeffernuss. Mulţi ani după aceea, am crezut că toate limbile au gustul trifoiului căruia îi sugeam tulpina ca să-i simţim nectarul. În timp ce tata uita engleza pe care o ştiuse şi îşi striga mama în maghiară, eu mă plimbam în mijlocul lacului cu o barcă cu pânze furată. Înainte să se fi construit barajul, acolo fusese un sat. Am coborât pânzele, am lăsat ancora în apă şi am plonjat în adâncuri. Când am deschis ochii, m-am trezit dinaintea unei camere de fată, pieptenii şi periile erau scoase din trusa de cosmetică şi mi-am văzut în oglinda plină de alge reflexia, încadrată de fereastră. Într-o sufragerie, un somn zăcea pe un platou, ca şi cum s-ar

fi servit singur. S-a uitat la mine, a scuturat din cap şi, cu un aer înţelept, s-a îndepărtat înotând. Am văzut pe o frânghie cearşafuri uitate, fluturând în sus, spre soare. Am ieşit la suprafaţă, m-am suit în barcă şi am vâslit spre tabără. N-am spus niciodată. Nici măcar o singură dată, ce-am văzut, nici măcar soţului meu, care şi-ar fi însuşit amintirea.

Le-aş fi putut spune prietenelor din tabără, bănuiesc. Nu cred că voiam să păstrez pentru mine acel miracol. Dar la ponton mă aştepta directoarea, cu buzele strânse într-o expresie de compasiune flămândă, cu gluga roşie a hanoracului mişcându-i-se ritmic în vânt. Încă îmi răscoleşte amintirile, limbă mare şi urâtă.

Prima dată când am văzut această casă cu terenul ei de douăzeci şi cinci de hectare, nu m-am îndrăgostit de podelele ei de duramen de pin, de ventilatorul din pod, care făcea răcoare toată vara în lipsa unui aparat de aer condiţionat, sau de magnoliile care arborau cupe de lumină albă. M-am îndrăgostit de leagănul prins de bătrânul stejar aplecat asupra lacului, care făcuse fericit vreun copil şi acum aştepta un altul. Soţul meu a cercetat din priviri biroul cu lambriuri de mahon şi a murmurat: Da. Eu eram în bucătărie şi mă uitam la

leagăn, la lumina soarelui care cădea blând pe trunchiul copacului, ca o promisiune, şi mi-am spus: Da. Zece ani, zi de zi, privind acel leagăn mişcându-se în briza dimineţii, m-am gândit: Da, şi cuvântul îmi străpungea delicat diafragma, cuvânt care s-a perpetuat până la plecarea soţului meu, şi chiar şi după aceea, şi după moartea lui; chiar şi atunci, încă sperând.

Am stat mult aşa, eu ţinându-l pe tata de mână, în tenebrele dezlănţuite. Am aşteptat să-l aud vorbind, dar fusese genul de om care ştie cum să cultive momentele de tăcere între oameni. El fuma, eu beam, iar lumea obosea de propriile accese de furie.

Am pierdut conştiinţa propriului corp. Simţeam doar netezimea emailului sub mine şi căldura mâinii tatălui meu. Timpul a trecut, nesfârşit, cât ai răsufla o dată.

Încet, vântul s-a îmblânzit. A suspinat. A încetat să bată. Casa a tremurat şi a gemut revenind la poziţia firească. Răsăritul timid picta o panglică cenuşie pe sub uşă. Mi-am recăpătat trupul. Tot ce auzeam era bătaia inimii şi ploaia răpăind pe acoperiş şi am zis: Ţii minte cum îţi sunai familia din Ungaria?

Erai mereu atât de furioasă, a răspuns el. Urlai la

mine în timp ce încercam să vorbesc. Maică-ta te scotea afară să-ţi cumpere îngheţată când voiam să-i sun.

Nu puteam să mănânc, mă uitam la ea cum se topeşte.

Ştiu, a zis.

Nici acum nu pot, am reluat eu. Uram să te văd cum deschizi gura şi devii alt om.

Am aşteptat. Aerul părea făcut din noroi, în acelaşi timp umed şi lipicios. Am zis: Nu mi-am închipuit niciodată c-o să mă simt atât de singură.

Toţi suntem singuri, a replicat el.

Tu m-ai avut pe mine, am zis.

E-adevărat, a recunoscut el. Mi-a masat ceafa, netezindu-mi nodurile.

Am ascultat transformarea lumii de afară. Ori suntem în ochiul ciclonului, ori am scăpat cu totul, am reflectat eu.

Eh, a făcut el. Întotdeauna vor mai fi furtuni, ştii doar.

M-am ridicat, ameţită, cu sticlele rostogolindu-se de pe mine şi zăngănind până au rămas nemişcate în cadă. Ştiu, am răspuns.

Va fi bine, a spus el.

Mă aşteptam la mai multă înţelepciune de la tine, am zis. Morţii n-au niciun fel de probleme.

Am deschis uşa dormitorului şi lumina dinăuntru m-a orbit. Placajul care acoperea geamul fusese luat de vânt, ca o velă, şi zburase odată cu rama ferestrei. În ziduri erau găuri dreptunghiulare. Animalele plecaseră. Ca un musafir binecrescut, furtuna strânsese şi luase cearşafurile, cu excepţia unuia, atârnat ca un drapaj perfect pe oglindă, scutindu-mă de propria reflexie.

Daunele erau totale: arbori de trei sute de ani smulşi din rădăcini, oraşe făcute una cu pământul, ca şi cum un pumn uriaş venit din soare le-ar fi zdrobit cu o lovitură, după care le-ar fi pisat. Viaţa mea se împrăştiase în trei ţinuturi. Cineva a găsit un roman pe care scrisesem că-mi aparţine pe capota însorită a unei maşini în Georgia. Oriunde priveam, vedeam numai moarte. Copilul unui vecin, scăpat teafăr din uragan, ieşise afară în vreme ce restul familiei salva ce era de salvat, căzuse într-o piscină şi se înecase. Echipa de baschet a liceului, ignorând orice avertisment, trecuse un pod şi fusese înghiţită de apele golfului. Doi vechi prieteni fuseseră luaţi de torente. Alţii, când au văzut ce au pierdut, au rămas cu inimile frânte. Furtuna furase restul de vin, cu tot cu cămara unde se afla. Găinile mele se înecaseră, se făcuseră bucăţi, iar

pământul pe care erau împrăştiaţi fulgii lor arăta ca o faţă pistruiată. Săptămâni la rând, putoarea cadavrelor putrezite avea să-mi bântuie visele. Luna următoare, mucegaiul avea să mistuie tencuiala, lăsând în urma lui magnifice fresce în verde-cenuşiu şi siena arsă. Dar scheletul casei rezistase, la fel şi uşile. Casa însăşi rezistase.

Am coborât scările şi, la parter, am dat peste o colonie de tatu epuizaţi. Solariul era plin de păsări- cardinali, caprimulgi- strigători şi bufniţe. Insectele au fugit fără grabă din calea mea. Am scuturat covoarele şi din ele sau scurs pe podea vopselurile vegetale cu care fuseseră impregnate. Creierul îmi era prea mic pentru craniul meu şi se izbea dintr-o parte în alta în timp ce păşeam. Să merg prin acea umiditate era ca şi cum mi-as fi făcut drum prin mătase jilavă. Totuşi, am deschis uşa să mă uit la dezastrul de afară.

Şi atunci m-am oprit, cu respiraţia întretăiată. Am izbucnit în râs. Hai că asta chiar e de pomină, am zis cu glas tare. Sau poate n-am zis cu glas tare.

Casele noastre ne conţin. Cine poate spune noi înşine ce conţinem? Acolo jos, în locul unde fuseseră treptele, stând în echilibru la marginea pantei: un ou, întreg şi mut, conţinând în coaja lui toată lumina zorilor.

PENTRU DUMNEZEUL IUBIRII, PENTRU IUBIREA DE DUMNEZEU

O casă de piatră, la poalele unui deal cu viţă- de-vie. Sub acoperiş, o cameră mare, luminoasă.

Noaptea fusese alungată de felul în care casa eclipsase aurora. Soarele licări din spatele versantului şi dintr-odată începu să ardă puternic. Ceea ce, în beznă, fusese o glumă devenise ceva serios pentru bărbatul de pe câmp, care conducea un tractor ciudat, a cărui înălţime o întrecea pe cea a viţei-de-vie. Opri în dreptul ferestrei, să iscodească. Amanda se gândi că e ceva specific francezilor. Se-mbujorase, dar nu pentru că era goală, ci mai degrabă din cauza plagiatului. Ideea îi venise când trecuse tractorul prima oară pe sub ferestrele lor. Îi trăsese una soţului în stomac şi spusese: Să terminăm.

Un minut mai târziu, se sculă din pat, merse la fereastră şi trase perdelele, presându-şi pieptul de geam, aţâţător. Bărbatul de pe tractor nu era decât un băieţandru. Râdea.

Din camera deodată întunecată auziră tractorul pornind şi depărtându-se, apoi agitaţia cocoşilor în

depărtare, în sat.

O surpriză plăcută, zise Grant, mângâind-o pe coapsă. Sper că nu i-am trezit. Se întinse, leneş. Amanda şi le imaginã pe gazde în camera de dedesubt: Manfred, cu privirea fixată pe pereţi. Cu un firicel de salivă în colţul gurii. Geneviève, bâzâind pasiv-agresiv sub plapumă.

Cui îi pasă? făcu Amanda.

Mai e şi Leo, zise Grant.

Uitasem.

Bietul copil, toţi uită de el, remarcă bărbatul.

Amanda coborî îmbrăcată în ţinuta ei de alergat. Trecu prin dreptul camerei lui Leo, după care se întoarse.

Leo stătea în picioare pe marginea ferestrei înalte, lipit de geam. În casa asta, chiar şi dacă doar suflai pe geamuri, vibrau. Putreziciunea lemnului era mai în vârstă decât Amanda însăşi. Leo era un copil atât de agitat şi de încăpăţânat. Îl privi câteva clipe, pe urmă îşi aminti că auzise că sticla nu e decât un lichid foarte încet. Atunci o rupse la fugă spre el.

Era incredibil de uşor pentru cei patru ani ai lui. Se răsuci în braţele ei şi o apucă furios de gât, murmurând: *Tu!*

Leo, zise ea. E foarte periculos. Puteai să mori.

Mă uitam la pasăre, spuse băiatul. Apăsă cu degetul pe geam şi ea văzu, pe nişte pietre albe, un fel de pasăre răpitoare cu cioc scurt. Enormă şi periculoasă, chiar şi moartă.

A căzut din cer, continuă el. Mă uitam la negru care s-a făcut albastru. Şi a căzut. Buf. Am crezut că e ceva rău, dar e doar o pasăre.

Ceva rău? întrebă ea, dar Leo nu răspunse. Leo, eşti un băiat dat naibii.

Mama zice aşa, spuse el. Zice că o scot din sărite. Dar trebuie să merg la masă acum, adăugă el, ştergându-şi nasul de breteaua sutienului ei de sport.

Leo muşcă delicat din tartina lui cu Nutella, fără s-o scape din ochi pe Amanda. Femeia nu mai văzuse niciodată un copil cu ochi aşa de trişti. Tristeţea îşi face loc în ochi după valuri de lente dezamăgiri, de obicei la vârsta maturităţii. Se văzu nevoită să-şi întoarcă privirea de la el şi observă lumina care se întindea peste piscină, făcând-o să strălucească.

Tu eşti copil sau mamă? întrebă Leo.

Doamne fereşte, Leo! Nu sunt nici una, nici alta.

Deocamdată. De ce? vru el să ştie.

Copiii nu trebuie minţiţi, credea ea. În fine, ar fi putut să reconsidere treaba asta, dacă avea să aibă vreodată unul. Eu şi Grant suntem săraci.

De ce?

Femeia ridică din umeri. Taxele de facultate. Eu lucrez cu oameni fără adăpost. Compania lui a pornit de la zero. Chestii obişnuite. Dar ne străduim. Poate că în curând o să fiu şi eu mama cuiva. Poate la anu'.

Deci nu sunteţi foarte săraci? întrebă el.

Văd că eşti adeptul sincerităţii absolute, zise ea. Suntem, da. Dar nu pot să aştept o veşnicie.

Leo îi văzu tatuajul cu girafa care urca de la cot până sub ureche, ca şi cum ar fi vrut s-o muşte. Descoperirea îi stârni un vag entuziasm. Îi cercetă pielea înfiorată de răcoare dintre sutienul de sport şi pantalonii scurţi. Mama zice că doar americanii fac jogging. Zice că n-au niciun pic de demnitate.

Ah! exclamă Amanda. Am cunoscut-o pe maică-ta când încă o chema Jennifer. Şi ea e cât se poate de americancă.

Cum aşa? Cine e americancă? întrebă Geneviève din cadrul uşii. Sunt atâţia care vin în dimineaţa asta! adăugă ea, dezvelindu-şi dinţii mari şi albi.

Îmi pare rău, minţi Amanda.

Geneviève păşi veselă pe podeaua acoperită cu gresie şi îşi sărută băiatul pe ciuful blond. Era îmbrăcată într-o bluză de mătase transparentă, pe sub care se vedeau nişte bikini negri. Purta ochelari de soare.

Bună, Jennifer, făcu Leo pe un ton şiret.

Prea mult vin aseară? întrebă Amanda. Chiar a fost restaurantul de toate stelele alea?

Dar Geneviève era atentă la băiatul ei. Mi-ai spus Jennifer? îl întrebă ea.

Tanti Amanda mi-a zis, răspunse el. Şi azi vine cineva. O fată. Fata care o să aibă grijă de mine până mergem acasă.

Geneviève îşi ridică ochelarii în creştetul capului, strâmbându- se. Amanda închise ochii şi zise: O, Doamne, Geneviève! Vine Mina. Nepoată-mea.

Ah, da, e adevărat. La ce oră aterizează? La trei. Făcu nişte calcule şi mormăi: Ei poftim, se duce naibii toată ziua.

Asta pentru că ai treburi importante, făcu Amanda. Pilates. Aranjamente florale. Altă excursie la o altă peşteră unde să guşti altă şampanie. Ar fl un mare sacrificiu să-ţi rupi din timp câteva ore să te duci s-o aduci pe Mina, care mi-e ca o soră şi care o să stea de fundul copilului tău tot restul verii la preţul unui bilet

de avion...

Am înţeles, o întrerupse Geneviève.

...Bilet de avion, reluă Amanda, plătit de mine şi Grant, ca să putem să ieşim şi noi cel puţin o dată în singura noastră vacanţă din ultimii patru ani, în loc să facem pe babysitterii cu Leo în săptămâna în care eşti plecată.

Ambele se uitară la Leo, tresărind.

Leo, pe care îl iubesc enorm, zise Amanda. Dar chiar şi aşa...

Te simţi mai bine? întrebă Geneviève. Unii nu devin mai buni odată cu vârsta, i se adresă ea băiatului.

Leo se lăsă să alunece de pe taburetul lui şi ieşi pe verandă, apoi coborî pe panta cea lungă care ducea spre piscină.

Dacă nu te-aş iubi ca pe-o soră, te-aş strânge de gât, spuse Amanda.

Odată cu băiatul ei dispăru şi zâmbetul lui Geneviève. Pielea feţei îi arăta ca o pânză de mătase care a fost strânsă în pumn. Cred că ai tot dreptul să fii supărată, reflectă ea. Dar ştii că singurul lucru care îl ţine pe Manfred treaz e mâncarea şi nu putem să-l luăm pe Leo la restaurantele alea.

Amanda suspină. Supărarea nu ţinea niciodată prea mult la ea. Se apropie încet şi îşi îmbrăţişă prietena,

atât de împuţinată în ultima vreme, încât ai fi zis că are oase de cretă. Sunt doar dezamăgită, spuse ea, răsuflând în creştetul femeii. Ştii doar că în general ne simţim bine, mai ales de când ne laşi să îţi bem toată şampania.

Geneviève se aplecă spre Amanda şi rămase aşa câteva clipe.

Hei! Bună ziua, doamnelor, se auzi Grant, care coborâse scările pe nesimţite. Îşi ţinea braţele lungi şi fine sprijinite de cadrul uşii, iar ochii încă adormiţi îl făceau şi mai frumos. E atât de frumos bărbatul ei, gândi Amanda. Neglijent, cu lumina căzându-i pe tâmplele cu şuviţe cărunte. E nedrept că bărbaţii devin mai seducători odată cu vârsta. Fusese un pic mai frumos decât Amanda când se cunoscuseră. Poate că îşi ascunsese frumuseţea în spatele marijuanei şi al idealismului.

Când cele două se depărtară una de alta. Grant zise: Am o idee şi mai bună. Hai sus, şi le făcu cu ochiul.

Pervers ordinar ce eşti, făcu Amanda, sărutându-l, apoi îşi trecu degetele prin părul lui buclat. Ieşi pe alee, ocolind pasărea moartă, şi se îndreptă în jos spre sat, pe lângă poalele dealului.

Geneviève şi Grant ascultară sunetul paşilor Amandei stingându-se în depărtare. Grant zâmbi. Geneviève

zâmbi. Grant ridică privirea şi făcu un gest în direcţia camerei de sub acoperiş. Geneviève îşi muşcă buza inferioară. Se uită spre peluză. Leo trecuse de mult de piscină, ajunsese în dreptul cireşilor, stătea aplecat, cercetând ceva în iarbă. Se strâmbă la Grant, care îi întinse mâna.

Se îndreptă spre el, dar înainte să se atingă, auziră paşi greoi pe scări. Manfred.

Băga-mi-aş, mormăi Grant.

Altă dată, şopti Geneviève. Aprinse aragazul şi scoase ouăle din frigider. Roşeaţa din obraji îi dispăruse deja când se apucă să le spargă în tigaie.

Grant puse cafetiera pe plită. Manfred îşi făcu apariţia în bucătărie. Avea părul cărunt dat pe spate şi, după felul în care păşea, ai fi zis că măsoară treizeci de centimetri mai mult şi cântăreşte vreo patruzeci de kilograme mai puţin.

Văzându-l în cămaşa aia albă perfectă şi în mocasini, Geneviève simţi o veche zbatere de inimă. Bărbatul se aşează la masa din lemn de pin, într-o pată de soare, şi întinse gâtul ca un motan spre căldură.

Dragul meu, spuse ea. Cum te simţi azi?

Mici probleme, răspunse el încet. Unele lucruri nu se mai întorc. Îi numără pastilele şi umplu un pahar cu

apă minerală. Încă nau trecut trei săptămâni, observă ea. Data trecută a fost nevoie de trei săptămâni să te recuperezi. Îi întinse pastilele şi paharul. Îşi sprijini obrazul de creştetul bărbatului şi îi inspiră mirosul.

Se ard ouăle, zise Grant.

Întoarce-le pe cealaltă parte, îi răspunse ea fără să-l privească.

Albinele făceau gălăgie deasupra capului băiatului. Iarba înrourată era rece. Leo mânuia crenguţele cu grijă. Nu se uita la viţa- de-vie din depărtare. Prea semăna cu nişte şiruri de bărbaţi care îşi ţin braţele petrecute pe după umeri unii altora. Dincolo, pe câmp, erau tractoarele şi francezii, prea departe să desluşească ce spun: *jajajajaja.* Înainte să apară Amanda, înainte să se întoarcă tatăl lui de la spital, arătând ca un cartof fiert, le făcea de mâncare o bătrână simpatică din sat. Îl lăsase pe Leo să stea cu ea când maică- sa nu se mai oprea din plâns. În beciul ei lung şi rece se înşirau borcane strălucitoare şi cutii de fursecuri. În curte avea găini şi un smochin, iar băiatul ei îi aducea smântână. Acolo va merge, dacă Manda n-o să-l ia cu ea când va pleca. La acest gând, ceva bâzâi înăuntrul lui, de parcă ar fi fost plin de albine. Amanda

era girafa lui frumoasă. Tuturor celorlalţi le-ar fi dat foc, dacă ar fi putut. Odată ce îşi termină treaba, începu să urce dealul.

În bucătărie. Grant sorbea din cafea şi citea un roman, în timp ce tatăl lui Leo tăia cu grijă ouăle, făcându-le gălbenuşul să sângereze pe felia de şuncă. Se murdărise de gălbenuş pe bărbie. Leo luă vătraiul şi un făraş de lângă şemineul mare de piatră. Într- un colţ era o bucăţică de caşcaval, pe care o privi îndelung, închipuindu-şi că o bagă în gură şi îşi implântă molarii prin crusta tare până în interiorul moale. Se abţinu. Odată ieşit afară, îşi dădu seama că şoimul e mai greu decât îşi închipuise. Se opri de trei ori până ajunse în dreptul mamei lui, care stătea în postura pisicii lângă piscină. Mereu încercase să-l facă să intre în acea postură de yoga împreună cu ea, dar băiatul nu vedea niciun rost în asta. Postura cadavrului însă era preferata lui. Ajunse în grădină, unde aşează pasărea pe un maldăr de crenguţe adunate. Se ridică şi îşi ţinu răsuflarea, începu să bată vântul, răsfirând penele păsării. Privi, simţind că se va petrece un miracol. Dar vântul se potoli şi pasărea rămase ţeapănă în cuibul construit pentru ea. Ca tot restul, şi ea era moartă.

De îndată ce se instalară în maşină, Amanda simţi că i

s-a luat o povară de pe umeri. Nu-i plăcea să se gândească în felul acesta, dar ceva din fiinţa lui Manfred o apăsa. Ca o stea neagră, care absoarbe toată lumina.

Am putea să luăm masa în oraş, spuse Geneviève în timp ce străbăteau satul.

Nu-mi vine să cred că mergem la Paris, zise Amanda. Se gândi la pateuri, la clătite, cu care nu fusese niciodată servită de un francez adevărat. Părul ei încă ud umpluse interiorul maşinii cu parfum de rozmarin. Pe bancheta din spate, Leo, cu ochii închişi, inspira adânc.

N-ai fost niciodată la Paris? întrebă Geneviève. Dar ai făcut cursuri de franceză la facultate, nu?

Fuseseră acei ani în care prietenia lor cunoscuse declinul. Geneviève fusese trimisă la facultatea ei cochetă din New England şi, înconjurată de noii prieteni, nu mai dăduse niciun semn de viată. Amanda rămăsese blocată în Universitatea Floridei, pretinzând că n-a crescut la colţul străzii. Se revăzuseră la câţiva ani după absolvire, când Geneviève îşi luase un serviciu în Florida, deşi Sarasota era la limita acceptabilităţii.

N-am ajuns niciodată în Franţa, răspunse Amanda. Chiar şi cu trei joburi, abia mă descurcam.

Dar pentru asta sunt împrumuturile pentru studenţi, zise Geneviève. Văzând că Amanda rămâne tăcută, oftă şi, descriind un cerc în aer, continuă: Ah, am comis-o din nou. Privilegiile. Îmi pare rău.

După câteva momente, Amanda zise: La un moment dat, mama se lăsase de fumat, să strângă bani ca să pot merge. Dar a dat tata peste ascunzătoarea unde îşi ţinea economiile. Ştii prea bine cum e la noi în familie.

Ştiu. Îmi vine rău când mă gândesc. Cum mai merge treaba?

Mai bine, răspunse Amanda. Tata a fost dus la un centru de veterani, iar mama se fâţâie singură prin casă. Fraţii au rămas fără afacerea cu stivuitoare, dar sunt OK. Soră- mea e în Oregon, cred. Nu mai ştie nimeni de ea de vreo trei ani.

Nici chiar Mina? vru să ştie Geneviève. Ziceai că e la facultate. Nici ea nu mai ştie nimic de trei ani de maică-sa?

Nici chiar Mina. Stă la noi, într-o cameră de care nu avem nevoie, ca să strângă bani. E minunat s-o avem în preajmă, e o comoară, spală vasele, are grijă de grădină. Dar, aproape că doar eu am crescut-o, chiar de pe vremea când eram eu însămi un copil. Ţii minte. Trebuia să schimb mizeriile alea de scutece şi nu mai

aveam timp să mă antrenez la fotbal. Sophie era o curvă ordinară.

Geneviève izbucni în râs şi, văzându-l pe Leo urmărindu-le în oglindă, se opri, umflându-şi obrajii. Părinţii mei sunt la fel ca întotdeauna, spuse ea. Mărşăluiesc îndârjiţi spre eternitate, cu clăbuci la gură.

Mai ţii minte poezia aia de Robert Frost pe care o recitam când ne întrebam care dintre familiile noastre ne va omorî prima? „Unii spun că lumea va pieri în flăcări, alţii, că-ngheţată.” Et cetera. Aş fi dat orice pentru puţină gheaţă.

Cel puţin tu ai avut parte de ceva veselie la tine în familie. Măcar a fost un pic de iubire, răspunse Geneviève.

Dar familia ta nu te-a făcut să sângerezi, i-o întoarse Amanda. Mereu şi mereu.

Uitat complet, Leo îşi făcu auzit glăsciorul: Credeam că sunteţi surori.

O, Doamne, nu! zise Geneviève, apoi se uită la Amanda şi adăugă: Scuze.

Amanda schiţă un zâmbet: Nu m-ar fi deranjat să am ceva gene de la maică-ta. Mi-ar fi plăcut să am faţa ei. Sau măcar pometii ăia. Aş fi făcut orice să am unii la fel. Aş fi condus lumea.

Eşti frumoasă şi tu, în felul tău, spuse Geneviève.

Iar vorbesc privilegiile, făcu Amanda, schiţând cu mâna gestul circular.

Leo reflectă la toate astea pe parcursul următoarelor două sate. Pe câmp era plin de caravane, copii alergând şi o haită de câini, lucruri după care tânjea atât de mult. De ce ar vrea Amanda să arate ca mama lui, când Amanda e atât de drăguţă? Dar când vru să rostească întrebarea cu glas tare, femeile vorbeau deja despre altceva.

Soarele se deplasa pe cer. Manfred îşi deplasa scaunul odată cu el. Nu se gândea la nimic, timpul avea consistenţa apei. Strângea energie până avea să aibă suficientă să-i dea drumul şi să se epuizeze. N-o vedea, dar o simţea adunându-se. Aştepta cu nerăbdare consecinţele. Tăcerea, neantul. Păsările se opriseră din cântat. Afară, totul încremenise. Bărbatul înalt pe care femeile îl lăsaseră în urma lor se fâţâia de colo-colo, n-avea stare. Manfred nu se sinchisi să asculte ce spune când deschise gura. Soarele trecu de amiază şi se risipi şi ultima fărâmă de căldură. Manfred rămase acolo, în frig. Avea să se ridice în cele din urmă. Se gândea la cina pe care urma s-o pregătească, plănuind fiecare

înghiţitură. În definitiv, trebuia să-şi economisească energia limitată. Îşi desfăcu palmele, ca să descopere că pastilele i se transformaseră într-o pastă, aşa cum se întâmplase şi în ziua anterioară şi cu o zi înainte de ea.

Femeile se aşezară la o masă într-o piaţetă încadrată de platani. Un carusel se învârtea, gol. Odată, Amanda văzuse o mamă care îşi pierduse copiii într-un magazin şi afişa aceeaşi strălucire isterică.

Monoprix, serios? zise Amanda. Era prima oară când mânca în Paris, şi era ceva de la un chioşc.

Scumpo, avem doar o oră la dispoziţie şi nu e chiar atât de groaznic aici. În plus, Leo e înnebunit după carusele, răspunse Geneviève.

Amanda avu senzaţia că i-a intrat nisip în ochi.

Fac cinste! anunţă Geneviève.

Bine, atunci. Amanda comandă salată de homar şi o sticlă întreagă de vin alb rece. Când o auzi vorbind în franceză, chelneriţa se încruntă şi îi răspunse în engleză. Deşi trebuia să conducă, Geneviève îşi turnă un pahar.

Leo rămăsese cu ochii pironiţi la carusel, fără să se atingă de porţia lui de friptură şi cartofi prăjiţi, până

când Geneviève îi întinse un pumn de euro şi băiatul o luă la fugă. Îi vorbi fiecărui animal la ureche până se hotărî asupra unui maimuţoi zburător. Operatorul îl ajută să se aşeze, Leo se prinse de gâtul maimuţoiului, muzica porni, iar figurina de la capătul barei începu să se mişte în sus şi în jos. Amanda îl urmări pe băiat făcând trei ture. Era serios, nu schiţa nici măcar un zâmbet. Îi mâncă toţi cartofii, să nu se răcească.

Îmi pare rău că nu e mai frumos, spuse Geneviève. O să ai timp să mănânci ca lumea înainte să iei avionul, săptămâna viitoare.

Sper, răspunse Amanda.

Adevărul e că trebuie să cam reducem din cheltuieli, zise Geneviève cu un aer obosit.

Pe Amanda o buşi râsul şi râse până îi dădură lacrimile. Era ridicol. De ce faceţi economii? întrebă când putu să respire normal. Şi casa voastră de o mie cinci sute de metri pătraţi din Sarasota? Şi castelul din Alpi?

Pe chipul lui Geneviève apăru o umbră de iritare, dar o alungă imediat. Sarasota i-a fost închiriată unui rapper pentru un an. Iar castelul a fost vândut.

Poftim?! Stai puţin. Credeam că e reşedinţa familiei lui Manfred, zise Amanda.

De trei secole, confirmă Geneviève. N-au avut de ales.

Amanda luă paharul şi bău până nu mai rămase niciun strop. Chiar sunteţi lefteri, spuse ea.

Nu e nicio glumă, zise Geneviève. Faliment. Nebunia lui Manfred a luat proporţii internaţionale de data asta. Chiria pe care ne-o plăteşte rapperul, asta ne menţine pe linia de plutire. Cum se zice? Benjaminii sunt totul.[8]

Aşa se spunea când eram tinere. Mă rog, când aveam douăzeci şi ceva de ani. Credeam că acea casă în care am stat e a voastră.

Nu. E a surorii lui Manfred. Săraca familiei. În fine, cel puţin până acum şase luni.

Of! răbufni Amanda. Simţi pe neaşteptate o părere de rău

pentru prietena ei. Se obişnuise să vadă în Geneviève propriul ideal naiv. Varianta mai bună a ei.

Nu e cazul să plângi din cauza mea, zise Geneviève pe un ton lejer, strângând-o uşurel de mână. O să ne descurcăm.

Mă plâng pe *mine!* răspunse Amanda. Nu mai am pe cine să invidiez acum.

Geneviève se aplecă spre ea şi deschise gura să spună ceva. Dar orice voia să spună rămase nespus, pentru că îşi făcu apariţia Leo, traversând în goană

piaţeta, cu capul înainte. Caruselul se oprise. Aerul încremenise şi brusc se lăsase liniştea, ca atunci când ai urechile înfundate cu vată. Dragul meu! strigă Geneviève şi se ridică pe jumătate, răsturnând sticla de vin aproape goală.

În acel moment, cuvertura cerului se sfâşie şi Leo, încă alergând, dispăru înghiţit de aversă. Leo! strigară cele două femei într-un glas. În clipa următoare, băiatul apăru lângă Amanda şi îşi lipi faţa rece de pulpele ei goale. Porniră într-o goană oarbă prin ploaie, ţinându-l pe băiat de mâini între ele. Ajunseră în parcare, un zid protector şi luminos. Râseră uşurate şi se întoarseră să contemple perdeaua de ploaie care cădea la un pas de ele, în crepusculul umed abătut din senin.

Dar în timp ce priveau cerul, tremurând, se auzi un zgomot teribil şi un fulger despică piaţeta. Lumina lui se dedublă pe solul umed, caruselul deveni cenuşiu şi animalele fugiră înspăimântate, cu ochii ieşiţi din orbite. Cei doi se lipiră de Amanda, femeia înfundându-şi faţa în umărul ei, băiatul – în şold. Îi strânse în braţe şi privi tumultul prin văpaia roşie care i se stingea încet din ochi. Ceva se trezise înăuntrul ei odată cu ploaia, ceva exulta.

Erau încă uzi când ajunseră la aeroport.

Rochia lui Geneviève era leoarcă pe umeri şi pe spate, părul ei devenise o mare masă roşcată încâlcită. Leo părea ca turnat în ceară.

Mina, dimpotrivă, arăta ca scoasă din cutie în momentul în care coborî din avion. O splendoare. Ruj roşu, tocuri înalte, fustă mini, o bluză cu un umăr dezgolit. Cu căştile în urechi, era acompaniată de propria ei coloană sonoră. Chiar şi la Paris, bărbaţii cădeau ca muştele în jur când trecea ea. Amanda abia-şi încăpea în piele de mândrie privind-o cum se apropie.

Încă un an de facultate, şi lumea va exploda în orice loc o va atinge Mina. Deşteaptă, puternică, superbă, tot ce vrei. Amandei nu-i venea să creadă că sunt rude şi se trezi că îşi spune rugăciunea pe care şi-o repeta de fiecare dată când o vedea pe nepoată-sa. Fata îşi îmbrăţişă mătuşa şi apoi se întoarse spre Leo şi Geneviève.

Leo o privi de jos în sus, cu gura căscată.

Dar tu n-ai cum să fii Mina, spuse Geneviève.

Nu? râse fata. Ba sunt.

Geneviève se întoarse spre Amanda, descumpănită. Dar am fost acolo când s-a născut, zise ea. Am fost la spital cu tine, am văzut bebeluşul înaintea maică-sii,

pentru că Sophie pierduse mult sânge şi leşinase. Am plecat la facultate când Mina avea cinci ani. Arăta fix ca soră-ta. Era blondă toată ziua.

Oh, făcu Mina, aplecându-se spre Amanda. Înţeleg. Zice că nu pot să fiu eu pentru că sunt neagră.

Amanda îşi reţinu hohotul de râs, apoi spuse; Se pare că tatăl ei era afroamerican, Geneviève.

Poftim?!

Da, am crescut şi totul s-a închis la culoare, lămuri Mina. Se întâmplă. Nu e cine ştie ce chestie. Salutare, zise, aplecându-se spre Leo. Tu trebuie să fii băieţelul meu personal. Sunt mega- încântată să te cunosc, domnule Leo.

Tu, murmură băiatul.

O să ne împrietenim, zise Mina.

Scuze. Ziceam doar că eşti incredibil de frumoasă, reluă Geneviève. Nu-mi vine să cred că eşti deja atât de mare şi de frumoasă.

Mina îi răspunse: Şi tu eşti drăguţă.

Oh, Doamne! Câtă condescendenţă în tonul ei! Amanda simţi nevoia s-o scuture.

Bun, să mergem, zise Amanda. Trebuie să ne grăbim spre casă,

dacă vrem să cumpărăm câte ceva de la magazinele din

să închidă.

Amanda ştia că, în maşină, Geneviève va vorbi încontinuu despre ea, îi va povesti Minei despre terapia cu electroşocuri a lui Manfred, despre enurezisul lui Leo, despre propriile probleme de digestie când mănâncă prea multă pâine. Stând pe locul din faţă, se va abţine cu ostentaţie să îşi dea cu părerea. Pe bancheta din spate. Mina şi Leo vor juca în tăcere jocul atingerilor de mâini, cimentându-şi astfel complicitatea.

În parcare, ziua părea să se fi înviorat, după furtună se lăsase răcoare. Ajunseră în afara oraşului, unde auriul şi verdele câmpurilor spălate strălucea în bătaia soarelui de după-amiază.

Venise momentul. Manfred se ridică de pe scaun. Grant aproape că se înecă cu o bucată de măr. Toată dimineaţa înotase în piscină şi se prefăcuse că lucrează la site-ul căruia îi crea designul – care putea să fie ultimul, căci nu se mai întrevedeau alte colaborări la orizont – şi jucase toată după- amiaza Solitaire pe computer. Ajunsese să creadă că fusese lăsat singur. Celălalt bărbat era atât de nemişcat, încât parcă se transformase într-o piesă de mobilier. Lui Grant îi era mai simplu să se creadă singur. Toată ziua încercase să

alunge gândurile legate de Mina: sărutul furat în spălătorie, zbârnâitul maşinii de spălat şi mirosul de balsam de rufe, lovitura de pumn atât de violentă, încât vânătaia nu-i trecuse o săptămână întreagă. Era scuzabil. Totul avea să se sfârşească, orice s-ar fi întâmplat.

Femeile vor apărea în curând. Trebuie să ne pregătim, anunţă Manfred, ieşind afară şi mergând până la Fiatul închiriat de Grant şi Amanda.

Cretinu' naibii, îşi spuse Grant, dar îşi culese cheile şi portofelul. Porni maşina şi vru să iasă pe şosea, dar se opri în dreptul unui şir de tractoare care urcau panta, întorcându-se acasă. Trebuiau să lase să treacă acele chestii cu membre lungi. Unde mergem? întrebă Grant, în timp ce privea tractoarele virând.

În sat, bineînţeles, răspunse Manfred, cu mâinile pe genunchi.

Bineînţeles, repetă Grant.

La brutărie nu mai erau pâinici rotunde, aşa că Manfred se hotărî, fără nicio tragere de inimă, să cumpere baghete. Pentru desert alese prăjitură Napoleon; mai cumpără un sortiment de pricomigdale pastel. Lui Leo îi plac mult, îi explică lui Grant, dar înainte să ajungă la raionul de legume, le mâncase deja

pe cea cu fistic şi pe cea cu gust de trandafiri.

Cumpără vinete, praz, andive şi struguri; apoi cumpără unt, smântână şi şase feluri de brânză ambalate în hârtie maro.

La magazinul de vinuri cumpără o ladă cu sticle de vin bun de Burgundia. Cred că avem destulă şampanie acasă, spuse Manfred.

Grant îşi aduse aminte de lăzile pline dintr-un colţ al bucătăriei. Nu sunt sigur, zise el.

Manfred îl privi în ochi pentru prima dată şi păru îngrijorat, dar se destinse imediat. Ah. Era o glumă.

La măcelar, în vitrină, carnea era lividă. Manfred cumpără cârnaţi, carne de viţel, o ruladă de carne acoperită de grăsime, felii subţiri de jambon. Grant, care cără aproape toate lăzile şi sacoşele, reuşi cu greu să-şi dezmorţească mâinile odată ajuns în maşină. Manfred aruncă o privire spre cer şi şuieră ceva printre dinţi, dar Grant nu-i dădu atenţie.

Ar trebui să dăm o petrecere diseară, spuse Manfred după ce se instală şi închise portiera.

Ar trebui, fu de acord Grant.

Mica maşină porni în sus pe deal, încărcată până la refuz.

Din spate, dinspre est. Grant auzi ca un fel de şuierat şi văzu în oglinda retrovizoare un perete de apă

ridicându-se deasupra colinei cu o viteză mai mare decât cea a maşinii. Aprinse farurile şi puse în funcţiune ştergătoarele de parbriz exact în momentul în care ploaia grea se abătu asupra capotei. Grant nu mai vedea pe unde mergea. Trase pe dreapta, într-un şanţ, rămânând cu două roţi pe şosea. Dacă ar fi venit cineva în viteză din spate, ar fi făcut praf Fiatul.

Manfred contempla perdeaua de ploaie cu un aer visător, iar Grant lăsă tăcerea să se adâncească între ei. Nu era chiar neplăcut să stai aşa alături de un alt bărbat. Dintr-odată, Manfred spuse, cu o voce care se auzi ca o şoaptă sub răpăitul ploii: îmi place soţia ta.

Lui Grant nu-i veni niciun răspuns în minte. Tăcerea deveni stânjenitoare, iar Manfred schiţă un zâmbet: Mai mult decât ţie, probabil.

Oh, nu, zise Grant. Amanda e mişto.

Manfred aştepta continuarea şi Grant, simţind că trebuie să se arate entuziasmat, continuă: Pe bune, e atât de drăguţă. Şi inteligentă. E cea mai tare.

Dar, adăugă Manfred.

Nu. Nu, zise Grant. Niciun „dar”. Chiar este. Doar că m-am înscris la drept în Ann Arbor şi ea încă nu ştie. Că plec.

Nu voia să spună că Amanda n-ar fi plecat niciodată împreună cu el, lăsând-o pe maică-sa cea nebună şi

maltratată în Florida. Nici că, de îndată ce şi-a dat seama că va pleca singur la Michigan, lăsând în urmă motanul bătrân şi incontinent pe care îl ura, linoleumul ăla de rahat, economiile făcute la sânge, hârtia igienică de proastă calitate cumpărată pe bonuri de reduceri. Florida cu căldura ei care îţi usca sufletul, s-a simţit uşurat. Cu o săptămână în urmă, când ajunseseră în această casă veche de piatră încadrată de viţă-de-vie, ştiuse că era ceea ce- şi dorea: istorie, lenjerii de pat în stil vechi, cristale. Europa, frumuseţe. Amanda nu se potrivea. Iar acum era atât de departe de el.

Simţi ca o durere lângă plămâni. Dezamăgirea. Ceea ce spusese era lipsit de importanţă, dar tot sunase ca un fel de trădare.

Aştept momentul potrivit să-i spun, aşa că te rog să nu pomeneşti de asta.

Manfred îşi ţinea mâinile încrucişate. Faţa îi era lipsită de expresie. Rămăsese cu privirea aţintită asupra cortinei de apă care se prelingea pe parbriz.

Grant expiră şi spuse: îmi pare rău. Nici măcar n-ai ascultat ce- am zis.

Manfred se întoarse clipind des spre el. Atunci, pleacă. Ce mai contează. Toată lumea pleacă. Până la urmă, nu e nicio scofală.

Grant simţi cum dispare întreaga greutate care îl apăsa. Zâmbi. Prietene, asta e înţelepciune de înaltă clasă, spuse el.

Un fulger sfâşie cerul în depărtare. Îl văzură amândoi.

Totuşi, trebuie să mă lămureşti în legătură cu un lucru, zise Manfred pe neaşteptate.

Cine e tipa asta, Ann Arbor? Văzându-l nedumerit, zâmbi din nou, spunând: Era tot o glumă, iar Grant râse uşurat: Serios, nu-i spune Amandei, la care Manfred dădu din cap.

Grant nu se simţea prea confortabil în maşina aia mică, atât de aproape de Manfred. Voia să spună ceva încă din urmă cu zece ani, de la nunta lui Geneviève la Sarasota, eveniment pe care acum, retrospectiv, îl considera influenţat de dispoziţia maniacală a lui Manfred. Prin grădină se plimbau păuni. Invitaţii beau din ceşti de argint. Grant observase totul, făcând unele comentarii despre excesele Amandei, care era confuză şi plină de amar. Acum vedea lucrurile altfel.

Să mă scuzi că zic asta, începu Grant. Dar uneori semeni cu un conte austriac. Ai un aer nobil.

Dar nu sunt decât un baron elveţian, zise Manfred. Nu înseamnă nimic.

Pentru mine înseamnă.

Desigur, răspunse Manfred. Tu eşti foarte american. Voi toţi sunteţi regalişti în secret.

La orizont, norii se sparseră şi din ei se repeziră fâşii de lumină spre pământ.

Manfred oftă. Spuse: Mi-a făcut plăcere discuţia noastră. Cred că trebuie s-o luăm din loc.

Grant porni maşina şi conduse în sus pe deal, până acasă.

Femeile scoaseră strigăte de surpriză când ajunseră acasă şi îi găsiră pe bărbaţi cu şorţuri de bucătărie, tăind legume. Cei doi o priviră pe Mina coborând din maşină, iar Leo simţi cum energia îşi schimbă direcţia înspre ea, ca atunci când aşeza pietre în albia pârâiaşului de la poalele dealului. Afară mirosea a sol bogat şi a vaci. Manfred le turnă şampanie, aduse un platou afară şi băură stând pe pietrişul de culoare albă, contemplând viţa-de-vie strălucind în lumina înserării, sub un cer în tonuri verzi şi violet, „în cinstea Minei”, spuseră în cor. Până şi Leo primi un pic de şampanie, preferata lui alături de coca-cola. O bău dintr-o înghiţitură. O observă pe maică-sa supraveghindu-l pe deasupra paharului pe tatăl lui – e adevărat că acesta prinsese o roşeaţă nesănătoasă în obraji. Ceva rău îşi

făcu loc înăuntrul băiatului. Se furişă în bucătăria acum cufundată în semiîntunericul amurgului, se duse la şemineu, unde se afla o cutie mică de ceramică pe care scria „allumettes”[9], sau cel puţin aşa spusese cu câteva zile în urmă Manda, în franceza ei timidă. Leo trebui să aştepte ca Grant să treacă mai departe, bălăngănind valizele Minei pe scări. Maică-sa şi Mina îl urmară, prima explicându-i celeilalte că duşul nu prea merge, că Leo are un program bătut în cuie şi că nu ştie să înoate, aşadar mare atenţie la piscină. Taică-său îi înmână cu un aer solemn o pricomigdală mov şi se întoarse la gătit, iar băiatul aruncă în şemineu bucăţica cea dulce, s-o mănânce porumbeii. Nu putea să sufere pricomigdalele. Ieşi afară, pe peluză, trecu de piscină şi ajunse în grădina cu arome vâscoase. Şoimul părea să se fi mărit în absenta lui. În umbra care îl învăluia era uriaş. Stând în picioare deasupra sa şi a cuibului, băiatul spuse câteva cuvinte în germană, pe urmă în engleză şi în franceză. Inventă şi rosti cu glas tare cuvinte magice, într-una dintre cărţile vechi ale tatălui său, de acasă, din castelul din Alpi, era o ilustraţie cu o pasăre care lua foc, iar în următoarea imagine, pasărea reapărea întreagă, transfigurată în glorie. Îl apucă dorul de patul lui de acolo, de cărţi şi de jucării, de muntele care se vedea prin fereastră când se trezea.

Scoase un băţ de chibrit şi îl frecă de o piatră. Chibritul se aprinse cu un fâsâit. Beţele erau ude, dar nu şi cele de sub pasăre, iar acestea se aprinseră în momentul în care flacăra îi ajunse la buricele degetelor. Penele cuprinse de flăcări degajară o putoare neaşteptată. Se trase îndărăt, se lăsă pe vine şi aşteptă, învolburări de fum negru. Când privi în jur, observă că se făcuse târziu. Umbrele se adânciseră. Pasărea calcinată, pe jumătate pene, pe jumătate carne, devenise ceva monstruos. Focul se stinsese definitiv. Jarul nu mai pâlpâia. Cineva îl strigă: Leo! Leo! Se ridică şi o luă la goană în sus pe deal, simţind oboseala în picioare şi în ceafă. Mina era cea care îl striga, cu un pahar de şampanie în mână şi cu lumina amurgului conturându-i părul. Cineva a dat foc la ceva care miroase oribil, zise ea. Un băiat cu o faţă portocalie trecu pe lângă ei, cocoţat pe un tractor care părea o fiară cu picioare lungi. Se ridică în picioare şi, plin de veselie, le strigă ceva, dar nu înţeleseră niciunul nimic din cauza zgomotului. Fata îi făcu cu mâna, zâmbind cu toată gura. Se uită la faţa şi la mâinile murdare ale lui Leo. Spuse, râzând: Du-te să te speli pe mâini, mănâncă repede şi după aia îţi fac baie şi te bag în pat. Era prea mult pentru inima lui tot ce simţea în acel moment. Era ca şi cum s-ar fi umflat ajungând până la cer sau s-ar fi

micşorat până la dimensiunile unei gămălii, greu de spus. Leo, îl chemă mama lui, hai să-mi dai un pupic. „Mori”, zise în sinea lui, dar o sărută totuşi pe obrazul neted şi pudrat. O sărută pe Manda pe gâtul girafei de pe gâtul ei, iar ea se înroşi, izbucnind în râs. Tatăl lui nu vru să fie sărutat. Lăsaţi copilul în pace, mormăi el către nevastă-sa. Strălucirea picioarelor Minei urcând scările. Ar fi mâncat-o, dacă ar fi putut. O lăsă să-l spele cu apă fierbinte, să-i pună pijama curată şi o mângâie pe obraz şi o adulmecă în timp ce ea îi cânta ca să adoarmă.

Pe verandă se făcuse răcoare. Amanda avea pe ea o geacă, iar Geneviève, un şal de brocart. Aşteptau să fie gata mâncarea şi între timp gustau din ruladă şi baghete şi beau şampanie, trăgând cu urechea la discuţia care se auzea prin boxele sistemului de supraveghere: vocea subţiratică a lui Leo şi cea, mai groasă, a Minei, răspunzându-i. În bucătărie se vedea lumină, pe masă era o lumânare într-un sfeşnic care părea să fie vechi. Manfred pusese *Petrică şi lupul*[10], unul dintre CD-urile lui Leo, dar toate celelalte înregistrări muzicale din casă îi aparţineau surorii sale şi erau doar *grunge* din anii '90. În ochii lui Manfred apăruse o sclipire nouă, pe care Amanda n-o putea privi

direct. Ceva se schimbase între el şi Grant. Apăruse ca un fel de complicitate, inexistentă până atunci.

Ieri, începu Manfred ca din senin, am otrăvit şobolanii din bucătărie. Am uitat să vă zic. Să nu mâncaţi caşcaval din colturi.

Săracii de ei, zise Geneviève. Poate ar fi fost bine să-mi spui. Aş fi găsit o metodă mai umană de a scăpa de ei. Să mori de sete e groaznic. Se înveli şi mai strâns cu şalul.

Ah, aşa se explică treaba cu şoimul, interveni Amanda. Ceilalţi întoarseră privirile spre ea.

Leo a văzut un şoim mort picat din cer azi-dimineaţă, continuă femeia. Unul enorm. Pe alee. Nu-mi dau seama cum de v-a scăpat. Fac pariu că a mâncat vreun şobolan otrăvit şi a crăpat în zbor.

Nu, replică imediat Geneviève.

Pare foarte probabil, îşi dădu cu părerea Manfred. Of. E mare ghinion să omori o pasăre răpitoare. Înseamnă sfârşitul lumii.

Adică, vreau să spun, probabil a avut un atac de cord, zise Amanda şi îşi sprijini capul pe umărul soţului ei, iar lui îi luă un moment să-şi tragă scaunul mai aproape şi să-şi petreacă mâna pe după mijlocul ei.

Vântul se potoli, coroanele copacilor tăcură. Din

spatele unui nor apăru luna şi se oglindi în piscină.

Acum, Mina cânta în boxe, iar Amanda spuse; Ascultaţi! „Au clair de la lune”[11]. O acompanie preţ de o strofă, după care se opri.

De ce plângi, prostuţo? o întrebă Geneviève cu blândeţe, mângâind-o pe cap. E a doua oară pe ziua de azi, şi înainte nu plângeai niciodată. La un moment dat i-am văzut pe toţi cei patru fraţi mai mari ai tăi tăbărând pe tine, unul dintre ei îţi sărea în cap, iar tu nu ziceai nici păs. Te zbăteai ca o sălbăticiune, atât.

Din cauza hormonilor, cred, spuse Amanda. Nu ştiu. Pur şi simplu, în nopţile în care Sophie pleca şi o lăsa pe Mina la noi acasă, îi cântam până adormea. Ore întregi. La parter, toată lumea striga tot felul de chestii nasoale, din când în când îşi făceau apariţia poliţiştii şi vedeai fasciculele lanternelor prin ferestre. Dar în patul meu era acea copiliţă frumoasă şi dulce care îşi sugea degetul şi zicea: încă o dată! Aşa că o luam de la capăt şi cântam şi cântam, era tot ce puteam face.

Ascultară vocea aspră a Minei. *Il dit à son tour,/ Ouvrez votre porte, pour le dieu d’amour.*[12]

Să-i mulţumim bunului Dumnezeu pentru *madame* Dupont, spuse Geneviève, că ne-a forţat s-o învăţăm într-a şaptea. Ne punea s-o cântăm la adunările

generale, ţii minte? îmi venea să mor.

Nimeni nu se uita la Manfred; fiecare îşi studia tacâmurile şi pâinea. Momentul trecu.

Ce spune? vru să ştie Grant.

Amanda observă că avea lacrimi în ochi, îl mângâie pe ceafă. Era emoţionată. Trecuse multă vreme de când văzuse această latură a lui, faptul că putea să plângă la documentare despre delfini masacraţi. Un Grant diferit crescuse pe deasupra aceluia, unul mai insensibil.

Manfred nu părea dornic să traducă. Amanda ascultă câteva clipe. E o poveste, spuse ea. Arlechino vrea să scrie o scrisoare, dar nu are pană, iar focul i s-a stins în sobă, aşa că se duce la prietenul său Pierrot, să facă rost. Dar Pierrot e în pat şi nu vrea să deschidă. Îi spune lui Arlechino să-i ceară vecinei, pentru că a auzit făcându- se focul la ea. Şi atunci, Arlechino şi vecina se îndrăgostesc unul de celălalt. E o prostioară. Un drăguţ cântec de leagăn.

Manfred o urmărea din penumbră. Se aplecă în faţă. Draga mea, spuse el. Probabil că lumea e un loc ostil pentru tine. Numai substanţă, nicio nuanţă. Arlechino a pornit la vânătoare. Vrea sex, *pour l'amour de Dieu*[13]. Când Pierrot îl refuză, se duce la vecina pentru a *battre le briquet*[14]. Are dublu sens, te-ai prins? Una peste alta,

şi-o trage cu vecina.

Geneviève se lăsă încet pe spate în întuneric.

Manfred îi zâmbi Amandei şi atmosfera se încărcă brusc de o electricitate stranie. Ceva se petrecea, ceva i se revela în spatele capului. Revelaţia era acolo. Îşi ţinu răsuflarea, lăsând acel lucru să păşească timid în lumină.

Mina observase cele două cupluri de când intrase pe uşă, având senzaţia că încă zboară deasupra Atlanticului, foarte sus şi foarte repede. Nimeni nu vorbea. Nu se uitau unii la alţii. Ceva se înrăutăţise în jumătatea de oră în care îi lăsase singuri. Ea provenea dintr-o familie în care toată lumea se certa. Chiar şi la o scurtă privire îşi putea da seama că urma să aibă loc o ceartă din senin şi că avea să fie una serioasă.

Încercă să le distragă atenţia. Începu să cânte. Nu avea cine ştie ce voce, dar acasă la ea putea să acopere orice conflict s-ar fi iscat, cântând. Patru perechi de ochi se aţintiră asupra ei. Ca de fiecare dată când era privită, simţi că intră complet în posesia propriului corp. În seara aceea se simţea într-un fel în care nu se mai simţise niciodată, ciudat. Tot ce pusese în gură de când părăsise Orlando fusese şampanie, iar asta o făcuse să se simtă toropită, ca o pisică.

Cândva după momentul în care sosise cu avionul, luase o hotărâre la care se gândise în ultimele zile. Şi un lucru anume pe care ei nu-l ştiau, dar ea da, o umplea de o bucurie secretă. Heliu lăuntric. N-avea să ia avionul înapoi la sfârşitul verii. Şcoala era atât de cenuşie şi inutilă în comparaţie cu ce o aştepta la Paris, întreaga ei viaţă rămăsese în suspans, în acel loc fierbinte în care copilărise. Florida. Bun. O terminase cu toate astea. Un continent întreg lăsat în urmă, în trecut. Se îndrepta spre un viitor plin de *glamour.* N-avea decât douăzeci şi unu de ani. Era frumoasă. Putea să facă tot ce voia. Era pe panta ascendentă a vieţii şi o încerca un soi de exaltare. Cei de la masă încetaseră ascensiunea, se clătinau la marginea prăpastie! (până şi Amanda, biata de ea, atât de obosită). Tipul ăla, Manfred, o luase deja în jos. Era la o bătaie de inimă distanţă de stânci.

Acel nesfârşit cer înstelat. Magnific, îşi spuse Mina în timp ce venea spre ei. Răceala din aer, mirosul cireşelor plutind dinspre pomi, cel al cărnii de viţel şi al andivelor care se găteau în bucătărie, piscina cu propria ei lună, casa de piatră, viţa-de-vie, ţara plină de francezi cu ochi de catifea. Chiar şi lumina lumânărilor pâlpâind pe acele chipuri supărate avea un aer

romantic. Totul era superb. Orice era posibil. Lumea întreagă fusese deschisă ca o piersică. Şi amărâţii ăştia nenorociţi... Să fie oare prea bătrâni să vadă toate astea? Trebuiau doar să întindă şi ei mâna, să culeagă fructul şi să-l ducă la gură, ca să-i simtă savoarea.

SALVADOR

Apartamentul pe care îl închiriase în Salvador avea tavan înalt, marmură pe jos şi ferestre imense. Era mereu răcoare, chiar şi când soarele brazilian se strecura înăuntru, în după-amiezile târzii. Aplecată peste balcon, Helena vedea fosta mănăstire curbându-se pe după colţul străzii. Pe deasupra acoperişurilor cu ţigle roşii, privirea ajungea până în portul care se deschidea înspre ocean. Era atât de aproape, încât putea să simtă mirosul putreziciunilor de pe mal şi să guste sarea adusă de vânt. În primele câteva dimineţi, ieşea cu cafeaua pe balcon, în cămaşa ei de noapte de bumbac şi privea valurile verzi îndepărtându-se spre orizont, acolo unde cerul şi oceanul se contopeau într-o ceaţă uşoară.

Într-o dimineaţă, în timp ce se afla pe balcon, în cămaşa de noapte care i se freca plăcut de glezne, şi se bucura de lumina vioaie a soarelui de vară, coborî privirea spre stradă şi îl surprinse pe proprietarul magazinului de peste drum uitându-se la ea. Avea o mătură în mână, dar n-o folosea. Faţa rotundă şi întunecată, strălucind de parcă ar fi fost frecată cu unt topit, era ridicată spre ea. Prin gura întredeschisă i se

vedea limba frecându-se de strungăreaţă, roşie, umedă, libidinoasă.

Intră înăuntru, trântind uşa balconului în urma ei, şi puse cu mare atentie ceaşca de cafea pe măsuţa de sticlă. Se simţea rău. Merse în dormitor să se privească în oglindă. Aceeaşi lumină de pe balcon intra întretăiată prin ferestrele de aici şi Helena rămase în mijlocul camerei să vadă ce văzuse bărbatul, în oglindă, totul era la vedere, literalmente: îşi putea vedea corpul în întregime – picioarele, pubisul întunecat, sfârcurile brune, rotunde –, ca şi cum cămaşa de noapte n-ar fi fost decât o umbră palidă a pielii sale. Helena îşi imagină ce putuse zări bărbatul de jos, tălpile trandafirii presând pe motivele în formă de gaură de cheie ale pardoselii balconului, coloanele zvelte ale picioarelor urcând spre bust, capul ei încununat de claia de păr ciufulit, vopsit blond.

Doamne sfinte, arăt ca o prostituată, spuse ea. Râse la acest gând, iar râsul rupse vraja. Făcu duş, se îmbrăcă şi se pregăti pentru o nouă zi. Când trecu prin dreptul magazinului, privi ţintă înainte, nevrând să-i dea băcanului satisfacţia de a o vedea scrutând întunericul dinăuntru.

Helena înainta prin anii vâscoşi din apropierea vârstei de patruzeci şi simţea cum frumuseţea o părăseşte încet, încet. Într- o vreme fusese fermecătoare, apoi drăguţă, atrăgătoare, iar în acel moment, dacă nu făcea nimic să oprească transformarea, avea să ajungă la vârsta mijlocie arătând binişor, ceea ce nu o încânta deloc. Era fata mai mică a unei mame prea bolnăvicioase ca să se descurce singură, şi cum încă nu era măritată când debutase boala mamei sale, Helenei i se încredinţase rolul de îngrijitoare. În cea mai mare parte a timpului, viaţa lângă mama ei era liniştită, chiar plăcută, cu partide de vist şi belotă şi puzzle-uri şi uitat la televizor, cu toate slujbele alea de duminică, în latină, anticipate cu neplăcere, cu vălurile acoperindu-le feţele. Helena nu credea în niciun dumnezeu, în afară de cel care apărea pe chipul mamei când aceasta îngenunchea pe perna de catifea şi uita cât e de bolnavă.

În general, îi conveneau toate astea, n-o deranja să se îngrijească de mama sa. Dar trebuie spus că o viaţă amoroasă era imposibilă cu o mamă bolnavă şi cuprinsă de sfinţenie, care îşi îndura cu stoicism nopţile de insomnie în camera de alături. Nu se punea problema nici de ieşit la întâlniri, fiindcă mama ei avea nevoie de

ajutor o dată la fiecare câteva ore, să meargă la toaletă sau să i se amintească să ia pastilele sau să i se facă injecţia, să i se ţină capul în poală şi să i se şteargă sudoarea de pe tâmple.

Surorile ei se simţeau groaznic de vinovate văzând-o pe frumoasa lor soră ofilindu-se în acea servitute devotată şi fiecare dintre ele îi dădea câte o sumă frumuşică, s-o cheltuie în două săptămâni, timp în care îi luau locul la căpătâiul mamei. O lună pe an, Helena avea libertatea şi banii necesari să-şi petreacă timpul oricum voia. Prefera să viziteze locuri liniştite, impregnate de romantism –, Verona, Ialta, Davos, Aracataca – şi, ca să-i ajungă banii cât mai mult timp, stătea în apartamente închiriate şi mânca doar seara în oraş. Îşi petrecea zilele în muzee, cafenele şi grădini botanice, iar seara, de cele mai multe ori, se întorcea acasă râzând, cu sandalele într-o mână şi sărutându-se pasional cu vreun necunoscut în lift.

N-avea nicio problemă să găsească bărbaţi, chiar dacă era clar că nu mai e la fel de frumoasă. Dacă n-o aborda niciun bărbat la restaurant, mergea în barul vreunui hotel de lux. Dacă nici în acel bar nu se întâmpla nimic, se ducea într-un club de noapte şi aducea acasă băieţi având jumătate din vârsta ei, beţi.

Preferaţi! ei erau afaceriştii blonzi, dar plăcerea era diferită şi uneori mai intensă cu aceşti tineri de-ai locului, era ceva adorabil în felul în care cuvintele le alunecau unele pe lângă altele, neînţelese.

Bărbaţii nu sunt atât de disciplinaţi şi de inteligenţi ca femeile, îşi zicea ea. Bărbaţii iau întotdeauna ce li se oferă, apetitul lor e primar şi animalic, nu se abţin niciodată. Sunt precum copiii, înfulecând lacom bomboana oferită, fără să se gândească la consecinţele lăcomiei lor. Ea şi vizitatorii ei îi ţineau treji pe vecini, dar aceştia rareori se plângeau. Când o întâlneau pe hol, de obicei rămâneau uluiţi în fata rochiilor ei cenuşii elegante, a cocului perfect strâns şi a chipului palid cu aer princiar. Dintr-odată, li se părea că, într-un fel, ar fi ceva deplasat să se plângă de o femeie care arată perfect.

După o lună în care îşi potolea setea de aventură, Helena descoperea că e aproape dornică să se întoarcă acasă, în apartamentul plin de şerveţele şi de strigătele de durere pe jumătate înăbuşite din timpul nopţii.

La o săptămână după ce bărbatul de peste drum o văzuse în toată splendoarea ei, după paisprezece zile de stat în Salvador, într-o dimineaţă foarte devreme se

întoarse acasă cu unul dintre amanţii ei tineri. Cunoscuse un grup de însoţitori de zbor la un bar, iar singurul bărbat de acolo era în mod vădit neinteresat de ea, sau poate de femei în general, aşa că mersese cu gaşca cea veselă la un club de noapte. Nu păreau să se integreze în peisaj, în mijlocul acelor magnifice creaturi tinere aproape dezbrăcate, suple ca nişte feline. În cele din urmă, stewardesele se făcură nevăzute, iar Helena rămase să danseze cu un tânăr foarte închis la culoare, înalt, de până în douăzeci de ani. Deşi engleza lui se limita la versurile de rap pe care le rostea pe muzică, reuşi să-l facă să înţeleagă ce vrea de la el. Faţa tânărului se lumină de un zâmbet plăcut. Traversară oraşul pe scuterul lui, cu Helena lipindu-şi bazinul de al lui şi mângâindu-l, şi merseră atât de repede, încât băiatul aproape că pierdu controlul asupra vehiculului când ajunseră pe porţiunea de caldarâm. Râseră uşuraţi, el opri motorul, se dădură jos şi, îndemnându-se reciproc să tacă, intrară pe poarta de fier forjat. În timp ce trăgea după ea grilajul, aruncă o privire pe stradă. Tresări: îl zărise pe bărbatul cu faţa ca o lună plină. Ghemuit pe vine, se pregătea să ridice grilajul metalic de protecţie al magazinului. O privea. Zâmbetul îi dispăru în momentul în care bărbatul clătină din cap

abia perceptibil şi întoarse spatele. În acel moment, simţi o nevoie dureroasă să-i strige adevăruri cumplite, să-i spună despre toţi acei ani lungi şi serbezi din pustietatea dominată de boala mamei, dar tânărul o cuprinse de talie şi o trase înăuntru, vocea lui caldă, sibilantă şoptindu-i în ureche lucruri fără noimă, iar când întoarse capul, băcanul se făcuse nevăzut.

Când se trezi, pe la mijlocul dimineţii, tânărul dispăruse. În bucătărie descoperi o farfurie pe care acesta desenase cu sos iute un *smiley.* O puse în chiuvetă şi urmări faţa zâmbitoare dizolvându-se sub şuvoiul de apă. Îşi petrecu dimineaţa ocupându-se de ea, zăbovind în cada plină de clăbuci, curăţându- şi tenul şi depilându-se, pilindu-şi şi lustruindu-şi unghiile, îngrijindu-şi cu atenţie părul. Senzaţia sâcâitoare de la trezire încă nu dispăruse, astfel că se îmbrăcă în cea mai austeră ţinută posibilă, într-o rochie neagră lungă şi sandale fără tocuri. Ezită o clipă, apoi îşi aruncă pe umeri un şal, ca să accentueze acel aer de seriozitate. Până atunci nu făcuse niciodată cumpărături de la magazinul de vizavi – proprietarul apartamentului o avertizase într-o scrisoare că la supermarketul de la trei străzi distanţă preţurile sunt de două ori mai mici decât

cele din apropiere –, dar avea nevoie de banane, papaya, cafea şi pâine, aşa că îşi făcu curaj să- 1 înfrunte pe băcan.

Înăuntru mirosea puternic a fructe pe cale să se descompună, rafturile erau pline ochi, iar rândurile, foarte strânse. Doi oameni cu coşuri abia puteau să treacă unul pe lângă celălalt. Răsuflă uşurată: nu mai era nimeni în magazin, în afară de băcan şi un prieten cu care discuta lângă casa de marcat. Îi salută cu un gest scurt din cap, la care ei răspunseră în acelaşi fel, fără să zâmbească.

Se fâţâi nehotărâtă prin faţa rafturilor până când cei doi îşi reluară discuţia, pe un ton mai jos. În capătul magazinului, lângă rafturile cu hârtie igienică şi şerveţele pentru petreceri, văzu un cadru de uşă îngust, gol. Privi mai atent şi distinse un picior mic, după care o mână şi un cap întunecat. Când arătarea ieşi din umbră, înţelese că e ori o fată, ori o femeie minionă. Îşi închipui că e o indigenă, din cauza pielii închise la culoare şi a pometţilor largi, apoi se întrebă dacă nu cumva e fiica proprietarului, despre care crezuse la început că este negru. Era aproape la fel de negru ca băiatul cu care îşi petrecuse noaptea. Dar în Brazilia – şi cu atât mai mult în Salvador, unde pe vremuri

comerţul de sclavi făcuse ravagii –, toţi erau atât de amestecaţi, încât practic era imposibil să ghiceşti de unde provenea cineva. Fusese surprinsă să descopere că acel oraş îi dezechilibrase un anumit simţ al ordinii pe care îl dobândise locuind în emisfera de nord şi de care nu fusese conştientă până atunci.

Când o văzu pe fată, sau pe femeie, băcanul se răsti la ea. Teama care apăru pe chipul acesteia, felul în care îşi încovoie umerii, supusă, dispărând în grabă, o făcu pe Helena să creadă că ceva nu e în regulă în acel loc. Nu ştia ce ar trebui să facă. Îşi sprijini capul pe etajerele metalice răcoroase, încercând să se adune. Când lăsă lucrurile pe care voia să le cumpere în faţa băcanului, mâinile îi tremurau şi nu se putu uita în ochii lui, nu îi vedea decât statura mică şi umerii largi. Îşi aţinti privirea pe o statuetă de tinichea dintr-o vitrină de deasupra capului. Reprezenta o femeie îngenuncheată în nişte valuri caligrafice. Yemanja, zeiţă a mării, îşi aminti ea de la târg. Bărbatul se mulţumi să-i indice suma totală cu degetul lui butucănos. Helena îi plăti Yemanjei, nu lui.

În timp ce îi punea cumpărăturile într-o sacoşă de plastic, ridică în sfârşit privirea şi spuse în gând: „Eşti un om rău şi sunt cu ochii pe tine.” îşi petrecu restul

zilei îngrijorându-se pentru acea fată, întrebându-se dacă n-ar trebui s-o salveze. Era însă satisfăcută că bărbatul nu îndrăznise să îi înfrunte privirea.

Timp de trei zile, îmbrăcată ostentativ extravagant, Helena veni să cumpere tot felul de fleacuri, dar bărbatul n-o salută nici măcar o dată, iar fata, ori femeia, nu-şi făcu apariţia. A treia zi, entuziasmul ei se dezumflase deja. Se întreba dacă fata nu este pur şi simplu soţia, iubita sau o angajată, o fiinţă căreia nu e corect să i te adresezi astfel, dar n-ar fi nici vreo crimă. Simţi un junghi de vinovăţie fiindcă se grăbise să judece – arogant şi tipic americănesc – şi, ca să evite toată acea agitaţie sufletească, se hotărî ca din acel moment să-şi facă cumpărăturile la supermarket.

Într-o zi, în timp ce se întorcea acasă, legănând sacoşa cu laptele şi ouăle la nivelul şoldului, îl zări pe băcan în faţa magazinului. Văzând-o cum duce sacoşa, zâmbi şi o salută într-un fel mai degrabă prietenesc, dar din cauza zăpăcelii, se făcu că nu îl vede.

Ajunsă în apartament, o apucă disperarea. Oare nu va mai putea ieşi niciodată fără să fie asaltată de gânduri negre? îi va strica ăla ce i-a mai rămas din vacantă? îşi făcu o salată de fructe şi, drept răzbunare, o mâncă pe balcon. Pe cer se formase un nor uriaş şi greu, iar

vântul se înteţise. Când termină de mâncat, se ridică în picioare şi privi oceanul. O perdea de ploaie cobora din norii întunecaţi şi se îndrepta în goană spre ea, acoperind treptat navele de croazieră, apoi bărcile pescarilor şi întregul port şi, în cele din urmă, clopotniţa catedralei. Când aversa se abătu asupra ţiglelor roşiatice ale acoperişului de vizavi, intră în cameră şi închise uşa balconului, chiar în clipa în care furtuna se năpustea asupra ei, de parcă ar fi fost furioasă că Helena e la adăpost, în vreme ce restul lumii e vulnerabilă.

Zgomotul făcut de furtună izbind în ferestre era înspăimântător şi Helena rămase închisă în apartament o zi întreagă, nu putea să meargă nici la cinematograf, nici la vreun restaurant, bar sau club de noapte. Citi toate cărţile pe care le avea, le scrise surorilor, mamei, povestindu-le despre acel oraş straniu şi plin de vise, cu ale sale culori pastel, coline, grupuri de fete cu tobe dansând în lumina lampadarelor şi cântând feroce în fostul târg de sclavi, acum încărcat de stofe şi obiecte de artizanat. Le spuse despre primul bărbat pe care l-a întâlnit acolo, exagerând şi depărtându- se binişor de adevăr, transformând ceea ce fusese pur şi simplu o oră

de oboseală şi confuzie într-o poveste de dragoste, aşa cum făcea întotdeauna în scrisorile ei din timpul vacanţelor. Mama ei era o romantică incurabilă, iar surorile, înţepenite în căsniciile lor mulţumitoare, doar se prefăceau că îi critică legăturile amoroase, şicanând-o şi delectându-se un an întreg să facă aluzii cu subînţeles. Le scrise despre vizita la catedrala Nosso Senhor do Bonfim, traducându-i numele în Domnul Nostru al Unui Bun Sfârşit, ştiind că mama ei îşi va spune în minte numele portughez şi îşi va imagina un Isus negru răstignit, în timp ce surorile sale vor gusta gluma şi vor chicoti pe-nfundate.

Când un fel de seară se lăsă peste după-amiază, îşi puse disperată o sacoşă de plastic pe cap şi se îmbrăcă în singurul impermeabil pe care îl adusese, pentru că, în definitiv, se presupune că în emisfera sudică e vară. Cu pantofii în mână, alergă până la capătul străzii, la mănăstirea transformată în hotel. În ultima secundă, portarul îi deschise şi ea se repezi în hol, râzând şi scuturându-şi părul vopsit galben, şi îşi scoase punga de plastic de pe cap în faţa unei oglinzi imense cu cadru aurit. Mult mai bine, se gândi ea cercetând cu privirea hotelul cu jungla lui de plante şi verificându-şi coafura şi machiajul. Era îmbujorată şi frumuşică. Îşi puse

pantofii, în aplauzele portarului, care îi făcu semn arătându-i căminul în care ardea focul.

Clătină din cap şi se îndreptă spre bar, care, în alte ocazii, i s-ar fi părut prea scump pentru buzunarul ei. Furtuna o împiedicase să iasă în oraş, aşa că nu-i mai păsa câţi bani mai are. Simţea nevoia să recupereze timpul pierdut şi, pe de altă parte, afaceriştii care îi plăceau ei frecventau exact acest gen de hoteluri. Îşi trase sufletul în faţa unui pahar de whisky, privind vitrina de deasupra barului, în care bule minuscule urcau cu o lentoare absurdă într-un fel de ulei luminat de o lumină albastră.

Le zâmbi celor doi americani de la bar, care îi întoarseră zâmbetul, dar nu trecu mult şi li se alăturară soţiile, îmbrăcate în rochii cu imprimeuri. Îi făcu cu ochiul unui bătrânel, care păru ofuscat şi se îndepărtă şchiopătând. Se rujă cu mişcări lente privind în direcţia unui afacerist japonez total absorbit de ecranul laptopului. Ăia erau toţi, iar la bar servea o femeie. Helena comandă un hamburger cu un strat uriaş de ceapă prăjită, cu gorgonzola pe deasupra, şi îl mâncă fără grabă, cu înghiţituri mici, supraveghind uşa de la intrare, pe care nu intra nimeni.

Luminile începură să pâlpâie, apoi se stinseră, dar pe

masă continuau să ardă lumânările ca o constelaţie delicată. O văzu pe barmaniţă aprinzând şi altele, până când o strălucire crepusculară cuprinse întreaga încăpere.

Odată ce termină de mâncat, se simţi animată de o energie frenetică, dar zgomotul asurzitor al ploii de afară îi dădea de înţeles că nu avea să se întâmple nimic interesant în acea noapte. Niciun om teafăr la minte n-ar fi ieşit pe o vreme ca aia. În lumina jucăuşă a focului din cămin şi a lumânărilor, Helena îşi legă din nou punga de plastic pe cap şi îmbrăcă impermeabilul, încă ud, fără nicio tragere de inimă. Când să iasă, portarul scutură din cap, spunându-i: Nu, nu, doamnă! şi agitându-şi braţele.

Da, plouă cu găleata, dar apartamentul meu e literalmente la doi paşi de aici, îi explică ea, mişcată de atâta grijă. Vru să-i arate prin geam unde locuieşte, dar ploaia deasă şi noaptea neagră ca smoala lichefiau universul la doar un metru în faţa lor. Îi zâmbi – tipul, clăpăug, era simpatic, în lipsă de altceva, ar fi mers de-o aventură –, dar bărbatul se îndreptă spre recepţie şi sună din clopoţel. O femeie apăru în grabă. Era înaltă, o braziliancă cu ceva sânge german, se gândi Helena, cu ochi căprui şi părul lung împletit în codiţe. Se simţi

cuprinsă brusc de un val de ură, pentru că femeia era frumoasă, mult mai frumoasă decât fusese ea însăşi chiar şi în cea mai bună perioadă a ei.

Doamnă, i se adresă aceasta. Nu vă putem lăsa să ieşiţi. Plouă prea tare. Şi bate vântul. Cum se zice?

Nu e uragan, răspunse Helena. Nu există uragane în Atlanticul de Sud. Ştia asta, pentru că maică-sa căutase înfrigurată în vechea lor enciclopedie la cuvântul „Brazilia” ca să se convingă că totul e în regulă.

OK, spuse femeia ridicând din umeri. Dar chiar dacă e doar o furtună, ar fi bine să rămâneţi aici.

Helena explică din nou că apartamentul ei e la câţiva paşi, făcându-i în acest timp ochi dulci portarului, încercând să îi dea de înţeles că i-ar plăcea s-o însoţească. Dar acesta se dădu un pas înapoi şi pe chipul lui palid se putu citi o asemenea teroare, încât o buşi râsul. N-o să păţesc nimic, spuse ea.

Vă rog să rămâneţi, zise femeia. Vă ofer o cameră la jumătate de preţ.

Helena simţi cum roşeşte, dar întrebă: Şi cât ar însemna asta?

Femeia îi spuse preţul – atât era chiria pe o lună la apartamentul ei. Prea scump, zise ea.

Un sfert, atunci, negocie femeia, exasperată. Nu am

voie să las preţul mai jos.

Mulţumesc, zise Helena. Mă descurc. Îşi luă pantofii în mâini, deschise singură uşa, ieşi afară şi imediat înţelese că a făcut o greşeală.

Vântul îi tăie respiraţia, ploaia i se năpusti în ochi. Merse de-a- ndăratelea până dădu cu mâinile de peretele aspru al hotelului. Nu se mai vedea nici uşa, nici covoraşul pe care, cu puţin timp înainte, zăbovise o clipă, şi nu putea respira decât dacă îşi proteja faţa ţinând-o în încheietura braţului. Nu era genul care să dea înapoi, asta în niciun caz. Apartamentul era la câţiva metri distanţă. Mai devreme, îi luase cel mult un minut de alergat în picioarele goale. Aruncă pantofii şi înaintă orbecăind, urmând curba clădirii fostei mănăstiri şi ajungând la grilajul de fier forjat din faţa curţii. Aici era mai uşor, fiindcă putu să se apuce de bare şi să înainteze ca un marinar care se ţine de funii, ajungând în cele din urmă la peretele clădirii învecinate.

În faţa porţii imobilului izbucni în plâns. Se împinse cu întregul corp în uşa de sticlă încercând s-o deschidă, dar aceasta ori era încuiată, ori o bloca vântul. Rămase la adăpostul unei cutii poştale, respirând, până se opri

din plâns, îşi şterse ochii umflaţi şi porni din nou. Imbecilo, se apostrofă singură. Femeie imbecilă, cretină, îngrozitoare. O meriţi cu vârf şi-ndesat!

Avansa centimetru cu centimetru. Rămăseseră trei uşi, socoti ea, până la clădirea unde locuia, cu un grilaj de fier forjat care se deschidea spre interior. Când îl va deschide, vântul îl va izbi cu putere, măturând-o şi pe ea în interiorul curţii. Sau poate erau patru uşi? Nu-şi amintea exact şi nu-i venea să creadă că n-a dat atenţie acestui aspect.

Dar înainte de a ajunge la a treia uşă, se împiedică şi căzu, julindu-şi genunchii dureros. Se făcu ghem ca să-şi adune forţele şi rămase acolo plângând de furie şi epuizare. Era singură şi înţelese că aşa va fi mereu, că va zăcea acolo pentru totdeauna, în balta aia care continua să crească. Şi rămase aşa mult timp, şi nu era nimic îngrozitor în asta, în ciuda vântului şi a ploii. Îi era totuna.

Deodată, din furtună o arătare se năpusti asupra ei, o prinse de încheietura mâinii şi se simţi târâtă pe pavajul ale cărui pietre îi zdrobeau membrele. Pe urmă, absenţa de pe faţa ei mai întâi a vântului, apoi a ploii. Deschise ochii în beznă. Era atât de fericită că poate

respira, încât nu se întrebă unde se află decât în momentul în care îşi recăpătă suflul şi îşi înăbuşi un geamăt pe
care îl simţise pornind din piept. Un scrâşnet metalic acoperi zgomotul furtunii, urmat de izbitura vântului furios că fusese lăsat afară. Se ridică în capul oaselor cu greu şi îşi trase picioarele spre ea, rănile o dureau îngrozitor şi simţi îndărătul ei ceva moale, acoperit de plastic. Pipăi obiectul, era un pachet cu suluri de prosoape de hârtie, şi atunci mintea ei toropită înţelese că se află în magazin. Dintre toate fiinţele omeneşti de pe pământ, tocmai el o salvase. Locul mirosea a mucegai şi fainã, îl auzi proptind ceva greu în uşă.

O senzaţie hidoasă de panică începu să i se extindă în piept. Se dădu înapoi cât putu, printre rolele de prosoape de hârtie, izbind cu spatele în etajeră, de pe care căzură alte role. Tremura din toate încheieturile şi muscă gulerul rochiei ca să-şi oprească dinţii să clănţăne. În acea beznă, singura sursă de lumină, inutilă, era o mică veioză roşie al cărei bec pâlpâia.

Helena spera că fata sau femeia pe care o văzuse la prima ei vizită e acolo. Ar fi vrut săi simtă trupul plăpând lipit de al ei, să o ia de mână, să i-o încălzească, dar îşi încordă auzul şi înţelese că nu mai e

nimeni în magazin, nimeni în afară de ea şi acel bărbat. Se auzea doar zgomotul respiraţiei lui şi a ei. Se sforţă să asculte. Paşii lui grei se apropiau de locul unde stătea pe jos. În trecere, o lovi în picior, probabil întâmplător. Nu-şi putea imagina ce vede individul. Îşi ţinu respiraţia, dar bărbatul ştia locul mult prea bine şi se apropie şi mai mult. Îi simţea mirosul – un iz caracteristic de picioare, subsuori şi blugi purtaţi până au prins luciu.

Bărbatul tăcea, dar zăbovi un timp în picioare, deasupra ei. Mai făcu încă un pas şi materialul blugilor îi atinse obrazul. Dacă n-ar fi strâns între dinţi rochia, ar fi urlat – fu bucuroasă din cauza asta.

Într-un târziu, individul spuse ceva cu o voce aspră, dar nu înţelese şi nu se sinchisi să-i răspundă. Încerca să-şi controleze respiraţia, să nu se audă, dar stomacul ei, chinuit de efort şi de mâncarea grea, lăsă să-i scape un gâlgâit. Vânzătorul scoase un chicotit neplăcut.

După care se îndepărtă, iar femeia îşi simţi umerii destinzându- se. Îl auzi scotocind după ceva prin magazin şi sunetul ca de sărut al frigiderului deschizându-se şi închizându-se la loc. Îi trecu prin minte o idee nebunească, să fugă, dar ştia că îi va fi imposibil să deschidă uşa metalică, nu pe vântul acela,

era sigură că nu va putea ieşi din magazin. Poate că vânzătorul era un nenorocit, dar ea fusese afară, în furtună, şi acolo ar fi fost mult mai rău.

Bărbatul se întoarse lângă ea. În loc să rămână în picioare, se lăsă pe vine în faţa ei. Simţi brusc o durere în gât, care se transformă într-o senzaţie de răcoare: îi întindea o sticlă. O acceptă. Pe obraz, o altă senzaţie, de plastic neted, şi bărbatul îi spuse: *Biscoitos.* Luă cutia de biscuiţi cu cealaltă mână şi mâncă unul, din politeţe.

Obrigado[15]*,* murmură ea, dar vânzătorul nu-i răspunse.

Sticla era de bere. Îşi încleştă degetele de gâtul ei. Bărbatul era, fireşte, mai puternic decât ea, dar măcar îi furnizase o armă. Luă înghiţituri mici, să nu uşureze prea mult sticla. Din capătul celălalt al culoarului întunecat se auzeau gâlgâiturile lui lacome, probabil că băuse deja mai multe beri, pentru că auzea la intervale regulate sticle lăsate pe ciment, fâsâitul făcut de o nouă sticlă deschizându- se şi clinchetul capacului căzând pe jos. Afară, uraganul ataca, furios. Apa ajunsese la picioarele Helenei. Furtuna îşi făcuse loc înăuntru.

Mai groaznic decât să te afli în mijlocul furtunii era să nu-i ştii intenţiile. Era omniprezentă: în apa îngheţată

care îi atingea fundul aşezat pe mica etajeră, în şuieratul vântului, zgâlţâitul clădirii, izbiturile din depărtări, bărcile care se zdrobeau, fără îndoială, de maluri. Se gândi la incendiile care puteau izbucni în şandramalele vechi şi instabile din acea parte a oraşului, la ce ar mai fi rămas până dimineaţă. Dacă va supravieţui acelei nopţi, bărbatului masiv ascuns în penumbră, va închide ochii în taxiul care o va duce la aeroport, va urca în avion, se va înălţa deasupra dezastrului, va ateriza şi va fi întâmpinată de mama ei radiind de fericire în scaunul său cu rotile, lângă liftul din sala unde se recuperează bagajele. Nu era datoria ei să lupte cu acel haos. Nu era decât o turistă. Asta o scutea de orice efort. Dar slabă consolare... Furtuna părea să nu se mai termine, iar ea trecuse de orice prag al oboselii. Orele de aşteptare, acolo, în întuneric, anii de pândă în întunericul de acasă – era prea mult. Valurile de epuizare o zdrobiseră. Era imposibil să-şi dea seama cu ce viteză se înălţa apa. Dar n-avea importanţă: bărbatul era deja acolo. Helena aşteptă să se arunce asupra ei. Era puternic, nu i-ar fi rezistat mult timp.

De afară se auzi o pocnitură. Vânzătorul se apropie de ea, îi spuse ceva cu vocea lui guturală, dar n-o

atinse.

Întunericul şi faptul că bărbatul nu se mişca, doar bea, o liniştiseră. Se făcuse dimineaţă, probabil. Frica îi amorţise, gândurile îi adormiseră, grele. Îşi sprijini capul de şervetele de hârtie învelite în plastic şi se fâţâi un pic pe loc, ca să-şi dezmorţească fesele, închise ochii, ca şi cum ar fi putut să facă negrul şi mai întunecat şi să alunge furtuna şi pe bărbatul din apropiere.

Vânzătorul se ridică de trei ori, zgomotul ca de sărut al frigiderului se auzi de trei ori, şi tot de trei ori se aşează bărbatul în faţa ei, mormăind. A treia oară aproape că aţipise, când se aplecase spre ea şi îi atinse glezna. Mai devreme ţinuse o bere în mână şi ea îi simţi degetele izbitor de reci pe pielea ei.

Îi fusese teamă de asta de atâta timp, încât, atunci când se petrecu, aproape că fu o uşurare. Simţi cum o copleşeşte furia. Îşi retrase piciorul tresărind, dar i-l prinse din nou, cu putere, dureros. Scoase fără să vrea un ţipăt, iar el râse, ca şi cum ar fi vrut să-i spună că a fost departe de a o strânge cu toată forţa. Îşi muşcă buzele până la sânge. Bărbatul slăbi strânsoarea.

Se gândi la mama ei, la Miami, cu soarele lui uscat şi

nimic mai mult, la crucifixul atârnat deasupra patului, acoperit de umbre. La micuţa *orixâ* de tinichea de deasupra tejghelei, zeiţa mării, netulburată în întuneric. Se surprinse că se roagă şi nu ştia dacă se roagă la mama ei, la una dintre cele două divinităţi sau la un amestec din toate trei, pentru că ar fi fost un efort în plus şi oricum nu mai avea nicio importanţă.

Vânzătorul îşi retrase mâna doar ca să se ducă să ia încă o bere şi nişte mâncare de pe rafturi. Crănţănea, plescăia şi respira zgomotos. Îşi aminti de limba lui rozătoare, pulsând obscen între dinţi în ziua în care o observase pe balcon. Întors înapoi, îi puse din nou mâna pe picior, alunecând în sus, pe gambă. Uşa de la intrare se zbătea cu mai puţină furie, vântul părea să se mai fi potolit. Când mâna lui îi ajunse la genunchi, simţi rana încă umedă şi nu-şi putu stăpâni un şuierat de durere, care atinse ceva înăuntrul lui.

Pipăi cu degetul conturul rănii. O atingea din când în când în mijlocul ei. Atunci, ea ţipa, iar el râdea. Îi vorbi. Era complet beat, nu încăpea îndoială, limba îi era grea, vorbele – atât de stranii, nu înţelegea nimic din ele, deşi ştia portugheza.

În anticiparea durerii, i se făcu rău. Aşteptând, se

crispă, creierul i se lansă în transliterări suprarealiste, fraze lungi se spărgeau în unităţi mici, care păreau să aibă un anume ritm. Găsi consolare în imaginile care răsăreau în faţa ei în beznă. „Sânge de taur cu dovlecel şi floare-stea”, îşi închipuia că spune. „Cinema colaţiune de stranii zebre smintite.”

Asculta. Cuvintele lui deveniră din ce în ce mai tărăgănate. Mâna i se retrase de pe genunchi, coborând înapoi pe gambă. De afară se auzeau foşnetul frunzelor – înseamnă că încă mai erau copaci, cu frunze –, ploaia răpăind intermitent. Poate că suntem în mijlocul uraganului, îşi spuse. Dacă era aşa. trebuia să suporte din nou asprimea vântului, prezenţa apăsătoare a bărbatului şi ştia ce se va întâmpla dacă mai stă cu el, la adăpost de furia dezlănţuită de afară. Nu putea să rămână prea mult nemişcată, astfel încât el să uite de ea. Dar în cele din urmă, vânzătorul tăcu şi începu să sforăie. Adormise.

Cu mişcări lente, se retrase de sub mâna lui.

Se ridică din băltoaca în care stătuse aşezată şi, înfrigurată şi înţepenită, se îndreptă spre locul în care îşi amintea că era uşa.

Trebui să renunţe la sticla pe care o ţinuse cu îndârjire

toată noaptea, ca să ridice o poliţă şi să scoată lacătul. Cu un elan de energie, ridică uşa metalică.

Soarele o orbi. Aburii se ridicau de pe stradă, un văl lichid curat acoperea pavajul, pielea clădirilor scânteia umedă. Picături de aur cădeau din copaci şi o boare blândă îi alungă părul de pe chip. Piciorul îi era acoperit de sânge, rana i se căsca lividă, o durea fiecare încheietură. Nu-i păsa.

În spatele ei, vânzătorul se ridică în picioare cu greutate, împrăştiind sticlele de bere pe podeaua udă. Se întoarse, gata să strige, dar bărbatul privea afară, dincolo de ea. Lumina reflectată de pavaj pătrundea în cotloanele cele mai îndepărtate ale magazinului şi faţa rotundă şi lucioasă a vânzătorului strălucea în soarele mobil. Se agăţă de rafturi, iar ea îi putu vedea frica, diferită, mai subtilă decât a sa, înălţându-se din el şi depărtându-se în întuneric. Bărbatul închise ochii, aplecând capul, şi zise: *Campainhas,* iar ea înţelese: clopotele bisericii sunând în văzduhul dimineţii. Da, răspunse ea. O privi, parcă surprins s-o vadă acolo. O uitase. Nu fusese pentru el decât un post-scriptum la acea noapte de furtună. O simplă turistă. Lipsită de importanţă. Helena luă în mână micuţa *orixâ* de deasupra tejghelei: era mai uşoară şi mai ascuţită decât

îşi imaginase, gând devenit materie, o idee ce îi încăpea în palmă.

Rămase un timp în cadrul uşii, ascultând clopotele, bucurându-se pentru ele. Băteau încontinuu şi deja începuse să se sature. La fiecare nouă bătaie, era convinsă că e ultima. Sunetul vibrant se dizolva în vântul atins de mare, zgomotele obişnuite ale oraşului se înălţau, reluându-şi locul: frânturi de voci, un scuter, lătratul unui câine, o tobă. Helena era liberă să păşească înainte, să iasă, să se înalţe. Dar notele se dezintegrau pe rând, urmate de altele, şi se simţea împotmolită în acel loc şi un sentiment absurd îşi făcea loc în sufletul ei. O tensiune insuportabilă îi cuprinse trupul. Inima începu să-i bată atât de tare, încât crezu că o să-i zboare din piept.

Atunci văzu, la fel de clară ca strada din faţa ei, imaginea mamei sale, în camera ei, între perne, palidă. Nu-şi dădea seama dacă e moartă sau încă mai trăieşte. Era atât de liniştită, de împăcată. Soarele din Miami se juca pe marginile storurilor. Moşmonul japonez pe care mama îl plantase cu mâinile ei în fata ferestrei înainte să se nască Helena era plin de păsări, care, după ce mâncau din fructele deja răscoapte, cântau bete, ca nişte nebune.

Dădu din mâini să alunge vedenia. Unghia arătătorului, acolo unde se lovise în lemnul uşii, începu să-i pulseze. Strada jilavă se întindea din nou în faţa ei, aerul era umplut de clopotele înfricoşătoare. Aruncă o ultimă privire înăuntru, în magazin, şi-l văzu pe vânzător îngenuncheat în mijlocul dezastrului. Ţinea în mâini o cutie care rămăsese fără etichetă şi un pachet de prosoape de hârtie roz intact. Trăsăturile feţei i se prăbuşiseră, dându-i un aer ciudat. Scotea un şuierat jos prin strungăreaţă.

Fără să gândească, făcu un pas spre el, apoi se opri. Se urî pentru acel prim impuls, de a consola. Nu voia să fie cea care are grijă de ceilalţi – nu era făcută pentru asta –, dar cumva asta devenise.

Se văzu de undeva de sus intrând în magazin şi culegând lucrurile împrăştiate pe jos. Când o văzu apropiindu-se, vânzătorul se ridică. Mirosea a denim ud, sudoare îmbibată cu alcool şi zone intime nespălate. Când ajunse în dreptul lui, o privi o clipă, cu o expresie de câine flămând şi ruşinat. Poate că avea familie, o nevastă neliniştită că nu se întorsese acasă în noaptea aceea. Era, fără îndoială, şi copilul mamei lui, ori moartă, ori foarte bătrână.

Ridică ochii spre ea, pe urmă îi închise, ca şi cum

vederea ei, în acea dimineaţă, ar fi fost peste puterile lui.

Întinse mâna să-l atingă, dar nu se putu hotărî. Se dădu înapoi şi începu să adune obiectele de pe jos. Un stilou. Un făraş. O jucărie pentru baie. I le puse pe toate, încetişor, în braţe. Văzându- l că nu se mişcă din loc, se aplecă şi culese şi altele: creioane, fursecuri, banane. O portocală perfectă, cu pori regulaţi, curată.

VÂNĂTORII DE FLORI

Halloween. Aproape c-a uitat.

La colţul străzii, un bărbat bagă nisip şi lumânări-pastile în pungi de hârtie albă.

Se va întoarce mai târziu cu o brichetă şi cartierul va fi luminat cu şiruri de luminiţe în aşteptarea copiilor porniţi după bomboane.

Se întreabă dacă respectivul ia o decizie înţeleaptă, dacă nu cumva e periculos să-i lase pe omuleţii aceia prost coordonaţi să se fâţâie în apropierea flăcărilor în costumele lor de poliester.

Ca şi cu o zi în urmă, a citit din William Bartram[16], un naturalist care a călătorit în Florida în anul 1774. Din cauza lui a uitat de Halloween.

S-a îndrăgostit definitiv de quakerul defunct.

Asta nu înseamnă că nu-şi mai iubeşte soţul. Dar

după şaisprezece ani de trăit împreună, probabil că au mai pălit unul în ochii celuilalt.

I se adresează câinelui, care observă împreună cu ea ritualul aprinderii lumânărilor, de la fereastră. Într-o zi, o să te trezeşti şi o să observi că fiinţa preferată s-a transformat într-un nor cu formă de om.

Câinele nu-i dă atenţie, fiindcă e un animal înţelept.

Oricum ar fi, soţul va câştiga, pentru că Bartram ia forma arborilor morţi şi a viselor, iar soţul – pe cea a cărnii calde şi pragmatice.

Pune mâna pe telefon, s-o sune pe Meg, prietena ei cea mai bună, să-i spună despre pasiunea ei pentru duhul unui quaker naturalist, dar îşi aminteşte că Meg nu mai vrea să fie prietena ei cea mai bună.

În urmă cu o săptămână i-a spus-o cu blândeţe: îmi pare rău, dar am nevoie de o pauză.

Afară, în Florida, aceeaşi lână galbenă şi fierbinte a zilei.

În bucătărie, băieţii ei mănâncă *tacos* şi fasole, cu un aer posac.

Voiau să se îmbrace în ninja, dar ea a trebuit să improvizeze ceva rapid, iar costumele lor îi aşteaptă acum atârnate în spălătorie.

Mai devreme, celui mai mic i-a pus bluza ei albă, pe

dos, i-a legat mânecile încrucişate la spate, a adăugat o mască de gaze pe care a colorat-o cu un marker argintiu şi, pentru că nu-şi putea folosi mâinile, i-a atârnat în talie o găletuşă pentru bomboane.

Cannibal Lecture[17], s-a botezat el singur, un pic prea evident.

Pentru cel mare a decupat doi ochi într-o bucată de pânză albă, ca la o stafie de pe vremuri, deşi e uşor jenant, având în vedere că e vorba de un copil alb îmbrăcat în alb, iar Florida e totuşi în Sudul istoric[18]. Speră că efectul va fi îndulcit de nasturii sub formă de boboci de trandafir de pe tiv.

Pe de altă parte, a pierdut cu totul din vedere Micul-Dejun al Groazei de la grădiniţă, a uitat să aducă sinistrele brioşe albastre, iar mezinul a rămas pe scăunelul lui roşu, în hainele lui obişnuite, cu privirea aţintită asupra uşii pe care defilau măşti şi peruci de mămici şi tătici, iar mama lui nu mai apărea odată.

În acel moment, nici măcar nu se gândea la el. Gândurile ei erau la William Bartram.

Soţul se întoarce de la serviciu, observă costumele, ridică o sprânceană, rămâne îngăduitor.

Dintr-odată, ca la comandă, băieţii se însenineză. Tatăl lor a pus melodia „Thriller”[19], pentru ambianţă, iar ea îi urmăreşte cum ţopăie şi are o strângere de

inimă.

Umbrele s-au extins, deşi mai e până la amurg.

Bărbatul îşi pune o perucă cu creastă punk, verde, băieţii se chinuie să reintre în costumele lor şi ies tustrei.

A rămas singură acasă, cu câinele, cu William Bartram şi pungile cu acadele, singurele dulciuri pe care le-a mai găsit pe rafturile magazinului.

Bomboanele sunt obligatorii. Anul trecut, când s-a mutat aici, a dăruit cu toată seriozitatea periuţe de dinţi, iar faptul că în acea noapte o creangă masivă de stejar i-a intrat într-una din ferestre n-a fost o întâmplare.

Aproape că vede, la trei străzi distanţă, în bucătăria lui Meg, costumele făcute manual, magnifice.

Lui Meg îi plac prostiile astea.

În urmă cu o săptămână, când Meg i-a dat papucii, mâncau fursecuri cu ghimbir, pe care Meg le făcuse de la zero, iar bucata pe care o băgase în gură devenise brusc atât de uscată, încât multă vreme nu fu în stare să înghită.

Se mulţumise să dea din cap în timp ce Meg vorbea ferm şi cu blândeţe şi îşi simţise inima fărâmiţându-se

în mâinile

> > > > > îndemânatice ale lui Meg.

Meg are nişte ochi cenuşii enormi, şolduri şi umeri zdraveni şi un păr ca un borcan de miere brună presărat cu raze de soare.

Meg e cea mai bună persoană pe care o cunoaşte, mai bună decât ea însăşi sau decât soţul ei, şi chiar şi decât William Bartram.

Meg este medic şi conduce o clinică de avorturi, şi toată ziua, bună ziua trebuie să asculte poveştile pacientelor, să se ocupe de corpurile lor şi să suporte lamentabila lipsă de imaginaţie a manifestanţilor care scandează lozinci pe trotuar în faţa sediului.

Pentru oricine altcineva ar fi prea mult, dar nu şi pentru Meg.

Acasă la ea, pe policioara de pe şemineu, sunt fotografii cu ea şi copiii, bebeluşi, fixaţi în chingi pe spinarea ei, toţi trei cu privirile înspre aparatul foto, semănând cu nişte ursuleţi koala.

De multe ori, ea însăşi ar fi vrut să se plimbe cuibărită confortabil în spatele lui Meg. S-ar fi simţit în siguranţă, cu obrazul lipit de prietena ei cea puternică.

Dar, de o săptămână încoace, îi respectă dorinţa şi o lasă în pace, până-ntr-acolo încât nici n-o sună, nu se

opreşte la ea să bea o cafea, nici nu-şi trimite copiii să se joace cu ai lui Meg până când unul dintre ei fuge în casă urlând din cauza vreunei vânătăi sau pentru că i-a scăzut glicemia.

Dar ce problemă am eu de le trebuie oamenilor să ia o pauză? îl întreabă pe patruped. Acesta are aerul că îi vine să răspundă, dar că îl împiedică bunul-simţ înnăscut.

O specie generoasă, labradorii ăştia.

Cel puţin William Bartram nu simte nevoia să se distanţeze de mine.

Morţii nu aşteaptă nimic de la noi, cei vii, în schimb, tot iau şi iau.

Însoţită de câine, îl aduce pe William Bartram, costumat în carte, pe veranda din faţă, unde e un pic mai răcoare. Şi -a luat dulciurile într-un bol şi un pahar de vin atât de mare, că poate să încapă în el tot conţinutul sticlei de syrah de zece dolari.

Aprinde lămpile în formă de lilieci, pentru că a uitat să facă lampadare din dovleci, şi se uită la liliecii adevăraţi zburătăcind de la un acoperiş la altul.

William Bartram a sedus-o cu desenele lui cu ţestoase cu corn şi aligatori cu feţe de câini, cu elanurile sale de gratitudine extaziată pe care le înalţă spre Dumnezeu.

Acum o săptămână, după fursecurile cu ghimbir, sufocându-se de tristeţe, şi-a luat o după-amiază liberă şi a condus până în Micanopy, ca să meargă pe la anticari: contactul cu obiectele care au supravieţuit generaţiilor de mâini omeneşti îi aduce alinare.

În centrul orăşelului, pe când regreta că îşi luase acel ceai fără zahăr servit într-un pahar de polistiren care avea să se dezintegreze şi să plutească veşnic pe ape, descoperise placa memorială cu numele lui William Bartram, care trecuse prin Micanopy în 1774, pe când localitatea era doar o agenţie comercială a populaţiei seminole[20] numită Cuscowilla.

Şeful de trib de atunci se numea Cowkeeper.

Când a auzit că Bartram cutreieră Florida în căutare de eşantioane de floră şi pentru a observa fauna. Cowkeeper l-a supranumit Puc-Puggy.

Care s-ar traduce aproximativ Vânătorul de flori, nume care, din partea unui războinic şi vânător, mândru proprietar de sclavi din rândul triburilor pe care le-a supus cu brutalitate, nu era, cu siguranţă, un mare compliment.

Totuşi, ce văzuseră ochii strălucitori ai lui Puc-Puggy în Florida, înainte de apariţia automobilului, a avionului, a comunităţilor planificate, înainte de

hoardele de membri ai clubului Mickey Mouse?

O junglă umedă, densă.

Un paradis pentru creaturile periculoase.

Un trio de vrăjitoare îşi face apariţia pe alee. Niciuna nu zice merşi când le pune în săculeţe bomboanele alea îngrozitoare.

Un mucos în costum de supererou, cu obrajii mânjiţi cu ceva ce pare a fi piure de cartofi dulci, devenit crustă, se uită la mama lui, care deschide sacoşa să primească bomboane şi apoi plescăie din limbă, dezamăgită.

Dar strada ei e una întunecată şi plină de chiriaşi, nu de locatari permanenţi, astfel încât colindătorii cu simţ practic o ocolesc în general.

S-a lăsat amurgul şi cerul e de un portocaliu strălucitor.

Ea e înăuntrul dovleacului.

În lipsa micilor vampiri, şopârlele ies pentru ultima dată, îşi etalează gâturile roşii şi fac flotări pe trotuar.

Ca şi Bartram, şi ea provine din nord şi a rămas fascinată de flora şi fauna exuberantă a Floridei, dar asta se întâmpla acum zece ani, iar toate lucrurile care-i erau pe atunci străine au devenit parte din viaţa ei.

Nu-i mai este frică de reptile, ei, care era speriată de orice.

Îi e frică de schimbările climatice, vara asta e cea mai caldă din câte s-au înregistrat, în jur plantele mor.

Îi e frică de dolina deschisă de ploaie cu o zi înainte lângă colţul dinspre sud-est al casei şi care putea reprezenta primul pas timid, explorator, al unei doline mai largi.

Îi e frică de copiii ei, pentru că, din moment ce au apărut pe lume, ea trebuie să rămână aici cât mai mult timp, dar nu mai mult decât ei.

Îi e frică pentru că a devenit atât de nebuloasă pentru soţul ei, încât a început să privească prin ea. E înspăimântată de ceea ce vede dincolo de ea.

Şi că nu mai există destui oameni pe acest pământ pe care să-i suporte.

Adevărul e că tu iubeşti omenirea prea mult, dar oamenii te dezamăgesc mereu, i-a zis Meg odată, pe vremea când încă era prietena ei cea mai bună.

Meg iubeşte omenirea şi oamenii. William Bartram iubea omenirea, oamenii şi natura.

Era un om de ştiinţă talentat şi clarvăzător care, peste toate, credea în Dumnezeu, ceea ce aduce mai degrabă cu o gimnastică filozofică.

Ei îi e dor să mai creadă în Dumnezeu.

Apare unul îmbrăcat în explorator, cu un mic târnăcop. Doi clovni adolescenţi înspăimântători, îmbrăcaţi în hainele de zi cu zi. O familie regală: părinţii – suverani încoronaţi, băiatul – cavaler în plastic argintiu, fata – o prinţesă galbenă şi agitată.

Ce uşurare să ai băieţi, poveştile alea stupide cu prinţese sunt o tragedie de proporţii multi-generaţionale.

Încetaţi să mai speraţi că vine careva să vă salveze, omenirea nu e capabilă să se salveze pe ea însăşi! se trezeşte că zice cu glas tare spre cohortele de prinţese care îi mişună prin creier. Câinele ei negru clipeşte în semn că e de acord.

Citeşte la lumina lămpilor-lilieci şi vede doi Bartrami: exploratorul de treizeci şi patru de ani cu ochi strălucitori, muşchi puternici şi bronzaţi, cu carnetul lui de schiţe, atacat de aligatori, cinând liniştit în compania ţânţarilor, şi apoi pe Bartram cel îmbătrânit, palid, în grădina lui paşnică din Pennsylvania, proiectându-şi încântarea şi eul său de altădată pe foaia scrisă.

Cei doi Bartrami, trupul simţitor şi creierul care îşi aduce aminte, apar în descrierea pe care o face unui aligator mascul: *lată-l cum zoreşte din stuf, printre*

stânjenei. Trupul uriaş i se umflă. Coada împletită flutură ridicată. Pluteşte pe lac. Din botul căscat, apa îi curge ca o cascadă. Nori de fum îi ies din nările dilatate. Pământul se cutremură ca la un tunet.

De obicei, ea e cea care merge cu băieţii la colindat, împreună cu Meg şi cei trei copii ai ei, dar anul ăsta, Meg e cu Amara, care lucrează la bancă, o ţipă destul de simpatică, dar care concurează pe furiş prin copiii ei.

O tolerează pe Amara în doze mici, aşa cum tolerează tot restul lumii, cu excepţia băieţilor, a soţului şi a lui Meg, singurele patru fiinţe pe care le suportă fără niciun fel de restricţii.

Îşi închipuie că Meg şi Amara ar putea discuta despre ea.

Nu discută despre mine, îi spune câinelui.

Simte o schimbare în aer. Vântul s-a înteţit şi ai impresia că ceva pândeşte din umbră.

Sufletele morţilor, şi-ar spune ea, dacă ar fi superstiţioasă.

Întunericul e mai adânc şi se aude muzica de la vila din josul străzii, care an de an e transformată extravagant într-o casă bântuită.

E singură, de o oră niciun copil nu se mai aventurează pe acolo, lumânările din pungile de hârtie s-au stins, vecinii au stins şi ei luminile, pretinzând că nu sunt acasă.

Citeşte prologul în care Bartram descrie cum tovarăşul lui de vânătoare ucide o ursoaică, după care se întoarce să facă acelaşi lucru cu puiul ei, fără milă.

Ţipetele necontenite ale copilului deznădăjduit, lăsat fără părinţi, mă îndurerară nespus, compasiunea îmi puse stăpânire pe suflet şi, considerându-mă părtaş la ceea ce se înfăţişa a fi o faptă neomenoasă, simţii nevoia să înclin balanţa spre vrerea de a salva acea făptură. Zadarnic însă!, căci, deprins cu năravi, nesimţitor faţă de creatura Domnului şi aflându-se acu la câţiva coţi de înfricoşatul animal lipsit de putinţă, îl puşcă şi-l lăsă mort deasupra leşului maică-sii.

A buşit-o plânsul.

Nu plâng, îi spune câinelui, care oftează.

Câinele are nevoie de o pauză.

Se ridică în patru labe, se duce înăuntru şi se întinde sub pianul pe care stăpână-sa l-a cumpărat în urmă cu mult timp de la o bătrână singuratică şi la care nu cântă nimeni niciodată.

Un pian bătrân şi singuratic.

Întotdeauna şi-a dorit să fie genul care cântă *Sonata lunii* la pian.

Îşi ascunde eşecul, ca pe toate celelalte, în lectură.

Vinul s-a terminat. Suge o acadea cu gust de roşu, de nimic altceva.

Citeşte îndelung, până are impresia că îi chiorăie stomacul. E un tunet, în apropiere.

Imediat după tunet, îşi face apariţia ploaia şi, odată cu ea, amintirea acelei mici doline din colţul de sud-est al casei.

Primeşte un SMS de la soţul ei: el şi băieţii s-au refugiat în casa

bântuită, e o tonă de mâncare, toţi prietenii sunt acolo şi se distrează maxim, ar trebui să vină şi ea! – doar că o cunoaşte mai bine de atât, pentru ea ar fi al treilea cerc al infernului, ea detestă petrecerile şi n-ar putea suporta alţi prieteni când tocmai şi-a pierdut prietena care conta cel mai mult.

Nu mai poate să citească din Bartram, dolina aia seamănă cu gaura ei din gură, din locul în care a fost o măsea.

În mintea ei, nu încetează să zgândăre dolina.

Ploaia răpăie pe acoperişul de tablă, şi-o imaginează lingând calcarul de sub casă, cum ling copiii săi bomboane „care durează la nesfârşit”[21] şi le sunt interzise, dar ea încă le mai găseşte în mijlocul unui

curcubeu lipicios în sertarele lor cu şosete.

Plouă şi mai tare, aşa că îşi pune pelerina galbenă de ploaie şi cizmele de cauciuc şi iese înarmată cu o lanternă.

O mână uriaşă se abate asupra feţei sale şi o alta o loveşte în -L moalele capului.

Îşi duce pumnul la gură, încercând să respire, în dreptul dolinei se apleacă, pentru că lumina lanternei nu face faţă potopului.

Apa ploii nu se acumulează în dolină, semn rău, pentru că asta înseamnă că apa se strecoară prin fisuri şi se strânge într-un alt loc şi, prin urmare, ar putea exista o gaură uriaşă undeva, sub picioarele ei.

Un firicel de apă îi curge din vârful unei şuviţe pe sub gulerul pelerinei, coboară liniştit de pe umăr pe sânul stâng, traversează partea inferioară a cutiei toracice, îi intră în buric şi de acolo i se revarsă senzual pe şoldul drept.

Un efect remarcabil, ca al unei minunate lame reci pe piele.

Erotic, se gândeşte ea, ceea ce nu e acelaşi lucru cu sexual.

Erotism e nou-născutul care suge, acel miros şi acea senzaţie de animal, căldura, tandreţea.

Să-ţi pui capul pe umărul prietenei tale şi să-i simţi mirosul de săpun al pielii.

Să laşi soarele să-ţi alunece pe faţă fără să te gândeşti la cancer sau la calotele glaciare care se topesc.

Îşi aduce aminte de Bartram în pădurea sa semi-tropicală, departe de soţia lui, tulburat la vederea unei flori albastre evocatoare care există sub formă de sămânţă chiar în grădina ei, scriind, dacă nu freudian, cel puţin cu dublu înţeles: *Ce minunată arătare, această* Clitoria *uşuratică ce învăluie arbuştii, în priveliştile din jurul crângurilor!*

Şi te mai întrebi de ce îi place atât de mult Bartram!...

Felul în care îi îngăduie laturii sale animalice să se exprime, senzualităţii, capacităţii de a glorifica dorinţele şi desfătările trupeşti.

Florida e erotică, asta încearcă să-i spună fantoma lui Bartram încă de la început.

De ani buni, e incapabilă să vadă în jurul ei acel erotism.

Ploaia devine insuportabil de violentă şi lanterna nu-i mai este de niciun folos.

E udă leoarcă, singură, aplecată deasupra găurii

insondabile şi în acel moment localizează punctul de ruptură.

Ciudat că i-a luat atât de mult.

În urmă cu două săptămâni, a sunat-o pe Meg la unsprezece noaptea, pentru că tocmai citise un articol despre recifele de corali din Golful Mexicului, acoperite încet-încet de o misterioasă mâzgă albă care le ucide, soartă ce urmează să fie împărtăşită de vietăţile dependente de acel loc, iar când se va întâmpla asta, s-a terminat cu oceanul. Meg tocmai îl culcase pe cel mic, era ruptă de oboseală după o zi de ajutat atâtea femei şi i-a zis: Hei, relax, nu poţi să faci nimic legat de treaba asta, termină vinul ăla, fă o baie şi vorbim mâine-dimineaţă dacă nu ţi-a trecut tristeţea.

Şi aia a fost ultima lor conversaţie la telefon.

Biata Meg.

De ce trebuie ea să-i stoarcă de vlagă pe toţi?

Poate că ar trebui să ia o pauză de la relaţia cu ea însăşi, dar asta e imposibil.

Preţ de un minut, îşi dă voie să-şi imagineze dolina uriaşă de sub cea de dimensiuni modeste, cum se cască lent, o înghite cu tot cu casă, cu câine, cu pian, îi trage în hăul de calcar, lăsându-i încetişor într-un loc atât de adânc, încât nimeni n-o va putea vizita, iar ea va vedea

din când în când capetele membrilor familiei apărând la margine, mici pete pale pe albastrul cerului.

De acolo de jos, toată lumea ar părea fericită.

Exasperată de ploaie, intră în cele din urmă în casă.

Lumina din bucătărie o orbeşte.

Desigur, în istoria omenirii, nu e singura care să se fi simţit aşa.

Desigur, în istoria ei personală, cu toate acele versiuni care se suprapun una peste alta, s-a simţit şi mult mai rău de atât.

I s-a spus Lumea Nouă, dar Puc-Puggy ştia foarte bine că nu era nimic nou aici, *căci cu fiecare pas, sau aproape cu fiecare pas ce-l facem, pe aceste culmi înverzite, descoperim rămăşiţe şi urme ale celor din vechime şi ale celor ce-au sădit aceia.*

Îşi scoate cizmele şi pelerina, fusta şi bluza, toate leoarcă. Încă tremurând, pune mâna pe telefon, să-l sune pe bărbatu-său.

Câinele linge apa care i se scurge de pe genunchi cu limba lui caldă şi iubitoare.

Dacă o să spună cuvântul „dolină”, soţul ei o să se năpustească înapoi acasă, cu copiii şi bunătăţile primite după ei.

Îi vor trimite la culcare pe băieţi şi vor sta la

marginea dolinei şi poate atunci ea îşi va reveni în fire.

Aşa că, atunci când va răspunde, îi va spune: Iubitule, cred că avem o problemă – dar o va spune pe tonul cel mai drăgăstos, pentru că a învăţat de la un maestru cum se dau veştile proaste.

Dorinţa de a-i auzi vocea e din ce în ce mai puternică, aproape că simte c-o arde.

Şi în timp ce telefonul sună şi sună, îi spune câinelui, care se uită la ea: Cel puţin nu poate să spună nimeni că nu-mi dau toată silinţa.

CELE DE SUS ŞI CELE DE JOS

Nu închisese un ochi toată noaptea din cauza fructelor de *acai* care băteau încontinuu în acoperiş, iar dimineaţa, când dogoarea soarelui i-a pătruns în cameră, îşi zise că a îndurat destul. *Gata cu toate astea!,* se puse ea pe cântat şi încărcă puţinele lucruri pe care le avea în partea din spate a maşinii break: chitara fostului iubit, echipamentul de camping cumpărat în primul an de masterat (în singura seară pe care o petrecuseră în Suwannee, împietriţi de spaimă din cauza mugetelor aligatorilor masculi), o ladă cu cărţi. Îşi luă adio de la celelalte câteva sute rămase în mormane lângă pereţi. *Nu valorează nimic,* îi spusese tipul căruia încercase să le vândă.

Adio, munţi de datorii de sub care încercase să se strecoare. Adio, aviz de evacuare portocaliu. Adio, dorinţă. De acum încolo va fi goală, pentru că a ales să piardă.

Apartamentul era o cochilie, curăţată până la sidef. Ieşi pe verandă şi oftă adânc. O încercă o uşoară ameţeală când alungă motanul. Oh, n-o să păţeşti nimic, îi spuse, scărpinându-l după urechi, dar acesta o zgârie pe neaşteptate. Îşi privi mâna pe care se formau încet

patru perle de sânge la capătul urmelor, iar motanul se făcu nevăzut, încă cineva care dispărea.

Trecu pe lângă clădirea de cărămidă a universităţii, în faţa căreia studenţii din primul an deja îşi goleau maşinile, cu părinţii alături cuprinzându-se singuri pe după umeri, încercând să se consoleze. Adio, spuse ea cu voce tare în zgomotul pneurilor pe asfalt.

După o vară fără electricitate, în care citise cu fereastra deschisă, îmbrăcată doar în chiloţi, uzi de transpiraţie, aerul condiţionat din maşină i se părea glacial. Deschise fereastra să respire straniul miros umed, moscat, al centrului Floridei. Aici, oamenii îşi decorau grădinile cu pietre şi credeau că pot vorbi cu Dumnezeu. Aici, „Derrida” nu era decât un cuvânt franţuzesc care însemna fund.

Scoase pe fereastră mâna făcută pumn şi o deschise încet. Aproape că îşi vedea speranţele desprinzându-se din palmă şi rămânând să plutească în urma maşinii: cărţile cu numele ei pe ele, anul sabatic la Florenţa, casa în stil modern strălucind la marginea pădurii. Pierdute pentru totdeauna.

Îşi privi din nou mâna, era umflată, caldă, umedă. O duse la gură. Când, în cele din urmă se opri la intrarea într-o mică staţiune balneară şi scrută marea dincolo

de dunele de verdeaţă, simţi pe limbă gustul de cupru al sângelui.

Cineva lăsase pe plajă o cutie frigorifică, în care mai erau nişte mere, un sandvici pe jumătate mâncat şi două sticle de coca-cola.
Se aşează şi, cu privirea pierdută în crepusculul de culoarea muştarului, apoi a pepenelui, mâncă totul. Păsări marine se adunaseră pe nisipul umed, după aceea îşi deschiseseră aripile, înălţându-se în văzduh. Când fu prea întuneric să mai distingă ceva în jur, duse cutia frigorifică în maşină şi conduse până la autostrada A1A în căutarea unui telefon public.

Era gata să închidă telefonul în cazul în care ar fi răspuns tatăl ei vitreg, dar auzi vocea neclară şi indolentă a maicăi-sii: Alo, alo?

Nu-i venea să spună nimic. Şi-o imagină în cămaşă de noapte, în bucătărie. Afară se lăsa amurgul, copii se jucau în curţile vecinilor.

Alo? repetă maicăi-sa. Reuşi să articuleze: Alo, mamă?

Scumpa mamii, ce mă bucur să te aud.

Mamă. Voiam să te anunţ că m-am mutat, încă nu am un număr nou.

Aşteptă. Începu să-şi simtă obrajii dogorind acolo

unde îi arsese soarele. Maică- sa se mulţumi să spună un „Ah, da?” pe un ton absent. De când se recăsătorise, suferea de dureri cronice idiopatice, pe care le trata la fel de cronic cu analgezice. Era al treilea an când uitase de ziua de naştere a fiică-sii. Nu o dată îi trimisese pachete goale. Într-o zi toridă de iulie, după ce se zgâise o vreme la contul ei gol afişat pe monitorul unui ATM, îi trecuse prin minte să ceară ajutor. Dar ceva îi spuse că plicul va ajunge de asemenea gol.

Auzi zgomot de motor apropiindu-se şi mama ei zise: Oh! A venit taică-tu. Ascultară amândouă sunetul făcut de portiera închizându-se, paşii grei pe trepte şi tânăra se gândi fără s-o spună: Omul ăla nu e tatăl meu.

În schimb, spuse: Mamă, tot ce vreau e să nu fii îngrijorată dacă o vreme n-o să ai veşti de la mine. De acord? Sunt bine, crede-mă.

Bine, draga mea, spuse mama ei cu o voce deja mai blândă, în aşteptarea soţului. Să nu faci nimic din ce n-aş face eu.

Tânăra se întoarse pe şosea cu farurile torcând în beznă şi rosti cu glas tare: Fac exact ce-aş face eu, şi râse, deşi nu era deloc amuzant.

În timpul zilei, zăcu la soare ore în şir, iar de câte ori i

se făcea sete îşi umplea bidonul cu apă de la furtunul folosit de pescari să spele peştii. După cum putea vedea în oglinda retrovizoare, pielea i se făcuse brună şi părul trecuse de la culoarea mierii la cea a lămâii. Hainele îi deveniseră prea largi. Reflectă la miile de dolari cheltuite de-a lungul anilor pentru a se pune în evidenţă: toată nebunia aia, toate acele diete, când tot ce avea nevoie ca să fie drăguţă era să lenevească şi să se înfometeze un pic! Mânca ton la conservă, biscuiţi săraţi şi, din când în când, bea cafea la cafeneaua de pe plajă ca să aibă energie. Banii se topeau într-un ritm îngrijorător. La lumina soarelui, zgârieturile de pe dosul palmei prinseseră o nuanţă argintie drăguţă şi uneori le mângâia absentă, semnificant fără semnificat, cicatricile unei vieţi apuse.

Noaptea, se întindea în spatele maşinii şi citea din *Middlemarch* cu o lanternă în formă de stilou până adormea.

Când începu să miroasă prea tare şi apa mării nu-i mai era suficientă să se spele, se îmbrăcă sport şi se duse la sala unui complex de lux de pe malul mării. Se aşteptă să strige careva la ea, dar locul nu era supravegheat. La duşuri era pustiu şi avea la dispoziţie coşuleţe cu loţiuni, mini-săpunuri şi lame de unică

folosinţă. Făcu duş, simţind cum singurătatea dispare odată cu apa. Înainte chiar ca iubitul ei s-o părăsească pentru o studentă din primul an de masterat, deja se închisese în ea. Nu mai primea bursă şi avea doar salariul de asistentă universitară, care abia acoperea jumătate din chirie, de cumpărături nici nu putea fi vorba. Era o situaţie fără ieşire, chiar dacă trecuse peste ruşine privindu-i în ochi pe colegii mai bogaţi. Iubitul luase cu el totul: brunch-urile de duminică, ghidul bunelor maniere pe care, deloc subtil, i-l făcuse cadou de Crăciun, ceasul a cărui alarmă îi trezea zilnic la şase fără zece. Era foarte tipicar, se vedea din felul în care întindea cearşaful ca să stea perfect, ca la spital, cum ridica greutăţi şi cum lua notiţe, iar când plecase, luase rutina cu el. Cel mai neplăcut era că nu avea să-i mai vadă pe ai lui, care o primiseră cu drag patru ani în casa lor mare din Pennsylvania. Săptămâni întregi aşteptase să-i telefoneze mama lui, o femeie cu păr mătăsos şi îmbrăţişări zdravene, dar degeaba.

Uşa se deschise şi baia fu inundată de voci, tocmai se terminase o oră de aerobic. Se întoarse cu faţa spre duş, brusc ruşinată. Când deschise ochii, celelalte duşuri erau ocupate de femei mature care se săpuneau şi râdeau. Pe degete aveau inele cu diamante, dinţii le

străluceau şi abdomenele şi coapsele generoase trădau o viaţă lipsită de griji.

Se trezi la bătăile în geam, chiar lângă urechea ei şi se luptă să se smulgă din somn în întuneric. La lumina lanternei-stilou văzu partea de sus a unor pantaloni de stofa neagră, o centură de piele lucitoare cu un toc de revolver atârnată de ea şi o lanternă uriaşă.

Un poliţist, îşi spuse. Penis al morţii, penis al luminii.

Deschideţi, zise poliţistul. Da, domnule, răspunse ea, alunecând pe bancheta din spate şi coborî geamul.

De ce zâmbiţi? o întrebă.

Aşa, pur şi simplu, spuse ea oprind lanterna-stilou.

Sunteţi de o săptămână aici, reluă el. V-am tot văzut.

Da, domnule poliţist.

E ilegal, continuă el. Din când în când, mai am de-a face cu câte un puşti care nu vrea să plătească motelul, şi înţeleg. Mai dau peste hipioţi bătrâni veniţi cu furgoneta. Dar dumneavoastră sunteţi o femeie tânără. N-aş vrea să vi se întâmple ceva. Doar ştiţi, sunt tot felul de oameni răi.

Ştiu, răspunse ea. Am grijă să-mi încui portierele.

Poliţistul pufni, sarcastic: Mda, desigur. Apoi se opri. V-aţi părăsit bărbatul? Despre asta-i vorba? Există un

refugiu pentru femei maltratate în oraş. Vă pot obţine un loc.

Nu, zise ea. Nu despre asta-i vorba. Cred că mi-am luat o vacanţă de la viaţă.

Bun, făcu bărbatul şi din tonul lui pierise orice urmă de bunăvoinţă. În acest caz, dă-i drumul de aici. Dacă te mai văd, te salt pentru vagabondaj.

Îşi petrecu câteva zile pe o altă plajă, unde parca o camionetă pe nisip şi muzica bubuia până se terminau bateriile. Scotoci fără succes după monede prin pliurile banchetei din spate, încercând să strângă de un baton de ciocolată. După care merse pe jos până în oraş, gândindu-se ce ar putea face. În momentul în care ajunse acolo, îi tremurau picioarele.

Clădirile din piaţa micului oraş aveau un aer vechi – verande înalte cu ventilatoare în plafon, acoperişuri de tablă –, dar totul era făcut din plastic, în diferite nuanţe de bej. În centru era o fântână: o broască ghemuită scuipând apă, iar pe fundul bazinului în
carouri albastre zăceau împrăştiate tot felul de monede. Se aşeză pe ghizdul fântânii şi studie oamenii care făceau cumpărături, pe cei care mâncau îngheţată la cornet.

Într-un colţ al pieţei se ridica o mică biserică de cărămidă, flancată de tufişuri de liliac indian în floare. Nu dădu importanţă grupului adunat în faţa lăcaşului până când nu văzu oameni ieşind cu ambalaje de polistiren şi cutii de sucuri. Unii erau slabi, murdari, oameni amărâţi de genul celor care trăiau pe jumătate ascunşi în oraşul universitar de unde venea ea. Mai erau şi muncitori din construcţii cu căşti de protecţie şi mame grăbite, urmate de copii.

Se gândi să li se alăture. Să stea la coadă, să primească mâncare. Corpul însă refuza să se mişte. În lumina înserării văzu trecând o familie şi se gândi că pe vremuri ea fusese micuţa blondă de pe tricicletă, mergând în faţa părinţilor şi cântând de una singură. Cum se răsturnase totul, dintr-odată! Moartea tatălui pe când ea avea zece ani, problemele cu banii în toţi anii de liceu, maică-sa remăritându-se, epuizată, închizându-se în sine. Singurul refugiu care îi rămăsese era şcoala. Dar, în cele din urmă, fusese prea prudentă, incapabilă să-şi asume riscurile academice necesare, şi rămăsese şi fără asta.

Se aşeză pe ghizdul fântânii, ca o a doua broască, aplecată asupra propriei senzaţii de foame, până când orologiul bătu o oră imposibil de târzie şi se trezi

complet singură, îşi suflecă manşetele blugilor şi intră în apă. Pipăia cu picioarele goale în căutare de monede, îşi băga mâna până la umăr să le scoată, dar aproape toate erau lipite de fundul bazinului. După ce terminase de explorat întreaga suprafaţă, abia obţinuse un pumn de monede. Le examină la lumina unui felinar: majoritatea erau de un cent. Hotărî să reia căutarea. Se văzu de la mare distantă: o femeie aplecată deasupra apei care îi vine până la genunchi, culegând dorinţele altora.

În cea mai mare parte a zilelor găsea de mâncare – pâine şi fructe stâlcite – în ambalaje curate, într-un tomberon din spatele unei băcănii. Îşi ascunsese maşina în fundul parcării unui supermarket, lângă un bazin de acumulare, protejată de ramurile unui arbore de camfor. Noaptea, parfumul i se strecura în vise şi se trezea în clătinarea verde a crengilor, având impresia că e sub apă. Toate astea îi aminteau de un poem de Baudelaire, care i se şterse din minte. Se întreba ce mai dispăruse, poate Goethe, Shakespeare, Montale. Soarele albea şi transforma totul în pulbere. Foamea o rodea încontinuu. E vorba de purificare, îşi spunea. Dacă n-o puteau salva cuvintele frumoase, atunci era mai bine să le piardă. Odată, în timp ce se cocea la

plajă, o frunză îi căzu pe stomac. O luă în mână fără să se gândească şi-şi dădu seama că nu e frunză, ci o bancnotă de cinci dolari.

În acea seară, merse la duşurile de lângă o piscină dintr-un complex rezidenţial şi se spălă pe-ndelete. Când se privi în oglindă, îşi văzu coastele în partea superioară a pieptului şi pielea pulsându-i în dreptul curburii şoldului. Îşi uscă părul cu un fohn, îl prinse în coadă de cal şi se machie cu nişte farduri cumpărate în urmă cu câţiva ani. Nu mai semăna deloc cu cea de pe vremuri: îngrijită, aranjată, cu forme ademenitoare. Arăta mai mult a ţipă care face surfing sau membra unei sororităţi, una dintre acele creaturi agitate şi pline de prospeţime pe care întotdeauna le urâse în sinea ei.

Străbătu cinci kilometri până la un bar de pe plajă ascultând fluxul şi refluxul oceanului. Intră pe uşa din spate, înăuntru era plin, pe ecranul uriaş se transmitea un meci de fotbal asurzitor. Altădată s-ar fi implicat, fie şi numai pentru că în oraşele din sud fotbalul era *lingua franca,* o metodă de a-i destinde pe studenţii la informatică sau de a se angaja într-o conversaţie cu insipida soţie a decanului. Dar acum i se părea o prostie, bărbaţi tineri care se freacă unul de altul, jocuri războinice amortizate în surdină.

Îi ceru barmanului o bere de un dolar şi îi lăsă bacşiş un alt dolar. Întinzându-i-l, îi atinse mâna şi tresări la contactul cu pielea lui caldă. Jupui eticheta de pe sticlă şi respiră profund.

Cineva se urcă pe taburetul de lângă ea. Îl privi în timp ce comanda două pahare de gin tonic. Era un tânăr blond cu aer cumsecade, urechi clăpăuge roşii, genul de student care la cursurile ei lua mereu note de şapte, în primul rând pentru că era prea serios. Cu un gest timid făcu să alunece unul dintre pahare spre ea, apoi începu să vorbească şi nu se mai opri. Era în anul trei în Nord, dar fusese nevoit să lipsească un semestru şi în acel moment lucra cu maică-sa, agent imobiliar, ceea ce îi enerva rău pe agenţii imobiliari mai vechi din zonă, întrucât comisioanele erau rare, afacerile cu imobiliare se duceau naibii în vremurile astea de rahat. Şi aşa mai departe. După trei pahare, era mai beată decât îşi permisese vreodată să fie. Ascultându-l pe băiat, se întreba ce îl obligase să ia o pauză de un semestru. Droguri? Colegi care se legau de el? Note proaste? Când, pe drum, o lipi de metalul rece al unui felinar şi o sărută cu o sinceritate mişcătoare, îi simţi firele de păr de la baza gâtului şi se gândi că a suferit o depresie. Săruta ca un băieţel chinuit de atacuri de

panică.

Dar îi plăcea, iar apartamentul lui era curat şi drăguţ. Simţea în acel mobilier influenta unei mame autoritare. Înainte s-o atingă, îi privi îndelung corpul gol, clipind des. Se văzu prin ochii lui: bikiniul alb strâns pe piele, erotismul contrastului. Recunoscătoare, se apropie de el.

Moliciunea saltelei era insuportabilă. După ce băiatul adormi, se duse la bucătărie şi deschise frigiderul. Era plin, iar acea abundenţă o linişti. Mâncă o felie de pizza rece, în picioare, în lumina diodelor, deschise un borcan de castraveciori, scoase trei, rupse cu degetele o bucată de cheddar şi o înghiţi lacomă. Abia când întinse mâna după sucul de portocale îl văzu pe băiat în cadrul uşii. Îi remarcă strălucirea ştearsă a tricoului şi, incapabilă să-l privească, închise ochii.

Îl auzi apropiindu-se şi se pregătea să fie apostrofată. Dar el îi puse mâna pe şale şi şopti. Oh, draga mea. Iar asta fu de o mie de ori mai rău.

Ciclonul care se formă în Caraibe abia atinse malurile Floridei. Dar, când se iscă vântul şi se înteţi, crengile camforului se abătură asupra capotei, iar maşina începu să se zgâlţâie cu atâta putere, încât îi fu frică să

nu se îndoaie metalul şi să se spargă geamurile. Bazinul de acumulare dăduse pe-afară şi apa ajunsese până la capacele roţilor. Rămase întinsă pe spate, cât de liniştită putea, ascultând, privind: între ea şi inima furtunii nu era decât un înveliş subţire de sticlă şi tablă. O simţi apropiindu-se, atacând în preajmă. Rămase într-o aşteptare încremenită, dureroasă, neîndrăznind să respire. Dar înainte să ajungă, adormise.

Îşi sună mama de Ziua Recunoştinţei, dar îi răspunse tatăl vitreg, care o anunţă că maică-sa zace în pat, din nou, din cauza vremii. Nu că ei i-ar păsa. El şi maică-sa au renunţat să mai spere că se va întoarce, dar la naiba, ar putea s-o sune pe maică-sa măcar o dată pe lună, nu?

Întinse receptorul spre autostradă, lăsându-l să vorbească de unul singur, după care profită de o pauză pentru a-i transmite mamei că o iubeşte şi că o va suna din nou cât de curând. Se aşeză pentru câteva clipe pe o dună, tremurând în vântul răcoros. Gol şi inexpresiv, oceanul nu trăda nicio urmă de simpatie. În cele din urmă, se simţi suficient de toropită ca să se ducă în oraş şi să se aşeze la coada din dreptul bisericii. În

acea zi, erau serviţi cei aşezaţi la masă, iar coada se mişca foarte încet.

Majoritatea celor de la masă arătau normal. În faţa ei se afla o familie: mama, brunetă tunsă şic, tatuată pe omoplaţi, tatăl, cu o chică şmecherească, cele două fete, cu cleme în breton. Lângă ea era aşezată o femeie enormă, al cărei corp se lipea de-al ei, pietros şi cald. Tăceau cu toţii. Mâncară supă cu legume şi tăiţei, cu pâine gustoasă, apoi curcan cu garnitură de la conservă: merişoare, piure de cartofi, umplutură, sos, fasole. La final, plăcinte cu pecan şi dovleac şi cafea.

Când femeia cu bonetă şi mănuşi de protecţie care îi servea se aplecă să ia farfuriile goale, doamna cea corpolentă o apucă de mână. Toate privirile se îndreptară spre chipul surprins al angajatei. Săru' mâna, făcu matahala, a fost tare buuuuun, iar fetiţele izbucniră în râs. Tânăra se aşteptă ca servitoarea, jenată, să se grăbească şi să se facă nevăzută, dar aceasta îşi lipi obrazul de capul femeii voinice şi o strânse în braţe, şi amândouă închiseră ochii, stând lipite una de alta.

În acea zi neobişnuit de caldă îşi construi ziduri din nisip şi făcu ultima baie de soare din acea vară. Ajunsă

în faţa maşinii, lăsă săi cadă prosopul, cartea şi bidonul de apă, stupefiată. Portierele erau deschise în lături, lucrurile îi zăceau afară. Ca un trup eviscerat. Capota era deschisă, motorul lipsea. Dispăruseră pneurile, capacele de la roţi, scaunele din fată. Înăuntru se simţea un puternic miros de urină: cineva i se pişase în torpedou. Chitara nu mai era, nici aragazul de campanie, cortul, ţestoasa ei de pluş din copilărie, haina de iarnă. *Middlemarch* şi toate blestematele ei de lucruri, dispărute! în rucsacul ei se căsca o tăietură lungă.

Recuperă ce se mai putea: sacul de dormit. *Paradisul pierdut,* nişte haine, o prelată. Găsi nişte aţă dentară şi un ac şi cusu rucsacul. Apoi, scoase actele maşinii din torpedou şi le rupse – ude fiind, îi era mai uşor – şi aruncă în bazin placa de înmatriculare, care pluti un moment printre ierburi înainte de a se scufunda.

Îşi închipuise că mai puţine bagaje de atât nu se poate. Se înşelase.

Oricum trebuia să plece – vremea se răcise, odată cu vântul care bătea dinspre ocean. În vitrine apăruseră Moşi Crăciun! în mormane de zăpadă artificială.

Pe A1A, maşinile treceau gemând, aruncându-i în faţă gazele de eşapament. Ţinu degetul mare ridicat în sus.

O berlină de culoarea caramelului se opri. Şoferul era palid şi nervos şi undeva în mintea ei se declanşă o alarmă, dar îşi dădu seama că puţin îi pasă. Îi spuse că merge înapoi în campusul universitar şi îşi aminti de fostul iubit, de prietenii ei, de faptul că ieşise din zona de siguranţă. Se surprinse că nici de astea nu-i pasă.

Simţi oceanul cum încearcă s-o oprească, dar nici măcar nu se întoarse să-şi ia rămas- bun. În definitiv, nu primise de la el ce-şi dorea. Mai mult, fusese nepăsător. Merseră de-a lungul canalelor interioare, cu insulele lor minuscule, cu podurile lor de tablă dând în tufişurile de palmieri. La un moment dat, pe când se aflau pe o şosea străjuită de pini dispuşi la distanţe perfect egale, bărbatul îi puse o mână pe genunchi, rămânând în acelaşi timp concentrat asupra pustiului de asfalt din faţa lor. Îi îndepărtă mâna cu blândeţe şi nu mai avu loc nicio astfel de tentativă. Bărbatul dădu drumul la radio şi ascultară cântece de dragoste siropoase. Ajunşi în oraş, o lăsă în piaţa centrală şi porni cu un scrâşnet de roţi, care le provocă un acces de veselie celor doi domni în vârstă din statia de autobuz. Bătrânii îi zâmbiră şi făcură baloane de gumă roz, pe care le sparseră unul după altul.

Chiar înainte să se închidă biblioteca municipală, luă

liftul până la ultimul etaj şi intră în uriaşa sală de conferinţe decorată cu vitralii, care era un fel de coroană deasupra clădirii. În spatele unei table negre de lângă un perete, descoperise un dulap neîncuiat în care avea loc să se întindă înfofolită în sacul de dormit. La adăpostul întunericului dinăuntru, mâncă ce găsise în acea zi şi ascultă cum se goleşte biblioteca. Era sezonul citricelor şi, pe post de mic- dejun, culesese nişte mandarine cărora le scuipă seminţele pe sosea.

N-o sună pe mama ei nici de Crăciun, nici de Anul Nou. Când încerca să citească, în timpul zilei, cuvintele îşi pierdeau înţelesul şi îi pluteau pe dinaintea ochilor.

Într-o seară nu ajunse la timp la bibliotecă şi tremură de frig toată noaptea în geaca ei de blugi subţire. Trecu pe lângă un club care tocmai se închidea, când dinăuntru ieşi un grup de studente în rochii fără bretele, butonând de zor telefoanele.

O recunoscu pe una dintre ele, fostă studentă de-ai ei la cursul de literatură comparată, în urmă cu mai bine de un an. O fiinţă plăpândă, tăcută şi înspăimântată, care meritase şasele primit. Oricât efort depunea, era incapabilă să facă diferenţa între „dea” şi „de-a”. În acea seară, dacă ea şi fătuca aceea ar fi dat nas în nas, , ^{77} ^{7} > ^{7} studenta ar fi privit prin ea, fără s-o recunoască

pe foşta ei profesoară în acea femeie murdară şi obosită. Iar ea, care rostise cuvinte usturătoare pe vremuri, nu ar fi avut ce să-i spună.

Se scrie dea într-un caz şi de cratimă a în altul, spuse cu voce tare. Cui îi pasă?

Bărbatul care aduna scaunele de pe terasă o auzi şi râse. Nişte proşti, fu de acord el.

Se aplecă peste îngrăditură şi îl privi făcându-şi treaba. Era slab, oacheş şi incredibil de rapid: deja rulase preşurile de cauciuc şi spăla cu furtunul cărămizile când îşi dădu seama că nu se oprise din vorbit. Uitaţi la mine ce vă spun, continuă el, din ce în ce mai dobitoci, au în cap numai Tweeter, scuter. Facebook, Starbook şi alte prostii din astea. Ridică privirea spre ea şi zâmbi. Cei patru dinţi lipsă din faţă îi dădeau aerul unui puşti de şase ani răutăcios. Mă cheamă Eugene, dar lumea-mi zice Euclean[22]. Normal, doar fac curat, nu? Trebuie să fac curat în trei cluburi de-astea până dimineaţă, de-aia nu pot să mă opresc să vorbim.

Nicio problemă, zise ea şi dădu să plece, dar el spusese că nu se poate opri, în schimb putea să continue conversaţia. Pe aici umblă numai imbecili vii şi spirite neliniştite, continuă bărbatul. Spiritele sunt gălăgioase şi nefericite şi îşi varsă răutatea în acel loc. Misionari spanioli răposaţi, indieni seminole muşcaţi de

şerpi, *crackers*[23] morţi de foame şi aşa mai departe. El, Eugene-Euclean, venise aici din Atlanta în urmă cu patru ani, iar spiritele intraseră în el atât de bine, că nu-i mai venise să plece.

Dar acum, spiritele sălăşluiau în clubul puţind a alcool, iar Eugene tocmai îi turnase un pahar de suc de merişoare. Începu să cureţe pe jos cu înălbitor, atât de puternic, încât femeii îi dădură lacrimile. Ridică privirea spre ea şi se opri, ca lovit de o idee neaşteptată. Îmi placi, zise el. Nu eşti foarte vorbăreaţă.

Mulţumesc, Eugene, spuse ea.

Nu mi-ar strica un pic de ajutor, adăugă el. E cam greu să cureţi trei cluburi până dimineaţa. Ai putea să te ocupi de toalete, chestii de-astea. Ai job?

Nu.

ÎI aruncă o privire vicleană. Cincizeci de verzişori joia, vinerea şi sâmbăta, douăzeci în celelalte zile. Luni, liber.

Se uită la găleata goală pe care i-o întinsese bărbatul. Asociaţi, conchise el.

Curăţenia îi oferea o senzaţie asemănătoare cu cea care o încerca, în viaţa de dinainte, când citea cărţi

prea captivante ca să-şi dădea seama când trece timpul. Cuvintele erau spaţii desprinse din viaţă, calde şi liniştitoare. Spălatul geamurilor până când erau perfect transparente, frecatul emailului, curăţatul cu soluţii caustice pe podele până străluceau ca dinţii; toate astea o făceau să evadeze din ea însăşi. Muşchii i se întăreau pe braţele slăbănoage.

Ieşea în răcoarea dimineţii epuizată. Uneori, Eugene-Euclean îi făcea cinste cu micul-dejun, stăteau în boxa lor, puţind a detergenţi, învăluiţi de mirosul de grăsime caldă şi cafea. Voia să râdă cu el, să-i povestească întâmplări oribile prin care trecuse pe când locuia cu maică-sa, voia să-i spună despre gândaci şi linoleumul acoperit cu un strat gros de jeg, despre cât de straniu i se pare că face curăţenie acum. Dar Eugene vorbea enorm şi ea nu mai simţea nevoia să spună nimic. Îi povestea despre câinele vorbitor din copilărie, îi descria momentele lui de iluminare, când lumea încetinea şi Diavolul îi şoptea în ureche până când era alungat de strălucirea care creştea înăuntrul lui, ieşind şi scăldând lumea în lumină.

Închirie o cameră cu săptămâna într-un motel de beton de la marginea autostrăzii. Pe el scria „Ieftin – Cel mai bun preţ – Confort”, dar trebui să împrumute de la

Eugene nişte substanţe de curăţat şi cârpe ca să cureţe baia, să poată fi folosită. Îi plăceau huruitul camioanelor, ritmul susţinut al vocilor din vecini, băieţii care îşi făceau veacul pe lângă standul cu pui la rotisor, fanfaronada lor şi hohotele de râs.

Într-o dimineaţă, pe când se întorcea acasă, în dreptul cafenelei unde pe vremuri corecta lucrări, văzu o bicicletă cunoscută.

Aruncă o privire pe fereastră, ascunzându-şi faţa îndărătul şepcii de baseball. Doi dintre foştii ei prieteni stăteau la masă, concentraţi asupra laptopurilor. Cât de graşi şi *trandafirii* erau! îşi ţineau cafelele negre cu grijă şi îşi aminti, străbătută de un val de greaţă, cum se plângeau toţi că sunt prea săraci să-şi permită cafele cu frişcă. Şi de fapt erau bogaţi. Genul de bogăţie de care nu eşti conştient până când nu stai afară, în zori, clănţănind din dinţi, şi vezi cum erai pe vremuri. Unul dintre ei, simţindu-se privit, ridică încet capul. I se puse un nod în gât, dar când bărbatul privi pe lângă ea, la o tânără cochetă care trecea pe bicicletă, nodul se rupse, fărâmiţându-se.

Într-o sâmbătă din martie, în timp ce spăla pe jos în ultimul club, îl văzu pe Eugene-Euclean clătinându-se. Privirea îi rămăsese pironită pe conductele de aerisire

de deasupra şi pe chip i se întipărise o expresie de extaz. Nu ajunse la timp lângă el să-l prindă înainte să cadă. Trupul îi era rigid şi maxilarul îi scrâşnea. Se gândi să sune la ambulanţă, apoi se răzgândi, pentru că bărbatul nu plătea asigurare medicală: punea bani deoparte să îşi refacă dantura. Întotdeauna îşi revenea, îi spusese el. Diavolul nu putea învinge lumina pe care o purta în el. Tot ce putea face ea era să aştepte.

Se întoarse la curăţenie. Când termină, spălă paharele şi şterse stratul gros de praf care arăta ca o blană pe sticlele de pe rafturile de sus. Spălă geamurile. Când începură să apară angajaţi! în haine de lucru, ştiu că venise momentul. Dar când se apropie de Eugene, simţi un miros oribil: făcuse pe el. Îl ridică cu greutate pe un scaun şi îl târî până la toaletă, să-l spele pe cât posibil. Îi aruncă pantalonii, chiloţii, şosetele şi pantofii la gunoi şi îi înfăşură propriul ei tricou în jurul coapselor. Cu sforţări uriaşe, îl târî până în parcare şi îl întinse în furgoneta lui, pe un morman de cârpe curate.

Nu ştia unde locuieşte Eugene sau dacă are pe cineva apropiat. Nu-l întrebase niciodată despre viaţa lui, se mulţumise să asculte ce considerase el că trebuie să-i povestească. Îi lăsă un bileţel pe piept şi

încuie furgoneta, dar când reveni, după- amiaza, să vadă ce face, nu mai erau nici el, nici maşina, şi îl aşteptă la serviciu în fiecare noapte a săptămânii care urmă şi nici cei care îşi pierdeau vremea pe-acolo, nici administratorii localurilor sau cei de la adăpost nu ştiau ori nu voiau să-i spună unde să-l găsească.

Într-o noapte de aprilie, un vânt îngheţat omorî plantele mai fragile. Peste tot prin oraş se înălţau schelete de ferigi, bananieri şi camelii. Dimineaţa, thailandeza cea mărunţică, patroana motelului „Ieftin – Cel mai bun preţ – Confort”, îi bătu la uşă şi, cu braţele încrucişate, o aşteptă să-şi strângă lucrurile, să se încalţe, să îmbrace jacheta şi să plece.

La amiază merse în urma paradei domoale de indigeni până în piaţă şi primi un sandvici învelit în celofan şi o cutie de suc. La şase seara îi urmă până la biserica metodistă, unde se împărţea lapte fermentat, pe care şi-l amintea de la grădiniţă, şi cartofi copţi cu *chilii.*

Se luă după un grup care pleca din dreptul adăpostului pentru oamenii străzii, mereu plin până la refuz după un minut de la deschidere, la ora cinci. Trecură pe lângă vechiul depou, traversară un parc

tăiat de garduri de sârmă şi plin de movile de pământ. Ajunseră pe pista pentru biciclişti, unde altădată ea şi fostul iubit se plimbau ore în şir şi se uitau la aligatorii cu spinări lucioase de pe marginile dolinelor înecate de apă. Întunericul domnea în pădurea drapată cu muşchi spaniol şi plante căţărătoare care, văzute cu coada ochiului, păreau şerpi. O senzaţie nouă, o fricã ascuţită, i se înălţă în piept şi încercă să şi-o înăbuşe. Cei dinaintea ei de pe pista bicicliştilor dispăruseră în adâncul pădurii.

Simţi înainte să vadă: miros de urină şi fecale, fum, bere vărsată pe jos şi fiertură de cereale. Auzi vocile şi ajunse într-un luminiş. Corturi se întindeau în umbră, abia ghicite, focuri de tabără ardeau ici şi colo.

Un bărbat strigă: Pe mine mă cauţi, păpuşă? Izbucniră râsete şi desluşi o umbră desprinzându-se de lângă focul cel mai apropiat şi alunecând spre ea.

Auzi o voce caldă de femeie în spatele ei: Ah, aici erai! şi se simţi împinsă pe lângă bărbatul care tocmai se apropiase şi pe lângă şapte, opt focuri de tabără.

Se opriră. Stai, îi spuse femeia aprinzând cu bricheta un ziar şi, cu acesta, nişte vreascuri. Focul dezvălui o femeie trupeşă, cu faţa ca aluatul necopt şi păr roşcat spre roz. Am adus apă, copii, puteţi ieşi, zise ea.

Zgomot de fermoar deschizându-se, patru trupuşoare ieşind din cort. La început, imposibil de distins unele de altele, patru făpturi slăbănoage cu păr blond lung.

Se întoarse spre ea: N-ai făcut un lucru deştept, să vii aici singură.

N-aveam unde să mă duc, răspunse ea şi propria-i voce îi zgârie auzul.

N-ai familie? O domnişoară curată ca tine?

Nu.

Ai de mâncare? întrebă femeia. Dădu din cap că da şi scoase din rucsac ultimele provizii: o bucată de pâine albă, un borcan de unt de arahide, o cutie de brânză, câteva conserve de sardine şi trei pungi de ramen semipreparat.

Unt de arahide! strigă unul dintre copii şi îi smulse borcanul. Femeia îi zâmbi pentru prima oară: împărţi mâncarea şi noi împărţim cortul cu tine, îi spuse.

Mulţumesc, răspunse ea. Când se aşezară să mănânce, una dintre fetiţe se apropie de ea şi îi puse mâna pe laba piciorului. În copilărie, fusese la fel de flămândă după atingere. Inspiră mirosul de fum din părul blond al copilei şi cel al pielii, care amintea de cuişoare.

Pe femeia cea corpolentă o chema Jane şi băură

împreună nişte cacao mai mult apă chioară după ce se culcară copiii. Jane îi povesti că o părăsise bărbatul, că îşi pierduse casa şi fusese dată afară de la serviciu din cauza temperamentului. Scoase un oftat. Mereu aceeaşi poveste, cugetă ea.

Auzea tabăra adunându-se, mirosul de marijuana acoperea putoarea. Un bărbat urla, apoi brusc tăcu. Casa era foarte drăguţă, continuă Jane, abătută. Avea piscină şi toate alea. Bărbatu-meu mereu zicea că-n Florida, fără piscină, copilăria e degeaba. Pufni şi făcu un gest spre copii: acuma suntem în tabără.

De când sunteţi aici? vru ea să ştie.

Nu era chiar cea mai potrivită întrebare şi Jane se încruntă: E temporar, zise ea şi se ridică să meargă să-şi spele cana. O să ne întoarcem.

Însă, în timp ce se spăla pe dinţi, observă că Jane o priveşte atentă. Pastă de dinţi, remarcă ea. Copiii au cam rămas fără. Crezi că poţi să ne dai un pic, mâine? îi răspunse că desigur, iar Jane zâmbi din nou şi, când intrară în cort, strecurându-se de o parte şi de alta a celor patru copii dormind în poziţii lejere, cele două erau din nou prietene.

În lumina strălucitoare a dimineţii, învăluită de brumă,

tabăra avea un aer inocent, ca dintr-un vis. Aprinse focul, găsi apa potabilă şi puse la fiert fulgi de ovăz pentru copii. Ieşiră din cort unul câte unul. Cel mai mare sigur nu avea mai mult de cinci ani, niciunul nu era la vârsta la care se merge la şcoală. Din celelalte corturi, vocile altor femei se ridicară, vocile altor copii le răspundeau. Un băieţel trecu în fugă, spuse un „salut” timid şi se întoarse cu toată viteza la mama lui.

Înţelese că se afla în partea rezervată familiilor, că siguranţa le era asigurată de numărul mare, de reguli şi de o luptă tacită împotriva pericolelor care ameninţau la câţiva metri mai încolo.

Jane scoase capul din cort, zâmbi şi ieşi, echipată într-o uniformă de restaurant fastfood.

Ai tu grijă de copii azi? o întrebă. Fata care stătea cu ei a primit un loc în adăpost acum câteva zile şi n-as vrea să-i duc iar la bibliotecă.

Eu ştiu să citesc, spuse fata mai mare. Şi eu, se auzi a doua în ordinea vârstei. Aşa şi aşa, a corectat-o prima cu blândeţe.

Se uită la cei mici şi simţi un gol în stomac. Oh, făcu ea.

Jane deveni din nou rece. Ascultă. Dacă nu muncesc, nu plecăm de-aici în veci. Dacă nu-i las cu tine, trebuie să-i duc la bibliotecă şi riscăm să se prindă ăia de la

serviciile sociale. N-avem de ales.

Bine, răspunse ea. O să am grijă de ei, normal. Jane îi mulţumi, dar îi aruncă o privire plină de amărăciune în timp ce îi descâlcea celei mai mici părul cu un pieptene ud.

Serile, Jane se întorcea puţind a grăsime, cu pungi cu hamburgeri şi cartofi prăjiţi rămaşi nevânduţi. Îşi spăla picioarele în apă caldă, gemând, iar după ce adormeau cei mici, vorbea plină de ciudă despre şeful ei. Un mucos pervers, zise ea odată. M-a mamelit în depozit.

Tânăra dădea din cap că înţelege, asculta, fără să spună mai nimic în schimb. Dar Jane părea să găsească o consolare în prezenţa ei tăcută, o trata ca pe o verişoară întârziată mintal, sărăcuţă cu duhul, dar de folos.

Într-o după-amiază, ieşea de la bibliotecă împreună cu copiii, când o văzură peste drum pe Jane, aşezată pe o bancă.

Of-of, făcu fata cea mare. Mezina îşi ascunse căpşorul în spatele fratelui ei.

Staţi aici, le spuse şi îi lăsă lângă zidul bibliotecii.

Concediată, zise Jane, cu privirea în pământ. M-am enervat. *Ţi- am zis* eu.

Nu-i grav, îi răspunse ea, deşi simţea că îi alunecă

pământul de sub picioare. O să găseşti alt serviciu.

Jane ridică privirea şi spuse pe un ton aspru; Ba este. Este foarte grav, în pizda mă-sii. Am dat alaltăieri toţi banii pentru un loc în cămin şi aşteptam vinerea, să dau şi restul de bani.

Oftă, trecându-şi mâna peste faţă: întoarceţi-vă la cort. O să vin şi eu când o să vin.

La cină, pregăti supă de roşii şi sandviciuri cu brânză. Le spuse poveşti din O *mie şi una de nopţi* şi tot aşteptând-o pe mama lor, copiii adormiră. Zăbovi în faţa focului până rămase fără lemne, în timp ce siluetele din umbră deveneau tot mai ameninţătoare. Intră în cort şi trase fermoarul, încălzindu-se de la respiraţia copiilor.

Dimineaţa, locul lui Jane era încă gol. Îi duse pe copii la cimitir, aflat la jumătatea drumului dintre tabără şi oraş. Era locul lor preferat: liniştit, curat, drăguţ, cu stejari bătrâni şi rânduri de flori de plastic pe care le adunau în braţe şi le redistribuiau la mormintele de care nu se mai îngrijea nimeni.

La sfârşitul zilei merse cu ei la poliţie şi le dădu câte un păhărel de ceai exagerat de dulce şi câte o gogoaşă cu pudră de zahăr pe care le găsise în sala de

aşteptare.

Când întrebă de Jane, poliţista abia catadicsi să ridice ochii din monitor. Îşi supse buza, tastă numele lui Jane şi spuse: Hm. Arestată ieri, pe la şapte. Prostituţie.

Nu, zise ea. Copiii erau la o distanţă de la care nu puteau să audă. Imposibil.

Poliţista îi aruncă o privire rapidă şi se văzu în ochii ei: murdară, slăbănoagă, împuţită, arsă de soare, în mod clar una fără adăpost. Se strâmbă. Şi totuşi, asta s-a întâmplat, încheie ea discuţia şi se întoarse la treburile ei.

Tânăra invocă umbra asistentei universitare care fusese pe vremuri şi zise pe un ton ferm: Doamnă poliţist, vă rog să mă ascultaţi. Trebuie să contactaţi serviciul pentru protecţia copilului. Acolo sunt copiii lui Jane şi eu nu mă pot ocupa de ei în acest moment.

Rămase aşezată lângă copii până când o femeie într-un taior negru şi cu un aer obosit intră în grabă şi se opri să schimbe o vorbă cu poliţista de la birou. Angajata de la protecţia copilului le spuse celor mici un „salut” plin de veselie, iar ei ridicară ochii din revistă şi o priviră circumspecţi pe femeia care îşi trase uşor pantalonii ca să se poată aşeza pe vine în faţa lor.

Se ridică în picioare, cu genunchii tremurând, şi se îndreptă spre ieşire.

O izbi lumina puternică de afară. Capul îi vâjâia. Nu mâncase nimic de dimineaţă. Se întoarse la cort şi dormi până la asfinţit. Înainte ca tabăra să se trezească la viată îşi adună lucrurile şi porni spre oraş, lăsând cortul lui Jane în picioare, cu lucrurile copiilor puse în ordine în grămezi separate şi cu propriul sac de dormit lăsat în mijloc, în chip de scuză pentru laşitatea ei.

Se gândi la maică-sa, încercă să-şi imagineze cum se împăca cu dispariţia ei. Probabil că poliţia descoperise deja maşina abandonată şi o identificaseră de proprietară. Probabil că o sunaseră. Mama ei se gândise cu siguranţă la crimă sau răpire şi aproape sigur se întreba de ce merită un astfel de comportament ingrat din partea fiicei sale. Poate că spaima o smulsese, în sfârşit, din letargie, îşi spunea tânăra, nu fără un pic de răutate. Poate că în acel moment, răscolea statul în căutarea ei.

Timp de două nopţi dormi sub o prelată printre bambuşii din vechiul ei cartier. Nopţile erau mai calde în mai, dar încă tremura. Odată, se trezi în faţa ochilor

verzi, strălucitori ai unei pisici care o privea ţintă, dar când o strigă pe nume, felina se făcu nevăzută.

Merse până în campus, amintindu-şi că e weekendul din preajma absolvirii şi ca atare mulţi studenţi pleacă. Se gândi că poate să facă rost de nişte mâncare, de un alt sac de dormit. Pe vremea când era studentă, văzuse băieţii din nu ştiu care asociaţie deschizând ferestrele de la etajul patru şi aruncându-şi – computerele perfect funcţionale. Ea însăşi îşi golise minifrigiderul şi aruncase totul la gunoi: iaurturi, mere, pizza congelată. Acum se simţea ca un şobolan strecurându-se prin campus, dintr-un loc întunecat în altul. Dacă ar fi dat nas în nas cu vreo cunoştinţă. Dacă ar fi mirosit-o careva. Într-o curte, văzu un cort şi în lumina amurgului observă că cineva organiza un bufet. Aşteptă ca membrii personalului să ia o pauză în spatele furgonetei şi îşi puse pe o farfurie ouă fierbinţi, cartofi şi cârnaţi. Când ridică ochii, îl surprinse pe unul dintre angajaţi cu o cutie de pahare în braţe privind-o. Îi zâmbi, iar bărbatul îi făcu semn să plece, posac.

În fata căminului studenţilor din ultimul an zări un camion de culoare metalică în care erau cărate saltele, aparate de făcut cafea, scaune. Un scaun de birou se ivi

peste marginea unei pubele, dar tânărul care ar fi trebuit să-l prindă înhăţase deja o cutie de cabluri electrice şi se făcuse nevăzut. Braţele care ţineau scaunul începură să obosească. Fără să stea pe gânduri, tânăra se apropie de pubelă şi prinse scaunul în mâini. Bărbatul care îl ţinea îşi iţi capul dinăuntru şi îi zâmbi. Avea părul negru prins în coadă şi riduri în colţurile ochilor. Ne dai o mână de ajutor? o întrebă.

Se surprinse că răspunde: Da, sigur.

Îi făcu cu ochiul şi îi întinse un covor făcut sul.

Cără cutii cu cărţi, o tăblie de pat, o măsuţă. La un moment dat, motorul se puse în funcţiune şi cineva zise pe un ton jos: Să mergem. Fugi spre camion împreună cu ceilalţi şi sări înăuntru. O maşină a paznicilor sosi exact când uşile camionului se închideau şi porniră. Înăuntru era beznă şi motorul gemea din rărunchi. Simţea că se sufocă, atât era de înghesuit. Cineva îi atinse braţul, i-l pipăi până în dreptul mâinii şi îi puse în palmă un obiect învelit în hârtie. Era o ciocolată.

În cele din urmă, camionul se opri. Se auzi un clinchet şi uşile se deschiseră, lăsând să pătrundă o lumină orbitoare. Se aflau în dreptul unei întinderi de iarbă. Îşi puse rucsacul în spate şi sări pe aleea nisipoasă.

O tânără murdară pe faţă şi cu o coadă împletită lungă se întoarse spre ea şi îi spuse: La ora asta e micul-dejun.

O urmă pe o alee nepietruită până ajunseră lângă o clădire întinsă şi într-o stare deplorabilă. Ce e aici? vru să ştie. Fata îi răspunse: E Casa din Prerie. E pentru oameni fără adăpost. Tu aşa faci de obicei, te duci cu oricine fără să ştii unde mergi?

În ultima vreme, da. Fata o cercetă cu atenţie şi spuse: Hm. Nu arăţi grozav, iubita. O conduse la un pat, în care se trânti şi rămase aşa, deşi aşternutul mirosea puternic a trup străin, şi nu avu suficientă energie să-şi scoată cizmele.

Dormi toată ziua, noaptea, următoarea zi şi se trezi cu capul durând-o de foame. Se strecură pe lângă trupurile întinse pe paturile înguste şi saltele şi ajunse în bucătărie. Frigiderul plin ochi era respingător, duhnind a usturoi putrezit, dar găsi o caserolă de tocană care încă nu se răcise, înţepenită printre merele încreţite.

Luna se înălţase deasupra preriei şi desena umbre pe boschete. Un animal mic îşi făcu apariţia la marginea câmpului, înăuntru îi auzea pe ceilalţi respirând şi foindu-se în somn. Era cu toate simţurile în alertă, mai

mult ca oricând în ultimii ani. Aprinse lumina de deasupra aragazului şi constată cu silă că este plin de resturi şi pute a grăsime, îşi spuse că trebuie să se apuce de treabă. Sub chiuvetă găsi produse de curăţat, nişte mănuşi de cauciuc vechi şi desperecheate şi un burete de sârmă. Începu să frece, centimetru cu centimetru, făcând cât mai puţin zgomot posibil. Evită ferestrele, simţind că dacă se va uita într-acolo, va vedea cohortele de spirite flămânde ale lui Eugene venind dinspre prerie, acei *crackers* cu bicele lor, conchistadorii călare pe ponei, urmăriţi de malarie. Sau copiii lui Jane, cu feţişoarele lor lipite de geam.

Până dimineaţă, aragazul strălucea, frigiderul era şi el curat, mâncarea stricată – aruncată, vesela din chiuvetă – spălată, iar chiuveta de inox îşi recăpătase culoarea din fabricaţie. Făcuse ordine în dulapuri, le curăţase de rahat de şoareci şi de gândaci morti.

Îşi simtea corpul amortit din cauza oboselii, dar gândurile îi erau cât se poate de limpezi. Când se întoarse, îl văzu pe bărbatul din pubelă la masă, uitându-se la ea. Uau, de o mie de ori, zise el. Nu tin minte când am văzut bucătăria să strălucească aşa.

Mai e mult de făcut, răspunse ea, iar el îi spuse; Stai jos un pic, să vorbim.

Şi îi explică regulile: fără cafteală, fără droguri,

dormi unde apuci. Lumea vine şi pleacă şi nimeni nu ştie pe toată lumea, aşa că dacă are chestii de valoare, ar fi bine să aibă grijă de ele.

N-am nimic, declară ea. Cu atât mai bine, spuse el. Fiecare punea osul la treabă, fie în casă, fie în hambar, unde creaseră o mică afacere prin care vindeau online obiectele recuperate, ceea ce le asigura banii pentru apă, lumină şi ceva mâncare în plus fată de cea pe care o găseau. Încercau pe cât posibil să trăiască fără bani şi se descurcau frumuşel.

Se opri şi zâmbi.

Asta e tot? vru ea să ştie. Chiar şi în tabără existau reguli mai putin implicite.

Da. E raiul pe pământ.

Tânăra se gândi o clipă şi completă: Sau iadul.

Nicio diferentă, zise el şi îi turnă cafea.

Petrecerea se dezvoltă în mod natural, aşa cum se întâmpla cu orice lucru la Casa din Prerie. Apăruseră unii care se îmbăiau complet goi, fulguraţii albe în doline, şi un butoi încercuit de o ghirlandă de luminiţe de Crăciun fusese urcat într-un stejar. Întoarse privirea de la focul de tabără lângă care stătea, cu siluetele care dansau încă întipărite pe retină.

Dincolo se întindea preria, liniştită, impasibilă, întâlnind cerul într-o egală obscuritate. Se surprinse

scufundându-se în ea, cu fiecare pas simţindu-se mai uşurată de vocile bete, de fluturaşi! de hârtie aprinşi înălţându-se din foc, de muşcătura vâlvătăii. După primul boschet, negura îşi genera propria lumină şi începu să distingă textura solului. Avansa în tăcere pe deasupra craterelor de nisip, printre palmierii pitici care îi zgâriau gleznele, stranii ochiuri de mlaştină din loc în loc. Mici creaturi fugeau din calea ei şi se simţi cuprinsă de afecţiune pentru ele, pentru micimea şi frica lor.

După zece minute, zgomotele făcute de om nu se mai desluşeau, înlocuite de zumzetul perseverent al insectelor. Era scăldată în sudoare. Se opri, simţind mâncărimea. Rămase nemişcată, fără să scoată un sunet, până când mişcările furişate ale preriei reîncepură. Lumea care, din faţa focului liniştitor, părea o tăbliţă goală forfotea de viaţă.

Simţi mirosul de putreziciune al şanţului de scurgere pe care nişte idioţi bine intenţionaţi îl săpaseră în timpul Marii Crize. Pământul primise şi îşi însuşise urmele mâinilor acestora, ca şi cum ar fi fost ale lui. Se gândi la şerpii care dormeau încolăciţi în vizuinile lor şi aligatorii ieşiţi la suprafaţă ca s-o adulmece în întuneric, strecurându-se pe uscat, apropiindu-se

nevăzuţi. Se gândi că e doar o vieţuitoare pierdută printre altele, că natura ei umană nu e cu nimic specială. Simţi ceva târându-i-se pe gât.

Nu se mai putea mişca. Sudoarea îi îngheţă pe piele şi începu să tremure. Nu găsi nicio mângâiere în cerul presărat nedesluşit cu stele, o pânză mai vastă decât şi-ar fi putut ea imagina. Nu era nimeni în jur, nimeni care s-o aducă înapoi la semenii ei care ar fi putut s-o consoleze.

Îşi aminti de acea noapte petrecută în prerie în timpul lungului şi epuizantului travaliu în urma căruia o născuse pe fiica ei, ani mai târziu, după înmormântarea mamei sale pe o colină albită de zăpada topită. O injecţie în coloană îi luase durerea şi simţea cum pluteşte deasupra ei înseşi, ocrotită, în bipul aparatelor.

Curând însă se petrecu ceva groaznic. Neliniştea se întipări pe chipurile infirmierelor, lumea fu cuprinsă de nebunie. O aduseră într-o sală unde era rece. Era în preajma Crăciunului şi o crăciuniţă într-un ghiveci din colţ o făcu să se gândească la pământul care o înconjura, la toată viaţa care forfotea în el. Trupul îi tremura cu atâta forţă, încât zgâlţâia tabla de aluminiu pe care era întinsă. Simţi o presiune insuportabilă când

doctorul împinse bisturiul înăuntru. Vechea spaimă se întoarse, întunericul, senzaţia de a fi pierdută, rănile de colţi pe glezne care erau de fapt de la frunzele palmierilor pitici, răsuflarea unui duh rău în ceafă. În acel moment, văzuse lumina focului de tabără şi se întorsese împleticindu-se la el. Cât de fragile sunt legăturile care ne unesc. O strălucire în beznă. Pandantivul legănându-se la gâtul unei infirmiere. Trupurile aplecate asupra ei, presiunea care o împiedica să respire, eliberarea.

POVESTI CU ŞERPI

Draga mea, când i-a dus pe Adam şi Eva în ispită, Satana a avut un motiv foarte bun să nu se transforme într-o moluscă.

Asta mi-a spus soţul meu odată.

Chestia asta mi se pare acum pe cât de ridicolă, pe atât de periculoasă, ca şarpele de un metru pe care băiatul meu cel mic era cât pe ce să calce ieri, pe stradă, crezând că e un băţ.

În Florida, numai ce ieşi afară, şi dai peste un şarpe care te pândeşte: în paie, în tufiş, aşteptându-te pe gazon să ieşi din piscină ca să se înece în ea, cu privirile ţintă la gleznele tale drăgălaşe şi întrebându-se cum ar fi să-şi înfigă colţii în ele.

Începând din toamnă, în timp ce în lume se întâmplau lucruri îngrozitoare, peste tot în jurul nostru se destrămau căsnicii, fie pentru că cei doi se îndepărtau încet unul de celălalt, fie dintr- odată, într-o deflagraţie. În seara în care bărbatul meu mi-a explicat păcatul originar, ne întorceam băuţi bine de la o petrecere de Anul Nou. Gazda, Omar Varones, făcuse focul cu

canapeaua pe care îl înşelase nevastă-sa, o canapea în stil MCM24, pe care ar fi putut s-o revândă cu mii de dolari, dar la fel de adevărat e că flăcările s-au dovedit a fi de un verde delicat, uluitor.

Mă simt ca o trădătoare faţă de genul meu zicând asta, dar e o senzaţie fantastică să te plimbi alături de un tip atât de bine făcut, că nimeni nu s-ar pune cu el, să te întorci în pat la vremea când toată lumea doarme, mai puţin broscuţele de copaci şi păcătoşii. Mi-e dor de plimbările târzii, de alergatul din zori. Deşi cartierul în care locuiesc e un loc minunat, la câteva străzi distanţă au avut loc trei violuri în decurs de trei luni. În nopţile în care nu pot să dorm, când nervii mă propulsează de la patul unuia dintre băieţi la celălalt, după aceea înapoi în al meu şi apoi pe canapea, simt în vene acest nou venin care îşi face loc în lume, un venin care acţionează doar asupra oamenilor, prefăcând ceea ce până atunci nu erau decât nişte gânduri rele în acţiuni şi mai rele.

Pentru mine, venetică în acest loc, fiică a Nordului cu sentimente ambivalenţe, e uimitor să constat că băieţii mei crescuţi în Florida consideră şerpii nişte chestii

total obişnuite. Când a scos din rădăcini un piersic victimă a schimbărilor climatice, bărbatu-meu mi-a adus în casă o cazma plină de pui de şarpe coral, veninoşi, lucind în lumină. Ce mişto! au comentat băieţii, dar în noaptea aceea m-am trezit în plin coşmar, lovind cearşafurile în jur, convinsă că presiunea lor lejeră pe pielea mea era din cauza şerpilor care se dăduseră jos de pe cazma şi cântaseră căldura corpului meu.

În alte nopţi revin vechile mele vise cu malaria: tavanul devine un pântec palid, fremătător, care se mişcă la atingerea mâinii mele. Cad pe mine solzi ca nişte bucăţi de hârtie de mătase, întreaga noapte.

Pur şi simplu, nu pot să scap de ei, de şerpi. Chiar şi cel mic, care e la grădiniţă, a fost obsedat într-un mod bizar de ei tot anul. Fiecare temă pe care şi-o alege pentru acasă se învârte în jurul reptilelor.

Tema „Animalul de companie”: *leu crecă kobra vafi un animal rău deoarce măva muşca,* şi un desen cu el mâncat de o cobră.

Tema la poezie: *Şerpi mâncă şorcei ei se tărâieşte târâieşte târăieşte şi sare din copaci şi şşşşşşşşş,* şi un desen cu un şarpe sărind dintr-un copac spre el, care

urlă. Sau cel puţin aşa pare: fiul meu e în perioada minimalistă, arta lui e compusă din beţe tremurătoare şi cercuri.

Când sunt atâtea creaturi minunate pe planeta asta, tu continui să scrii despre şerpi, de ce? îl întreb.

Pen că îmi plac şi ei mă plac pe mine, îmi răspunde.

În timp ce ne întorceam acasă, în dimineaţa noului an, după ce

asistaserăm la arderea canapelei, i-am spus soţului meu cât de tare detest cuvântul *cuckold*[25], că se referă la ceva care scoate femeia în afara adulterului şi se transformă într-o trântă între sot şi amant. O luptă de cocoşi giganţi, dacă vrei. Luptă de cocoşi giganţi! a exclamat bărbatu-meu râzând, pentru că asta i s-ar părea caraghios în orice situaţie. Soţul meu e aproape în întregime un om bun, şi spun asta fiind sigură că îngerii noştri cei mai buni sunt egalaţi doar de cei mai răi demoni interiori şi că înăuntrul fiecăruia dintre noi se dă o bătălie perpetuă: o luptă de cocoşi giganţi. În el locuieşte o armată de îngeri şi, cu toate astea, şi el se luptă cu anumite dorinţe. De exemplu, nevasta lui Omar, Olivia, e genul de blondă care se îmbracă tot timpul ca la sală, iar bărbatu- meu se învârtea mereu în

jurul ei la petreceri, glumeau şi pufneau în râs în paharele lor, mai mult timp decât e corect din partea unora care arată bine şi sunt căsătoriţi cu alţii. Uneori, când îi surprindeam privirea, îmi făcea cu ochiul, cu un aer vinovat, dar nu se oprea din râs. De la divorţ încoace, după câteva întâlniri stânjenitoare, o văd pe Olivia conducând prin cartier în timp ce- mi plimb câinele şi în una din două dăţi mă fac că n-o recunosc. Mă uit în jos şi mormăi ceva spre câine, care mă înţelege perfect.

Într-o zi în februarie, m-am trezit deprimată rău de tot. La mediu fusese numit unul care tot ce voia era să omoare natura ca pe un gândac de bucătărie. M-am gândit la lumea pe care o vor moşteni copiii mei, la norii de fluturi monarh pe care nu-i vor vedea niciodată, la zgomotul făcut de peştişorii care mestecă reciful de coral şi pe care nu-l vor auzi niciodată.

Am rămas o vreme pe malul iazului cu raţe, iar câinele a înţeles că trebuie să stea cuminte şi răbdător. Lebedele erau pe insuliţa lor împreună cu gâştele, iar un bâtlan măsura cu picioarele apa joasă. L-am privit cum rămâne imobil ca o statuie, apoi îşi scufundă rapid capul şi înhaţă ceva. Când şi l-a ridicat, în plisc ţinea un

şarpe de apă lung şi subţire. L-am privit, încremeniţi, cum izbeşte reptila cu capul de sol de trei ori, până o rupe în două bucăţi din care ţâşneşte sângele. După care a înghiţit o jumătate, încă vie: am văzut-o cum coboară zvârcolindu-se în gâtul lung şi elegant.

Asta mi-a amintit de *Iliada:* „Oastea din stânga tăind, se ivise- nainte un vultur/ Sus zburător, care-n gheare purta sângerat un balaur;/ El se zbătea încă viu şi tot se smuncea între gheare,/ Până ce şarpele capul sucind înapoi înspre pieptul/ Pajurei o mursecă la grumaz. De durere pătrunsă,/ Ea de la sine-l zvârli, de căzu pe la mijlocul oastei;/ Pasărea dusă de vânt după-aceea cu ţipete zboară.” [26]

O prevestire, cât se poate de clară.

Grecii nu ţinuseră seama de ea şi au avut de suferit.

Stai un pic. Ştii bine că morala poveştii cu Adam şi Eva este că femeii i se pun în cârcă toate păcatele omenirii, îi spuneam lui bărbatu-meu în acea seară când ne întorceam acasă pe întuneric. Am trecut pe roşu, dar oricum nu era nicio maşină şi nimeni să vadă micul nostru păcat.

Încă o şmecherie a şarpelui, a încuviinţat el, trist.

În ziua în care am descoperit-o pe fată, măcălendrii erau în plină migraţie şi tufele de liliac indian erau roşii ca focul.

Norii îşi odihneau pântecele pe clădiri. Am ieşit pentru un jogging scurt, ştiam că vine ploaia şi sunt convinsă de mult că o să mor lovită de un fulger. Mi-a intrat în cap încă de când, într-o zi, după ce traversasem în fugă parcarea grădiniţei Montessori unde era înscris băiatul cel mare, eram pe scările de lemn din fata porţii şi m-am întors şi am văzut un fulger izbind şi făcând să freamăte asfaltul negru ud în locul în care fusesem doar o clipă mai devreme.

M-am întors când s-a pornit aversa, atât de puternică încât umbrele şirurilor de copaci de o parte şi de alta păreau să fiarbă. În spatele cartierului cu *bed-and-breakfas*[27], era o scurtătură, o alee invadată de tufişuri de trandafiri care îţi agăţau hainele. Am văzut-o pe fată abia în ultima clipă. A trebuit să sar peste picioarele ei, căzând pe zgură şi zdrelindu-mi umărul şi soldul. Mam răsucit
pe o parte şi m-am târât până la ea. Mă privea cu un aer sumbru şi picioarele i-au tresărit. Asta însemna că e vie.

Tricoul îi era sfâşiat. Mâinile îi sângerau, jumătate

din faţă începuse să i se umfle. Acel loc rece care a existat dintotdeauna înăuntrul meu, pe care l-am dus cu mine pe atâtea străzi întunecate şi din atâtea oraşe, acea parte din mine a ştiut.

Aşteaptă-mă aici, i-am zis, gândindu-mă că mă duc în cartier şi chem poliţia, o ambulanţă, dar fata a spus: Nu, iar în vocea ei răguşită am desluşit o groază teribilă, care m-a făcut să mă uit în jur şi să văd că aleea era atât de sufocată de verdeaţă, cu plantele ei căţărătoare uriaşe întinzându-se în toate direcţiile, încât am înţeles că oricine se putea ascunde acolo cu uşurinţă. Atunci, vino cu mine, o să chem poliţia, am reluat, şi mi-a răspuns brutal: Nu vreau poliţie, în morţii mă-sii. Nici ambulanţă.

Bine, am zis şi mi-am simţit creierul golit. Am adăugat: Te duc la mine acasă. Stau la câteva străzi distanţă. A închis ochii. Am luat-o ca pe o acceptare şi am ajutat-o să se ridice. Ploaia îi spăla sângele de pe coapse.

Am ieşit pe şosea, unde apa ne-a ajuns rapid la glezne. Şoferii trăseseră pe dreapta, fiindcă nu mai vedeau nimic în faţă. Fata era uşoară. Profilul dinspre mine îi era frumos, cu gene lungi, buze pline şi o piele perfectă, în nas avea un piercing oribil. Am ajutat- o să

intre în casă şi am căutat în grabă nişte prosoape cu care am învelit-o şi i-am uscat părul cât am putut de blând. N-a vrut să-i fac ceai. N-a vrut să chem ajutor. Nici să-i pregătesc de mâncare. M-a repezit: Lasă-mă în pula mea în pace!

Am lăsat-o. A rămas în bucătărie, iar eu m-am aşezat lângă ea. Când n-a mai tremurat, am întrebat-o dacă pot s-o duc la spital şi abia am auzit-o când a răspuns: Nu. Acasă.

Am pus un prosop pe scaunul pasagerului şi am pornit-o pe străduţele pustii, încă ude, străjuite de stejari şi palmieri picurând. Am ajuns în cartierul situat între La Pasadita Grille şi biserica spaniolă şi a zis. La stânga. La dreapta. La stânga. Aici.

În oraşul ăsta, după furtună, lumina pare să ţâşnească din pământ, ca şi cum solul ar iradia, iar frumuseţea neaşteptată a zidurilor şi a muşchiului spaniol te loveşte direct în inimă ca un pumn.

Am aruncat o privire la căbănuţa vopsită în verde, în mijlocul unei curţi cu ierburi sălbatice şi portocali lăsaţi în voia sorţii, cu fructele putrezite pline de viespi, totul scăldat de soare şi scânteind ca nişte obiecte sacre. Când am văzut geamurile sparte şi sacul negru din care gunoiul se răspândise pe verandă, am simţit

un ghem în stomac. Te rog, lasă-mă să te ajut, am zis. Mi-a răspuns: Să nu cumva să spui la careva ceva. A coborât din maşină, trântind portiera, a pornit târâindu-şi picioarele pe alee şi a intrat în cele din urmă în cabană.

Ai mei se întorseseră deja, iar bărbatu- meu le pregătea băieţilor cina. E mult sânge aici, a zis cel mare arătând spre mormanul de prosoape de pe scaun. Soţul meu mi-a aruncat o privire îngrijorată. Le-am strâns şi am plecat cu ele la comisariat, unde am descris-o pe fată, între şaisprezece şi douăzeci de ani, fără îndoială din America Latină, dar n-au mişcat un deget, până când un inspector, cedând la insistenţele mele de femeie albă, m-a luat cu maşina şi am mers împreună la cabană.

Se întunecase deja când am ajuns acolo. Bărbatul şi-a aprins lanterna şi cercul ei luminos se micşora pe măsură ce se apropia de uşă. A bătut de câteva ori. A încercat clanţa şi a intrat. Când sa întors la maşină, mi-a zis: Se pare că te-a pus s-o aduci într-un loc abandonat. Mai târziu, când am ajuns în dreptul maşinii mele, mi-a pus o mână pe umăr şi a spus: Oameni ca ăştia... Sunt ca nişte copii, n-au niciun fel de... I-am aruncat o privire ucigătoare şi a tăcut. Pe urmă, văzând

că nu mă opresc din plâns, a reluat nervos: Ascultă, probabil că avea probleme cu Imigrările, nu ştiu. Dar nu puteţi să ajutaţi oamenii dacă nu vor să fie ajutaţi.

În dimineaţa noului an, când eu şi bărbatu-meu am ajuns acasă, cerul prinsese un pic de lumină cenuşie într-un colţ. Am intrat. Copiii fuseseră duşi la bunici, dar noi eram prea obosiţi şi căsătoriţi de prea mult timp ca să profităm de ocazie. Ne-am culcat fără să ne spălăm pe dinţi. Am făcut pipi fără ca măcar să aprind lumina, gândindu-mă la singura dată când m-am dus să beau ceva împreună cu Olivia după divorţul ei şi mi-a spus că a ştiut că mariajul ei se va încheia în momentul în care a dat peste un şarpe în vasul de toaletă. Mă cunosc destul de bine ca să ştiu că, şi dacă aş bănui ceva, nu aş verifica în ruptul capului.

Mi-am dat jos hainele şi am făcut un duş. Sub jetul de apă fierbinte, mi-am amintit de un tip simpatic cu care fusesem împreună o vară întreagă în Boston, înainte să-l întâlnesc pe soţul meu. Bărbat chipeş, plângea la filme, juca *frisbee* la profesionişti, era socialist şi toată lumea era de acord că e un tip de treabă. Într- o noapte, după ce se închiseseră toate barurile, ne întorceam acasă beţi şi mie mi s-a părut amuzant să strig. Ajutor! Ajutor! Nu-l cunosc pe individul ăsta! Dar el a fost atât de furios, că a luat-o înainte şi, când am ajuns acasă la el, era deja în pat. Puţeam a transpiraţie, bere şi fum de ţigară, aşa că am făcut un duş, ca şi

acum. Pe la jumate, am auzit perdeaua dată în lături şi am apucat să spun doar: Stai un pic, că a şi intrat în mine, m-a lipit cu obrazul de faianţă, am simţit usturimea de la săpunul care îmi intrase în ochi şi am numărat până la cinci până a terminat. A ieşit. M-am spălat fără grabă, până când apa s-a răcit de tot. Când am ajuns în cameră, sforăia. Am rămas o vreme aşa, goală, dârdâind, atât de obosită, încât mi-era imposibil să leg nişte gânduri, după care mam dus până la comodă, am tras un sertar, am scos un tricou mirosind a el, m-am întors, strecurându-mă sub plapumă, să mă încălzesc, să fiu capabilă să gândesc din nou, să mă hotărăsc să mă duc la mine acasă. Am adormit. A doua zi dimineaţă, când ne-am trezit, cele petrecute noaptea trecută păreau departe. N-am vorbit niciodată despre asta. N-am spus nimănui, nici măcar soţului meu. Tipul respectiv m-a părăsit după câteva săptămâni.

Când am ieşit din duş, păsările cântau în magnolia din faţa ferestrei şi bărbatu-meu sforăia. Mi-am pus capul ud pe pieptul lui, sa trezit, dar cum e un om bun, m-a strâns în braţe şi m-a mângâiat pe ceafă. Ţineam ochii închişi şi aproape că adormisem când l-am întrebat: Tu ce zici, mai există oameni buni pe lumea asta?

Oh, da, a răspuns. Miliarde. Problema e că ăia răi fac prea mult zgomot.

Sper că ai dreptate, am spus eu, apoi am adormit. M-am trezit însă în scurt timp, am verificat toate ferestrele şi uşile dacă sunt bine închise, am lăsat capacele peste vasele de toaletă, pentru că, deşi eram goală şi se lăsase frigul, în această lume a noastră nu poţi fi sigur de nimic.

YPORT

Mama vrea să-şi ia cei doi băieţi în Franţa, în august.

Toată primăvara a avut ca un fel de palpitaţii, care o apucau pe neaşteptate. De unde vin, nu ştie, dar s-a săturat să o tot ia cu leşin, ba pe culoarul cu produse de curăţat de la magazin, ba pe bicicleta eliptică sau pe vreo stradă neluminată pe unde îşi plimbă spaimele ore în şir, noaptea.

În plus, vara. Florida e un loc în care te îneci încet în căldură. Din cauza umidităţii, îi apar pete pe piele: roz acolo unde e albă, albe acolo unde e bronzată. Se simte ca un ghepard pe sub haine, deloc sexy.

Toate astea par nesemnificative. Spaime şi zăpuşeală. Nici familia, nici prietenii n-ar înţelege. Oricum, începând din iarnă, ei şi preocupările lor – şcoală, cercetaşi, titularizări, yoga –, par foarte departe de ea,

pe jumătate dizolvaţi în crepuscul. Munca ei li se pare ceva misterios, dar îi înţeleg necesitatea. Aşa că dau din cap cu aerul că ştiu despre ce e vorba atunci când le spune că se documentează despre Guy de Maupassant.

Şi nu e o minciună. De zece ani e înţepenită în această cercetare. Sau, mai bine spus, Guy de Maupassant s-a înţepenit în ea, ca un os de peşte în gât.

Problema cu Guy de Maupassant e gravă.

Mai demult, în lunile cele mai întunecate ale vieţii ei, scriitorul însemnase enorm pentru ea. Avea optsprezece ani şi participa la un schimb de experienţă între studenţi la Nantes, în Franţa, timp de un an, şi nu ştia limba atât de bine pe cât îşi închipuise. A fost înscrisă într-un *collège,* într-o *troisième,* adică o clasă cu copii de paisprezece ani. Nefericită, se refugiase în clătite şi brânză franţuzească, se îngrăşase şi se privea în oglindă ciupindu-şi burta, s-o vadă tremurând. Salvarea ei a fost o mică librărie care vindea cârti de buzunar la preţuri mici, cinci franci bucata, educaţie la un dolar. Prima carte cumpărată a fost o ediţie gălbuie, subţirică, din *Contes de la bécasse.* Chiulea de la cursuri ca să meargă în grădina japoneză de pe île de

Versailles, unde putea să se facă nevăzută în mijlocul unei frumuseţi maiestuoase şi impersonale. Adora cartea, şi pe scriitor, deoarece cititul cu vocea lui caldă în minte îi dădea sentimentul că nu mai e atât de singură, atât de nelalocul ei.

Încet, încet, continuând să citească, a înţeles felul în care poţi fi transformat de exigenţele unei limbi. În franceză a devenit o altă persoană: mai distantă, mai elegantă, mai reţinută. Şi speră că e mai mult ea însăşi în franceză.

Cu acest proiect Maupassant, vrea să-l exploreze pe scriitor sau să-l facă să explodeze, nu ştie nici ea prea bine. A început ca un proiect de traducere, dar după ce i-a citit peste trei sute dintre nuvele şi a descoperit că îi plac doar câteva, s-a gândit să scrie un roman istoric. Numai că să-şi imagineze viaţa unui scriitor de ficţiune i s-a părut complicat, un fel de diversiune sau prestidigitaţie. Vremurile sunt prea tulburi pentru aşa ceva. În această perioadă presantă vrea adevărul gol-goluţ, fără înfloriturі.

Băieţii întâmpină cu stoicism vestea că vor pleca în Franţa. Nici măcar nu plâng.

Cel mare va împlini şapte ani la sfârşitul lui august. E

extraordinar de frumos, încât uneori îi e greu să creadă că ea l-a făcut. E musculos, foarte înalt pentru vârsta lui şi are ochi mari, graţioşi, de căprioară. Frumuseţea îi e contrabalansată de o timiditate dureroasă şi o sensibilitate exacerbată.

E ca un lac peste care nu suflă deloc vântul, a spus o dată soţul ei. Dacă arunci un lucru în el şi îl priveşti scufundându-se, te va privi la rândul lui, de pe fundul lacului, tot restul vieţii tale.

Cel mic, de patru ani, e diferit. E o fiinţă solară, strălucitoare. Deşi i-au dat cu ojă amară pe unghie, continuă să-şi sugă degetul. Târăşte peste tot cu el o pisică de jucărie pe care o cheamă Whoopie Pie. Se împrieteneşte uşor cu oricine. După un zbor interminabil, în care n-a putut să doarmă din cauza vibraţiilor, în expresul de la aeroportul de Gaulle până în arondismentul *onzième,* unde au închiriat un apartament, îi prezintă rucsacul său roşu, minuscul, unei nemţoaice ciolănoase. Aceasta plânge, dar când i se caţără în poală, sugându-şi degetul, şi începe să-i mângâie urechea, fata îl prinde strâns în braţe şi îşi afundă fata în părul lui. Maică-sa e îngrijorată că miroase a rânced, de la laptele pe care l-a vărsat pe el în Orlando, în cealaltă viaţă, din Florida, pe care ea nu

regretă că a lăsat-o în urmă. Dar pe nemţoaică se pare că n-o deranjează. Mama şi băieţii coboară din expres, cel mare îl ţine strâns de mână pe celălalt, iar femeia duce bagajele cu braţele ei puternice. Când se întoarce, observă că fata a luat-o de la capăt cu plânsul, consolarea a fost de scurtă durată.

Îşi petrec prima săptămână la Paris, fiindcă speră că băieţii vor prinde franceza cu uşurinţa cu care se joacă în praf. În fiecare dimineaţă, îi duce la Poussin Vert, locul de joacă din Jardin du Luxembourg, să interacţioneze cu copii francezi şi să înveţe limba prin osmoză, doar că băieţii rămân împreună, se dau cu tiroliana, frăţiorul mai mic încercând să-l ţină de mână pe cel mare, care transpiră şi se concentrează prea mult asupra altui lucru ca să mai aibă grijă de el. La micul-dejun, aleg din meniul vegetarian cu un preţ decent de la restaurantul Foyot şi, cu toate că nu e trecut de unu, îşi ia pentru ea o jumătate de carafă de vin alb rece şi râde un pic cam tare când le arată băieţilor cum se Serveşte *la crème brûlée.*

E derutată să descopere că Parisul a devenit întrucâtva ca Florida, cu toată umiditatea aia şi pereţii roz şi celulita revărsându-se de sub pantalonii scurţi. E

cu zece grade mai cald decât ar trebui, mai strălucitor şi mai gălăgios decât Parisul din amintirile ei. Întotdeauna s-a gândit că aici ar locui în timpul războaielor climatice care ameninţă viitorul omenirii. Un oraş al apei, înconjurat de câmpie, temperat, cumpătat. Dar poate că nu va mai exista niciun refugiu. Poate că, pe o planetă încinsă, toate locurile vor fi la fel de nefaste, peste tot pustiu şi foamete, chiar şi aici. În timpul după- amiezilor dogoritoare, îi implică pe băieţi în activităţi turistice, îi duce la teatrul de marionete, la Turnul Eiffel,

la muzee, iau masa în locuri pitoreşti pe malul Senei. Vorbesc cu tatăl lor pe Skype cinci minute în fiecare zi, chiar dacă el de fapt nu are timp. În august, el lucrează optsprezece ore pe zi, băieţii îi observă nerăbdarea de a se întoarce la lucru şi sunt din ce în ce mai puţin doritori să vorbească cu el pe computer. Femeia li se adresează adulţilor doar ca să comande una sau alta, franceza ei este ca un clei în mintea sa.

Noaptea, băieţii dorm zece ore, în aceeaşi cameră înghesuită cu ea. Când vrea să fie singură, bea vin şi se uită la seriale franţuzeşti pe laptopul ei, cu căştile pe urechi. De fapt, ar trebui să-l recitească pe Guy, să îi aducă în cadă cu ea pe biografii lui, pe elegantul

Francis Steegmuller, pe lascivul Henri Troyat, dar e prea obosită.

O să înceapă de mâine. În fiecare seară îşi spune că a doua zi vor vizita azilul doctorului Esprit Blanche, unde Guy a murit la patruzeci şi doi de ani, de sifilis tertiar. Cu un secol înainte să devină azil de nebuni, acest loc era Palais de Lamballe. Prinţesa de Lamballe fusese cea mai dragă prietenă a Măriei-Antoaneta, iar revoluţionarii veniţi s-o caute au violat-o, i-au tăiat capul, l-au înfipt într-o ţeapă şi l-au plimbat pe sub ferestrele reginei. În delirurile de la sfârşitul vieţii, Guy credea că urina lui conţine pietre nestemate, că el însuşi este fiul lui Dumnezeu şi că prinţesa fără cap vine în vizită la el trecând prin ziduri.

Femeia amână mereu să meargă în ultimul loc în care a trăit Guy: sunt prea multe de explicat copiilor, sifilis, nebunie. Revoluţie. În loc de asta, în fiecare zi, începând din zori, după buimăceala de la trezire, când îi e o poftă nebună de *pains au chocolat*[28], cafea şi fructe, se lasă prinsă în acea viaţă de joacă şi bucurie. Nu mai apucă să vadă unde şi-a dat duhul Guy, e prea târziu.

În a şaptea zi se trezesc devreme şi iau trenul spre

Rouen, unde închiriază din gară un Mercedes ca să se ducă pe Coasta de Alabastru, în Normandia, acolo unde s-a născut şi a revenit de nenumărate ori Maupassant. Mama sa, Laure, era de-a locului, ea le-a transmis celor doi fii ai ei dragostea pentru cărţi, a făcut turul Europei de una singură în tinereţe, a îndrăznit să divorţeze într-o epocă în care asta era de neconceput, şi-a încheiat zilele în neurastenie, tristeţe şi singurătate, după ce fiii ei au pierdut lupta cu sifilisul, şi a încercat să- şi ia viaţa sugrumându-se cu propriul păr.

Se simte grasă, inutilă şi americană în Mercedesul pe care îl conduce. Niciodată n-a înţeles la ce sunt bune maşinile de lux, dar n- ar fi în stare să conducă o maşină cu schimbător de viteze pe şosele înguste de lângă faleze, ar răsturna maşina, omorându-i pe toţi.

Drumul n-ar trebui să le ia mai mult de o oră, dar se rătăcesc pe străduţele întortocheate ale unor sătucuri şi mezinul a vomitat pe Whoopie Pie, după care a adormit. Cel mare începe să plângă silenţios în colţul lui, ţipă la el să nu se mai smiorcăie din cauza mirosului, dar deschide geamul pentru că şi ei îi e greaţă şi îl ţine aşa chiar dacă burniţa îi vine direct în ochi şi trage pe dreapta în Fecamp ca să-i ceară informaţii unuia care se preface că nu-i înţelege

franceza, ceea ce o enervează, fiindcă ştie că franceza ei e de fapt foarte bună. Când în sfârşit, după o lungă curbă, ajung la Yport, tremură din toate încheieturile.

E un sat de pescari, cu case numai din cărămidă şi silex, străzi pavate cu pietre şi coline în jur. O fâşie de plajă în formă de semicerc, acoperită cu pietre cât pumnul, încadrată de faleze abrupte care – dezamăgire – nu sunt albe, ci dintr-un calcar bej şi crem, străbătute de vinişoare de silex cenuşiu. Atmosfera, i se pare ei, are ceva vioi, palpitant, îţi dă o senzaţie îmbătătoare, te face să vrei să dansezi şi să faci lucruri nebuneşti imediat ce ai ajuns, dar e din cauză că deja s-a ameţit de la o sticlă de şampanie. E mulţumită de ea însăşi, până îşi dă seama că asta e o parafrază din *Boule de suif,* a lui Guy, cea mai bună nuvelă a sa. Parchează în spatele cazinoului şi-l aşteaptă pe un oarecare Jean-Paul, care trebuie să le arate casa la ora trei. Se dezumflă imediat când se uită la ceas şi vede că e abia unsprezece.

Am ajuns! strigă ea.

Unde am ajuns? întreabă fiul mai mare. Se uită amândoi prin parbriz la plaja cenuşie şi goală, la oceanul cenuşiu, la cerul cenuşiu de deasupra.

Nicăieri, răspunde tot el.

Cel mic se trezeşte agitat şi strigă: Steaguri!

N-a remarcat, dar da, pe stâlpii subţiri înşiraţi de-a lungul promenadei de scânduri sunt ridicate vreo douăzeci de steaguri cu extremităţile ferfeniţite zbătându-se în vânt. Niciunul american. Locul ăsta e pentru suedezi, danezi, britanici, dar în niciun caz pentru americani. E mulţumită. Când coboară din maşină, vântul e rece, pescăruşii ţipă, dar îşi simte încheieturile elastice şi un elan sălbatic pe care îl percepe ca pe o eliberare de fatalitatea întunecată ce-o pândea de după colţ acasă, în Florida, şi care îi dădea târcoale şi la Paris. Yport e atât de mic, de anonim. De când a fost pictat de Renoir, şi-a pierdut treptat din celebritate. Spaimele ei preferate nu s-ar gândi s-o caute tocmai aici, în mod sigur.

Pe plajă, băieţii aruncă pietre în valurile înspumate. Le place cum sună pietrele lovind valul care se retrage, ca un ţăcănit, şi zgomotul ca de înghiţitură făcut de valul care tocmai se ridică. Se caţără până la o peşteră din faleza care arată ca nava unei biserici gotice, dar se sperie. Mama lor priveşte încântată cum vântul se joacă în părul celui mare, dar nu observă că mezinul s-a dezbrăcat repede rămânând în chiloţi şi maiou şi s-a aruncat în valuri. Vede o claie de păr blond dispărând

sub apă. Intră după el în apă şi îl scoate afară. Are pielea şi buzele vinete, clănţăne din dinţi, dar când frate-său râde de el, îi ţine isonul.

Vântul e rece ca gheaţa. Fusta i s-a făcut leoarcă şi băiatul cel mic tremură, dar e prea obosită să se întoarcă la maşină să-şi schimbe hainele. Pe plajă sunt chioşcuri de tablă unde se vând suveniruri, fructe de mare, îngheţată. Acolo, protejată de o folie de plastic transparentă care lasă să pătrundă aerul, comandă trei *galettes*[29] de hrişcă cu ou şi brânză şi o clătită cu caramel sărat ca desert. Acasă mănâncă zahăr doar de sărbători sau în caz de urgenţă – ştie că e otravă curată. Te îngraşă şi te ţăcăneşte şi în cele din urmă îţi pierzi amintirile la bătrâneţe, iar unul dintre coşmarurile ei e că ar putea s-o sfârşească într-un azil, bătrână cu părul tern şi vorbind ca o moară stricată. Are băieţi, nu e proastă, ştie că dacă omenirea o mai duce până atunci, bătrâneţea ei va fi tristă, pentru că fetele sunt cele care le schimbă scutecele părinţilor când îşi pierd controlul sfincterului şi niciun băiat nu-şi doreşte să şteargă vulva mamei – dar vrea ca fiilor ei să le placă Franţa şi a descoperit că e capabilă să îi mituiască. Îl strânge la piept pe cel mic, pe sub bluză şi

cardigan, ca să-l încălzească. Celălalt protestează, nu e drept, şi lui i-e frig, şi îi face loc pe genunchi, îi dă voie să se cuibărească în cardiganul ei. Ca sacul fermecat, cardiganul se lărgeşte ca să-i cuprindă pe toţi. Nu-i e foame, aşa că bea cidru făcut în partea locului şi lasă alcoolul s-o încălzească. Notele slabe de îngrăşământ natural şi iarbă ale cidrului îi provoacă greaţă, dar îi trece când se gândeşte că e gustul pământului. E ceea ce bea Guy de Maupassant pe vremuri, aşezat pe această plajă, în acest aer rece şi sărat, îşi spune ea.

Dintre toate versiunile lui Guy pe care le cunoaşte – playboyul parizian care seducea damele bogate din lumea bună, tânărul obscen care făcea canotaj şi se futea pe Sena, care naviga cu iahtul pe Mediterană din port în port, urmărit de nebunie –, ei îi place cu adevărat doar Guy cel de pe Coasta de Alabastru. Un băieţandru al Nordului, cu păr negru şi plin de viaţă, alergând în picioarele goale prin livezi şi jucându-se cu copiii de pescari. Şi -l închipuie chiar pe această plajă, tânăr, aruncându-se în valuri, în zori. Râzând, cu apa picurându-i din mustăţi, îmbujorat. Un Guy puternic ca un taur şi un om încă bun.

Pe creasta falezei e o pajişte de un verde- smarald, cu iarba bătută de vânt luând forma unei stranii coafuri.

Observă minuscule puncte albe şi mijeşte ochii să vadă mai bine. Vaci sau oi? îi întreabă pe copii, iar ei se hlizesc pentru că e chioară şi răspund în cele din urmă: Oi, mamă, e clar că sunt oi, offf...

Îi strânge în braţe şi le miroase gâturile şi îşi imaginează o oaie iconoclastă care, după o lungă viaţă în care a invidiat păsările şi zborul lor graţios deasupra valurilor, ia o decizie radicală. Se va preface în pasăre. După aceea, când va cunoaşte oceanul, va deveni meduză.

După ce termină ce au de mâncat şi mâncarea ei, băieţii coboară pe pământ. Cardiganul ei verde-închis e acum murdar de gălbenuş de ou şi atât de lăbărţat, că nu-şi va reveni niciodată la forma iniţială.

În faţa cazinoului, băieţii sar de pe un zid de piatră scund în mijlocul unui răzor de lavandă survolat de albine aurii. Ea e genul de mamă care îşi lasă copiii să greşească. Nu vrea ca ei să sufere, dar n-ar deranja-o să fie mai atenţi la posibilele pericole, or lumea e plină de lecţii mult mai înţepătoare decât cele pe care le dau albinele.

Un bărbat pe la şaizeci de ani, îndesat, coboară colina şi îi salută. Nu poate fi decât Jean-Paul. Chipul îi

e plin de riduri, de la vânt şi soare. Ochii, dacă îi are, sunt perfect ascunşi sub sprâncenele stufoase. Mirosul lui o salută înainte ca el să-i strângă mâna, iz de haine nespălate, de transpiraţie, sare şi balenă. Miroase ca un burlac bătrân.

Îşi cere scuze că a întârziat atâta, zice că locuinţa e gata, că se vor simţi foarte bine aici. Se miră de franceza ei: Nu-i rău deloc! îi spune că are un cadou pentru ea, că proprietarul casei i-a spus că se documentează despre Guy de Maupassant şi... Scoate din buzunarul de la spate al blugilor o foaie de hârtie mototolită, o netezeşte cu un aer teatral şi i-o întinde.

Aruncă un ochi pe ea. E pagina de Wikipedia în franceză despre Guy de Maupassant: Henri René Albert Guy de Maupassant... născut pe 5 august 1850, mort pe 6 iulie 1893... protejat al lui Flaubert... sinucidere ratată... autor de nuvele şi romane, reprezentant al naturalismului etc. Jean-Paul aşteaptă. Ea îşi înghite hohotul de râs, îi spune că e un gest foarte drăguţ, că nu trebuia să se deranjeze şi că îi mulţumeşte. După toate aparenţele, nu e de ajuns. Bărbatul se încruntă, apoi se întoarce şi îi ia de mână pe băieţi. Cel mare se lasă ţinut de mână atât cât să nu fie considerat nepoliticos, pe urmă şi-o retrage, în schimb mezinul

continuă să-l ţină de mână pe bărbat şi se conversează cu el, în ciuda mirosului şi a faptului că niciunul nu înţelege o iotă din ce spune celălalt. Urcă nişte trepte – şaptezeci şi patru, le va număra ea mai târziu – tăiate în panta dealului. Cară toate cele trei bagaje, care sunt grele.

Băiatul cel mare merge alături de ea şi îi spune cu jumătate de voce că nu-i place omul ăla, pute şi e ciudat.

Eh, nu e chiar atât de rău, îi răspunde. Acum a început să gâfâie. Jean-Paul şi mezinul se întorc spre ei şi îi privesc urcând, pas cu pas.

Jean-Paul izbucneşte în râs şi îi strigă că seamănă cu o capră.

M-am răzgândit, gândăcel, îi şopteşte băiatului. Nici mie nu-mi place.

Acolo sus, pe înălţime, străzile sunt agitate, riscante, pline de mici dâmburi şi alei scurte. Totul e de piatră. La soare, la adăpost de vânt, e foarte bine. Locul e presărat de flori de ciocul-berzei.

Jean-Paul îi dă drumul băiatului, scoate cu un aer solemn o cheie, descuie o uşă de lângă o altă uşă şi intră. Le spune că au ajuns, înăuntru nu prea e mobilă, ceea ce ei îi convine, totul e de piatră, lemn şi ipsos alb,

sunt trei încăperi una deasupra celeilalte, legate de o scară în spirală. Mobilă bătrânească. Detectează un miros de grăsime şi putreziciune care îi aminteşte de apartamentul din Boston unde şi-a petrecut câteva săptămâni în tinereţe şi de spaima care a apucat-o când un şobolan a început să roadă în interiorul peretelui. O masă, scaune, o canapea şi un televizor la parter, un pat extensibil şi o baie la primul etaj şi, sus, camera ei albă micuţă cu doar un pat, imens. Pervazurile sunt murdare, în chiuvete şi în cadă sunt fire de păr şi nisip în jurul scurgerilor.

Sus de tot, în camera ei albă şi goală, sunt două lucarne, deschise. Scoate capul afară, într-o parte vede doar cerul, oile visătoare de pe faleză. În cealaltă parte, totul e de ardezie, lucind ca pielea udă. Tot ce vede de aici e în dungi: turnul cu ceas din mijlocul oraşului, în nuanţe de brun şi bej, acoperişurile de tablă în alb şi albastru ale chioşcurilor de pe plajă, falezele de culoarea untului cu vinişoarele de silex, oceanul bleumarin pătat cu alb, oamenii minusculi în bluze marinăreşti mişunând pe promenadă. Vântul îi biciuie obrajii.

Intră înapoi. Jean-Paul e lângă ea. Mirosul lui puternic se amestecă cu cel de animal mort din

bucătărie şi îi lasă în gură o peliculă dezgustătoare.

Vrea să-i arate cum funcţionează televizorul, wi-fi-ul, plita cu gaz, dar ea zice. Nu, nu. Mulţumesc! Nu, nu, nu. Coboară, continuând să-i mulţumească lui Jean-Paul, care o urmează. Din dreptul uşii de la intrare, îi cheamă pe băieţi, care sar din pat, zgâlţâind casa când aterizează. Coboară amândoi bombănind. Trebuie să meargă după cumpărături, le spune; e obligatoriu. Dacă sunt probleme, va lua legătura cu proprietarul. E bucuroasă că l-a întâlnit pe Jean-Paul. Deschide uşa şi bărbatul se strecoară afară. Deschide toate ferestrele şi aşteaptă zece minute, să se asigure că s-a dus total mirosul, apoi le spune băieţilor să-şi pună sandalele.

Vânzătoarea plină de venin de la singura *épicerie*[30] din sat se amuză pe seama ei când încearcă fără succes să îndese toate cumpărăturile în punga reutilizabilă pe care a adus-o din Florida. I se face ruşine: a văzut un vin de Burgundia excelent la un preţ incredibil, de cincisprezece ori mai ieftin decât în State, şi a cumpărat toate cele patru sticle de pe raft. Le bagă în cutia de carton pe care i-o dă femeia, dar sunt grele.

Băieţii încetinesc pasul când trec pe lângă brutărie, adulmecând, şi îl iuţesc în dreptul măcelăriei, pentru că

vitrina e plină de cărnuri moarte. Sunt vegetarieni, sau în orice caz, nu mănâncă nicio creatură care are un chip.

Să ajungă în centru a fost simplu, dar acum pare să se fi rătăcit. Dimineaţa, când au ajuns, străzile erau tăcute, burniţa le dădea un aer straniu, dar acum sunt pline de turişti. Băieţii o iau înainte, alergând. Ţipă după ei.

să fie atenţi la maşinile care se strecoară pe străduţele dintre case. Băieţii îi întorc o privire inexpresivă.

Întreabă unde e strada pe care trebuie să ajungă, dar bărbatul, pescar, fără îndoială, îi răspunde într-o franceză imposibilă, care o face să-i fie teamă că a uitat totul. Dialectul localnicilor, va afla mai târziu, este noduros ca o frânghie veche.

Într-un târziu, lasă jos cumpărăturile şi îşi freacă mâinile. Nu, n-o să plângă, îşi spune ea ferm. Băiatul cel mare a descoperit un stâlp înalt şi rotund lângă o scară care duce la o uşă zidită cu cărămidă. Îi arată frăţiorului cum se caţără şi apoi alunecă în jos. Păr negru, păr blond, negru şi iar blond.

Guy a fost şi el fratele mai vârstnic şi mult iubit al cuiva mai mic şi mai blond, Hervé. Dar Hervé era reflexia şi mai tragică a fratelui său deja tragic, iar o

astfel de paralelă sună ca un fel de blestem pe care îl aruncă asupra propriilor fii, aşa că alungă imediat gândul.

Cel mai mic loc de joacă din lume! strigă cei doi alunecând pe stâlp.

Îi priveşte, simte fiecare alunecare ca şi cum ar fi corpul ei. În copilărie, avea nişte pinguini de jucărie care se dădeau pe un tobogan sinuos, după care urcau înapoi şi o luau de la capăt. Entuziasmul băieţilor e contagios, adrenalina pluteşte în aer. Excelent antrenament pentru o viaţă închinată cărţilor, cugetă ea.

Urcă pe trotuar, împingând cu piciorul cutia de carton.

Ce e, mami? întreabă cel mic.

Cred că ne-am rătăcit, răspunde. Nu vă faceţi griji. Ne descurcăm până la urmă.

Băiatul se strâmbă ca şi cum ar fi supt dintr-o lămâie şi se lasă să alunece în jos, după care se caţără din nou pe scări.

Fratele lui se apropie şi o calcă pe picioare, presându-şi capul de sternul ei. Ridică privirea, întrebător.

Nu e pe acolo? spune arătând cu degetul spre un ghiveci uriaş cu flori de ciocul-berzei, lângă care se

cască între case un spaţiu îngust ducând spre străduţa lor. E clar că ştia de mai multă vreme unde sunt, dar n-a vrut s-o facă să se simtă prost. Ce copil minunat. Sau, mă rog, nu chiar atât de minunat, pentru că, odată ajunşi acasă, în timp ce ea se chinuie să descuie uşa, îşi împinge frăţiorul pe trepte – intenţionat sau nu, greu de spus. Graţios ca un prădător, e atent la toate. Scâncetul celui mic reverberează pe strada îngustă, pe genunchi i-a apărut o picătură de sânge. Îi bagă în grabă înăuntru şi închide uşa, de teamă să nu audă vecinii.

În timp ce băieţii se joacă cu piese Lego, face curăţenie în casă, deşi ar fi trebuit să fie curată la venirea lor. Că doar de-aia au fost nevoiţi să aştepte până la prânz ca s-o ia în primire. Cu mirosul nu are ce să facă, aşa că lasă ferestrele deschise în speranţa că mortăciunea se va descompune mai repede. Mănâncă paste şi morcovi şi se duc să se plimbe înainte să intre în pat. Pe drumul de întoarcere, miroase a mâncare gătită, oamenii îşi încep seara în ţara vacanţelor, soarele încă străluceşte deasupra capetelor.

Le cântă copiilor „Book of Love” a celor de la Magnetic Fields şi le citeşte din *Micul Prinţ,* iar ei adorm numaidecât în sacii lor de dormit, pentru că nu

înţeleg franceză şi ar putea fi foarte bine nişte sunete de balene. Dar ea adoră această limbă, felul în care i se rostogoleşte în gură, os şi mătase, vocalele eclatante şi frumoasa formă a buzelor ce o pronunţă.

Oamenii trec prin dreptul ferestrei de la parter, vorbesc tare. O închide, trage perdelele. Wi-fi-ul nu funcţionează, deşi a deschis şi închis routerul de mai multe ori, deşi a urmat instrucţiunile scrise lăsate de proprietar, de fiecare dată tot mai atentă, eşec total. Nu va vorbi cu soţul ei. La ora asta e cel mai prins cu munca, i-ar răspunde sec, ar face-o să se simtă aiurea şi i-ar da impresia că n-o mai iubeşte, dar poate că şi ea are nişte mesaje importante pe e-mail, n-are de unde să ştie. Deschide carnetul de notiţe, dar nui vine să scrie nimic. Destupă o sticlă din vinul burgund ieftin şi, când vrea să-şi mai toarne un pahar, îşi dă seama cu stupefacţie că sticla e goală. Înseamnă că în cameră e un alter ego al ei, invizibil, care bea din aceeaşi sticlă, o geamănă, în pantaloni de yoga, bluză de trening şi cu ochelarii murdari, un dublu identic în toate privinţele, chiar lângă ea, dar nevăzut. E singura explicaţie posibilă.

Poate că îşi imaginează toate astea pentru că ultimele povestiri ale lui Guy sunt pline de dubluri, iar

când boala i s-a agravat, a început să-şi vadă propria fantomă. Una dintre multele lui amante a fost Gisèle d'Estoc, bisexuală, demimondenă, faimoasă pentru duelul public cu sânii goi pe care l-a avut cu o iubită de-a ei, într- o confruntare cu spade. Era foarte temperamentală şi se bănuia că plasase o bombă în restaurantul Foyot ca să se răzbune pe un critic al naibii. În dezvăluirile ei postume despre povestea de dragoste cu Guy, *Cahier damour,* Gisèle relatează că l-a surprins vorbind cu alter egoul lui:

Povesteşte că Guy era întins în pat, nemişcat, şi ea abia îl distingea în întuneric. Colţurile camerei păreau să freamăte de fantome. Adormise, oare? Deodată, îi aude vocea slabă, sacadată, spunând pe un ton aspru: Asta e a treia oară când mă opreşte din lucru. La început avea un chip straniu, nedesluşit, cum vezi în vise, propriu-mi chip, de parcă m-aş fi privit în oglindă. De data asta nu mi-a vorbit. La a doua sa vizită, această fantomă care-mi seamănă mai mult decât fratele meu mi-a apărut chiar şi mai reală. A mers prin biroul meu, i-am auzit paşii. Apoi s-a aşezat în fotoliu şi gesturile îi erau fireşti, de parcă s-ar fi aflat la ea acasă. După ce-a plecat, sunt absolut sigur că am văzut că îmi umblase prin cărţi, prin

hârtii şi alte lucruri din jurul mesei. Nici de această dată nu a rostit o vorbă, îi puteam citi pe chip că nu are nimic de-a face cu preocupările mele, cu munca mea. Abia la a treia sa vizită mi-am putut da seama că alter egoul meu are o viaţă interioară. E furios că mă aflu acolo, mă urăşte, mă dispreţuieşte. Şi ştii de ce? Crede că el e autorul cărţilor mele. Mă acuză că i le-am furat!

Uneori, simt nebunia cum îmi dă târcoale în creier, îi şopteşte Guy.

Termină a doua sticlă de vin de Burgundia. Foaia din faţa ei e în continuare imaculată.

Fir-ar să fie, îşi spune, e din cauza călătoriei, a stresului în faţa noutăţii, din cauza putorii dinăuntru, şi îşi simte corpul greu, ca şi cum ar fi fost umplut cu bolovani în timpul zilei, şi toate întâmplările de peste zi au conspirat ca s-o împiedice să lucreze. Nu fără ceva efort, urcă scara în spirală până în camera ei albă şi rece, pradă tuturor vânturilor.

E ora zece seara şi lumina solară încă pătrunde prin lucarne. Scoate capul afară şi priveşte marea la reflux, cu zonele ei întunecate înspăimântătoare, lucirile sinistre ale unei luni negre. Oameni minusculi îşi fac drum prin ea ţinând în mâini obiecte albe, probabil

găleţi.

Pe acoperişul casei vecine sunt aliniaţi pescăruşi. Sunt nefiresc de imobili, stau întorşi cu spatele la ea, privesc spre mare. Îi numără, dar când ajunge la doisprezece se opreşte, ceva din tăcerea lor o nelinişteşte – păsările astea ţipă trei sferturi din timp, sunt furioase, sunt toate femele, până şi masculii sunt mame.

Ceva nu e în regulă, îşi spune ea.

Nuanţe de roz şi bleumarin se răspândesc în curând pe cer, soarele mai străluceşte un răstimp şi se stinge. A citit undeva că, în zilele foarte senine, marinarii aflaţi în larg văd uneori o rază verde în momentul în care apune soarele. Tot ce vede ea e fantoma bătrânului soare defunct întipărită pe retine când închide ochii.

Un moment mai târziu, cel mai mare dintre pescăruşi îşi desface aripile. Deodată, toţi ceilalţi încep să urle, să râdă, să dea din aripi ca nebunii. Sunt asurzitori şi, din cauza surprizei, femeia dă cu capul de partea de sus a lucarnei şi, când deschide ochii, pescăruşii s-au desprins de pe acoperiş, s-au ridicat în bătaia vântului şi au pornit spre ea. Îşi fereşte capul şi vede câţiva chiar în dreptul ei, cu limbile ţâşnindu-le afară din gurile deschise ca nişte viermi roz cuprinşi de panică.

După care se fac nevăzuţi, le mai aude doar strigătele purtate din depărtări de vânt. A început să tremure, dar probabil din cauză că s-a făcut frig. Se bagă în pat să se încălzească şi, abia apucă să inspire şi să expire de câteva ori, că adoarme.

Dimineaţa, un trupuşor îngheţat s-a căţărat în pat şi i s-a băgat sub plapumă, apoi încă unul. Băieţii se foiesc, dar nu scot un sunet, doar o împung cu umerii şi coatele, îşi reazemă obrăjorii de braţele şi pieptul ei. Se uită la cerul limpede prin lucarnă. Mama lor a uitat să închidă lucarnele şi e frig în cameră, asta îi aminteşte de perioada când era mică şi familia ei locuia în nordul statului New York, într-o casă veche unde era mereu curent şi, în unele nopţi, fulgi de zăpadă se strecurau printr-o fantă minusculă, pluteau prin cameră şi poposeau în cele din urmă în cămin, formând un strat perfect.

La brutărie îi obligă pe copii să ceară în franceză ce vor. Brutăriţa o priveşte cu bunătate şi îi ţine mâna o clipă când îi întinde punga cu pateuri. Pe drumul de întoarcere, încă îi simte atingerea degetelor.

În Yport, toată lumea, sau aproape toată lumea, doarme încă. Pe stradă, un bărbat îşi loveşte câinele, un cocker spaniel. Pescarii îşi trag la mal bărcile

înfăşurând lanţurile lungi în jurul scripeţilor.

Asta e Franţa pe care o adoră. Gustul untului şi al pateurilor, pavajul de piatră, răsăritul pitoresc fără aproape niciun francez în peisaj.

Azi vor merge la Etretat. Guy de Maupassant iubea nespus acest sătuc. Maică-sa, Laure Le Poittevin, şi-a petrecut cea mai mare parte a vieţii aici. Guy a crescut aici, iar când a avut destui bani, tot aici a ridicat o casă, nu departe de cea a mamei. În narcisismul în care se complăcea, a botezat-o „La Guillette”.

Conduce pe drumul întortocheat până pe culmea falezei, albă în soarele dimineţii, un alb orbitor. Aha, îşi zice ea. Se murdăreşte pe măsură ce trece ziua, ca noi toţi. Uau, face mezinul, pe când cel mare îşi ţine gândurile pentru el, dar e atent. O simte: ceva din el ar vrea ca ea să accelereze şi să îşi ia avânt de pe faleză, doar ca să vadă ce se întâmplă.

O pădurice, păşune, cântec de păsări, sate. Mercedesul intră în Étretat torcând. Se opresc pe strada Guy-de-Maupassant.

Satul e încremenit în raza ca de proiector a soarelui de la primele ore. Dacă s-ar lua după densitatea de buticuri cu suveniruri, foarte curând va fi invadat de

turişti. Băieţilor le e din nou foame. Găseşte o brutărie, îi lasă din nou să-şi aleagă, doar să ceară în franceză. Cei doi aleg *salambo,* un fel de ecler cu glazură verde, care arată dezgustător, dar, în fine, *Salammbô* îi place cel mai puţin dintre cărţile lui Flaubert şi, pe de altă parte, i se pare normal ca băieţii să prefere o prăjitură care aminteşte de Flaubert, mentor şi prieten al lui Guy de Maupassant. Ce tragedie: după uriaşul roman *Madame Bovary,* să scrie acea melodramă istorică având ca decor Cartagina. E ca şi cum creatorul unui android ar începe să se intereseze de ceasuri cu cuc.

Dar Flaubert îl iubea cu adevărat pe băiat, descoperise în el fantoma celui mai bun prieten al său, Alfred Le Poittevin, unchiul lui Guy. Alfred, poet, murise de tânăr, iar Flaubert nu şi-a revenit niciodată din socul dispariţiei lui. Când a mai crescut, Guy s-a apropiat de scriitor şi i-a călcat pe urme: disciplinat în stil, obscen în viaţă. A fost chemat de familia acestuia să-i îmbrace cadavrul când maestrul a murit în urma unui atac de apoplexie. A plâns de furie când a descoperit că groapa în care trebuia să intre coşciugul e prea mică. Mai târziu, îndoliat, îi scria lui Turgheniev: Măreţul suflet bătrân mă însoţeşte pretutindeni. Vocea sa mă bântuie. Îi aud răsunându-mi în urechi frazele,

dragostea-i, pe care o caut şi n-o pot găsi, căci e dusă pe veci, a golit totul în jurul meu.

Mama şi cei doi fii ies să se plimbe. Pe promenadă, steagul roşu e înălţat, ceea ce înseamnă că nu au voie să se scalde, de parcă vreun om teafăr la minte ar avea chef să facă pe grozavul şi să înfrunte valurile furioase care se sparg înspumate, albe. Plaja aici e ca la Yport, doar că mult mai mare. Falezele însă îi taie răsuflarea, sunt magnifice. În partea stângă, e ca un fel de ţepuşă, o coloană de piatră înaltă, şi un fel de arcadă ca sculptată în peretele de piatră de culoarea osului. În dreapta, o altă arcadă, mai mică, e surmontată de o biserică semănând cu o *chapeau*[31] cafenie.

Când se face prea frig, se întorc în sat, dar ceva din înfăţişarea
caselor o deranjează, i se par meschine, mediocre. Străzi înguste, peste tot, case cu paiantă şi lemnărie aparentă, cu etajul ieşind periculos de tare în afară. Stilul local e atât de ornat, întunecat şi sufocant, are un efect aproape arogant. În spatele zidurilor ieşite în afară îşi imaginează femei care îi urmăresc, şuşotind între ele.

Îi duce pe copii la vila Les Verguies, unde, după

divorţul părinţilor, Guy şi Hervé au fost crescuţi de mama lor bolnavă, dar nu e nimic de văzut acolo, şi oricum o barieră blochează intrarea. Aşa că urcă toţi înapoi în maşină şi merg pe drumul spre La Guillette. Dar acolo, tot ce e de văzut e un panou pe care scrie „La Guillette”. Face o poză, pe urmă încă una cu băieţii în faţa clădirii, apoi, nesimţindu-se în stare să încalce o proprietate, se întorc la maşină. Se pare că un scriitor pe nume Maurice Leblanc e mai mare scofală în Étretat decât Maupassant, a scris ceva romane poliţiste cu un anume Arsene Lupin. „Arsenic lup”. Numele ar putea să i se aplice lui Guy, care printre alte doctorii a luat şi arsenic pentru sifilisul lui şi a fost un prădător sexual, spunându- se despre el că putea avea erecţie la comandă.

Îi duce pe băieţi până la capela de pe faleză. Îl ia în braţe pe mezin când e prea obosit să poată merge singur şi simte plăcuta arsură a muşchilor solicitaţi. Când nu mai poate, îl preia băiatul cel mare preţ de câteva clipe şi, oh, îi vine să plângă de atâta dragoste. Sus, în dreptul bisericii de piatră, rămâne lângă faleză ca un câine de cioban, ca să-i împiedice pe copii să se apropie de margine, dar îi lasă să alerge şi să se joace în jurul capelei, să urce scările, să ţopăie.

Când coboară, mănâncă o pizza Margarita la prânz. Îşi cumpără *water shoes*[32], să meargă pe pietrişul de pe plajă, o rogojină să aibă pe ce să stea la soare, brasarde gonflabile şi hanorace cu dungi marinăreşti, pentru că în Florida, cu vara ei infernală, nimeni nu şi-ar fi închipuit cât de frig va fi aici. Cumpără pentru tatăl băieţilor o felicitare, care va rămâne pe fundul genţii, pătată şi îndoită la colţuri, până vor ajunge acasă.

Au făcut cam tot ce era de făcut, aşa că hoinăresc pe promenadă, spre vârful celeilalte faleze, unde şerpuieşte o scară cioplită în rocă şi e un drumeag neizolat cu gard care să prevină căzăturile fatale de la o sută de metri.

Oh, face băiatul cel mare, încercând să-şi smulgă mâna din a ei, dar ea nu-i dă drumul.

Trebuie să mă protejezi, îi spune ea ca să-i dea de lucru, prefăcându-se speriată. Nu vreau să cad.

O ţin amândoi de mână şi o conduc printre bolovani, îi vorbesc cu tonul blând pe care ţine minte că l-au folosit într-o zi când voiau să scoată un boboc de gâscă dintr-un şanţ. Au încercat câteva ore, până când, împins de foame, micuţul a ţâşnit afară şi lau prins, apoi i-au dat drumul pe iazul cu raţe din vecinătate şi nu l-au mai văzut, în mod sigur l-a mâncat vreun uliu,

se gândeşte ea acum, fiindcă nu a mai fost lângă el gâscă mamă să-l protejeze.

Când traversează un pod îngust deasupra hăului, vântul aproape că îi smulge ochelarii de soare de pe nas şi, acolo, chiar i se face frică. Îi strânge tare de mâini pe băieţi, îşi închipuie tot felul de grozăvii, că hanoracele li se umflă de vânt, care îi ia pe sus ca pe zmeie, şi pe chipuri li se citeşte la început surpriza şi încântarea, înlocuite încet, încet de teamă, în vreme ce zboară tot mai departe. Dacă s-ar întâmpla asta, i-ar ancora cu trupul ei de pământ.

Nu mi-e frică, se aude băiatul mai mic, care se ţine de piciorul mamei.

Nici mie, spune celălalt.

Lui mami îi e frică, reia primul. Dar nouă, nu.

Lui mami îi e frică de orice, spune cel mai în vârstă şi o bate consolator pe picior cu mâna liberă.

De aici, vârful de pe care au coborât mai devreme pare dintr- odată periculos, iar biserica – gata să cadă la prima pală de vânt. Nu-i vine să creadă că i-a lăsat pe băieţii ei să alerge pe-acolo. Greaţa i se ridică în gât. Şi -a târât copiii la celălalt capăt al lumii. Le riscă vieţile, şi pentru ce? Pentru un scriitor mort de mult, cu moravuri respingătoare, din a cărui operă îi place cam

cinci la sută, un bărbat caucazian arogant, antisemit, misogin şi care justifică violul.

Satul, văzut de aici de sus, pare răuvoitor, o excrescenţă a inimii bolnave a lui Maupassant.

Greaţa o ţine până la coborâre, când ajung la maşină. Părăsesc Etretat uşuraţi. Băieţii adorm. Odată ajunşi în parcarea cazinoului din Yport, începe să citească – băieţii sunt tare frumuşei cum dorm aşa, pe feţele lor e atâta linişte, că nu vrea să-i deranjeze.

La capătul promenadei de la Yport, lângă înfricoşătoarea peşteră căscată în faleză, e un carusel cu nişte imitaţii nereuşite ale unor personaje de la Disney, cu nacele care se ridică la doi metri şi jumătate când băieţii apasă pe un buton.

Femeia care i-a vândut douăzeci de bilete este frumoasă, vopsită blond şi cu nişte sâni imenşi. Locuieşte într-o remorcă, în spatele caruselului, împreună cu un tip gras, mereu la bustul gol. Nu vorbeşte. Poate că e din Europa de Est, îşi spune ea. Femeia se strâmbă pe la spatele părinţilor care cumpără bilete, apoi, înainte ca aparatul să-şi înceapă traseul, se duce şi smulge aceleaşi bilete din mâinile micuţe ale copiilor, cu răutate.

Băieţii se instalează în nacela Dumbo. Trec prin

dreptul ei, o dată, de două ori, mai întâi jos, pe urmă la înălţime, iar ţipetele lor încântate le acoperă pe Spice Girls.

În anul în care a studiat în străinătate, în acel sat de lângă Nantes, la prima familie care a primit-o, gazda ei de paisprezece ani punea aceeaşi melodie iar şi iar, în camera ei încuiată pe dinăuntru când îl primea pe iubitul ei în vârstă de optsprezece ani, care era în armată, la marină, şi purta o beretă cu pompon, ridicolă. Îi auzea gemând, în ciuda muzicii. „I'll tell you what I want, what I really really want…” O melodie pe care ea acum o asociază cu violul consimţit.

La terminarea turului, băieţii coboară şi cel mic aleargă spre ea, îşi îngroapă căpşorul auriu în pulpele ei, şi abia atunci pricepe că plânge, tot timpul cât a zburat pe carusel a ţipat de groază. Nu din cauza înălţimii, butonul roşu e de vină, îşi dă ea seama. Frate-său i-a zis că, dacă îl atinge, Dumbo va exploda.

N-o să explodeze, îţi garantez, gândăcel, îi spune ea.

Dar dacă e o bombă? oftează băiatul.

Şi -a jurat să spună doar adevărul. Trebuie să găsească o modalitate să-l lămurească. Ei bine, da, dacă ar fi o bombă, ar exploda. Dar cine ar vrea să pună o bombă într-un carusel pentru copii?

Nimeni?

Exact, ţi-ai răspuns singur.

Adevărul e că lumea e plină de terorişti. Adevărul e că nu mai merge la cinematograf, iar când intră într-un restaurant, primul lucru pe care-l face e să caute din ochi ieşirea de urgenţă. Mai profundă, mai rea ca oricând, moartea e pretutindeni, lovituri de precizie chirurgicală, drone. Alep, un oraş superb, acum distrus. Alungă toate aceste gânduri. Dacă ar putea, şi-ar petrece toată ziua în pat.

Mezinul o priveşte. Mai vrea.

L-aş urmări pe tipul care a încercat să te omoare cu bomba şi laş pocni în faţă, zice ea. Şi în penis.

Ba nu poţi, spune el, dar tot râde. Cuvântul „penis” e ridicol, ideea însăşi e grotescă, evocarea ei garantează râsul oricând.

Cine e mai iute, eu sau tata? Cine câştigă când alergăm în parc? Tu, oftează băiatul.

Vezi? Sunt cea mai tare mămică din lume. N-o să las pe nimeni să-ţi facă vreun rău. Nu- şi dă seama dacă spune sau nu adevărul, e o promisiune foarte complicată, viitorul e atât de ameninţător.

Mai sunt trei ceasuri până la apus, dar cerul a prins deja o culoare rozalie, iar cea mai scurtă cale spre fericire este zahărul, deci cumpără îngheţată pentru

toţi trei. Cu ciocolată pentru ea, cu aromă de rom şi stafide pentru ei. Mănâncă aşezaţi pe o barcă răsturnată.

Băieţii se agită până li se opresc motoraşele, unul după altul. Pe unul îl duce în spate, celălalt a luat-o înainte, pufnind tot drumul până acasă.

Îi culcă în paturile lor. Nu se oboseşte să aprindă lumina. Îi place umbra lugubră pe care o lasă perdelele în camera de la parter. În plus, vrea să ţină la distanţă pescăruşii, să stea departe de concertul lor târziu.

Priveşte paginile albe ale carnetului de notiţe, până când acel vid i se imprimă în creier, deschide o sticlă de vin şi o bea, apoi mai deschide una, de ce nu?

Vecinii iau masa în curte. Şi -o imaginează plină de *bougainvillea,* de căsuţe pentru păsări, o masă veche şi lungă. Argintărie de familie, desperecheată. Discută despre imigranţi şi războiul din Siria. Trebuie să se concentreze: au un debit fenomenal şi vorbesc în timp ce mănâncă.

E o adevărată invazie, spune cineva. Altul chicoteşte. Nişte nenorociţi, arabii ăştia, aţi văzut cum se poartă cu femeile lor? se aude o altă voce. Dacă le hărţuieşte vreun unchi bătrân, le omoară cu pietre. Sunt vândute de la opt ani unor bătrâni, să le fută. Nişte barbari.

Termină a doua sticlă, încearcă din nou wi-fi-ul, fără succes, nu se hotărăşte să dea drumul la televizor, iar toate cărţile pe care lea adus sunt pline de Guy şi în seara asta nare chef de tâmpeniile lui, nu după ce a trecut prin ce-a trecut la Etretat.

O să se culce, îşi spune. Se ridică în picioare, hotărâtă. Dar privirea îi cade pe uşă, unde distinge silueta unui bărbat în spatele perdelelor de la geam. Îşi mişcă braţul.

Dacă nu a încuiat uşa? Nu-şi mai aminteşte. E sigură că n-a făcut-o.

Îţi ţine respiraţia, corpul i se ghemuieşte în spatele canapelei. Se aude o singură bătaie în uşă, apoi doar tăcere.

Se holbează la clanţă, alungită, curbată, o vede mişcându-se, dar mişcarea e doar în mintea ei. Clanţa rămâne nemişcată.

O clipă mai târziu, bărbatul pleacă. Se aude un fluierat exersat, paşi. Vecinii vorbesc deja mai încet, nu mai înţelege ce spun. Oricum, nu mai vrea să asculte.

Încuie uşa cu cheia, după care propteşte un scaun sub clanţă. Închide ferestrele. Fetele copiilor ei sunt doar nişte pete albe în întuneric. Rămâne în dreptul lor, privindu-i, până când unul se plânge, în somn, de

lumina care vine de pe hol. Urcă greoi scara în melc până în dormitor, unde încă e lumină, pe care o blochează trăgând plapuma peste cap.

Se trezeşte de mai multe ori tresărind, vede o siluetă în mijlocul camerei, dar când îşi pune ochelarii pe nas, se dovedeşte a fi rochia pe care a pus-o să se usuce pe spătarul unui scaun, se lasă păgubaşă în cele din urmă şi adoarme fără să-şi mai scoată ochelarii, iar dimineaţa are o dungă roz de-a lungul tâmplei, dureroasă la atingere.

După trei zile, în sfârşit înfruntă apa. Nu e chiar atât de frig, cel puţin nu după ce încep să respire din nou, după momentul de şoc. Energie maximă! strigă ea ca să-i atragă pe copii, care repetă la rândul lor. Energie maximă!, ca să descrie toate lucrurile neplăcute pe care trebuie să le suporte până să ajungă să se distreze cu adevărat. Duşul de seară, călâu, pe dalele neregulate. Morcovii mici şi leşinaţi pe care i-a cumpărat pentru că i-a plăcut conserva. Din nou paste, pentru că e greu să fii vegetarian în satul ăsta, îndelunga aşteptare, dimineaţa, până deschide la *boulangerie.*

De fiecare dată când ies din apă, se înfăşoară toţi trei în prosoapele de voiaj aduse de acasă şi aşteaptă să le

treacă tremuratul.

Băiatul cel mare, care a început să citească *Astérix* în chioşcul de tablă cu rol de bibliotecă gratuită, construieşte un menhir din pietrele de pe plajă. Pietrele, a reţinut ea, se numesc în franceză *galets.* Cel mai mult îi plac cele cu aspect de cretă, ca nişte oase sparte din care se văd vinişoarele cenuşii, ca măduva.

Cel mic se îndreaptă spre o fetiţă de vârsta lui, ca întotdeauna îşi face prieteni.

Mama lor stă la soare, îşi bronzează pielea plină de pete. Somnolează şi din când în când se uită să vadă ce face mezinul. Ceva straniu se petrece în capul ei, ca şi cum un nor i-a intrat în ureche şi acum refuză să se evapore la soare.

Ultima dată când a verificat unde e fiu- său, acesta plecase de lângă fată, care are un costum de baie cu volănaşe ridicol, şi vorbea cu părinţii ei. Femeia, brunetă, are un aer băieţesc, energic. Tatăl e fermecător şi are maxilarul prea mare proporţional cu capul. Amândoi poartă nişte slipi atât de mici, că se fereşte să-i privească în ochi. În afară de câteva fraze banale adresate vânzătorilor, n-a mai vorbit cu adulţi de prea multă vreme, nici nu ştie ce ar putea să le spună.

Rămâne în picioare, fără să scoată o vorbă, un pic mai mult decât ar fi normal.

Salutare, zice bărbatul în cele din urmă. Ne distrăm de minune cu băiatul dumneavoastră.

Bună ziua! Da, aşa e el. Distrează pe toată lumea. Sper că nu va deranjat.

Nici vorbă! intervine bruneta. E foarte amuzant micuţul. Ne-a pus o întrebare interesantă. Ne-a întrebat dacă timpul se va opri atunci când universul îşi va înceta expansiunea.

Îi ia ceva timp să reflecteze la asta.

Şi ? Aşa se va întâmpla? întreabă ea.

Spaţiul şi timpul sunt de aceeaşi factură. Sunt întreţesute, spune bărbatul.

Aşa. Deci, răspunsul este da? vrea ea să ştie, dar ceilalţi doi doar schiţează un zâmbet în colţul gurii.

Aşteaptă să spună mai multe, dar cei doi tac. O întrebare ciudată pentru un copil de patru ani, desigur. Mă întreb de unde i-a venit.

Oh, face tatăl. I-am spus că sunt astrofizician. Cei de vârsta asta de obicei nu ştiu ce înseamnă, aşa că i-am spus că studiez spaţiul. Stele, găuri negre, chestii de genul ăsta.

Nici *eu* nu ştiu ce-i un astrofizician, spune ea în

glumă, iar cei doi se uită unul la celălalt. Ar vrea să adauge: Oh, Doamne, bineînţeles că ştiu ce e un astrofizician. Condescendenta europenilor faţă de americani nu e întotdeauna justificată, ea e romancieră, cu alte cuvinte, o colecţie de cunoştinţe care nu folosesc nimănui. Ar putea să-i înveţe o chestie, două. Dar ştie că asta ar face-o şi mai jalnică în ochii acestor oameni care se poartă cu mănuşi cu ea. Cei trei adulţi îi privesc în tăcere pe copii cum se întorc la activitatea lor, care constă în spargerea pietrelor cretoase cu ajutorul celor cenuşii.

Poate că ar mai putea să salveze situaţia, îşi imaginează că o invită la ei la un ceai şi brioşe cu cremă de unt, iar copiii aleargă prin grădină căutând ceva inefabil – fantome, zâne, ultimele convulsii ale culturii imperialiste –, aşa că se prezintă şi spune că se află în Yport împreună cu copiii ei fiindcă se documentează în legătură cu Guy de Maupassant.

În unele pături ale societăţii să zici că eşti scriitor suscită entuziasmul. Nu şi pentru acea pătură, din câte se pare. Nici măcar nu sau prezentat. În schimb, tatăl spune: Oh, *asta* era. Chiar ne întrebam cum aţi ajuns aici. Venim verile în vacanţă la Yport de zece ani încoace şi n-am întâlnit niciodată americani.

Nu rataţi mare lucru, glumeşte ea. Dar el răspunde:

într-adevăr!

Se lasă păgubaşă. Îl cheamă pe băiat, îi spune că e timpul să se întoarcă acasă, să mănânce. Băiatul îi întinde ciocanul lui de silex fetei şi ea îl acceptă cu un aer serios.

Voiam să vă zic, începe pe un ton jos cealaltă femeie, ţinându- şi mâna streaşină la ochi. Micuţul dumneavoastră mi se pare un pic anxios. Dar probabil că sunteţi conştientă de asta.

Anxios? repetă mama, surprinsă. Mezinul e o fiinţă solară ca nimeni alta. Nu, el nu, zice ea. Arată spre băiatul cel mare, încruntat dinaintea sculpturii lui, care deja e mai înaltă decât el. Cel mare, da, desigur, însă cel mic e mai degrabă fericit.

Oh? Dumneavoastră îl cunoaşteţi cel mai bine, spune tatăl. Noi doar ne îngrijoram din cauză că ne-a întrebat ce s-ar întâmpla dacă ar veni în toiul nopţii un tsunami.

I-am spus că sperăm din tot sufletul să nu vină! adaugă femeia.

Pe urmă i-am explicat că majoritatea caselor se află mult deasupra nivelului unde ar ajunge apa şi că, în cel mai rău caz, ar fi înghiţite doar promenada, caruselul şi câteva restaurante, zice bărbatul. Dar nimeni nu locuieşte la nivelul mării, i-am zis. Deci, nimeni n-ar avea de suferit.

Copiii s-ar trezi cu crabi şi stele-de-mare pe treptele casei! completează soţia acestuia.

O aventură. Niciun motiv de îngrijorare. Nu-i aşa, Ellie? o întreabă tatăl pe fetiţă, care îi zâmbeşte cu un aer înţepat, apoi oftează.

Mama îşi ia la revedere, dar spune în sinea ei. Să vă fut cu tot cu spaţiu-timpul vostru, şi îşi ia în braţe băiatul adorabil, dulce şi perfect normal. Pustiul îşi încolăceşte braţele în jurul ei. Ea îi temperează avântul. Senzaţia neplăcută îi stăruie în suflet până ajung acasă. Sacii de gunoi au dispărut, dar sticlele de vin goale şi borcanele au fost lăsate pe trepte. N-are loc nici să pună piciorul, să urce şi să descuie uşa. S-a înroşit toată. După ce ajung înăuntru, le pune băieţilor un film pe iPad, deşi nu i-au cerut-o, şi se apucă să strângă sticlele şi borcanele în saci de plastic şi îi ascunde în spatele etajerei, lângă uşă. Băieţii n-au văzut-o, îşi închipuie ea, dar după ce a terminat şi s-a spălat pe mâini, în timp ce se şterge, observă că cel mare o urmăreşte printre şuviţele bretonului.

Bea şampanie direct din sticlă. E mai bună aşa, mai rece şi cu mai multe bule, şi după o săptămână de stat aici, vrea să simtă răcoarea în toate colţişoarele fiinţei,

până în măduva oaselor.

Jos, lângă căsuţele de tablă de lângă promenadă, o formaţie interpretează melodii de Eagles, Led Zeppelin şi Pink Floyd, binişor, deşi accentul solistului dă cuvintelor o sonoritate de cauciuc, respingătoare.

Spectacolul exagerat al apusului o face nostalgică. Ca o arsură, totul e roşu, până la pielea de ţiglă a acoperişurilor. Culoarea tinereţii.

Rând pe rând, pescăruşii se aliniază pe acoperişul de vizavi. Unul, gigantic, flutură din aripi şi se aşază pe horn, lăsându-se învăluit de lumină.

Sunt doar nişte păsări, îşi spune ea.

În şirul lung, la mijloc, e unul mic şi pricăjit. Înghesuit de vecinii lui, e prea plăpând ca să se simtă bine, ca ceilalţi.

Au tăcut din nou. La început, nu înţelege ce vede: cel din stânga pescăruşului debil pare să-şi încline capul spre mica fiinţă tremurătoare, după care cel din dreapta face la fel, amândoi se apleacă iar şi iar. Poate că cel mic e un fel de prinţ, iar ceilalţi îşi prezintă astfel omagiile, se gândeşte ea, nedumerită, apoi vine un altul din apropiere şi lasă capul în jos şi abia atunci îşi dă ea seama că păsările nu se înclină în faţa pescăruşului celui mic şi slab, ci îl omoară cu lovituri de cioc.

Dacă aruncă o sticlă înspre ei, se vor opri, desigur.

Dar a rămas înlemnită, iar treaba se termină atât de repede, în scurt timp nu rămâne decât o grămăjoară de pene însângerate care cad şi nu se mai văd.

Totul s-a întâmplat în tăcere, deşi în urechi i-a urcat, dinăuntru, un fel de zumzet. Pescăruşul cel mic n-a scos niciun ţipăt. A acceptat cu blândeţe, părând să se ofere celorlalţi. Ar fi avut dreptul măcar să ţipe. Chiar dacă nu putea evita deznodământul, ar fi putut măcar să protesteze.

Pe ţărm, formaţia a intrat în Caşmir [33].

I am a traveler of both time and space[34]*: I yam a traveler of boat Im and spice.*

Închide ferestruica, îşi înfundă dopurile în urechi, peste care pune două perne, iar muzica şi ţipetele pescăruşilor rămaşi fără soare devin doar o rumoare în centrul creierului, unde căldura pulsează fără întrerupere.

Drumul face o curbă şi în acel moment apare lanul de porumb, care-ţi ajunge până la piept şi e ordonat în şiruri de parcă a trecut prin el un pieptene uriaş. Când maşina coteşte încă o dată, şirurile se contopesc din nou.

Băieţii vor să vorbească cu tatăl lor. A trecut mai

mult de o săptămână. Îşi tot zice că trebuie să repare wi-fi-ul sau să-l roage pe proprietar s-o facă, dar mereu se ia cu altele şi uită. În Florida e foarte devreme, cinci şi jumătate, dar în august, soţul ei lucrează din zori până în noapte şi dacă ea şi copiii ar fi acolo, n-ar face decât să-l deranjeze. Ştie că e deja treaz şi-şi bea cafeaua făcându- Ş[i] g[riji].

Merg la giganticul Carrefour de pe autostradă, un fel de băcănie uriaşă care are şi magazin cu brânzeturi, cabinet de optică, o secţiune cu reviste şi o cafenea. Au şi wi-fi, nu încape îndoială. Va cumpăra semipreparate. S-a săturat să gătească doar cu două tigăi, una mai mică decât alta. Ar putea să cumpere DVD-uri în franceză pentru băieţi. Şi vin, ca să nu mai suporte strâmbătura lui madam de la *épicerie* când îşi îndeasă sticlele în sacoşă, făcându-le să zăngănească. Şi şosete, fiindcă n-a adus şi pentru cei mici, iar sandalele lor contribuie cu un strat suplimentar de putoare în casă. Centrele astea comerciale: un fel de invazie din partea Statelor Unite.

Când ajung înăuntru, îl apelează pe bărbatu-său pe Skype, dar sună şi nu răspunde nimeni.

Unde e? întreabă cel mic.

A ieşit să alerge, îi răspunde, veselă. Le cumpără o

porţie de *chausson aux pommes*[35], să împartă între ei.

Coridor, capăt. Dulceaţă, brioşe, ouă, brânză.

Coridor, celălalt capăt. Vin, castraveţi muraţi, salată de morcovi la pachet, fructe. E foarte reconfortant, cu toată această curăţenie, ordine.

Mai încearcă o dată şi încă o dată şi încă o dată şi doar sună, până când se pierde semnalul.

Pe bancheta din spate, cel mare îşi priveşte mâinile.

Ce s-a întâmplat, gândăcel? îl întreabă.

Nu vrea să vorbească cu noi, îi răspunde băiatul, abia şoptit.

Nu-i adevărat, zice ea. Taţi te iubeşte. E mereu bucuros să vorbească cu tine.

Atunci, nu vrea să vorbească cu tine.

Nici asta nu e adevărat. Îşi alege rapid cuvintele. A ieşit să ia micul-dejun, asta e. Ştii bine că nu şi-l face singur dacă nu suntem acolo.

Nici măcar cereale? zice băiatul pe un ton sceptic.

Probabil e numai piele şi os, reia ea. Terminat. Doar scheletul din ce-a fost odată.

Nu cred. Sunt convins că mănâncă *burritos* de trei ori pe zi, spune el, luminându-se. Fac pariu că-i supergras. Şi că n-o să-l recunoaştem când o să-l vedem. O să plesnească hainele pe el.

Pun pariu că e mort, spune mezinul şi chicoteşte.

Hei! Nu-i frumos! zice maică-sa.

N-am zis că *vreau,* am zis *că fac pariu,* explică băiatul.

Fac pariu că e la Bill and Carol's, spune celălalt. Fac pariu că şi- a luat omletă şi multe clătite şi un biscuit cu unt şi miere şi pâine

prăjită şi cafea şi suc de portocale şi crochete de cartofi şi bagă în el ca în locomotivă. Bagă atât de mult, încât îi iese înapoi.

Bleah, se strâmbă mezinul.

Şi *milkshake* şi *banana split*[36] şi tort vegan de ciocolată şi *nuggets* de porumb şi *tempeh Reuben*[37] şi cartofi pai şi sos picant. Supă de homar şi cartofi copţi şi broccoli şi *tacos.*

Când cel mare e într-o astfel de dispoziţie, aproape zâmbitor, ei îi vine să îi ia în mâini feţişoara aia de căprior şi să nu-i mai dea drumul.

Mezinul vomită în poală.

Dimineaţa, pe treptele din faţa casei sunt din nou sticle, fără număr, fantome ale nopţilor ei. Cineva încearcă să-i transmită un mesaj. Le ia şi le aranjează înăuntru, lângă uşa de la intrare. Grămada aia o exasperează.

E prea multă gălăgie şi ceaţă în capul ei ca să iasă afară în această dimineaţă, aşa că după micul-dejun, îi lasă pe băieţi să se uite la *Tintin,* în pijamale.

Se simte obligată să se ocupe de Guy. Nu suportă biografiile, omul urât şi posac din ele o îngreţoşează, aşa că se întoarce la Guy care îi place, tânărul care a scris una dintre povestirile ei preferate, „Histoire dune fille de ferme”. Proza e frumoasă, simplă. E povestea unei slujitoare de la fermă care, într- o zi de lenevie, îşi face siesta într-o văgăună parfumată de o puzderie de violete.

Citeşte şi-şi imaginează chipul pătrăţos al lui Guy tânăr în faţa ferestrei deschise. E 1881, la Étretat, într-o zi relativ caldă de început de martie. Încăperea se umple de zgomotul căruţelor şi ţipetele pescăruşilor. Hârtia respiră sub o greutate de piatră. Cu mâna lui mică, plină de bătături, îşi răsuceşte nervos mustaţa. E pe cale să dea naştere unei poveşti, cea a unei tinere lungite într- o văgăună umedă, străbătută de fiorul dorinţei carnale. În mintea lui Guy, fata imaginară e cât se poate de reală. În gândurile mamei, Guy e real.

Tintin s-a terminat şi băieţii au venit în fugă la ea. Cel mic trage un vânt şi ridică două degete în chip de armă: *Un pistolet!*[38]

Când, în sfârşit, ies la plajă, e reflux, s-a creat un tărâm negru şi verzui. Cel mare zice cu vocea căpitanului Haddock: *Mille milliards de mille sabords!*[39]

Cu toate acestea, nu pleacă, rămân la adăpost de vânt în biblioteca gratuită. Supraveghetorul adolescent care e acolo zi de zi îi lasă să facă ce vor. Femeia descoperă cărţi de Marguerite Duras, Michel Houellebecq, J.- M.G. Le Clézio. Băieţii s-au cufundat în *bandes dessinées*[40]*.* Mama lor a întors spatele raftului cu Maupassant care se holbează la ea şi se apucă de citit. A ales *Moderato cantabile*[41]*,* o carte pe care a dispreţuit-o dintotdeauna, prea cinică pentru a putea fi considerată veridică. Cartea n-are niciun strop de afecţiune, nici măcar din partea mamei pentru fiul ei inteligent şi neascultător.

Din când în când, ridică privirea spre micuţele siluete de pe marginea zonei de reflux şi apoi se întoarce la lectură.

Soarele a început să ardă mai tare. Îşi scoate jacheta.

Ceva în ea bate cu putere, îndărătul gândurilor şi cuvintelor întinse din carte, ceva teribil, imposibil de privit în faţă. Dacă ar privi într-acolo, acel lucru s-ar apropia şi mai mult, s-ar freca de ea, şi nu poate lăsa să se întâmple asta, nu acum când e singură în acel loc

rece, doar cu micuţii ei.

Cel mare i s-a aşezat pe labele picioarelor şi-şi lasă capul brunet pe genunchii ei. Vântul i se joacă în păr, dar pe ea n-o lasă să i-l atingă. După un moment, îi simte trupuşorul încordându-se. Mezinul strigă: Prietenul meu!

În faţa ei apar galoşii, blugii peticiţi în genunchi, burdihanul revărsat peste curea. Jean-Paul. Zâmbeşte larg şi dinţii îi sunt plini de tartru până la gingii. Cel mic o agită pe Whoopie Pie spre el.

Alors![42] exclamă Jean-Paul. I-a văzut de departe şi şi-a zis că ei trebuie să fie, a trecut să dea bineţe, să întrebe cum mai merge cu documentarea, dacă puştilor le place satul, casa îi tratează cum se cuvine, totul e în regulă, dacă îi mai poate ajuta cu ceva.

Totul e minunat, extraordinar, răspunde ea. Îşi aminteşte de wifi, dar nu vrea ca Jean- Paul să intre în casă, aşa că nu spune o vorbă despre asta.

Se holbează la ea, sau aşa i se pare ei, probabil din cauza ochilor înfundaţi în grăsime. Le arată băieţilor găleata lui. Înăuntru, cochilii se mişcă abia sesizabil. Îi spune femeii că se numesc *bulots.*

Iniţial îşi închipuie că a zis *boulots,* adică joburi, ceea ce n-are niciun sens. Pe urmă îşi dă seama că aşa le

zice acelor creaturi marine. Sunt melci-de-mare.

Mezinul îşi vârâ mâna în găleată, fericit, în timp ce frate-său scoate un sunet politicos şi se lipeşte şi mai tare de picioarele maică-sii.

Nu mai e nimic de adăugat. Jean-Paul le oferă nişte melci-de- mare, dar ea îl refuză: Nu, mulţumesc! Bărbatul glumeşte cu băieţii, care nu înţeleg o iotă, şi când nu mai zice nimeni nimic, se răsuceşte pe călcâie şi se depărtează. Îl văd cum ridică o piatră pestriţă.

Erau vii? întreabă cel mare.

Da, răspunde ea. Oamenii îi mănâncă cu unt şi usturoi.

Oh, face mezinul. Apoi: De ce?

Fără îndoială pentru că sunt delicioşi.

Melcii? zice el, strâmbându-se. Îl priveşte cum reflectează la cele spuse. Se gândeşte, cu siguranţă, la melcul care parc-ar vrea, parcă n-ar, parc-ar vrea, parcă n-ar vrea să danseze în *Alice în Tara Minunilor.* Melcul care refuză să fie aruncat în mare. E o încântare să ştii pe de rost toate referinţele literare ale altcuiva. E ca şi cum i-ai cunoaşte limbajul personal secret.

Mai târziu, la restaurantul cu acel minunat meniu cu preţ fix, fratele cel mare e invidios pe îndemânarea cu care mezinul îşi desface midiile şi le înghite lacom, una

câte una, aşa că se apleacă spre el şi îi spune: Astea au fost şi ele vii. Acum sunt moarte. Bagi în tine mortăciuni. Ai midii mici moarte în burtă.

Cel mic lasă jos cochilia pe care o foloseşte să scoată carnea şi strigă: Ba nu!

Ba da, spune celălalt calm şi revine la mâncarea lui. Pe fată i se citeşte bucuria că l-a necăjit pe mezin şi râde când maică-sa îi aruncă o privire furibundă. Femeia speră că nu e sociopat. Doar un frate mai mare. Ea are un frate mai în vârstă care s-a transformat într-o persoană plăcută, un doctor bun la suflet care are grijă de veterani şi a devenit feminist odată cu apariţia pe lume a fiicelor lui, dar care în copilărie a fost mereu crud cu ea. Băiatul ei mai mare doar rareori dă dovadă de cruzime.

Mezinul i se urcă în poală şi începe să plângă lipit de pieptul ei.

Oh, ursuleţu' lu' mama, nu-i nimic, îi spune şi-i mângâie căpşorul. Frate-său îi culege cartofii prăjiţi din farfurie, alt lucru pe care nu-l face niciodată acasă.

Ba e, răspunde cel mic. Nu e bine să mănânci fiinţe vii.

Nu eşti obligat s-o faci dacă nu vrei, îi spune ea.

După un timp, băiatul se calmează. Îl cară în braţe

până acasă, pentru somnul de după- amiază, dar când îl pune în sacul lui de dormit, copilul îi întoarce faţa şi îi şopteşte în ureche, fierbinte şi lipicios: Dacă şi *pe mine* vrea să mă mănânce cineva? Şi ea nu poate să-i spună că nimeni nu vrea să-l mănânce, pentru că nu-i adevărat. Chiar şi ea vrea uneori să-l mănânce, să muşte din cărniţa lui perfect netedă ca dintr-o brioşă.

Guy a avut trei copii cu o femeie pe nume Joséphine Litzelmann. Nu l-a recunoscut pe niciunul, toţi au murit bastarzi, fără să poarte numele tatălui lor. Cât de trist pentru micuţi să nu aibă un tată. Cât de trist pentru Guy că n-a învăţat niciodată să iubească, nici măcar pe propriii copii. Îl mângâie pe cap pe băiat până adoarme. Adoarme şi ea. Afară a ieşit luna, înăuntru e o lumină ternă. Era prea obosită să închidă ferestrele. Voia răcoare. În visul ei, ceva cade în mijlocul încăperii.

Ceva enorm. Cel mai mare pescăruş. Îl priveşte.

Propriul trup e imobil şi greu. Abia mai respiră.

Pasărea nu schiţează nicio mişcare. Stă pur şi simplu acolo, scăldată în lumina argintie.

Se întreabă dacă o să spună ceva, că doar asta fac păsările în poveşti, iar limba pe care ea însăşi o vorbeşte cel mai bine e cea a poveştilor. Ar avea o voce

profundă, de bărbat. Chiar şi acum, după tot ce a citit şi a învăţat, vocea naratorului e implicit masculină. Dar pasărea tace.

În cele din urmă, pleoapele îi devin grele şi adoarme.

Dimineaţa, băieţii se strecoară sub plapumă, le simte membrele reci. Stau cuminţi. Cel mic îşi suge degetul, suspinând. Femeii îi trebuie un efort uriaş ca să deschidă ochii.

Am avut un vis astă-noapte. O pasăre uriaşă a intrat în cameră şi stătea acolo şi se uita la mine.

Îţi miroase gura, zice băiatul cel mare. Zici c-a murit ceva înăuntru.

Putem să ne uităm la *Tintin?* vrea să ştie cel mic.

Îşi trage picioarele sub plapumă, şi le încălzeşte lipindu-le de ale copiilor, care încep să ţipe când simt răcoarea ca de gheaţă a oaselor ei. La naiba, de ce nu! spune ea.

Şi-a adunat forţele cât să se poată mişca şi se ridică din pat. Puţin lipseşte să calce într-un găinaţ uriaş, care luceşte în mijlocul parchetului, injectat de sânge ca un ochi.

Chelneriţa i-a spus că Fecamp a fost bombardat intens în timpul războiului.

În ciuda tonului vesel, probabil că s-a simţit jignită, pentru că nu s-a mai întors după ce le-a adus comanda. Tot ce întrebase fusese de ce nu sunt clădiri vechi aproape deloc. Dar probabil că din tonul ei se înţelesese că n-a văzut în viaţa ei o localitate atât de urâtă.

Ziua are culoarea taninului. Plaja de aici e mai mare, iar prin comparaţie, falezele din capete par mai mici, arată de parcă ar fi fost adăugate mai târziu. La unul dintre capetele promenadei au văzut un mic bâlci, acoperit cu prelate. Proprietarii stăteau aşezaţi pe scaunele lor de plastic, fumând încruntaţi.

Băieţii au implorat-o să-i ducă să vadă atracţiile, dar bâlciul nu se deschidea decât după ora amiezii, iar ea şi-a spus că o să moară de tristeţe dacă o să mai rămână mult în acel loc. I-a târât într-un restaurant care arată mai puţin rău decât celelalte.

Băieţii s-au săturat de atâtea *galettes* şi *pommes frites*[43], dar orice altceva din meniu a fost odată viu, iar ea se vede nevoită să capituleze. Nu mai are nicio putere, acceptă să le dea îngheţată cu fistic la prânz. Cupele sunt aduse cu mici artificii, copiii se luminează la faţă, fericiţi pe moment. Ei şi-a comandat o carafă de cidru şi ciuguleşte fără chef din omleta arsă.

De-a lungul promenadei, aceleaşi steaguri care apar pretutindeni pe coastă se zbat în bătaia violentă a vântului, profilându-se pe cerul posomorât.

Turiştii de aici par lipsiţi de chef, se grăbesc să intre în restaurante, îşi încălzesc mâinile pe cratiţele mici de cupru pline de midii în sosuri groase, de abia îşi vorbesc unii altora.

Ea e timidă, dar tare îi vine să se ducă să se aşeze la una dintre mesele acestor morocănoşi, să vorbească fără să respire despre orice, politică, bani, Dumnezeu, subiecte pentru adulţi, să-şi silească limba să exprime gânduri. Singurătatea e periculoasă pentru cineva care lucrează cu mintea. Avem nevoie în jurul nostru de oameni care gândesc şi vorbesc.

Când rămânem prea mult timp singuri, ne populăm golul cu fantome. Maupassant a zis asta în *Le Horla.*

Pe tot parcursul celor trei sute de metri de-a lungul promenadei sunt locuri de joacă cu aparate sportive şi se hotărăşte să transforme acea zi într-o şedinţă de antrenament ca să nu considere că a venit chiar degeaba. Părinţii o urmăresc cu coada ochiului, stupefiaţi, cum face genuflexiuni, tracţiuni şi flotări şi aleargă, în timp ce odraslele ei fac o gălăgie de nedescris, se caţără pe aparate şi se joacă de-a v-aţi

ascunselea, ignorându-i complet pe ceilalţi copii.

Niciunul dintre chioşcurile de pe promenadă nu e deschis, dar continuă să le citească anunţurile cu oferte în timp ce face genuflexiuni combinate cu sărituri.

O *coupe américaine e* o îngheţată cu opt arome diferite, frişcă, banană şi trei feluri de sosuri separate.

Un *hot-dog américain e* un crenvurşti de treizeci de centimetri vârât într-o jumătate de baghetă şi acoperit cu caşcaval *gruyère* ras, gratinat.

O chestie asemănătoare cu o funie, de vreun metru, multicoloră şi umplută cu cremă colorată e numită *réglisse américaine.*

După cât se pare, toate chestiile greţoase sau care te omoară sunt americane.

Ei bine, ea e de acord.

Sar ca nişte broaşte de la un aparat la altul. În ciuda răcorii, transpiră, la fel şi copiii. Soarele anemic iese dintre nori şi brunurile din jur se transformă în bej.

Sunt atât de singură, fir-ar să fie, îşi zice.

Ajung lângă un far aflat la capătul unui canal, unde nave mari de un gri metalic şi pe alocuri ruginite odihnesc într-o relativă siguranţă. În zona unde stăvilarul se detaşează de canal pentru a se întinde în larg se izbesc valuri sălbatice, ucigaşe. Pietrele – *les*

galets – fac salturi în apă ca somonii. Dacă te-ai aventura în acel loc, ai fi lapidat. Sunetul valurilor care se retrag seamănă cu nişte aplauze asurzitoare. Ameţită de atâtea exerciţii, femeia se înclină, mulţumesc, mulţumesc, dar băieţii nu râd. Privesc salturile pietrelor, nemişcaţi, o vreme. Cu harta deschisă pe ecranul telefonului, mama strigă: Uitaţi-vă acolo! şi le face semn spre port, unde e un grup de case de secol al XIX- lea pe partea cealaltă a canalului, înghesuite una în alta, neîncrezătoare faţă de industria de secol XXI care le înconjoară.

Casa aia de acolo – arată ea spre Quai Guy-de-Maupassant – e casa unde s-a născut Guy de Maupassant, zic mulţi. Nimeni nu e sigur. Mama lui era ambiţioasă şi închiriase un castel, Château de Miromesnil. O să ne cazăm acolo când o să terminăm cu Yport...

M-am săturat de Yport, o întrerupe băiatul cel mare.

Şi eu! îi tine isonul frate-său.

...Oricum, maică-sa zicea că băiatul ei s-a născut la Miromesnil, dar alţii că de fapt s-a născut aici şi ea mintea pentru că era groaznic de snoabă.

Guy, Guy şi iarăşi Guy, zice cel mare. Numai de ăsta vorbeşti.

Nici măcar nu ştiu cine e Guy de Cutărică ăsta, se

aude şi mezinul.

Mă doare-n cot! zice băiatul mai mare.

Şi pe mine, adaugă frate-său. Îi aruncă o privire piezişă maică- sii şi continuă: îl *urăsc!*

Şi eu, spune celălalt.

Îl urâţi? repetă mama şi, pronunţând acel cuvânt, îşi dă seama că şi ea îl urăşte pe Guy, că deşi încearcă să scrie despre el de zece ani încoace, ceea ce simte nu mai e iubire, ci ură. E simplu: omul ăsta nu avea niciun Dumnezeu, era antiteza a tot ce ea iubeşte şi respectă, atât la oameni, cât şi în literatură. De fapt, îl detestă de multă vreme. Gel puţin de când a citit într-una dintre biografii o poveste de pe când Guy era tânăr şi lucra la ministerul marinei, când la sfârşit de săptămână ieşea cu desfrânaţii lui de prieteni. să dea la vâsle, să reguleze şi să mănânce prăjeli pe Sena. Era printre ei un tânăr care voia să facă parte din acel grup, un băiat dulce şi palid ca lumânarea, iar pentru perverşi precum Guy şi prietenii lui, el reprezenta o victimă. Îl urau. Îl porecliseră *Moule â b., o* obscenitate, ceva de genul Fraier de Futut.

Aşa că se hotărâseră să-l umilească. Au aşteptat să vină noaptea. Apoi l-au imobilizat pe Moule a b. la pământ. La început l-au masturbat cu mănuşi de

scrimă. După aia iau băgat o riglă în fund. A murit trei zile mai târziu, la birou. N-a fost clar dacă din cauza rănilor cauzate de viol. Guy scria o scrisoare cu ocazia asta: „Veşti extraordinare!!! Moule a b. a murit! Căzut la datorie pe câmpul de luptă, adică aşezat pe curul lui gras de birocrat, pe la orele trei ale amiezii, sâmbătă. Când a intrat stagiarul la el să-i spună că-l cheamă şeful, a găsit micul, bietul trup nemişcat, cu nasul în călimară. Au încercat să-i facă respiraţie artificială, dar nu şi-a recăpătat cunoştinţa. A ieşit vâlvă mare la minister, iar cineva a zis că *persecuţia noastră* i-ar fi scurtat zilele. [...] Mort, mort, mort; ce cuvânt dens şi uimitor; mort, adică n-o să-l mai vedem niciodată; mort, nu e nicio glumă, e mort, mort. Moule a b. al nostru a încetat să mai existe. Crăpă. Dădu ortu' popii. Pop. Popo. Pop. Măcar o fi făcut «pop» când a crăpat?”

Şi eu îl urăsc pe Guy de Maupassant, spune femeia încet.

Băieţii o privesc surprinşi. „Ură” e cel mai oribil cuvânt pe carel cunosc.

Atunci, ce mai căutăm aici? întreabă cel mare. Dacă-l urăşti atâta pe Guy Mopârţan ăsta? Nu înţeleg.

Te-ai supărat pe tati? întreabă frate-său.

Oh, Doamne, nu, spune ea. Apoi îşi aminteşte că

trebuie să spună numai adevărul şi adaugă: Adică, nu mai mult ca de obicei.

Atunci, de ce am venit aici? insistă băiatul cel mare.

Enumeră pe degete: Unu, ca să învăţaţi franceză. Doi, ca să mă documentez despre Guy de Maupassant, pe care îl urâm cu toţii. Trei, ca să scăpăm din Florida, pentru că e atât de cald, că-mi vine să mor.

Fără să rostească: Patru, pentru că am o povară pe inimă şi sper să scap de ea venind în Franţa.

Ei bine, pe mine frigul mă face să vreau să mor, zice băiatul. Urăsc Franţa.

Femeia oftează.

Îl vreau pe tati, zice frăţiorul mai mic. Îi vreau pe prietenii mei şi pe buni şi pe tati şi în tabără. E săptămâna piraţilor... Cred.

Cel mare îl ia pe după umeri. În tabără e tot timpul săptămâna piraţilor, spune el cu tristeţe.

Şi-au luat bilete pentru carusel, dar cei mici sunt prea bosumflaţi
ca să profite de ele.

Nu vor decât să stea pe scaunele de plastic şi să se uite la ceilalţi cum se învârt şi se tot învârt. Sunt murdari la gură de îngheţată verde cu fistic.

Măcar mama lor are o carafă plină ochi cu vin rosé la

cină şi muzica dată foarte tare acoperă ţipetele păsărilor mării. Cerul a prins deja o culoare roşiatică: amurgul va dura câteva ore în această seară. Simte că n-are stare. Se aşază lângă copiii ei şi se uită la mica formaţie de şase, şapte băieţei blonzulii care cântă pe dig. Sunt tunşi periuţă şi la jumătate dintre ei le curg mucii până în bărbie. Câţiva sunt fete, se gândeşte ea. În dreptul sânilor se văd mici protuberanţe.

O infinită oboseală o cuprinde în timp ce priveşte acele corpuri de copii ţopăind pe dig. Emană o strălucire pală, ca îngerii, îşi spune ea. Poate de la malnutriţie.

Nu se poate abţine să nu-şi închipuie că cei născuţi acum vor fi ultima generaţie de oameni. Fiii ei au fost norocoşi până acum, dar fără îndoială că suferinţa nu-i va ocoli în viitor. O simte apropriindu-se – noaptea omenirii. Lumea lor e atât de plină de frumuseţe, de această ultimă străfulgerare de frumuseţe înainte să cadă întunericul cel fără capăt.

Să-şi refuze plăcerea de a urmări un astfel de apus, briza răcoroasă, oceanul, caruselul, îngheţata i se pare dintr-odată profund imoral.

O foame, pe care n-o poate localiza înăuntrul ei, o copleşeşte, simte că tânjeşte după ceva, dar nu ştie

după ce. Poate după o dovadă de bunătate, de un simţ moral limpede, răsunător şi mai presus de ea, ceva care s-o învăluie, nu, nu, ceva în care să se ascundă pentru a fi în siguranţă câteva clipe.

Se ridică în picioare, ameţită de băutură, se îndreaptă spre formaţia de copii de pe dig şi îi întinde unuia dintre ei, cu sânii abia înmuguriţi, biletele pentru carusel. Copila o cercetează cu privirea, îi zâmbeşte cu strungăreaţă şi sare de pe dig. Restul puştanilor o urmează.

Micul grup aleargă spre blonda cu sâni mari, care se încruntă la ei, le înhaţă biletele mormăind, pe urmă fata spune ceva, iar femeia se uită în direcţia mamei, în cealaltă parte a caruselului, cu un aer dispreţuitor. Copiii tunşi chilug nu urcă în nacele. Se fac nevăzuţi.

Atunci înţelege că a fost o proastă. Ăia sunt copiii tipei. O priveşte cum îi întoarce spatele şi ştie, chiar şi fără să vadă, că băiatul ei cel mic a început să bâzâie din cauză că i-a lăsat fără bilete, iar frate-său are un aer buimac. Iar a dat-o în bară, una dintre greşelile pe care nu i le va uita vreodată.

Sunt la Yport de zece zile deja, când, în sfârşit, observă un afiş care
anunţă wi-fi gratis în piaţeta de lângă biserică.

Îl roagă pe cel mare să-i citească frăţiorului dintr-o carte, iar acesta mormăie aşezat pe bordură, fiindcă singura bancă din zonă e deja ocupată de porumbei şi de o femeie care moţăie. Are mii de mesaje pe e-mail. Trece peste ele în viteză, şterge spamurile, mesajele de la şcoală, cele în care i se cer diverse lucruri, cele de la admiratori prea înflăcăraţi. Chestiile legate de serviciu le pune într-un folder separat, să le citească mai târziu, sau poate să nu le mai citească niciodată.

Sunt zece mesaje de la bărbatul ei, pline de semne de exclamare.

Încearcă să dea de el pe Skype, reducând sunetul la zero ca să nu le dea speranţe copiilor, dar soţul nu răspunde şi, drept răzbunare, nici ea nu-i răspunde la e-mailuri. Lasă-l să se perpelească.

Apoi descoperă cinci mesaje de la diferite persoane şi care au ca subiect numele unui prieten comun. Acest prieten e cel mai bun om de pe pământ. E subţire, modest, vegan, bărbos. Are tatuaje pe care şi le-a desenat singur în tinereţea lui petrecută într-o comunitate punk-rock. În prezent e bibliotecar, desenator şi scriitor. Întotdeauna s-a gândit că tipul e poate prea drăguţ ca să devină un mare scriitor, dar că asta ar putea să se schimbe cu vârsta. Din experienţă

proprie ştie că oamenii se acresc pe măsură ce îmbătrânesc. Într-o zi în care nu se simţea în apele ei, el tocmai trecea cu bicicleta şi s-a oprit când a văzut-o, ea i-a mărturisit tristeţea ei, sentimentul de zădărnicie care o chinuia şi cel al unui pericol iminent care pândea din umbră, iar atunci el a îmbrăţişat- o şi, în acea seară, i-a lăsat pe treptele din faţa uşii un tort vegan cu ciocolată întreg. După ce bărbatul ei s-a dus la culcare, a mâncat o jumătate din tort şi, deşi imediat după aceea s-a simţit mult mai rău, când a deschis cutia şi a descoperit magnificul tort strălucitor, s-a simţit iubită.

În urmă cu un an a participat la nunta lui din sudul Floridei, sa căsătorit cu iubirea lui din liceu, complet tatuată, ca şi el, o Bettie Page subţire, cu un ruj foarte roşu şi rochie albă cu guler. S-au mutat în Philadelphia. Au avut un copil. I-au dat numele unuia dintre personajele din ultima ei carte, de fapt, cel mai puternic, cel mai dur, cel mai tare personaj din carte, cel cu care toate celelalte au o legătură, deşi poate că nu era decât o coincidentă.

Toate mesajele zic acelaşi lucru: că acest om bun şi liniştit s-a sinucis.

Se aude ceva ca o aspirare. Când ridică ochii,

marginile piaţetei au devenit neclare. E aici. Teroarea a găsit-o din nou, în Yport, în acest loc pe care l-a considerat lipsit de orice importanţă.

Când se vor întoarce acasă, în Florida, va fi o ceremonie de comemorare la Thomas Center şi ea se va adăposti de arşiţă lângă o coloană de piatră şi se va simţi intimidată de toată acea durere colectivă. Văduva prietenului ei şi fiica lui adolescentă dintr-un alt mariaj vor fi acolo. Bebeluşul va fi acolo. Îi va atinge bebeluşului căpşorul perfect şi îi va simţi căldura. Îşi va aminti atunci străfulgerarea de recunoştinţă şi va înţelege răul pe care i l-a făcut bebeluşului în acel moment, păcatul sentimentului de uşurare încercat, pentru că acel lucru teribil s-a întâmplat la periferia universului ei, nu în centru. Pentru că e o tristeţe căreia îi va supravieţui.

Se apropie de copii şi îi cuprinde pe amândoi pe după umeri. O lasă să-i strângă la piept, nedumeriţi. Miros a mâncare şi le-ar trebui un duş şi probabil că ar face bine să le arunce încălţările alea jegoase. Sau mai bine, nu, îşi zice. Lasă-i să pută.

Mama şi cei doi fii se întorc la Paris să-şi petreacă ultima săptămână în Franţa.

Dar mai întâi, după ce părăsesc Yport, merg până la Dieppe, unde încă se mai văd urmele celui de Al Doilea Război Mondial. Dieppe nu e foarte departe de Calais, unde, va afla ea mai târziu, imigranţii care vor să ajungă în Anglia sunt adunaţi într-un lagăr uriaş căruia i se spune Jungla. În micul lor Mercedes, cei trei nu văd astfel de oameni disperaţi. Peisajul de ţară normand arată straniu, ca şi cum ar fi depopulat. Trec cu maşina pe drumuri înguste între câmpuri verzi şi aurii, traversează sate splendide, pline de flori şi sclipind de curăţenie, spre Château de Miromesnil, unde li se dă camera din turn, plăcut mirositoare şi curată şi albă şi liniştită şi foarte scumpă. Aici e locul unde s-a născut Guy, dar îşi dă seama că deja nu-i mai pasă nici cât negru sub unghie.

După zgomotul necontenit al mării, al pescăruşilor, valurilor, muzicii şi al turiştilor, castelul cuibărit între câmpuri e aproape înfricoşător de tăcut.

Se aud păsări, dar cântecul lor e melodios. Grădinile, vaste, te îmbie la visare. *Les potagers*[44] uriaşe sunt atât de bine îngrijite, că o apucă plânsul dintr-un impuls de tandreţe nelalocul ei. Peri aranjaţi pe spaliere lângă un perete au fructe aproape coapte. Tot pe un spalier, un soi de măr pitic îţi ajunge până la genunchi. Dalii

negre, vinete lucioase, fluturi de o imposibilă nuanţă de verde- mentă. Băieţii agită vechiul clopot din capelă, trăgând de funie cu toată puterea din corpurile lor mici. Le face poze lângă un bust al lui Maupassant, plin de licheni, şi în toate băiatul cel mare iese încruntat.

Nu e niciun restaurant deschis în preajmă la ora cinei şi singurul loc unde se găseşte de mâncare e o brutărie la vreo zece kilometri distanţă, de unde cumpără ce-a mai rămas pe rafturi, pateuri, pâine, dulceaţă şi mănâncă în grădină în timp ce pleacă şi ultimii vizitatori.

Cei mici aleargă în sus şi în jos pe alei, le spune să fie atenţi, să nu atingă nimic, să nu strice nimic. Nişte copii buni, inteligenţi. Încă mai e timp, speră ea, să se transforme în nişte bărbaţi cumsecade. Se întorc la ea în fugă, să- şi termine laptele, să-i sară în braţe, uşuraţi probabil că nu le mai e atât de frig. Celui mare îi cade un măr în cap, se uită la ea de parcă l-a trădat lăsând să se întâmple asta, după care se înmoaie şi pufneşte în râs.

Noaptea se iscă furtuna, arborii biciuie grădina întunecată, băieţii sunt culcaţi pe jos în sacii lor de dormit, cu mama înghesuită între ei.

Nu poate să adoarmă şi se gândeşte la Laure Le

Poittevin, mama lui Guy. Ce îngrozitor trebuie să fi fost pentru ea să le supravieţuiască ambilor fii, morţi de tineri din cauza sifilisului contractat în urma relaţiilor sexuale dubioase, boală care, în vreme ce li se răspândea în corp, le afecta raţiunea. Cât de singură trebuie să se fi simţit să trăiască în această lume a tenebrelor fără ei, reflectă femeia privindu-şi copiii.

Continuă să-i privească până când îi trezeşte lumina dimineţii. E ruptă de oboseală. Fiecare ar trebui să stea în patul lui, acasă, acolo îi e locul. Iar ea n-are – şi probabil niciodată n-a avut – ce căuta în Franţa. Fără îndoială că a fost mereu ea însăşi, cea nevrozată şi plină de defecte, chiar şi când a vorbit în franceză. Dintre toate locurile din lume. Florida e cel de care aparţine. Ce deprimant e să descopere asta.

Şi totuşi, nu e cel mai important lucru din aceasta excursie.

Două amintiri vor zăbovi.

Ultima lor seară la Yport: se întorc de la restaurant, unde au mâncat clătite cu cremă de caramel sărat. Vede un bărbat scoţând dintr-o cutie aşezată la picioarele lui nişte borcane şi băgându-le în containerul verde de lângă cazinou. O apucă râsul. Reciclare. Normal. Când băieţii adorm în cele din urmă şi străzile

se scufundă în tăcere, iese cu braţele încărcate cu sacii de plastic plini de sticle goale, fuge cât o ţin picioarele până la poalele colinei, ţinându-şi respiraţia şi sperând să nu ia foc casa ori să se trezească vreunul dintre băieţi c-a visat urât şi s-o strige şi ea să nu fie acolo unde ar trebui să fie.

Aruncă sacii şi aleargă într-un suflet acasă. Cei mici dorm în paturile lor, netulburaţi.

La miezul nopţii, când tocmai a terminat ultima sticlă de vin, continuând să *nu* scrie, cineva bate la uşă. Se simte curajoasă, uşoară ca fulgul, şi deschide uşa. Jean-Paul, pe scări, ţine pumnul ridicat, tocmai vrea să bată din nou, dar pare că vrea s-o lovească. Aproape că se ghemuieşte în faţa lui. Bărbatul are un aer stingher şi în cealaltă mână ţine o hârtie.

Se scuză, speră că au petrecut un sejur plăcut, are ceva pentru ea, dar ea nu trebuie să citească ce îi dă decât după ce pleacă el.

Crede că e foarte înţelegătoare.

Dar ea e departe de a se simţi aşa.

îi pune hârtia în mână, i-o strânge şi dispare.

E o poezie, are şi rime. E vorba despre ea.

Nu citeşte decât prima strofă, însă n-o lasă inima să arunce hârtia la gunoi.

Începe să râdă şi nu se mai opreşte, nici când o apucă durerea de burtă şi i se înceţoşează privirea. Futu-i, încă un scriitor. Tot ce-avea lumea nevoie.

Şi amintirea care îi va rămâne în minte pentru totdeauna. E pe plajă, pe porţiunea abia părăsită de flux, se ghemuieşte lângă mezin. Mareea a săpat în nisip un ocean în miniatură. Un melc îşi retrage corniţele când îl gâdilă cu o pană, o anemonă-de-mare pulsează dezvelită de apa care se retrage, alge cu păr verde le dau senzaţia de mătase pe degete. Băiatul stă nemişcat, cu soarele lucindu-i pe corpul bronzat. Frate-său s-a aventurat printre stânci, spre faleză. Are dimensiunile mâinii ei. O să-l cheme înapoi la un moment dat. Deocamdată îl lasă.

Ea şi cel mic privesc fiinţe fantomatice cu siluete argintii care îi ciupesc de glezne. Nu ştie dacă sunt creveţi sau peşti. Ştie atât de puţine lucruri despre această lume uluitoare.

Dacă vine un meteorit acum, murim? întreabă băiatul.

Depinde de meteorit, cred, răspunde ea.

Unul uriaş.

Atunci, probabil că da, zice ea foarte încet.

Băiatul îşi suge buzele. Ca dinozaurii, spune el.

Poate că adevărul e moral, dar nu e întotdeauna şi drept. Reia: Ei bine. Partea bună e că nu ştim niciodată ce şi cum. Acum stăm la soare, ne bucurăm de ocean, de o îngheţată, de nani, de iubire. După aia, nimic.

Sau paradis, reflectă el.

Sau aşa, spune ea, cuprinsă de tristeţe.

Băiatul mai mare e acum de mărimea unui deget. E prea departe ca să-l salveze dacă se întâmplă vreo catastrofă. Vreun tsunami sau vreun om care răpeşte copii. Dar nu-l strigă. Are ceva hotărât în atitudine. Nu pleacă nicăieri, doar s-a depărtat puţin. Îl înţelege.

Când se întoarce spre mezin, acesta ţine o piatră deasupra capului. Ţinteşte spre melc. Bum, spune în şoaptă. Rămâne cu mâna în aer, cu degetele strânse pe piatră.

MULŢUMIRI

Îi mulţumesc Floridei, cel mai însorit şi mai straniu stat american. Lui Bill Clegg şi lui Marion Duvert. Lui Sarah McGrath, Jynne Dilling Martin, Danya Kukafka, Geoff Kloske, Anna Jardine şi celorlalte lumini strălucitoare de la editura Riverhead. Lui Kevin A. Gonzalez, Elliott Holt, Ashley Warlick şi Laurel van den Berg. Editorilor revistelor şi antologiilor în care au apărut prima oară povestirile. Celor de la MacDowell Colony, pentru timpul preţios acordat. Lui Ragdale şi Oliviei Varones. Părinţilor şi socrilor mei. Doicilor, profesorilor, corectorilor, câinilor care au fost cuminţi, prietenilor şi cititorilor din întreaga lume.

Mulţumiri şi vouă. Clay şi Beckett. Şi nu în ultimul rând lui Heath, copilul meu din Florida, căruia îi e dedicată această carte.

NOTE

[1] Mişcare internaţională de protest social împotriva inegalităţilor sociale şi economice.
[2] Cuvânt cu mai multe sensuri, printre care: „spărgător (de nuci)”; „petardă”; „minciună gogonată ; „fanfaron .
[3] Este vorba despre melodia „Graceland” de pe albumul omonim din 1986 al lui Paul Simon.
[4] Denumirea în engleză a acestei specii de rechin este *cookie-cutter shark, cookie cutters* fiind forme de tablă cu care se taie aluatul pentru biscuiţi sau fursecuri.
[5] „Pivniţe” (în franceză, în original).
[6] „Frumoasa doamnă făr-de milă” (în franceză, în original). Titlul original al unei balade scrise de poetul englez John Keats în 1819, inspirat de cel al unui poem, din secolul al XV-lea, al lui Alain Chartier („La Belle Dame sans Mercy”).
[7] Adaptare a unor versuri din poezia „The Love Song of J. Alfred Prufrock”, de T.S. Eliot.
[8] În original, „It's all about the Benjamins”, titlul unui single de pe albumul No Way Out (1996), al rapperului Puff Daddy. Benjamins este un termen argotic pentru „bani”, având în vedere că pe bancnota de 100 de dolari se află imaginea lui Benjamin Franklin, unul dintre Părinţii Fondatori ai Statelor Unite ale Americii.
[9] „Chibrituri” (în franceză, în original).
[10] Basm simfonic compus de Serghei Prokofiev în 1936.

[11] Cântec popular francez din secolul al XVIII-lea, cu autor necunoscut.

[12] În traducere liberă: „A zis la rândul lui,/ Deschideţi uşa, în numele zeului iubirii.” (în franceză, în original.)

[13] „Pentru numele lui Dumnezeu” (în franceză, în original).

[14] „A face focul (cu ajutorul unui amnar)”, dar şi, literal, „a bate amnarul”. De asemenea, este o expresie care înseamnă „a-ţi târşâi picioarele”, „a merge lovindu-ţi gleznele”.
[15] „Mulţumesc” (în portugheză, în original).

[16] William Bartram (1739-1823), naturalist, botanist şi artist american care i-a influenţat puternic pe romanticii englezi şi francezi

[17] Joc de cuvinte bazat pe paronimia cu numele lui Hannibal Lecter, personaj din romanul *Tăcerea mieilor* care la un moment dat este pus într-o cămaşă de forţă.
[18] În original, *the Deep South,* sintagmă care desemnează zona care a fost cea mai dependentă de sclavie. „Costumul” băiatului aminteşte de îmbrăcămintea membrilor organizaţiei rasiste Ku Klux Klan.

[19] Melodie de pe albumul cu acelaşi titlu, lansat în 1982, al lui Michael Jackson.

[20] Populaţie amerindiană care s-a stabilit, în secolul al XVIII-lea, în Florida, unde i sau alăturat sclavi fugari.

[21] În original. *Everlasting Gobstoppers,* bomboane colorate inspirate din invenţia cu acelaşi nume a lui Willy Wonka, personaj din *Charlie şi fabrica de ciocolată,* de Roald Dahl. *Vezi* ediţia în limba română, traducere de Christina Anghelina, Arthur, Bucureşti, 2020

[22] *Eu* din *Eugene* se citeşte aproximativ ca *you* („tu"), iar *clean* înseamnă „(a face) curat".

[23] Denumire peiorativă, *crackers* se referă la populaţia de albi săraci şi lipsiţi de maniere din sudul rural al Statelor Unite, până în prima jumătate a secolului al XX- lea.

[24] Acronim de la *Mid-century Modern,* curent american de design de interior, arhitectură, urbanism etc. care s-a întins de la Sfârşitul celui de Al Doilea Război Mondial până la finalul anilor 1960.

[25] „Încornorat" (în engleză, în original).

[26] Homer, *Iliada,* traducere de George Murnu, Univers, Bucureşti, 1985, p. 487.

[27] Locuinţe particulare cu camere de închiriat, în preţul cărora este inclus şi micul- dejun.

[28] Un fel de pateuri cu umplutură de ciocolată.

[29] Un fel de plăcinte (în franceză, în original).

[30] „Băcănie" (în franceză, în original).

[31] „Pălărie" (în franceză, în original).

[32] Încălţăminte specială, elastică şi cu aspect de adidaşi, destinată în special pentru mersul pe fundul pietros al apei.

[33] Aluzie la „Kashmir", melodie de pe albumul *Physical Graffiti* (1975) al formaţiei Led Zeppelin.

[34] Versuri din melodia menţionată: „Sunt călător deopotrivă în spaţiu şi în timp."

[35] Un fel de colţunaşi cu umplutură de mere.

[36] Desert tradiţional american constând dintr-0 banană despicată în lungime, peste care se pune îngheţată, ciocolată caldă şi frişcă.

[37] *Tempeh* este un ingredient originar din Indonezia, făcut din boabe de soia fermentate. *Tempeh Reuben* mai poate avea pe lângă acesta sos rusesc făcut în casă şi pâine de cereale.

[38] „Un pistol!" (în franceză, în original.)

[39] „O mie de miliarde de mii de saborduri!" (în franceză, în original.) Căpitanul Haddock este un personaj din *Les aventures de Tintin,* serie de benzi desenate creată la sfârşitul anilor 1920 şi adaptată pentru teatru, cinematografie şi televiziune de nenumărate ori

[40] „Benzi desenate" (în franceză, în original)

[41] Roman de Marguerite Duras, publicat în 1958. Apărut şi în limba română, cu acelaşi titlu, în traducerea Carmeliei Leonte, la Editura

Cartier, Bucureşti, 2006

[42] „Ei, poftim!” (în franceză, în original.)

[43] „Cartofi prăjiţi” (în franceză, în original).

[44] „Grădinile de zarzavaturi” (în franceză, în original)